

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

J.A.Inberg
E.H.P. Leusink
A.Y. van den Berg
S. Vleeming
P.H.N. Boddeke
M.Japink

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

J.A. Inberg
E.H.P. Leusink
A.Y. van den Berg
S. Vleeming
P.H.N. Boddeke
M. Japink

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

juli 2008
rapport nr. 08-019

Status uitgave: eindrapport
Rapport nr.: 08-019
Datum uitgave: 25 juli 2008
Titel: Vegetatiekartering Doddendaal 2007
Samenstellers: drs. J.A. Inberg
ir. E.H.P. Leusink
ir. A.Y. van den Berg
ing. P.H.N. Boddeke
ir. S. Vleeming
ing. M. Japink

Project nr.: 07-138
Projectleider: drs. J.A. Inberg
Naam en adres opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost, dhr. J. Rouwenhorst
Postbus 6, 7400 AA Deventer
Referentie opdrachtgever: WOK-311073
Akkoord voor uitgave: Directeur Bureau Waardenburg bv
drs. A.J.M. Meijer

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Staatsbosbeheer Regio Oost

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf-gaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2000.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

Inhoud

Leeswijzer.....	7
1 Inleiding.....	9
1.1 Onderzoeksgebied	9
1.2 Doel van de vegetatiekartering	9
2 Beknopte gebiedsbeschrijving	11
2.1 Algemeen.....	11
2.2 Geschiedenis.....	11
2.3 Geologie en bodem.....	12
2.4 Grond- en oppervlaktewater.....	12
2.5 Beheer	13
3 Materiaal en methoden	15
3.1 Methode vegetatiekarteringen algemeen	15
3.1.1 Methodiek op hoofdlijnen	15
3.1.2 Theoretische achtergrond.....	15
3.1.3 Opstellen lokale vegetatietypologie.....	18
3.1.4 Onderbouwen lokale typologie met vegetatie-opnamen	18
3.1.5 Karteren van vegetatietypen	19
3.1.6 Karteren van toevoegingen	20
3.1.7 Karteren van karteersoorten.....	20
3.1.8 Richtlijnen bij het schatten van bedekkingen en aantallen	21
3.1.9 Keuze karteersoorten	22
3.1.10 Digitale verwerking.....	22
3.1.11 'Vertalen' van de lokale typologie.....	22
3.2 Methode vegetatiekartering Doddendaal	24
3.2.1 Beantwoorden onderzoeksvragen	24
3.2.2 Basisgegevens.....	24
3.2.3 Periode uitvoering veldwerk	24
3.2.4 Projectteam.....	25
3.2.5 Foutendiscussie.....	25
4 Resultaten kartering	27
4.1 Resultaten vegetatiekartering.....	27
4.1.1 Aangetroffen vegetatietypen	27
4.1.2 Vegetatie-opnamen	27
4.1.3 Vereenvoudigde vegetatiekaart.....	27

4.1.4	Vegetatiekaart 1:5000	30
4.2	Resultaten soortkartering.....	30
5	Landschapsecologische interpretatie	33
5.1	Algemeen.....	33
5.2	Successie en zonering.....	33
5.2.1	Algemeen.....	33
5.2.2	Bos en struweel.....	33
5.2.3	Graslanden, pioniervegetaties, moerassen en ruigten.....	34
5.3	Winssen buitendijks.....	38
5.4	Winssen binnendijks.....	39
5.5	Beuningen binnendijks.....	41
5.6	Ewijkse en Moespotse waard	43
6	Conclusies en aanbevelingen.....	45
7	Literatuur.....	47

Kaarten en tabellen in de tekst:

Hoofdstuk 1.1: Kaart ligging in Nederland

Kaart subdoeltypen

Hoofdstuk 4.1: Tabel oppervlakte lokale typen

Hoofdstuk 4.2: Tabel gekarteerde soorten met aantal waarnemingen, Rode lijst-status, algemeenheid en ecologische groepen

Bijlagen:

Bijlage 1. Lokale typologie, toevoegingen en vertaaltabellen

- Overzicht typologie (type-niveau) met verklaring afkortingen
- Lokale typologie met criteria en ecologische indicatie
- Overzicht diagnostische soorten
- Gebruikte toevoegingen
- Vertaaltabel Lokale typologie - Staatsbosbeheer-catalogus
- Vertaaltabel Lokale typologie - typologie vorige kartering pm
- Schema's:
 - Zachthoutoibos
 - Hardhoutoibos
 - Hoogtezonering rivierstrandjes en oeverwallen
 - Hoogtezonering uiterwaarden en dijken

Bijlage 2. Vegetatie-opnamen

- Ligging vegetatie-opnamen
- Opnamentabellen

Bijlage 3. Vereenvoudigde vegetatiekaart

Bijlage 4. Vegetatiekaarten 1:5.000, met volledige vlakgegevens

Bijlage 5. Soortverspreidingskaarten

- Kaarten
- Lijst aangetroffen en niet aangetroffen soorten met opmerkingen over betrouwbaarheid van het kaartbeeld en trends (voor- of achteruitgang)

Bijlage 6. Legenda's vegetatiekaarten (uitklapbaar)

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1 geeft de doelstellingen weer van de vegetatiekartering.

Hoofdstuk 2 beschrijft de geschiedenis, de bodem, het grondwater en het beheer van het gekarteerde gebied.

Hoofdstuk 3 beschrijft de gevolgde methodiek in algemene termen (paragraaf 3.1) en specifiek voor de hier gepresenteerde kartering (paragraaf 3.2).

Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van de resultaten. Dit hoofdstuk refereert sterk naar de bijlagen, waarin vegetatiekaarten, soortverspreidingskaarten, de typologie, opnamentabellen en thematische kaarten zijn opgenomen.

Hoofdstuk 5 geeft een actuele vegetatiebeschrijving, interpreteert de gegevens, vergelijkt de gegevens met oudere gegevens, evalueert op grond hiervan het gevolgde beheer, en blikkt vooruit naar de toekomst.

Hoofdstuk 6 bevat de conclusies.

Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de gebruikte literatuur.

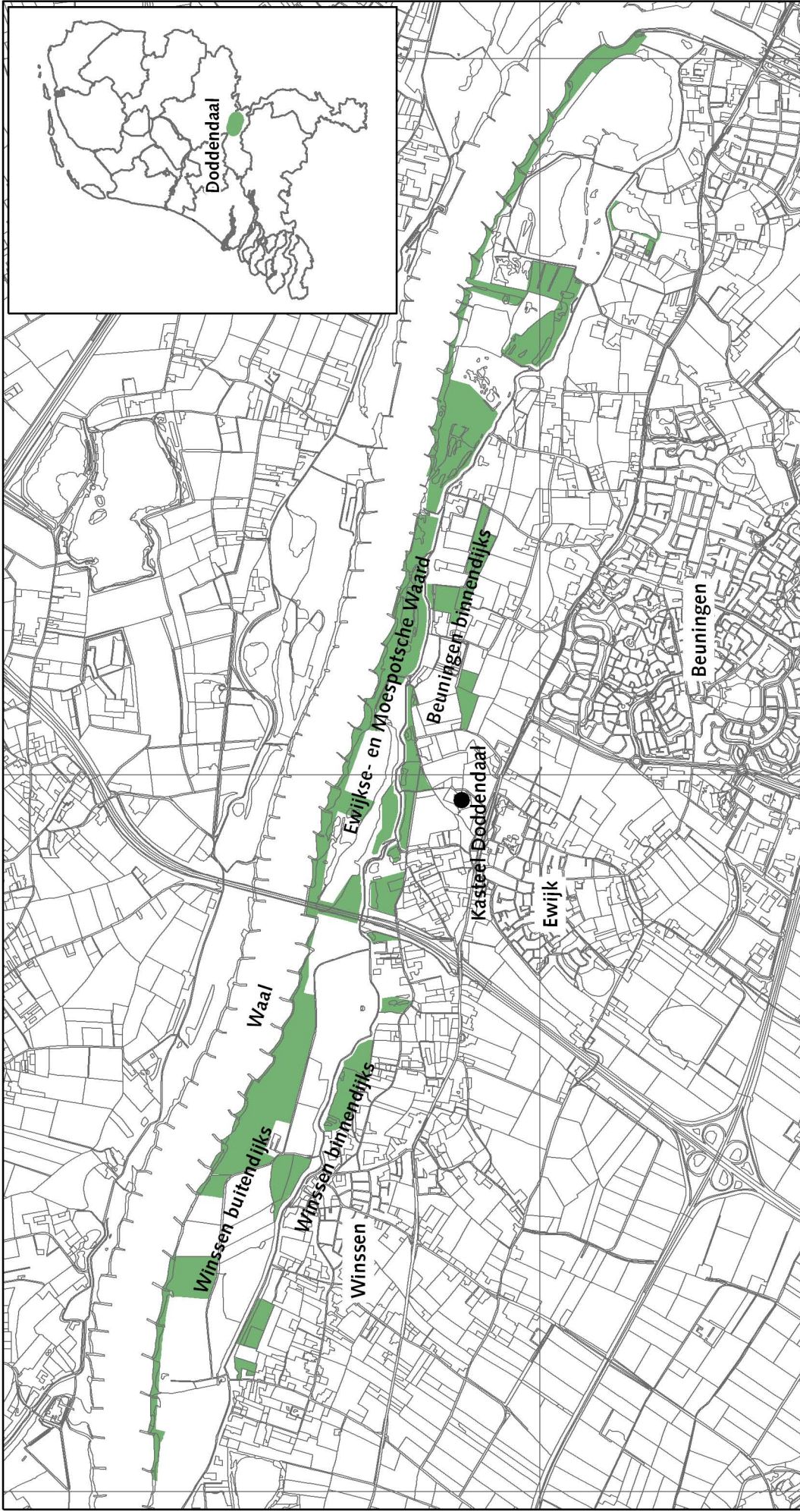
Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Ligging Doddendaal

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

1 Inleiding

1.1 Onderzoeksgebied

In 2007 verstrekte Staatsbosbeheer Regio Oost aan Bureau Waardenburg de opdracht tot het uitvoeren van vegetatiekarteringen in het Gelderse rivierengebied.

Het betreft de volgende gebieden:

- Ooijpolder en Millingerwaard (889 ha.)
- Doddendaal (225 ha.)
- Meinerswijk (32 ha.)

Dit rapport bevat de vegetatiekartering van Doddendaal. De andere twee vegetatiekarteringen zijn als afzonderlijke rapporten uitgebracht (Inberg et al. 2008a, 2008b).

De ligging van het gebied is aangegeven in figuur 1.1. Het omvat enkele binnendijkse en buitendijkse gebieden direct ten zuiden van de Waal, ten westen van Nijmegen, ten oosten van Winssen. Object Doddendaal omvat enkele deelgebieden (voormalige objecten):

- Winssense waarden Binnen en Buitendijks
- Ewijkse en Moespotse waard
- Beuningen binnendijks (met o.a. het bosgebied nabij kasteel Doddendaal)

1.2 Doel van de vegetatiekartering

Het doel van de kartering is tweeledig (bron: Bestek en voorwaarden voor de uitvoering van vegetatiekarteringen voor Staatsbosbeheer):

1. De huidige kwaliteit en verspreiding van vegetatietypen en van specifieke plantensoorten in kaart brengen.
2. De variatie in de vegetatie in relatie tot groeiplaatsomstandigheden en processen zodanig beschrijven dat deze beschrijving gebruikt kan worden om het gevoerde beheer te evalueren en eventueel bij te stellen en inzicht te krijgen in het verloop van natuurlijke processen en bedreigingen. Dit omvat ook:
 - Het in beeld brengen van 'natuurlijke' (ongestoorde) successie veroorzaakt door 'natuurlijk' geachte processen (zoals veroudering, verzoeting, vernatting);
 - Het in beeld brengen van verstoorde successie in relatie tot niet 'natuurlijk' geachte processen (overmatig optreden van genoemde processen, verzuring, verdroging, vergrassing en vermesting ed.)

2 Beknopte gebiedsbeschrijving

2.1 Algemeen

Het object Doddendaal ligt aan de zuidkant van de Waal, ten oosten van Deest en ten westen van Nijmegen. Het gebied bestaat uit verschillende deelgebieden. Tussen Deest en de A50 bevinden zich de deelgebieden Winssen binnendijs en Winssen buitendijs (Winssense waard). Tussen de A50 en Weurt bevinden zich de Ewijkse en Moespotse Waard en Beuningen binnendijs.

Het landschap is zeer gevarieerd. Het buitendijsse deel bestaat voor een groot deel uit uiterwaardgraslanden met verspreid liggende heggen en struwelen, kleiputten, rivierstranden en een oude rivierstrang. Ook de dijken in het gebied zijn plaatselijk zeer waardevol, maar deze dijken zijn grotendeels niet in beheer bij Staatsbosbeheer. Binnendijs ligt een aantal doorbraakkolken en hardhoutoibossen.

Lang niet alle percelen in de Winssense waard (kaart 1 t/m 5) zijn eigendom van Staatsbosbeheer. Voor een deel is het eigendom beperkt tot de oeverwallen en de rivierstrandjes. Een gemaaid perceel in de Winssense Waarden herbergt een waardevolle stroomdalflora (kaart 3, met name vlak 74).

Winssen binnendijs bestaat uit de volgende deelgebieden: de Hooge waard (zuidelijk deel van kaart 1 en 2), de Biezenwaard (kaart 4), de Molenkolk en een perceel nabij het viaduct van de A50 (kaart 5).

De Ewijkse en Moesspotsche waard (kaart 6 t/m 13) omvat onder andere delen van de Ewijkse plaat (kaart 6) en terreinen rond de steenfabriek Staartjeswaard (kaart 10 en 11). Ten oosten hiervan zijn alleen oeverwallen en rivierstrandjes eigendom van Staatsbosbeheer.

Beuningen binnendijs omvat de deelgebieden Doddendaal (kaart 6 en 7), Roodslag (kaart 8 en 9), en Duivelswaai (kaart 14). Met name het bos in de directe omgeving van kasteel Doddendaal is botanisch zeer waardevol.

2.2 Geschiedenis

Het open graslandgebied van de Winssen buitendijs ("De Winssense Waard") is nog grotendeels in agrarisch beheer. Ontgrondingen en andere inrichtingsprojecten hebben in het gebied nauwelijks plaatsgevonden. Het gebied is al zeer lang als grasland in gebruik. Hiervoor zijn in een ver verleden kaden aangelegd en zijn sloten gegraven in de natuurlijke geulen.

Winssen binnendijs bestaat uit verschillende geïsoleerd liggende gebieden, begroeid met griend, bos of grasland en liggen besloten tussen verspreid liggende bebouwing en diverse fruit- of boomkwekerijen. Gezamenlijk liggen ze op een oude oeverwal van de Waal. De kolken in het gebied

zijn ontstaan als gevolg van dijkdoorbraken, met uitzondering van de Molenkolk, die al veel eerder ontstaan is na een doorbraak van de oeverwal.

Het landschap van de Ewijkse en Moespotse Waarden is sterk gevormd door kleiwinning, waardoor plassen in het gebied ontstaan zijn. In de uiterwaarden ligt nog een steenfabriek. De voor kleiwinning vergraven delen bestaan het meest uit open water. In het westen van het gebied ligt een strang.

Beuningen Binnendijks bestaat uit verschillende geïsoleerd liggende terreinen met de namen 'Doddendaal', 'Roodslag' en 'de Duivelswaai'. Ze liggen in een relatief besloten gebied met fruitboomgaarden, weiland, bouwland en verspreide bebouwing. Het kasteel Doddendaal, dat in de 11de en 12de eeuw gebouwd is, is geen onderdeel van het Staatsbosbeheereigendom, evenmin als de aangrenzende percelen. Wel eigendom is een ten noorden van dit kasteel gelegen bosperceel van ca. 120 jaar oud. Ook enkele verspreid liggende graslandpercelen zijn eigendom. Daarnaast liggen er drie kleine kolken in het gebied: twee in het bos en één in het grasland. Deze zijn ontstaan bij dijkdoorbraken van voor 1850. Daarna is er een dijk omheen gelegd en zijn kaden aangebracht.

Het gebied 'Roodslag' bestaat uit jong bos, dat in 1972 is aangeplant.

De 'Duivelswaai' is een kolk, die ontstaan is na een doorbraak van de oeverwal en/of dijk. De oever van de plas, een jong bosje en een dijkhelling horen bij het onderzoeksgebied.

2.3 Geologie en bodem

Het gebied van de Winssense Waarden heeft een golvend karakter als gevolg van de door de rivier gemaakte meanderruggen en geulen. De geulen zijn verlande oude rivierlopen. Het grootste deel van de uiterwaarden bestaat uit ooivaaggronden. Het substraat is kalkhoudend en bestaat uit lichte zavel tot lichte klei.

De bodem van de gebieden van Winssen binnendijks bestaan uit poldervaaggronden (Hooge Waard), ooivaaggronden (Molenkolk) en moeras (Biezenwaard). Met uitzondering van de Biezenwaard bestaat het substraat uit kalkhoudende lichte tot zware zavel.

Het westelijk deel van de Ewijkse en Moespotse waarden wordt gevormd door ooivaaggronden, in het oostelijk deel komen ook poldervaaggronden voor. De bodem is overwegend kalkhoudend en bestaat in het westen vooral uit lichte zavel, in het centrale deel uit zware zavel tot lichte klei en in het oosten voornamelijk uit lichte zavel en plaatselijk zware zavel.

De gebieden van Beuningen binnendijks liggen op de oude oeverwal van de Waal. De bodem van Doddendaal bestaat grotendeels uit ooivaaggronden. Onder de Roodslag en de Duivelswaai bevinden zich poldervaaggronden. In het hele gebied bestaat het substraat overwegend uit kalkhoudende lichte zavel.

2.4 Grond- en oppervlaktewater

Het waterregiem van de Winssense, Ewijkse en Moespotse Waarden is gekoppeld aan de stand van de Waal. De buiten de zomerkade gelegen delen staan altijd onder directe invloed van de rivier, de

daarbinnen gelegen delen alleen in de winter. In de zomer wordt het peil geregeld door middel van een overlaat. De grondwaterstroming is afhankelijk van de hoogte van de rivierwaterstand. Bij een lage stand zal de rivier een drainerende werking hebben. Bij een hogere waterstand treedt kwel in de lager gelegen delen op. Locale kwel kan optreden onderaan de hellingen van oeverwallen of stroomruggen.

In het gebied Winssen Binnendijks worden de grondwaterstanden en de waterstanden in de kolken sterk bepaald door de waterstanden van de Waal. In de Hoge Waard is, ondanks de dijkverzwaring mogelijk nog sprake van kwel, delen van de Biezenwaard overstroomd bij hoge rivierwaterstanden als gevolg van kwel. De ondiepe Molenkolk kan 's zomers geheel opdrogen.

De grondwaterstand van de terreinen behorende tot Beuningen Binnendijks is grotendeels afhankelijk van de waterstanden in de Waal. In het zomerhalfjaar kan de grondwaterstand twee meter onder het maaiveld staan, terwijl in het vroege voorjaar plaatselijk grote delen onderlopen als gevolg van kwel. De kleiarme bodems zijn sterk droogtegevoelig en de waterstanden in de binnendijkse wielen en kolken fluctueren sterk.

2.5 Beheer

Enkele percelen in de Winssense Waarden (zie overzichtskaart) worden eenmaal per jaar gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Daarna vindt extensieve nabeweiding plaats met runderen. In de overige percelen wordt niet gemaaid, maar vindt extensieve begrazing plaats met paarden en runderen. Ook de Ewijkse en Moespotse waard worden begraasd. Begrazing in dit gebied wordt uitbesteed aan Stichting Ark. Enkele binnendijkse percelen worden gemaaid, zoals de percelen ten oosten van het viaduct met de A50. Andere percelen worden begraasd met ingeschaard vee.

Ruigte op de oeverwal. Foto: Paul Boddeke.

3 Materiaal en methoden

3.1 Methode vegetatiekarteringen algemeen

3.1.1 Methodiek op hoofdlijnen

De methodiek van deze kartering is een gestandaardiseerde kartering (vegetatiebasiskartering), die de basis vormt van de beheersplanning en -evaluatie van Staatsbosbeheer (Uitwerkingsplannen en Interne kwaliteitsbeoordelingen). Alle gebieden met een botanische doelstelling van Staatsbosbeheer worden in principe elke 10 jaar op deze wijze gekarteerd.

De kartering bestaat uit een gedetailleerde vegetatiekartering met een van tevoren opgestelde typologie met daaraan gekoppeld een kartering van vooraf geselecteerde aandachtsoorten. De onderscheiden lokale vegetatietypen zijn gerelateerd aan de landelijke catalogus van Staatsbosbeheer (Schipper, 2002) en aan de typologie van de vorige kartering. De kartering is onderbouwd met een serie vegetatieopnamen. De digitale verwerking is volgens de 'Digitale Standaard' van Staatsbosbeheer (Schipper & Van den Boom, 2005). Er zijn vegetatiekaarten, soortverspreidingskaarten en thematische kaarten gemaakt. De kartering is kwalitatief vergeleken met de vorige kartering van het gebied.

3.1.2 Theoretische achtergrond

Frans-Zwitserse school

De methode van vegetatiekartering is gebaseerd op de werkwijze van de zogenaamde 'Frans-Zwitserse school', met als grondlegger de Zwitser Braun-Blanquet (Braun-Blanquet, 1964). Kenmerkend is dat men bij het typeren van vegetaties uitgaat van de volledige floristische samenstelling van de vegetaties, en niet uitsluitend van dominante soorten, zoals dat bijvoorbeeld in de 'Engelse school' gebruikelijk is. Kenmerkend is verder dat vegetatie-eenheden gekenmerkt worden door een combinatie van kensoorten, differentiërende soorten en begeleidende soorten. Een derde kenmerk is dat de vegetatie-eenheden hiërarchisch gerangschikt zijn in een systeem van plantengemeenschappen. Zie verder deel 1 van de 'Vegetatie van Nederland' (Schaminée *et al.*, 1991).

Plantengemeenschappen van Nederland

Als voortvloeisel van de Frans-Zwitserse school zijn in Nederland enkele indelingen van de vegetatie in plantengemeenschappen verschenen. De belangrijkste hiervan zijn, in volgorde van verschijnen:

- het boek 'Plantengemeenschappen in Nederland' (Westhoff & den Held, 1969);
- het boek 'Bosgemeenschappen in Nederland' (Van der Werf, 1991; dit systeem gaat eerder uit van potentieel natuurlijke vegetaties dan van de actuele soortensamenstelling. Tegenwoordig wordt het niet veel meer gebruikt);
- de vijfdelige serie 'Vegetatie van Nederland' (Schaminée *et al.*, 1991, 1995a, 1995b, 1998, Stortelder *et al.*, 1999);
- de Staatsbosbeheer-catalogus, voluit: de 'Catalogi Vegetatietypen en terreincondities' (Schipper, 2002, zie ook de internet-toepassing <http://www.synbiosys.alterra.nl/sbbcatalogus/> en het hulpprogramma SynDiat).

Al deze systemen zijn hiërarchisch van opzet, waarbij men klassen (hoogste niveau), orden, verbonden, associaties en subassociaties onderscheidt. In de 'Vegetatie van Nederland' en de Staatsbosbeheer-catalogus worden daarnaast rompgemeenschappen en derivaatgemeenschappen onderscheiden, voor (bijvoorbeeld) floristisch verarmde afgeleiden van associaties (rompgemeenschappen, afgekort RG), of vegetaties die gedomineerd worden door een systeemvreemde soort (derivaatgemeenschappen, afgekort DG). Uit vegetatiekarteringen in de praktijk was namelijk gebleken dat slechts een deel van de aanwezige vegetaties binnen de oorspronkelijk onderscheiden associaties past. Er bestond behoefte om ook dergelijke vegetaties een naam te geven, overeenkomstig een landelijk systeem. De namen 'rompgemeenschap' en 'derivaatgemeenschap' suggereren dat deze vegetatie-eenheden 'minder waarde' zouden hebben dan 'associaties'. Dit is echter zeker niet per definitie het geval.

De laatstgenoemde indelingen (De Vegetatie van Nederland en de Staatsbosbeheer-catalogus) worden momenteel naast elkaar gebruikt. Bij deze kartering is de catalogus van Staatsbosbeheer als basis gehanteerd.

De Staatsbosbeheer-catalogus en de 'Vegetatie van Nederland' hebben veel overeenkomsten, maar ook een paar belangrijke verschillen:

- Het niveau 'orden' is in de Staatsbosbeheer-catalogus weggelaten.
- Het aantal romp- en derivaatgemeenschappen is in de Staatsbosbeheer-catalogus uitgebreid ten opzichte van de Vegetatie van Nederland, om een groter aantal in het veld aanwezige vegetaties in het systeem te laten passen.
- De positie van een aantal gemeenschappen in het hiërarchisch systeem is anders (bijvoorbeeld: Schaminée rekent de Veldrus-associatie tot het Dotterbloem-verbond, de Staatsbosbeheer-catalogus rekent deze associatie tot het Verbond van Biezenknoppen en Pijpenstrootje; Schaminée rekent de Associatie van Wondklaver en Nachtsilene (kalkrijke duingraslanden) en de 'Associatie van Sikkelklaver en Zachte haver' (kalkrijke rivierduingraslanden) tot de Klasse der droge graslanden op zandgronden, Schipper tot de Klasse der kalkgraslanden).
- De naamgeving van een aantal gemeenschappen is anders (Schaminée's 'Klasse der matig voedselrijke graslanden' heet in de Staatsbosbeheer-catalogus 'Klasse der vochtige graslanden').
- Het gebruik van de term 'inops' (soortenarme subassociatie) wordt consequenter gehanteerd in de Staatsbosbeheer-catalogus. Dit betreft subassociaties waar een kensoort van een associatie domineert.
- Als gevolg van bovenstaande komen codes van syntaxa niet overeen: De Associatie van Duindoorn en Vlier heeft in de Staatsbosbeheer-catalogus de code 37B1 (Klasse 37, verbond B, associatie 1) en in de Vegetatie van Nederland de code 37Ac1 (Klasse 37, orde A, verbond c, eerste onderverbond, associatie 1).
- De Staatsbosbeheer-catalogus kent naast kensoorten, differentiërende soorten, constante soorten en begeleidende soorten de volgende categorieën: obligaate dominante soorten en facultatief dominante soorten. Deze categorieën worden voornamelijk onderscheiden bij romp- en derivaatgemeenschappen en zijn bedoeld om meer duidelijkheid te scheppen in de afbakening van vegetatie-eenheden. In praktijk levert de vertaling naar deze eenheden momenteel echter in enkele gevallen problemen op, zie de paragraaf 'vertalen van de lokale typologie'.

In de bij dit rapport gepresenteerde vegetatietypologie wordt alleen naar het systeem van Schaminée gerefereerd indien vertalingen naar het systeem van Schaminée een andere vertaling zou opleveren dan vertalingen naar het systeem van Staatsbosbeheer.

Vegetatiekarteringen

Van oorsprong gaan karteringen die gebaseerd zijn op de Frans-Zwitserse school als volgt te werk: Men maakt vegetatie-opnamen in het veld, ordent deze (tegenwoordig veelal geautomatiseerd), waarbij een indeling in lokale typen ontstaat. Vervolgens gaat men opnieuw het veld in om deze lokale typen te karteren. Deze methode is o.a. beschreven in een tweetal Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V. (Den Held & Den Held, 1979; Leys, 1980).

Bij karteringen voor Staatsbosbeheer gaat men om praktische redenen anders te werk. Eerst wordt een typologie van lokale typen gemaakt, de zogenaamde 'lokale typologie'. Deze wordt in het veld getoetst, waar nodig aanpast, en onderbouwd met opnamen. Het grote voordeel van deze manier van karteren is dat een kartering op deze wijze makkelijker binnen het tijdsbestek van één jaar plaats kan vinden. De gevoerde werkwijze is mogelijk omdat van de meeste gebieden reeds typologieën bestaan. Bij herhalingskarteringen kan het zelfs wenselijk zijn om dezelfde typologie te gebruiken als bij eerdere karteringen om zo een betere vergelijking mogelijk te maken.

De lokale typologie

Een kartering waarbij een lokale typologie (al dan niet van tevoren opgesteld) wordt gebruikt, geeft de actuele vegetatie in een gebied nauwkeuriger weer dan een kartering waarbij landelijk onderscheiden associaties en rompgemeenschappen direct worden gekarteerd. Om deze reden stelt Staatsbosbeheer het gebruik van een lokale typologie dan ook verplicht.

Een lokale typologie is, evenals de landelijke systemen, hiërarchisch van opzet, waarbij klassen (hoogste niveau), verbonden, typen en vormen onderscheiden worden. 'Typen' zijn onderscheiden op het niveau van associaties en rompgemeenschappen, en 'vormen' op het niveau van subassociaties en variëteiten. Vaak gaat het bij vormen bovendien om overgangen naar andere typen. Bij deze kartering wordt de term 'type' boven de term 'gemeenschap' verkozen.

Onderscheiden en benoemen van vegetatietypen in het veld

In het veld worden vegetaties op een kaart ingetekend. Dit is niet zo vanzelfsprekend als dit op het eerste gezicht lijkt. De landelijke systemen willen wel eens suggereren dat men vegetaties kan benoemen op een vergelijkbare manier als men soorten onderscheidt. In het veld blijkt echter dat het aantal overgangen tussen de associaties en rompgemeenschappen, zoals die in de literatuur opgeschreven staan, bijzonder groot is. De literatuur geeft niet altijd goede aanknopingspunten of men de ene vegetatie tot de ene of tot de andere associatie of rompgemeenschap rekenen moet. Gedeeltelijk kan dat ook niet omdat de lokale omstandigheden overal weer anders zijn. Een goed opgestelde lokale typologie geeft deze aanknopingspunten echter wel. Op deze wijze wordt een werkwijze nagestreefd, waarbij karteerders op een vergelijkbare manier te werk gaan, en het werk ook door anderen overgedaan kan worden. Een voorbeeld: een Engels raaigras-grasland gaat bij verdere verschraling geleidelijk over in een Witbol-grasland. Men kan er over discussiëren bij welk percentage Gestreepte witbol dit gebeurt. Zodra men opschrijft dat men de grens bij bijvoorbeeld 25% legt, is het voor iedereen duidelijk wat in dit betreffende gebied wordt verstaan onder een Witbol-grasland. Dergelijke problemen doen zich niet uitsluitend voor in de soortenarmere

graslanden, ook over de afbakening van soortenrijke doelvegetaties, als Dotterbloem-hooilanden, zijn verschillende opvattingen.

Een probleem is dat criteria bij oudere karteringen maar zelden zijn opgesteld. Bij het vergelijken van oudere karteringen is het dus lang niet altijd duidelijk wat men onder een bepaald type heeft verstaan.

3.1.3 Opstellen lokale vegetatietypologie

Bij het opstellen van de lokale typologie is in de eerste plaats gekeken naar de typologie van de vorige kartering van het te karteren gebied en van aangrenzende gebieden (zie paragraaf 3.2.2, basisgegevens). Deze typologieën zijn getoetst aan vertaalbaarheid naar de Staatsbosbeheer-catalogus, waarbij de typen zonodig opgesplitst of aangepast zijn. Om deze reden was het niet mogelijk om de oude kartering voor 100% over te nemen. Een volledige overeenstemming met de Staatsbosbeheer-catalogus was echter ook niet mogelijk, omdat de Staatsbosbeheer-catalogus nog diverse hiaten bevat, die wel waren opgevuld door de oude kartering van het gebied. Dit komt bijvoorbeeld voor in de rompen van voedselrijke bossen. De opgestelde typologie is dus in feite een compromis tussen de typologie van de vorige kartering en de Staatsbosbeheer-catalogus, waarbij is gestreefd om een zo goed mogelijke vertaling naar beide systemen te maken. Ook is de typologie bovendien verfijnd om beter antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen die door Staatsbosbeheer geformuleerd zijn. Verder is de typologie waar nodig aangepast aan gebruik in het veld, waarbij criteria verduidelijkt zijn opgeschreven. Vegetatietypen die bij de vorige kartering niet zijn aangetroffen, maar die in vergelijkbare gebieden voorkomen (en dus potentieel te verwachten zijn), zijn aan de typologie toegevoegd.

Tot slot is de typologie in het veld waar nodig verder bijgeschaafd en aangepast en zijn typen toegevoegd die niet in de eerste versie van de typologie stonden. Dit betreft typen die van te voren niet verwacht werden.

3.1.4 Onderbouwen lokale typologie met vegetatie-opnamen

In het veld is elk lokaal type (vorm-niveau) onderbouwd met vegetatie-opnamen, die zowel representatief zijn voor het lokale type dat de opname representeert, als voor het vlak waarin de opname gemaakt is. Van elke onderscheiden vorm is tenminste één vegetatieopname gemaakt. Van veel voorkomende lokale typen, lokale typen met een variabele soortensamenstelling, en waardevolle vegetaties zijn meerdere opnamen gemaakt. Er is gestreefd een zo goed mogelijk beeld te geven van de variatiebreedte die binnen de vormen aanwezig is. Daarnaast moet een opname in een bepaald vlak representatief zijn voor het type dat in dit vlak gekarteerd is.

Er is gestreefd naar een goede geografische spreiding van opnamen over het te karteren gebied. Om deze reden zijn zelden meerdere opnamen in één zelfde vegetatievlak gemaakt.

De in opnamen aanwezige mossen en korstmossen zijn ter plekke gedetermineerd, of indien nodig verzameld voor determinaties met behulp van binoculair of microscoop. Epifytisch groeiende mossen en korstmossen (d.w.z. planten die groeien op bomen, boomvoeten of takken) zijn niet benoemd. Kranswieren zijn eveneens gedetermineerd, maar overige algen en paddenstoelen zijn niet gedetermineerd. Ook bramen zijn niet op soortnaam gebracht.

Opnamen zijn in het veld met GPS (Global Positioning System) ingemeten, en ingetekend op de veldkaart. De afwijking is naar schatting 5 tot 10 meter in open terrein en 10 tot 20 meter in bos. Dit maakt de gemaakte opnamenset niet bruikbaar voor gebruik als permanent kwadraat (PQ).

Volgens de eisen van de methode van de Frans-Zwitserse school zijn de opnamen gemaakt in een homogene vegetatie. De oppervlakte bestaat tenminste uit het minimumareaal voor opnamen van het te bemonsteren vegetatietype (zie Den Held en Den Held, 1979). In praktijk is dit 2x2 meter in graslanden, 5x5 meter in ruigten en struwelen en 10x10 meter in bossen.

De gebruikte bedekkingsschaal is de (verfijnde) schaal van Braun-Blanquet, de schaal die voor Staatsbosbeheer-karteringen standaard gehanteerd wordt. De andere algemeen toegepaste schaal is de schaal van Londo. Deze schaal is nauwkeuriger, maar voegt weinig extra informatie toe voor typologie onderbouwende opnamen, in vergelijking met de Braun-Blanquet-schaal. Deze schaal is meer geschikt voor permanent kwadraten en andere toepassingen waarbij opnamen kwantitatief geanalyseerd worden.

Schaal van Braun-Blanquet		
<i>code</i>	<i>aantal individuen</i>	<i>bedekking</i>
r	zeer weinig (1-2)	< 5 %
+	weinig (2-20)	< 5 %
1	talrijk (20-100)	< 5 %
2m	zeer talrijk (>100)	< 5 %
2a	willekeurig	5-12½ %
2b	willekeurig	12½-25 %
3	willekeurig	25-50 %
4	willekeurig	50-75 %
5	willekeurig	75-100 %

3.1.5 Karteren van vegetatietypen

Algemeen

Bij vegetatiekarteringen in opdracht van Staatsbosbeheer worden vegetatietypen doorgaans slechts toegekend aan vlakvormige elementen, niet aan lijnvormige elementen (sloten, bosranden, bermen).

Karteerschaal en minimumoppervlakte vegetatievlakken

De minimumoppervlakte van de vegetatievlakken is evenredig met de karteerschaal. De karteerschaal 1:5000 is het meest gangbare bij Staatsbosbeheer-karteringen. Bij deze karteerschaal is de minimumafmeting van een vlak 25 bij 25 meter (10 bij 50 meter voor langwerpige vlakken). Bij een karteerschaal 1:2500 is dit 12,5 bij 12,5 meter (5 bij 25 meter voor langwerpige vlakken). Het karteren van kleinere vlakken heeft weinig zin, omdat deze vlakken zo klein zijn, dat ze op een geprinte vegetatiekaart moeilijk terug te vinden zijn. Slechts bij uitzondering (waardevolle vegetaties) worden kleinere vlakken onderscheiden.

Complexen

In principe wordt slechts één vegetatietype aan een vlak toegekend. Het karteren van complexen (meerdere typen per vegetatievlak) wordt zoveel mogelijk vermeden. De belangrijkste reden is, dat karteren van complexen het kaartbeeld vertroebelt.

Complexen worden niet gebruikt om overgangen tussen vegetatietypen aan te geven. In dergelijke gevallen wordt een keuze gemaakt voor één van beide vegetatietypen, op grond van de criteria van de typologie.

Het karteren van complexen is echter in een aantal gevallen onvermijdelijk, met name in gebieden met een kleinschalig microreliëf (duinen, stuifzanden, oude bossen), maar ook op andere plekken waar vegetaties duidelijk begrensbaare mozaïeken vormen, bijvoorbeeld als gevolg van een heterogene bodemstructuur, klonale groeiwijze (grote zeggen) of begrazing. Kenmerk is steeds, dat de vegetaties van een complex duidelijk onderscheidbaar zijn. Bovendien zijn deze vegetaties te klein om individueel uit te tekenen op grond van de minimumoppervlakte behorende bij de gehanteerde karteerschaal. Complexen worden in bedekkingsklassen genoteerd, waarbij de klasse-indeling is:

- 5-30%
- 30-70%
- >70% van een vlak

Vegetatietypen die in minder dan 5% van het vlak voorkomen, worden niet genoteerd.

Bij de verwerking van de vegetatiekartering worden deze bedekkingsklassen omgezet naar exacte getallen, ten behoeve van een berekening van oppervlakten van vegetatietypen. De volgende combinaties zijn gebruikt (de som is steeds 100, en het maximale aantal vegetatietypen in een complex is 3):

100%; 80%+20%; 80%+10%+10%; 50%+50%; 40%+40%+20%; 60%+20%+20%.

3.1.6 Karteren van toevoegingen

Als toevoegingen worden aspectbepalende soorten gekarteerd die processen als verstoring, verruiging, vergrassing en verstruiking aangeven. Het voorkomen van deze soorten blijkt niet expliciet uit de omschrijving van het gekarteerde type.

Toevoegingen worden in principe genoteerd als de betreffende soort boven een bepaalde grenswaarde voorkomt, bijvoorbeeld 'frequent aanwezig', '5% bedekkend', of '50% bedekkend'. Om bepaalde onderzoeksvragen beter te beantwoorden, kunnen toevoegingen ook in meerdere klassen genoteerd worden (met bijvoorbeeld intervallen van 5, 25, 50 en 75%), Het gaat hierbij om absolute bedekkingen, waarbij een recente strooisellaag (minder dan een jaar oud) wordt meegerekend.

3.1.7 Karteren van karteersoorten

Notatiewijze

Karteersoorten zijn in principe per vegetatievlak gekarteerd met een combinatie van de Tansley-schaal en de Staatsbosbeheer-aantallenschaal (zie onder). Ook zijn soorten genoteerd langs lijnvormige elementen (bijvoorbeeld bermen, sloten, bosranden), wanneer deze afwijken van het aangrenzende vegetatievlak. Wanneer een soort weinig voorkomt (minder dan occasional volgens de Tansley-schaal) is de precieze positie binnen een vlak vastgelegd met behulp van een GPS. De geschatte nauwkeurigheid is 5-10 meter in open gebied of 10-20 meter in bos. In Nederland zijn twee notatiewijzen gangbaar om aantallen (en eventueel omvang van de groeiplaats) aan te geven: de Staatsbosbeheer-schaal en de Floron-schaal (zie onder). Een voordeel van de Staatsbosbeheer-schaal is dat deze binnen Staatsbosbeheer standaard is. Een voordeel van de Floron-schaal is dat deze buiten Staatsbosbeheer standaard is. Een probleem is, dat de schalen zeer slecht in elkaar om te zetten zijn, omdat ze andere intervallen hanteren. In hoofdstuk 3.2 staat aangegeven welke schaal bij deze kartering gehanteerd is.

Tansley-schaal:

s	sparse (1 of 2 exemplaren)
r	rare (zeldzaam voorkomend)
o	occasional (hier en daar voorkomend)
f	frequent (regelmatig voorkomend) *
a	abundant (veel aanwezig) **
c	co-dominant (overheerst samen met andere soorten) ***
d	dominant (overheerst) ****
*	richtlijn: in lage vegetaties tenminste elke paar stappen
**	richtlijn: voor grotere soorten: tenminste 5% bedekking absoluut; voor kleinere soorten: 25 exx./m2
***	richtlijn: tenminste 25% bedekking absoluut
****	richtlijn: tenminste 25% bedekking absoluut én 50% bedekking relatief ten opzichte van de totale bedekking

Nb. Genoemde richtlijnen zijn niet gebaseerd op literatuur, omdat deze voor zover bekend niet aanwezig is

Nb. De notitie 'lokaal' (l) in combinatie met f, a, of d (bijv. ld) is niet toegestaan bij Staatsbosbeheer-karteringen, omdat het gebruik hiervan erg subjectief is.

Staatsbosbeheer-aantallenschaal:

1	1 - 2 exemplaren
2	3 - 10 exemplaren
3	11 - 100 exemplaren
4	101 - 1000 exemplaren
5	> 1000 exemplaren

Floron-schaal

Code	aantal exemplaren	omvang groeiplaats (m2) *
A	1	< 1
B	2-5	1-5
C	6-25	5-25
D	26-50	25-50
E	51-500	50-500
F	501-5000	500-5000
G	> 5000	> 5000

3.1.8 Richtlijnen bij het schatten van bedekkingen en aantallen

Voor het tellen van individuen worden de richtlijnen gehanteerd die gegeven worden in de Handleiding inventarisatieprojecten van Floron, versie 2006. In het algemeen geldt dat planten die duidelijk één exemplaar zijn, ook voor één tellen (ongeacht de grootte of het aantal bloemen). Elke zelfstandig wortelende eenheid wordt als één exemplaar geteld. Van sommige soorten kunnen de exemplaren echter een zeer bossig uiterlijk hebben: vanaf de basis opgaande stengels die niet op de knopen wortelen. Ook deze worden dus steeds als één exemplaar geteld (bijvoorbeeld een hele forse Dotterbloem). Maar van soorten die wortelstokken of op de knopen wortelende uitlopers vormen, worden de wortelende rozetten of (bloei)stengels apart geteld. Bij soorten die in pollen groeien wordt de pol als teleenheid genomen. In bepaalde gevallen is niet duidelijk zichtbaar wat als één exemplaar kan worden opgevat. Dit geldt bijvoorbeeld voor soorten met korte wortelstokken of wortelende uitlopers. Bij zulke soorten wordt alleen het aantal bloeistengels geteld.

De volgende richtlijnen zijn slechts ten dele bekend uit literatuur. In praktijk wordt met een aantal methoden op verschillende wijze omgegaan, waarbij vaak niet te achterhalen is op welke wijze gegevens verzameld zijn. Vanwege reproduceerbaarheid van de gegevens worden hierbij deze richtlijnen opgeschreven:

- Grenswaarden worden in opnamen absoluut en consequent gehanteerd, ook als het gaat om kleine planten, zoals mossen. Zo krijgt een boom die 4% bedekt een Braun-blanquet-code r, een mos die 4% bedekt, met meer dan 100 exemplaren een code 2m.
- De bedekkingen zijn inclusief de strooisellaag van de betreffende soort indien deze minder dan een jaar oud is en duidelijk tot deze soort behoort.

- Voor het onderscheid tussen boomlaag, struiklaag en kruidlaag is de volgende richtlijn gehanteerd: Een struiklaag bestaat uit houtige soorten van meer dan 1 meter hoogte, tot een maximum van de halve hoogte van de maximale boomlaag. Alles wat hierboven groeit, wordt gerekend tot de boomlaag. Meerdere boom- en struiklagen worden niet onderscheiden.
- Alle bedekkingen zijn absoluut (niet relatief ten opzichte van de totale bedekking), tenzij expliciet aangegeven (in de typologie bijvoorbeeld). Bedekkingen van boom- en struiklaag zijn externe bedekkingen, bedekkingen van kruidlaag en moslaag zijn interne bedekkingen. Toelichting: bij absolute bedekkingen gaat het om de projectie van de bedekking op de bodem; de gesommeerde bedekking kan hierbij hoger zijn dan de totale bedekking van de vegetatie. Bij relatieve bedekkingen is de totale bedekking 100%, eventueel uitgesplitst per vegetatielaag (meer dan 50% relatief van de boomlaag). Bij externe bedekkingen wordt de projectie van de omtrek van de kronen op de bodem genomen en daarvan de oppervlakte berekend. Bij interne bedekkingen wordt puur gekeken naar de projectie van bladeren en takken op de bodem. In de winter is de externe bedekking veel hoger dan de interne bedekking, terwijl deze waarden in de zomer vaak weinig verschillen.
- Richtlijnen voor het gebruik van de Tansley-schaal zijn gegeven in de vorige paragraaf.

3.1.9 Keuze karteersoorten

De keuze van karteersoorten is voorafgaand aan de kartering door Staatsbosbeheer gemaakt. De karteersoortenlijst is een gecombineerde lijst van Rode lijst-soorten (Van der Meijden 2000), beschermde soorten, regionaal zeldzame soorten en enkele overige zeldzamere soorten die sterk indicatief zijn voor bijzondere milieu-omstandigheden (kwel, verzuring, vernatting, etc.). De karteersoortenlijst is in het veld aangevuld met alle overige Rode lijst-soorten die zijn aangetroffen, maar niet van tevoren verwacht werden.

3.1.10 Digitale verwerking

De verzamelde gegevens zijn conform de door Staatsbosbeheer opgestelde voorschriften verwerkt in de 'Digitale Standaard' (Schipper & Van den Boom, 2005). Daarbij gaat het met name om een correcte verwerking in databestanden en het ontwikkelen van kaarten (met soortverspreiding, vegetatietypen, liggen opnamen e.d.). Opnamen zijn in Turboveg ingevoerd conform de voorschriften en voorzien van zo goed mogelijke vertalingen naar de Staatsbosbeheer-catalogus (zie volgende paragraaf). De kwaliteit van de verwerking is getoetst conform de door Staatsbosbeheer opgestelde methodiek.

3.1.11 'Vertalen' van de lokale typologie

Onder de 'vertaling' van de typologie wordt verstaan de omzetting van de lokale vegetatietypen naar de Staatsbosbeheer Catalogus Vegetatietypen. Dit gebeurt op basis van de aanwezige vegetatie-opnamen: eerst worden de vegetatie-opnamen van een specifiek lokaal type vertaald (in Turboveg). Vervolgens wordt het lokale type zelf vertaald, gewogen aan de vertaling van de afzonderlijke vegetatie-opnamen en aan de omschrijving van het type.

Bij deze vertaling is gebruik gemaakt van de internet-applicatie <http://www.synbiosys.alterra.nl/sbbcatalogus> (zie paragraaf 3.1.2). Van het hulpprogramma SynDiat

is geen gebruik gemaakt. Dit programma levert geen directe vertalingen, maar uitsluitend suggesties voor vertalingen, die al of niet correct zijn in de lokale situatie.

In veel gevallen zal een lokaal type éénduidig vertaald kunnen worden in een Staatsbosbeheer-vegetatietype. De in een gebied onderscheiden lokale vegetatietypen bestrijken meestal een grotere variatie aan typen dan de landelijke typologie van Staatsbosbeheer. In die gevallen treedt bij het vertalen een clustering op: meerdere lokale typen worden bij hetzelfde Staatsbosbeheer-type ingedeeld.

Het kan echter ook gebeuren dat een lokaal vegetatietype zich niet eenduidig tot een Staatsbosbeheer-type verhoudt, maar een overgang tussen twee Staatsbosbeheer-typen weergeeft. In deze gevallen is het lokale type vertaald als een overgang tussen deze twee Staatsbosbeheer-typen. Dit wordt aangegeven met SbbType1 en SbbType2. In de Digitale Standaard staat bij SbbType1 het Staatsbosbeheer-vegetatietype dat de grootste verwantschap vertoont met het lokale type. Bij SbbType2 staat het Staatsbosbeheer-type dat de overgangssituatie beschrijft.

In een aantal gevallen kan het gebeuren dat een lokaal vegetatietype zich niet eenduidig tot een Staatsbosbeheer-type verhoudt, zonder dat hierbij sprake is van een overgang tussen Staatsbosbeheer-typen. Hoe compleet het systeem van Staatsbosbeheer ook is (er is ten opzichte van andere werken veel aandacht voor 'Rompgemeenschappen'), er zullen altijd hiaten in blijven zitten, omdat de lokale omstandigheden overal anders zijn en nieuwe ontwikkelingen blijven plaatsvinden. Op dit moment zijn bijvoorbeeld een aantal voedselrijke bossen moeilijk te benoemen (bijvoorbeeld bossen gedomineerd door Gewone esdoorn, of bossen met een dichte struiklaag van Hazelaar of Gewone vogelkers), evenals een aantal pioniervegetaties (bijvoorbeeld pioniers met Tengere rus, pioniers met Gewoon haarmos)

Verder levert het systeem van obligaat- of facultatief dominante soorten in praktijk nog regelmatig problemen op. Een dominantie van Gewoon struisgras kan bijvoorbeeld niet gerekend worden tot de RG Gewoon struisgras-Gewoon biggenkruid, indien Gewoon biggenkruid niet aanwezig is. Een andere logische plek voor deze veel voorkomende vegetatie bestaat echter evenmin. Zo is Gestreepte witbol obligaat dominant in een ecologisch verwant type, de RG Gestreepte witbol-Beemdlangbloem-Engels raaigras.

Bij vertalingen als deze dient men altijd het volgende te bedenken: één van de kenmerken van de tradities van de Frans-Zwitserse school is, dat men geneigd is de ideale situaties van bepaalde plantengemeenschappen te beschrijven, eerder dan de totale variatiebreedte van deze plantengemeenschappen. Men wil wel eens voorbij gaan aan het feit dat de lokale omstandigheden overal weer anders zijn, nog los van de vraag wie eigenlijk zou moeten bepalen wat die ideale situaties zijn.

Een onderdeel van de Staatsbosbeheer-bedrijfssturing dat volgt op de vegetatiekartering is de doelcomponentenanalyse. Hierbij krijgen Staatsbosbeheer-typen een waardering toegewezen op grond waarvan (mede) beoordeeld wordt of doelen al of niet gehaald zijn. Bij het vertalen van lokale typen naar de Staatsbosbeheer-typen wordt op geen enkele wijze naar deze waardering gekeken, omdat dit de objectiviteit van de kartering niet ten goede komt.

3.2 Methode vegetatiekartering Doddendaal

3.2.1 Beantwoorden onderzoeksvragen

De hierboven geschetste methode voor vegetatiekartering leent zich uitstekend voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 2), mitst met deze vragen rekening wordt gehouden bij de voorbereiding van de kartering, met name bij:

- de keuze van karteersoorten en toevoegingen (bijvoorbeeld verruigingsindicatoren, kenmerkende soorten van droge stroomdalgraslanden);
- het detailniveau van de typologie op een aantal cruciale onderdelen (met name typen van droge stroomdalgraslanden, droge ruigten, natte pioniers en voedselrijke bossen);

het aanbrengen van hoge mate van detailniveau (meerdere bedekkingsklassen) voor enkele relevante aspecten (met name opslag).

3.2.2 Basisgegevens

Zie hoofdstuk 3.1 voor nadere uitleg.

- aantal hectaren: 225 ha.;
- karteerschaal: 1:5000;
- luchtfoto's: digitale true-colour luchtfoto's;
- vegetatietypologie: Voor de kartering van Doddendaal, Ooijpolder en Millingerwaard (Inberg et al 2008a) en Meinerswijk (Inberg et al., 2008b), is dezelfde typologie gebruikt. De typologie is van tevoren opgesteld, rekening houdend met de Staatsbosbeheer-catalogus en de vorige karteringen van de verschillende gebieden, met name Jalving & Groeneweg, 2002 en Nooren & Giesen, 1994. Van de Meinerswijk was geen eerdere vegetatiekartering beschikbaar;
- vegetatietypen zijn toegekend aan vegetatievlakken, niet aan lijnelementen;
- typologie-ondersteunende vegetatie-opnamen: 249 (Doddendaal, Meinerswijk, Ooijpolder en Millingerwaard samen), waarvan 62 in Doddendaal;
- soortkartering:
 - vegetatievlakken, lijnelementen en punten (bij minder dan occasional);
 - notatie soorten in vegetatievlakken en lijnelementen: combinatie Staatsbosbeheer-aantallenschaal en Tansley-schaal; notatie soorten op puntlocaties: Staatsbosbeheer-aantallenschaal;
 - vooraf opgestelde soortenlijst, uitgebreid met enkele nieuw aangetroffen Rode lijstsoorten en indicatieve soorten;
- toevoegingen: Vooraf opgestelde lijst met toevoegingen (inclusief opslagcodes);
- mossen, korstmossen en kranswieren: meegenomen in vegetatie-opnamen;
- kartering van complexen: zoveel mogelijk vermeden; maximaal 3 lokale vegetatietypen per vlak;
- naamgeving soorten: Van der Meijden *et al.*, 2005 (hogere planten); Siebel en During, 2006 (mossen), Aptroot en Van Herk, 2004 (korstmossen).

3.2.3 Periode uitvoering veldwerk

Er is geen aparte kartering uitgevoerd van voorjaarssoorten. De werkzaamheden zijn uitgevoerd in de zomer.

3.2.4 Projectteam

De kartering is uitgevoerd door een projectteam van Bureau Waardenburg bestaande uit:

J.A. (Hans) Inberg	projectleiding, veldwerk, rapportage
E.H.P. (Liesbeth) Leusink	veldwerk, rapportage, gegevensverwerking
A.Y. (Annemieke) van den Berg	veldwerk, gegevensverwerking
S. (Saskia) Vleeming	veldwerk
P.H.N. (Paul) Boddeke	veldwerk
M. (Maarten) Japink	GIS-werkzaamheden

Het project werd van de kant van de opdrachtgever begeleid door de heer J. (Jaap) Rouwenhorst.

3.2.5 Foutendiscussie

De kwaliteit van het veldwerk is op de volgende manieren gewaarborgd:

- heldere en ondubbelzinnige criteria in de veldtypologie;
- gebruik GPS en luchtfoto's met GPS-grid, om grenzen juist in te tekenen;
- gemeenschappelijk veldbezoek veldmedewerkers, waarbij zoveel mogelijk relevante vegetatietypen aandacht krijgen. Aandacht is besteed aan de afstemming van het detailniveau (niet te grof/niet te fijnmazig) en aan een juiste inschatting van bedekkingen en Tansley-coderingen;
- intensief contact tussen karteerders tijdens het uitvoeren van het veldwerk, om twijfelgevallen in de typologie op vergelijkbare wijze op te lossen;
- tussentijdse controle van veldgegevens door projectleider, om verschillen in interpretaties en fouten nog tijdens het veldwerk op te sporen, zodat deze tijdig gecorrigeerd kunnen worden.

Desondanks zal de kartering niet geheel foutloos zijn. Er is gestreefd naar een 95% juiste benoeming van vlakken volgens onze eigen typologie. De vegetatietypen waren in de karteerperiode in het algemeen goed herkenbaar. Toch deden zich nog een tweetal problemen voor:

- slikkige oevers waren in juli overstroomd, als gevolg van extreem hoog water. Doorgaans is dit de beste tijd om deze biotopen te karteren, en de planning was daar dan ook op afgestemd. De oevers zijn grotendeels na deze overstroming bezocht, maar de vegetaties waren in 2007 als gevolg van het hoge water veel minder goed ontwikkeld dan in andere jaren.
- ruige, begraasde graslanden in de uiterwaarden hebben duidelijke seizoensaspecten. In de voorzomer bloeit Grote vossenstaart, terwijl in de nazomer distels en brandnetels domineren. Een deel van deze graslanden is in de voorzomer gekarteerd, een deel in de nazomer. Bij de hoger gelegen vegetaties op stroomruggen doet zich dit probleem minder voor, omdat een deel van de kenmerkende soorten van de typen (zoals Kruisdistel) gedurende een groter deel van het jaar goed herkenbaar zijn. Ook hoger gelegen bossen (hardhoutoobos) hebben een duidelijk seizoensaspect, maar deze bossen zijn vrijwel zonder uitzondering in de voorzomer bezocht.

De soortenkartering bevat enkele hiaten. Op slikkige oevers zijn soorten is Genadekruid niet aangetroffen, als gevolg van hoog water in juli. In drogere zomers is deze zeer zeldzame soort wel degelijk aanwezig, en ook voorafgaand aan het hoge water is de soort in 2007 nog aangetroffen (mondelijke mededeling H. Woesthuis, boswachter monitoring).

Stroomruggen langs de rivier zijn zeer rijk aan bijzondere soorten. Deze stroomruggen zijn echter slechts eenmalig bezocht, inherent aan de methode van vegetatiekartering. In vergelijking met een volledige floristische inventarisatie (met meerdere bezoeken verspreid over het vegetaties seizoen) zijn dergelijke vegetatiekarteringen onvolledig op de volgende punten:

- relatief onopvallende soorten en soorten die in lage dichtheden voorkomen (bijvoorbeeld bremrapen) kunnen gemist zijn;
- soorten die in een beperkte periode bloeien kunnen gemist zijn als ze groeien buiten de periode van het veldbezoek. Op stroomruggen komen zowel soorten voor die in de voorzomer bloeien (zoals Brede ereprijs), als soorten die in de nazomer bloeien (zoals IJzerhard). Dergelijke stroomruggen zijn in principe in de voorzomer bezocht, omdat dan de meeste bijzondere soorten bloeien. Later bloeiende soorten kunnen dus gemist zijn.
- bijzondere neofyten (bijvoorbeeld bepaalde amaranten) zijn in het algemeen buiten beschouwing gelaten. Dergelijke soorten worden doorgaans goed meegenomen in floristische inventarisaties.

In de tabel in bijlage 2 wordt specifiek ingegaan op de betrouwbaarheid van de verspreidingsgegevens van enkele soorten.

Grote brandnetel en Groot warkruid. Foto: Paul Boddeke.

4 Resultaten kartering

4.1 Resultaten vegetatiekartering

4.1.1 Aangetroffen vegetatietypen

In totaal zijn 121 lokale vegetatietypen onderscheiden, in 471 vegetatievlakken. Deze lokale vegetatietypen staan in de tabel op de volgende bladzijde, waarin tevens is aangegeven wat de oppervlakte is van deze lokale typen. In bijlage 1 is de vegetatietypologie opgenomen, met de criteria waarmee de lokale typen (en de hogere hiërarchische niveaus) zijn onderscheiden met ecologische indicaties van deze typen. In deze bijlage staat ook de syntaxonomie aangegeven (d.w.z. de vertaling naar Staatsbosbeheer-typen, zie hoofdstuk 3.1).

4.1.2 Vegetatie-opnamen

De typologie is onderbouwd met 249 typologie-ondersteunende vegetatie-opnamen (waarvan 62 in Doddendaal). Deze staan in bijlage 2. Uit de wijze van presenteren blijkt de samenhang tussen de lokale typologie enerzijds en met de landelijke systemen (Staatsbosbeheer-catalogus) anderzijds.

4.1.3 Vereenvoudigde vegetatiekaart

De vereenvoudigde vegetatiekaart staat in bijlage 3. Op deze kaart zijn alleen de vereenvoudigde legenda-eenheden aangegeven, waarbij elke vereenvoudigde legenda-eenheid een aparte kleur heeft. Met deze kaart is het mogelijk om op een directe manier inzicht te krijgen in de hoofdlijnen van het gebied.

Bij de totstandkoming van deze kaart zijn lokale vegetatietypen op een logische manier gegroepeerd. Hierbij is uitsluitend gekeken naar dominante vegetatietypen: vegetatietypen die minder dan 40% uitmaken van een complexe vegetatie-eenheid zijn niet meegenomen.

Tabel 4.1. Gekarteerde vegetatietypen Doddendaal met hun oppervlakten (deel 1)

Code	Type	Vorm	Oppervlakte (ha)
Bsa1	(Type van) Bijvoet-oibos	Vorm met weinig ondergroei	4,16
Bsa2	(Type van) Bijvoet-oibos	Vorm met Bijvoet	0,18
Bsa3	(Type van) Bijvoet-oibos	Vorm met Fioringras	1,05
Bsb1	(Type van) wilgenbos	Typische vorm	0,85
Bsb2	(Type van) wilgenbos	Vorm met Gele lis	1,83
Bsb3	(Type van) wilgenbos	Grazige vorm	0,53
Bsb4	(Type van) wilgenbos	Vorm met Grote brandnetel	6,32
Bsb5	(Type van) wilgenbos	Vorm met Dauwbraam	2,07
Bsb7	(Type van) wilgenbos	Vorm zonder ondergroei	1,82
Bsj1	(Type van) wilgenopslag (smallbladige wilgen)	Typische vorm	0,99
Bsj3	(Type van) wilgenopslag (smallbladige wilgen)	Vorm met Zwarte populier	0,09
Bsk1	(Type van) knotwilgen	Typische vorm	0,37
Bsk2	(Type van) knotwilgen	Vorm met Grote brandnetel	2,32
Bsk3	(Type van) knotwilgen	Vorm met Dauwbraam	0,62
Bss1	(Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg)	Typische vorm	0,70
Bss2	(Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg)	Vorm met Grote brandnetel	0,39
Ds1	Type van droog stroomdalgrasland	Vorm met Handjesgras en Breukkruid	0,36
Ds2	Type van droog stroomdalgrasland	Vorm met Kruisdistel	0,75
Fo1	(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)	Typische vorm	2,43
Fo2	(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)	Vochtige vorm	4,64
Fo3	(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)	Vochtige, ruige vorm	2,19
Fo4	(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)	Vorm met Gevlekte Aronskelk en Bleeksporig bosviooltje	1,08
Fo5	(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)	Vorm met Gewone vogelmelk, Kraailook, Moeslook en Maarts viooltje	0,28
Fp2	(Type) van Canadapopulier	Grazige vorm	0,12
Fr4	(Type van) Voedselrijk bos met bramen	Vochtige vorm met Dauwbraam	0,46
Fs1	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Vorm met Gewone vogelkers	0,09
Fs10	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Vorm met esdoorns	0,81
Fs6	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Vorm met Haagbeuk	0,07
Fs7	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Vorm met Meidoorn en Sleedoorn	0,16
Fs8	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Vorm met Hondsdraf (rivierengebied)	8,70
Fu1	(Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel	Typische vorm	0,88
Fu2	(Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel	Vochtige vorm	0,46
Gg1	Type van Glanshaver	Vorm met Glanshaver	6,21
Gg2	Type van Glanshaver	Ruige vorm met Fluitekruid	0,29
Gg3	Type van Glanshaver	Ruige vorm met Gewone bereklauw	2,15
Gg5	Type van Glanshaver	Typische vorm	0,52
Gg6	Type van Glanshaver	Vorm met Pastinaak en Wilde peen	1,47
Gg7	Type van Glanshaver	Vorm met Groot streepzaad en Grote bevernel	0,25
Ggs3	Type van Glanshaver en stroomdalsoorten	Vorm met Veldsalie	0,31
Ggs4	Type van Glanshaver en stroomdalsoorten	Vorm met Kattendoorn en Kruisdistel	8,39
Gk1	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Vorm met Engels raaigras	10,76
Gk10	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Vorm met Beemdlangbloem 25%	0,15
Gk2	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Vochtige vorm	0,23
Gk3	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Bloemrijke vorm	1,87
Gk4	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Vorm met Groot streepzaad	1,84
Gk7	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)	Vorm met stroomdalsoorten	3,15
Gkm1	Type van Kamgras en Madeliefje	Vorm met Madeliefje abundant	0,16
Gkm3	Type van Kamgras en Madeliefje	Vorm met Kamgras	0,19
Glp1	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Typische vorm	0,85
Glp2	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Vochtige vorm	11,13
Glp3	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Kruidenrijke vorm	0,54
Glp4	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Vochtige, kruidenrijke vorm	1,18
Glp6	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Vorm met Kropaar	12,11
Glp7	Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland)	Vorm met Veldgerst	0,38
Gok1	(Type van) Grasland met Kweek	Typische vorm	6,94
Gor1	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Typische vorm	5,00
Gor12	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Vorm met Oeverstekelhoot.	0,78
Gor2	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Vorm met Ruige zegge	0,47
Gor3	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Vorm met Zilver schoon	2,68
Gor4	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Kruidenrijke vorm van relatief droge standplaatsen	4,95
Gor5	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Vorm met Moerasvergeet-mij-nietje	0,17
Gor6	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Vorm met Tweerijige zegge en Scherpe zegge	0,40
Gor7	Type van Akkerkers (rivierengebied)	Ruige vorm met Krulzuring	0,71

Tabel 4.1. Gekarteerde vegetatietypen Doddendaal met hun oppervlakten (deel 2)

Gv1	Type van Grote vossenstaart	Typische vorm	3,70
Gv2	Type van Grote vossenstaart	Vorm met Kweek	0,17
Gv3	Type van Grote vossenstaart	Vorm met Scherpe boterbloem	9,52
Gv4	Type van Grote vossenstaart	Vorm met Groot streepzaad	0,85
Gv5	Type van Grote vossenstaart	Vorm met Echte koekoeksbloem	0,04
Mb1	Type van Mattenbies	Typische vorm	0,45
Mcg1	Type van grote zeggenmoeras met Scherpe zegge	Typische vorm	0,14
Me1	Type van Grote egelskop	Typische vorm	0,03
Mgl2	Type van Gele lis	Vorm met Moeraskruiskruid	0,11
Mh1	(Type van) Heen (Zeebies)	Typische vorm	0,02
Mk1	Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch)	Typische vorm	0,43
Mk2	Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch)	Vorm met Watermunt dominant	2,47
MI1	Type van Liesgras	Typische vorm	0,55
Mp2	Type van Riet	Waterriet	0,05
Mpr2	Type van ruig rietland	Vorm met Brandnetel	0,18
Mpr3	Type van ruig rietland	Vorm met Haasmeelkdistel	0,02
Mpr4	Type van ruig rietland	Vorm met Haagwinde, Koninginnekruid en Harig wilgenroosje	0,14
Mpt1	Type van Riet en Kleine lisdodde	(Water)riet met Kleine lisdodde	0,01
Mr1	Type van Rietgras	Typische vorm	1,81
Mr3	Type van Rietgras	Vorm met soorten van natte strooiselruigten	0,08
Mwgv1	Type van Gele waterkers	Typische vorm	0,23
Mwk1	Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch)	Typische vorm	0,54
Mwz1	Type van Zwanenbloem	Typische vorm	0,09
P3	Kale grond	Zand en klei	15,55
P4	Kale grond	Steen	0,40
Prs1	Type van pioniers op rivierstrandjes	Vorm met Ruige zegge en Vijfvingerkruid	1,87
Prs2	Type van pioniers op rivierstrandjes	Vorm met Boerenwormkruid	1,10
Prs3	Type van pioniers op rivierstrandjes	Vorm met Zacht loogkruid en Smal Vlieszaad	0,59
Pt3	Type van Tandzaden	Vorm met Waterpeper	0,58
Pw1	Type van Gewone waterbies	Vorm met Gewone waterbies	0,04
Rab2	Type van Bijvoet en Boerenwormkruid	Vorm met Boerenwormkruid	3,57
Rab5	Type van Bijvoet en Boerenwormkruid	Vorm met Grote klit	0,60
Rad2	Type van distelruigte	Vorm met Akkerdistel	0,18
Rae1	Type van Slangenkruid (binnenland)	Typische vorm	0,07
Rak2	Type van Kweek	Vorm met Muurpeper	0,12
Ram1	Type van Zwarte mosterd en Reukloze kamille	Vorm met Zwarte mosterd en Reukloze kamille	1,08
Rao6	Type van overige vegetaties van de Bijvoetklasse	Vorm met Canadese fijnstraal, Bezemkruid en Teunisbloemen	0,05
Ras2	Type van Kweekdravik (stroomdalruigten)	Vorm met Kruisdistel en Geoorde zuring	0,07
Ras3	Type van Kweekdravik (stroomdalruigten)	Vorm met Heksenmelk en Zeepkruid	0,24
Rn6	Type van natte strooiselruigten	Vorm met Late guldenroede	1,31
Rnf4	Type van Moerasspirea	Vorm met Moeraswolfsmelk	0,03
Rnf6	Type van Moerasspirea	Vorm met Poelruit	0,68
Rr1	Type van Bramenstruweel	Typische vorm	0,18
Rrc1	(Type van) Dauwbraam-ruigten	Typische vorm	0,62
Rrc2	(Type van) Dauwbraam-ruigten	Ruige vorm	0,24
Rrc3	(Type van) Dauwbraam-ruigten	Vorm met Grote klit	0,35
Ru1	(Type van) Brandnetelruigte	Brandnetelruigte	7,77
Ru2	(Type van) Brandnetelruigte	Brandnetelruigte (natte ruigte)	19,98
Rur1	(Type van) Reuzenbereklauw	Typische vorm	0,19
Sm1	Type van Meidoorn en Sleetdoorn	Typische vorm	1,26
W1	Open water zonder vegetatie	Typische vorm	8,00
Wg1	Type van Watergentiaan	Vorm met Watergentiaan	0,56
Wk1	Type van kroos en Kikkerbeet	Typische vorm	0,18
Wn1	Type van Gele plomp en Witte waterlelie	Initiaalvorm	0,49
Wn2	Type van Gele plomp en Witte waterlelie	Vorm met Gele plomp dominant	0,15
Wn3	Type van Gele plomp en Witte waterlelie	Vorm met Witte waterlelie	0,26
Wpl1	Type van Glanzig fonteinkruid en Doorgroeid fonteinkruid	Vorm met Glanzig fonteinkruid	0,10
Ww1	Type van Waterviolier	Vorm met Waterviolier	0,08
			224,16

4.1.4 Vegetatiekaart 1:5000

De volledige vegetatiekaarten schaal 1:5000 zijn opgenomen in bijlage 4. De kaarten zijn uitgebracht in een serie kaarten. Op de kaarten staat in elk vlakje een nummer. Dit nummer is terug te vinden in de corresponderende tabel op overliggende pagina. Hierin staat de volledige vlakinformatie, met alle aangetroffen vegetatietypen, karteersoorten en toevoegingen. De kleuren op deze kaart corresponderen met de kleuren van de vereenvoudigde vegetatiekaart. Er is niet gekozen voor het toekennen van meer kleuren (één kleur per lokaal vegetatietype), omdat dit de kaart onoverzichtelijk zou maken.

De beschrijving van de vegetatiekaart is direct gekoppeld aan de interpretatie hiervan en staat in hoofdstuk 5.

4.2 Resultaten soortkartering

Bij deze kartering zijn 45 soorten gekarteerd, waaronder 16 Rode lijst-soorten. Deze soorten staan in onderstaande tabel, waarin ook is aangegeven in hoeveel vegetatievlakken de soorten zijn aangetroffen. Tevens zijn gegevens over zeldzaamheid in deze tabel aangegeven, evenals de ecologische indicatiewaarden van deze karteersoorten). De soortverspreidingskaarten staan in bijlage 5. In deze bijlage is ook een tabel opgenomen, met enkele specifieke opmerkingen over het voorkomen van soorten in het gebied. In deze tabel staan ook enkele soorten, die in 2007 niet zijn aangetroffen, maar bij eerdere karteringen wel. De reden voor het niet aantreffen van deze soorten staat steeds vermeld.

De beschrijving van de verspreidingspatroon van soorten is direct gekoppeld aan de interpretatie hiervan en staat in hoofdstuk 5.

Tabel 4.2 Aangetroffen karteersoorten (n=45)

Nederlandse naam	Aantal vlakken	RL2000 kfk30 kfk95 Ecologische groepen				Wetenschappelijke naam
		*	**	**	***	
Absintalsem	1	KW	6	5	P67	Artemisia absinthium
Akkerandoorn	1	KW	8	6	P48 P47	Stachys arvensis
Beemdkroon	4	GE	7	6	G47kr G43	Knautia arvensis
Bleeksporig bosviooltje	6	-			H42 H62 H47	Viola riviniana
Boszegge	3	-	5	5	H43 H42	Carex sylvatica
Brede ereprijs	3	BE	5	4	G63 G67 G47kr	Veronica austriaca subsp. teucrium
Cipreswolfsmelk	1	-	6	6	G63 G67	Euphorbia cyparissias
Daslook	1	-	5	6	H47kr	Allium ursinum
Gevlekte aronskelk	5	-	6	7	H47kr H43	Arum maculatum
Gevlekte dovenetel	14	-			H48 H47 R48 R47	Lamium maculatum s. str.
Gewone agrimonie	1	GE	8	7	G43 G47kr	Agrimonia eupatoria
Goudhaver	9	GE	8	7	G47kr	Trisetum flavescens
Graskers	3	GE	2	3	P47 P48	Lepidium graminifolium
Groot heksenkruid	3	-	6	7	H47	Circaea lutetiana
Groot warkruid	5	-	6	6	R48 H48 H47	Cuscuta europaea
Grote bevernel	6	-	7	7	G47kr	Pimpinella major
Handjesgras	8	-	5	6	P67 P47	Cynodon dactylon
Hertsiumt	2	-	5	6	R28	Mentha longifolia
Hopwarkruid	1	-	2	5	R47kr H47kr	Cuscuta lupuliformis
IJzerhard	4	-	7	6	G47kr	Verbena officinalis
Kaal breukkruid	5	-	6	6	P67 P62	Herniaria glabra
Kamgras	2	GE	9	8	G47	Cynosurus cristatus
Karwijvarkenskervel	1	KW	6	6	G47kr	Peucedanum carvifolia
Kattendoorn	10	GE			G47kr bG40	Ononis repens subsp. spinosa
Klein vlooienkruid	5	-	4	6	P28	Pulicaria vulgaris
Kleine bevernel	1	-	7	7	G43 G47 G67 G63 G62	Pimpinella saxifraga
Knolribzaad	2	-	3	5	R47kr R48	Chaerophyllum bulbosum
Kruisbladwalstro	1	KW	7	6	R47 G47	Cruciata laevipes
Kruisdistel	54	-	8	7	G47kr G67	Eryngium campestre
Moeraskruiskruid	13	-	7	7	H28 R28 R27	Senecio paludosus
Moeraswolfsmelk	6	KW	6	5	R27 R28	Euphorbia palustris
Oosterse morgenster	1	BE			G47	Tragopogon pratensis subsp. orientalis
Peperkers	1	-	5	4	bR40 R47	Lepidium latifolium
Pijpbloem	1	-	4	4	R67 R47	Aristolochia clematitis
Rapunzelklokje	2	KW	7	6	G47kr	Campanula rapunculus
Sikkelklaver	7	-	7	6	G47kr G67 G63	Medicago falcata
Tweerijige zegge	3	-	8	8	G27 G28	Carex disticha
Veldgerst	1	GE	8	7	bG40 G48	Hordeum secalinum
Veldsalie	1	KW	6	5	G47kr	Salvia pratensis
Waterviolier	2	-	8	8	W16zt W15	Hottonia palustris
Welriekende ganzenvoet	1	*			P48 P68 R48 R68	Chenopodium ambrosioides
Wilde marjolein	2	-	7	6	G47kr G43	Origanum vulgare
Zacht vetkruid	2	-	6	6	G63 G67 G62	Sedum sexangulare
Zachte haver	1	-	7	6	G63 G43 G47kr	Helictotrichon pubescens
Zandweegbree	1	-	4	4	P67	Plantago arenaria

Toelichting tabel 4.2:

Bron: Standaardlijst van de Nederlandse Flora, website Floron.

* **Rode lijst:**
GE Gevoelig
KW Kwetsbaar;
BE Bedreigd

** **Kilometerfrequentieklassen (KFK's) 1930 en 1995:**

1	1-3
2	4-10
3	11-30
4	31-100
5	101-300
6	301-1000
7	1001-3000
8	3001-10000
9	>10000
?	onbekend

*** **Ecologische groepen**

Vegetatiestructuur en successiestadium

G	grasland
H	bos en struweel
P	pioniervegetatie
R	ruigte
V	verlandingsvegetatie
W	watervegetatie

Vochttoestand (eerste cijfer)

1	aquatisch
2	nat
4	vochtig
6	droog

Trofiegraad en zuurgraad (tweede cijfer)

1	voedselarm zuur
2	voedselarm zwak zuur
3	voedselarm basisch
4	voedselarm
7	matig voedselrijk
8	voedselrijk
9	zeer voedselrijk

Saliniteit (voorvoegsel)

-	zoet
b	brak
z	zilt

Diversen (achtervoegsel)

St	stuivend
R	geroerd
Tr	betreden
Mu	stenig substraat
K	kalkrijk
Sa	sterk organisch belast
D	droogvallend
P	polysaproob

5 Landschapsecologische interpretatie

5.1 Algemeen

Dit hoofdstuk bevat een interpretatie van de vegetatiekartering, voornamelijk gericht op de onderzoeksvragen. In paragraaf 5.2 staat een beschrijving van de successie en zonering, op basis van de vegetatietypologie (zie bijlage 1), In paragraaf 5.3 t/m 5.6 staat een bespreking van de vegetatie van de verschillende deelgebieden. Naast een beschrijving van de huidige situatie, wordt een kwalitatieve vergelijking gemaakt met de eerdere kartering en worden perspectieven besproken. Details over het voorkomen van individuele soorten zijn terug te vinden in bijlage 5.

5.2 Successie en zonering

5.2.1 Algemeen

Deze tekst beschrijft de successie en zonering in het gebied in grote lijnen. Relatieschema's van zachthoutoobos, hardhoutoobos, uiterwaarden/dijken en oeverwallen/rivierstrandjes zijn te vinden in bijlage 1. Criteria voor afgrenzing tussen de typen zijn beschreven in de typologie, eveneens in bijlage 1.

5.2.2 Bos en struweel

Zachthoutoobos en wilgenstruweel

Zachthoutoobos en wilgenstruwelen (B) zijn beperkt tot de lage delen van de zonering langs de rivier. Gedurende de winter staan deze terreingedeelten lange tijd onder water, terwijl ook in de zomer inundaties op kunnen treden.

Zachthoutoobos (Bsb en Bsa) wordt doorgaans gedomineerd door Schietwilg en Kraakwilg, of soms door Zwarte populier. Wilgenstruweel wordt in het overstromingsgebied van de rivier doorgaans gedomineerd door Katwilg en Amandelwilg (Bss). Dit struweel komt meestal tot ontwikkeling in een zone tussen open water en Wilgenbos, langs randen van het Wilgenbos, of op andere relatief lichte plekken. Grauwe wilg (Bw) komt uitsluitend voor op permanent natte bodems, met een geringere waterstand-dynamiek, doorgaans binnendijks.

Zachthout-oobos wordt onderverdeeld in Lissenooibos (Bsb) op natte, kleïge bodems, en Bijvoet-oobos (Bsa) op zandige rivierstranden en lage oeverwallen. Zwarte populier komt alleen voor in laatstgenoemde type.

Bijvoet-oobos (Bsa) heeft doorgaans een zeer ijl begroeide bodem. Vaak is alleen zand aanwezig (Bsa1). Bij afnemende dynamiek kan de ondergroei echter ook grazig zijn (Bsa3). De Zwarte populier, kenmerkend voor dit soort bossen, is vooral aangetroffen in jong, recent ontstaan bos (Bsj3).

Goed ontwikkelde Lissen-oobossen (Bsb2) hebben een soortenrijke ondergroei, met echter uitsluitend algemene soorten als Gele lis, Penningkruid en Moerasvergeet-mij-nietje. Sterk verruigde delen

bezitten een vegetatie met uitsluitend Grote brandnetel (Bsb4). Overigens kan de hoeveelheid Brandnetel is dergelijke bossen van jaar tot jaar sterk verschillen, als gevolg van het al of niet voorkomen van zomerinundaties door hoge rivierstanden, waardoor Brandnetel-bestanden kunnen afsterven. Relatief hoge delen van het Zachthoutoobos zijn dikwijls begroeid met Dauwbraam, vooral op relatief zandige grond, zoals op oeverwallen. Zachthoutoobos komt vooral buitendijks voor. Binnendijks kan het ook voorkomen, maar dan vooral op plekken die onder invloed staan van kwel vanuit de rivier, waardoor ze in de winter grotendeels overstromen.

Minder dynamische zachthoutoobossen kunnen overgaan in Elzenbroekbossen (Be).

Wilgenbossen met (al of niet recent geknotte) knotwilgen (grienden en voormalige grienden) worden door ons tot een apart type gerekend, Bsk, vanwege een afwijkende vegetatiestructuur en een unieke natuurwaarde (met name voor soorten die op deze bomen leven). De knotwilgenbegroeiingen zijn levensgemeenschappen die, in tegenstelling tot de snel groeiende, spontaan ontwikkelde wilgenbossen (Bsb) moeilijk vervangbaar zijn.

Hardhoutoobos

Hardhoutoobos behoort tot de Klasse der Eiken- en beukenbossen op voedselrijke bodem (F). Ze groeien hoger in de zonering dan zachthoutoobossen, en worden incidenteel door de rivier overstroomd. Veel hardhoutoobossen die binnendijks zijn komen te liggen, worden nog steeds als zodanig getypeerd, hoewel van overstroming geen sprake meer kan zijn. Er zijn twee groepen te onderscheiden: Essen-lepenbossen op kleibodems, en Abelen-lepenbossen op zandbodems. Deze groepen zijn in praktijk echter dikwijls moeilijk van elkaar te onderscheiden, omdat de ondergroei sterk verarmd is ten opzichte van de 'ideale' situatie. Veel bossen zijn door vermesting, in combinatie met eutroof rivierwater door brandnetels of bramen overwoekerd (Fu of Fr), of hebben zo'n dichte struiklaag gekregen (Fs), vaak als gevolg van gebrek aan actief beheer, dat de kenmerkende soorten uit de kruidlaag grotendeels verdwenen zijn. De meest kenmerkende vormen hebben soorten als Gevlekte aronskelk, Bleeksporig bosviooltje, Boskortsteel, Muskuskruid, Schaafstro, Gewone vogelmelk, Kraailook, Moeslook, Slangelook, Besanjelier of Maarts viooltje (Fo4 en Fo5). In minder kenmerkende vormen zijn deze soorten niet aanwezig, maar is de vegetatie nog wel enigszins kruidenrijk, met soorten als Geel nagelkruid, Robertskruid, Look zonder look, Gevlekte dovenetel en Dagkoekoeksbloem, in het voorjaar stevast met Speenkruid en Klimopereprijs (Fo1 en Fo2).

5.2.3 Graslanden, pioniervegetaties, moerassen en ruigten

De soortensamenstelling van buitendijkse graslanden en ruigten in het rivierengebied wordt bepaald door enkele factoren.

Eén daarvan is de bodemsamenstelling, en dan met name het gehalte aan klei en zand. Op oeverwallen komen vegetaties voor die kenmerkend zijn voor zandige bodems, die minder water en minder voedingsstoffen kunnen vasthouden. In de terreingedeelten achter deze oeverwallen komen vegetaties die karakteristiek zijn voor zware kleibodems, die veel vocht en veel voedingsstoffen kunnen vasthouden. Dijklichamen zijn doorgaans opgebouwd uit lichte klei of zavel (zeer fijn korrelig zand).

Behalve de bodemsamenstelling is het overstromingsregime van belang voor de soortensamenstelling: lage delen zijn gedurende een langere deel van het jaar overstromd dan hoger gelegen terreindelen. Er is niet altijd een relatie tussen bodemsoort en overstromingsduur: zowel rivierstrandjes (zand) als lage delen in de kom (klei) zijn gedurende een deel van het jaar overstromd.

Een derde bepalende factor is het beheer: begrazing resulteert in andere vegetaties dan hooilandbeheer. Bovendien is de begrazingsdichtheid en de maaifrequentie van belang en de periode waarin gemaaid of begraasd wordt.

In de volgende tekst bespreken we achtereenvolgens laagten in de uiterwaarden (nat, klei), rivierstrandjes (nat, zand), oeverwallen (vochtig, zand), uiterwaardgrasland (vochtig, klei), en dijkvegetaties (droger, klei/zavel).

Begrazing in de Winssense waard. Foto: Paul Boddeke

Laagten in de uiterwaarden

In laagten in de uiterwaarden komen overstromingsgraslanden voor (Type van Akkerkers, Gor) indien de graasdruk of maaifrequentie hoog genoeg is. Op relatief hoog gelegen delen domineert Zilver schoon (Gor3) en op lage delen kan Moerasvergeet-mij-nietje veel voorkomen (Gor5). Bij afnemende dynamiek kunnen deze vegetaties overgaan in moerasvegetaties met Kattenstaart en Watermunt (Mk1), en vervolgens in wilgenbos met Gele lis (Bsb2). Alleen de langst overstromde delen blijven lang vrij van opslag.

Op de laagste delen in onbeschaduwde laagten is de Slijkgroen-associatie aanwezig (Pts1), op voedselrijke plekken die alleen in de zomer droogvallen. Bijvoorbeeld op ondiepe drooggevallen oeverranden van afgegraven terreindelen op zand dat bedekt is met een laagje slib. In jaren waarin deze plekken niet droogvallen (zoals in 2007) zal (op deze plekken) een vegetatie voorkomen waarin soorten als Kattenstaart en Watermunt voorkomen (Mwk1), of zal in het geheel geen vegetatie zichtbaar zijn (W1).

Op plekken die niet, of nauwelijks droogvallen, niet sterk begraasd zijn, en doorgaans een beschutte ligging hebben (soms zelfs halfschaduw), kunnen, afhankelijk van de waterkwaliteit, soorten voorkomen als Liesgras (ML), Gele lis (Mgl), Heen (Mh), Gele waterkers (M), Grote egelskop (Me1), Watertorkruid (Mww), Mattenbies (Mb) of Zwanenbloem (Mwz). Rietlanden (Mp) domineren slechts op de minder dynamische locaties, doorgaans binnendijks. Waterplanten met drijvende bladeren ontwikkelen zich uitsluitend in relatief oude uiterwaardenplassen. In onbeschaduwde wateren kan naast Gele plomp (Wn) tevens Watergentiaan (Wg) voorkomen. Soorten van matig voedselrijk of voedselarm milieu komen zelden voor in het riviereengebied, en zijn vrijwel beperkt tot plekken waar (dijk)kwel voorkomt. In dergelijke gevallen kunnen in theorie soorten als Holpijp, Groot blaasjeskruid en Waterviolier voorkomen.

Rivierstrandjes

De rivierstrandjes zijn op de lagere delen doorgaans onbegroeid, als gevolg van de hoge dynamiek (P3). Op de laagst begroeide delen komen vooral soorten voor van overstromingsgraslanden, waaronder Ruige zegge en Vijfvingerkruid (Prs1). Hogerop komt een vegetatiezone voor, waarbij kenmerkende soorten als Zacht loogkruid en Smal vlieszaad (Prs3) voor kunnen komen. Vaak is deze zone echter smal of afwezig, omdat te weinig zand is opgeworpen door de rivier. Indien zich deze situatie zich wel voordoet, is een goede uitgangssituatie aanwezig voor de ontwikkeling van nieuwe waardevolle oeverwalvegetaties, met een rijke stroomdalflora.

Oeverwallen

Oeverwallen zijn zandig en liggen hoog genoeg om een aantal droogteminnende soorten te herbergen van kalkrijk milieu. Pioniersoorten zijn doorgaans Handjesgras en Breukkruid (Ds1), soorten die in de oudere oeverwallen meestal ontbreken. Een groot aantal soorten van stroomdalgraslanden kan voorkomen, vaak echter in lage dichtheden. Veldsalie en Kleine ruit zijn zeldzaam, maar soorten als Brede ereprijs, Sikkelklaver en Kruisdistel komen regelmatig voor (Ds2). De rivier is doorgaans verantwoordelijk voor de aanvoer van zaden van deze soorten. Kenmerkend voor stroomdalgraslanden op oeverwallen is het voedselrijke karakter, als gevolg van de kwaliteit van het rivierwater en bemesting in het verleden. Genoemde soorten kunnen uitsluitend voorkomen omdat de vegetatie op deze standplaats voldoende open wordt gehouden als gevolg van de rivierdynamiek. Stroomdalgraslanden die vooral vroeger voorkwamen op dijken, of op hoge, gemaaide oeverwallen, zijn (waren) veel voedselarmer van karakter, en missen soorten als Engels raaigras, Kweek en distels. Heksenmelk, Kruisdistel en Zeepkruid (Ras) zijn enkele bijzondere ruigte-soorten van de oeverwallen. Daarnaast kan Duinriet zich op hooggelegen zandige oeverwallen vestigen en zelfs gaan domineren (Rac).

Op de minder goed ontwikkelde oeverwallen is Boerenwormkruid (Rab2) doorgaans aspectbepalend, terwijl vlak achter de oeverwal brandnetel- en distelruigten (Ru en Rad) voorkomen. Doorgaans is het gebrek aan dynamiek (zandaanvoer) de beperkende factor, maar ook de hoge stikstof- en fosfaatgehalten van de bodem, een relict van een verleden als intensief agrarisch perceel, speelt

dikwijls een rol. Begrazing leidt in dit soort gevallen tot een iets opener vegetatie, met deels lage begroeiingen, waarin diverse kruiden, als Smalle weegbree, Rode klaver, en Scherpe boterbloem veel voorkomen, vaak ook in combinatie met stroomdalsoorten (Gk7).

Uiterwaardgrasland

Grote vossenstaart (Gv) en Kweek (Gok) zijn de twee soorten die kenmerkend zijn voor de kleiige, vochtige graslanden achter de oeverwal. Fioringras is ook vaak zeer talrijk aanwezig, maar de bodem is gedurende het groeiseizoen te droog om de andere soorten van het overstromingsgrasland te kunnen herbergen. Op de droogste plekken (d.w.z. de plekken met kortere overstromingsduur) domineert Glanshaver (Gg). Als er niet meer gemaaid wordt, maar uitsluitend begraasd, nemen Grote vossenstaart en Glanshaver af. Vooral bij relatief lage begrazingsdichtheden in voormalig sterk bemeste agrarische percelen domineren Grote brandnetel (Ru) of Akkerdistel (Rad). Dauwbraam domineert op relatief lichte bodems (Rrc), zoals op overgangen naar de oeverwallen.

Dijkvegetaties en gemaaide hoge oeverwallen

Gemaaide dijkvegetaties (met of zonder nabeweiding) en gemaaide hoge oeverwallen herbergen de meest soortenrijke Glanshaver-hooilanden, waarin Beemdkroon, Groot streepzaad, Grote bevernel (Gg7) voor kunnen komen. Drogere, zandige delen kunnen stroomdalgraslanden bevatten (Ds), maar doorgaans zijn de vegetaties te typeren als overgangen tussen Glanshaver-hooiland en stroomdalgrasland (Ggs), die minstens even soortenrijk zijn als het 'echte' stroomdalgrasland. Behalve de rivier waren het vanouds schaapskuddes die voor de verbreiding van zaden van dergelijke soorten van stroomdalgrasland zorgden. Nu zijn doorgaans de mensen verantwoordelijk voor de verspreiding, waarbij niet zelden 'fouten' worden gemaakt en gebiedsvreemd plantenmateriaal wordt aangevoerd (bijvoorbeeld bij Harige ratelaar en Kleine pimpernel, subsp. polygama).

Stopzetten of extensivering van het maaibeheer leidt vaak tot het domineren van algemene soorten als Fluitenkruid (Gg3) of Gewone bereklauw (Gg4), onder kalkrijke omstandigheden soms ook Gewone agrimonie of Wilde marjolein (Ggz). Het inzetten van begrazing leidt in eerste instantie doorgaans niet tot soortenrijke vegetaties, zeker niet als er veel soorten van stroomdalgraslanden aanwezig zijn. Van de stroomdalsoorten worden doorgaans alleen sterk begrazingsresistente soorten bevoordeeld (Kattendoorn en Kruisdistel). Intensieve begrazing kan echter leiden tot andere bijzondere vegetatietypen, de Kamgrasweiden, waarin de Rode lijst-soorten Kamgras en Veldgerst voor kunnen komen (Gkm).

Overige graslanden

Engels raaigras (Glp) is de dominante soort in zwaar bemeste graslanden buiten het invloedsfeer van de rivier. Bij verschraling op kleibodems zullen zelden vegetaties van matig voedselrijk of voedselarm milieu kunnen ontstaan. Bloemrijke graslanden met Scherpe boterbloem, Rode klaver en Smalle weegbree (Gk) zijn echter goed realiseerbaar, evenals Kamgrasweiden met Madeliefje en Kamgras (Gkm). Op lichtere bodems zijn allerlei andere ontwikkelingen mogelijk vergelijkbaar met bovengenoemde dijkvegetaties, indien zaadbronnen van de karakteristieke soorten aanwezig zijn.

5.3 Winssen buitendijks

Gemaaid stroomdalgrasland (kaart 3)

Het stroomdalgrasland in de Winssense waard ligt hoger en op drogere grond dan de overige percelen in de Winssense waard. Het is van grote waarde, omdat dit terrein een goed voorbeeld bevat van een soortenrijk, gemaaid stroomdalgrasland, dat enkele soorten herbergt die niet, of veel minder, in begraasde stroomdalgraslanden voorkomen. Het gaat hierbij vooral om Beemdkroon en Zachte haver, maar ook om Veldsalie. Deze vegetatie is te rekenen tot de subassociatie van Sikkelklaver en Glanshaver (Ggs). Deze associatie vormt een overgang tussen het Glanshaver-associatie, en de Associatie van Sikkelklaver en Zachte haver, die op minder productieve en drogere gronden voorkomt. Enkele karakteristieke soorten van droge stroomdalgraslanden, namelijk Kleine pimpernel, Kleine bevernel, Kleine ruit en Ruige leeuwetand zijn niet meer waargenomen in 2007. In 1992 kwamen deze ook nog maar met slechts enkele exemplaren voor. Mogelijk komen deze soorten nog steeds sporadisch voor: de atlas van de Flora van Nijmegen (Dirkse *et al.*, 2007) vermeldt deze soorten in ieder geval nog voor het kilometerhok waarin het hooiland ligt. Een kenmerkende soort van Glanshaver-hooilanden, Beemdkroon, is juist toegenomen. Ook met de (oorspronkelijk wild) zeer zeldzame Veldsalie gaat het goed. Deze soort is kenmerkend voor relatief productievere stroomdalgraslanden. Wat verder opvalt is de hoge bedekking van de ruigtesoort Gewone berenklaauw in het perceel, wat kan wijzen op onregelmatig maaibeheer, een slechte afvoer van het maaisel, of andere ongewenste vormen van eutrofiëring.

Winssense waarden: overige graslanden (kaarten 1 t/m 5)

De overige graslanden in de Winssense waard zijn voor het grootste deel voedselrijke, vrij soortenarme graslanden op oeverwallen en (deels) in kommen, die alle enkele jaren geleden nog in intensief agrarisch beheer zijn geweest. Met uitzondering van twee gemaaide percelen (op kaart 2 en 3) worden deze graslanden niet gemaaid, maar uitsluitend begraasd door rundvee. Op de oeverwallen zijn op verschillende plekken stroomdalsoorten als Kattendoorn, Sikkelklaver, Handjesgras, Kaal breukkruid, Zacht vetkruid en Kruisdistel te vinden en (net) buiten het gebied ook de zeldzame Mantelanjer en Ruige weegbree. Ook zoomsoorten als Wilde marjolein en Kruisbladwalstro komen in lage dichtheden voor. Het begraasde deel van de oeverwal direct ten oosten van het gemaaide stroomdalgrasland (vlak 79 en 87 op kaart 4) bevat een aantal hooilandsoorten als Glanshaver, Goudhaver en Kroppaar. Dit grasland kan zich, bij maaibeheer, op soortgelijke wijze ontwikkelen als het soortenrijke hooiland. Wij raden dan ook aan om dit terreingedeelte uit de begrazing te halen en bij het hooilandperceel te trekken.

Kruisdistel langs de Waal in de Winssense waard. Foto: Paul Boddeke

5.4 Winssen binnendijks

Winssen binnendijks: Hooge waard (kaart 1 en 2)

Binnendijks liggen twee vrij soortenrijke hardhout-ooibosjes, met plaatselijk veel Brandnetel (Fu1), en ook regelmatig met Geel nagelkruid, Aalbes en Gewone vogelmelk (Fo1) en soms met Kraailook (Fo5). De boom- en struiklaag bestaat uit Es, Gewone vogelkers, Canadapopulier, Zomereik en, op één plek, uit (aangeplante) Haagbeuk (Fs6). Een deel van het bos bestaat uit geknotte wilgen met een ondergroei van Grote brandnetel (Bsk2). Het dijkje ten noorden van het bosje wordt met schapen begraaasd, en is deels begroeid met de Rode lijst-soort Kamgras. De aanwezigheid van Glanshaver (Gg1) langs een deel van de dijk, is te beschouwen als een hooilandrelict.

Winssen binnendijks: bos van de Biezenwaard (kaart 4)

Het westen en oosten van dit gebied werd in 1992 gekarteerd als kruidenrijke, natte ruigte, waarin onder andere Moeraskruiskruid, Blaaszegge en Moeraswolfsmelk aanwezig waren. Er was ook een klein stukje open water aanwezig, met Gele plomp en Waterviolier. Open moerasvegetaties in de Biezenwaard zijn inmiddels grotendeels verdwenen. Er zijn nog enkele exemplaren van Moeraskruiskruid genoteerd, maar Moeraswolfsmelk, Blaaszegge en Waterviolier zijn waarschijnlijk verdwenen. Dit gebied, een voormalig griend, is nu geheel gekarteerd als bos. Dit is het gevolg van het ouder worden van de griendwilgen, die niet meer geknot worden. In het westen van het gebied is

nog wel een vrij soortenrijke, natte, vegetatie aanwezig. In het oosten wordt het bos echter grotendeels gedomineerd door Grote brandnetel (Bsk2). Om de potenties van dit gebied (moeras met kwel van onder de dijk) beter te benutten, verdient het aanbeveling om zo mogelijk de knotwilgen te knotten en opslag te verwijderen. Waarschijnlijk kunnen genoemde moerassoorten terugkomen, omdat ze in de zaadbank nog aanwezig zijn.

Ook het kleine Grote vossenstaart-graslandje, waarin in 1992 Stijve wolfsmelk werd gevonden, is niet meer herkenbaar en inmiddels volledig door bos overgroeid.

De kern van dit bosgebied, dat in 1992 ook reeds bos was, is een redelijk waardevol hardhoutoobos, met een soortenrijke begroeiing, deels onder een ooit aangeplante hoge kroonlaag van populieren. Geel nagelkruid, Gevlekte dovenetel, Groot heksenkruid en Boskortsteel komen voor in de kruidlaag. Gevlekte aronskelk is door ons niet gevonden, maar komt mogelijk nog steeds voor. Ook de struiklaag is opvallend soortenrijk. Als gevolg van de ijle boomlaag met Canadapopulier, komen veel lichtminnende soorten voor, als Eenstijlige meidoorn, Rode kornoelje en Sleedoorn. Iepen, Elzen, Essen en Eiken in de secundaire boomlaag geven reeds de ontwikkeling aan in de richting van dichter en donkerder bos. Vermoedelijk zal de soortenrijkdom tijdelijk verminderen, wanneer deze bomen hoger zijn. Omdat ook andere soorten dan eiken (met zuur bladstrooisel) in de boomlaag aanwezig zijn, zal de vegetatie zijn waardevolle karakter waarschijnlijk grotendeels kunnen behouden.

Winsen binnendijs: graslanden ten oosten van de Biezenwaard (kaart 4)

In deze graslanden is een mozaïek aanwezig van hoger gelegen Glanshaver-graslanden (Gg1 en Gg2n, en lager gelegen graslanden met Grote vossenstaart (Gv2 en Gv3). Hierin zijn Goudhaver, Grote bevernel en Rapunzelklokje aangetroffen, soorten die enige positieve ontwikkeling weergeven in de richting van soortenrijk grasland. De vorige kartering omschrijft deze percelen als 'voornamelijk met Grote vossenstaart', met plaatselijk zeer veel Akkerdistel. Akkerdistel is nu niet als toevoeging genoteerd. De ontwikkelingen zijn dus gunstig, en zullen, zeker bij continuering van actief beheer (maaïen of begrazing), gunstig blijven.

Mogelijk staat Aardbeiklaver nog steeds op de lage kwelkade, waarin het in 1992 gevonden is.

Winsen binnendijs: Molenkolk (vlak 122-136; kaart 5)

In tegenstelling tot de Biezenwaard is in de Molenkolk nog open moeras aanwezig, waarin zich een grote populatie bevindt van de Moeraswolfsmelk, die in de voorzomer vanaf de dijk reeds goed zichtbaar is (Rnf4). Ook Moeraskruiskruid is nog steeds aanwezig. Het relatief open gebied wordt in beslag genomen door ruig rietland, gedomineerd door Riet, Grote brandnetel en soorten van natte strooiselruigten (Mpr2 en Mpr4). Soortenrijkere Rietklasse-vegetaties, die in 1992 nog volop aanwezig waren, zijn in 2007 beperkt tot een klein plasje in het noorden, hoewel ook hier Liesgras domineert. Het wilgenstruweel, zoals in 1992 aanwezig, is inmiddels wilgenbos geworden, plaatselijk gedomineerd door Grote brandnetel, voor een deel slechts ijel begroeid (Bsb4 en 7). Langs de randen staan doorgesproeiende knotwilgenrijen, met of zonder Grote brandnetel (Bsk1 en Bsk2). In het oosten van het gebied is open water nog steeds aanwezig, met een begroeiing van Gele plomp (Wn2) en de kwelindicator Waterviolier (Ww1).

In het zuiden van het gebiedje was in 1992 nog een graslandje aanwezig met o.a. Waterkruiskruid en Echte koekoeksbloem. Dit is, als gevolg van afwezigheid van actief beheer, overgegaan in een

vochtige Brandnetelruigte (Ru2). Wel is nog Tweerijige zegge aanwezig, een soort die net als bovengenoemde soorten kenmerkend is voor bloemrijke moerasgraslanden.

De perspectieven voor het gebied zijn niet gunstig omdat het open water verlandt en het gebied verder dichtgroeit met ruigtesoorten en bossoorten. Het beheer van nietsdoen zal op termijn tot gevolg hebben dat soorten als Moeraswolfmelk, Moeraskruiskruid en Waterviolier zullen verdwijnen, net zoals in de Biezenwaard gebeurd is.

Winsse binnendijks: perceel ten westen van het viaduct (vlak 137-140; kaart 5)

In dit redelijk intensief gebruikt agrarisch perceel dat in gebruik is als hooiland en weiland zijn Engels raaigras, Kropaar (Glp7) en Glanshaver (Gg1) de dominante soorten. Het knotwilgenbosje ten noorden van het perceel is volledig met Brandnetel verruigd (Bsk2) en langs de randen staat uitsluitend Brandnetelruigte (Ru2).

5.5 Beuningen binnendijks

Doddendaal: Knoflookpoel (kaart 6)

In het westelijk deel, direct ten oosten van de A50 is een plasje aanwezig, wel bekend onder de naam Knoflookpoel, waarlangs het zeer zeldzame Genadekruid (*Gratiola officinalis*) voorkomt. Deze soort is, als gevolg van de hoge waterstanden, door ons in 2007 niet waargenomen, maar is in 2007 wel waargenomen voorafgaand aan het hoge water (mondelinge mededeling boswachter monitoring) en bovendien weer enkele weken erna, in september (www.waarneming.nl). De water- en oevervegetatie is gevarieerd, met Gele plomp (Wn1), Heen (Mb1), Moerasvergeet-mij-nietje (Gor5), Gele lis met Moeraskruiskruid (Mgl2) en Poelruit (Rnf5). De hoger gelegen graslanden (hooilanden) zijn begroeid met ruig Glanshaver-hooiland met veel Akkerdistel (Gg), en plaatselijk met brandnetelruigte (Ru1). Actief beheer (maaien, opslag verwijderen) is noodzakelijk om te voorkomen dat de opslag die momenteel op de oever aanwezig is niet resulteert in een te ruige vegetatie waarin Genadekruid niet meer kan groeien.

De dijk ten noorden van de Knoflookpoel is zeer soortenrijk, met o.a. Wilde marjolein en Beemdkroon. Deze is zoals de meeste dijken in het gebied niet in beheer bij Staatsbosbeheer.

Doddendaal: bosgebied (kaart 6)

Het bos van Doddendaal is een goed voorbeeld van een hardhoutoibos. Er komen diverse soorten voor van vochtige, gebufferde bosbodems, zoals Boszegge, Bleeksporig bosviooltje, Gevlekte aronskelk, Kraailook, Gewone vogelmelk, Daslook, Gevlekte dovenetel en Groot heksenkruid (Fo4). In de boomlaag komen naast Gewone es ook Zomereik, Canadapopulier en Iep voor. Plaatselijk vindt verruiging plaats met Dauwbraam (Fr4), of domineren struiken (in dit geval Meidoorn) zo sterk in de struiklaag dat van een soortenrijke ondergroei geen sprake meer is (Fs). Op lagere terreingedeelten domineert Schietwilg (Bsb2), en plaatselijk is zelfs open water aanwezig met Gele plomp (Wn1) en eendenkroos (Wk1).

Doddendaal: graslandjes (kaart 7)

Deze kleinschalige graslandjes ten oosten van het bosgebied van Doddendaal worden in het zuiden begrensd door een knotwilgenrij (Bsk2), en in het noorden door de dijk. Er liggen twee plasjes in het gebied, met een soortenrijke water- en moerasvegetatie van voedselrijk milieu, met onder andere Grote egelskop (Me), Mattenbies (Mb) en Glanzig fonteinkruid (Wpl). De graslanden zijn vochtige

hooilandvegetaties met Glanshaver op de hogere delen (Gg1) en bloemrijke Grote vossenstaart-vegetaties (Gv3) op de lagere delen. Plaatselijk zijn ze sterk verruigd met Grote brandnetel (Ru1) en Akkerdistel (Rad2). Het Glanshaver-hooiland van de dijk is wat soortenrijker, met de kenmerkende soorten Beemdkroon en Goudhaver (Gg7), maar minder soortenrijk dan de nabijgelegen dijkvakken (geen eigendom Staatsbosbeheer). Overigens komt een andere kenmerkende soort van het Glanshaver-hooiland, Grote bevernel, in het perceel voor en niet op de dijk.

Roodslag (kaart 8 en 9)

Het relatief jonge bosje Roodslag (Es, Spaanse aak, Zomereik), is nog weinig soortenrijk. De ondergroei wijst op zeer voedselrijke omstandigheden en bovendien op diepe schaduw, waarin de schaduwtolerante Hondsdraf voorkomt (Fs8). Slechts op enkele plekken komt beter ontwikkeld hardhoutoibos voor (Fo1). Gevlekte dovenetel is de enige karteersoort, die met enige regelmaat is aangetroffen, vooral langs de randen. Het bosje heeft vermoedelijk wel de potentie om zich te ontwikkelen in de richting van een soortenrijker Hardhoutoibos, zodra zich stabielere bosbodems gevormd hebben. In de zoom is in 2008 door de eerste auteur van dit rapport een redelijk grote populatie (circa 30 exemplaren) gevonden van de zeldzame Bochtige klaver (*Trifolium medium*; Rode lijst Kwetsbaar).

Duivelswaai (kaart 14)

Slechts enkele graslanden en bosjes, in de zone ten noorden en ten zuidwesten van deze grote doorbraakkolk, zijn eigendom van Staatsbosbeheer. In het grasland zijn diverse graslandtypen onderscheiden, waaronder Glanshaverhooiland in typische vorm (Gg5), overstromingsgrasland (Gor), en kamgrasland (Gkm3), soms in combinatie met de Rode lijst-soort Goudhaver. Op drogere plekken komen enkele soorten voor van stroomdalgraslanden (Kruisdistel en Kaal breukkruid, Gk7). Het voorkomen van Akkerandoorn is mogelijk een akkerrelict. Het bos bestaat deels uit populierenbos met Grote brandnetel (Fp2) en deels uit een arme vorm van het hardhoutoibos met Hondsdraf en Gevlekte dovennetel (Fs8).

5.6 Ewijkse en Moespotse waard

Deze ruige gebieden (kaart 6 t/m 13) vormen een afwisseling van rivierstranden (Prs), ruig uiterwaardgrasland (Ru), drogere begraasde graslanden met klavers en Smalle weegbree (Gk7), nattere begraasde graslanden met Watermunt (Mk2) en Schietwilgenbos, overwegend sterk met Grote brandnetel verruigd (Bsb4). Op de rivierstranden komt plaatselijk Bijvoet-ooibos voor (Bsa). In plasjes groeit soms Watergentiaan (Wg). De overige natte terreingedeelten zijn zeer voedselrijk met op de natste delen veel Liesgras (ML), op drogere plekken Rietgras (Mg) en in pioniersituaties nitrofiële soorten als tanzaden (Pt3).

Op de oeverwallen, vooral op de Ewijkse plaat en op de oeverwal ten noorden van Weurt, komen plaatselijk stroomdalsoorten voor, zoals Kruisdistel, Kattendoorn, Handjesgras, Sikkelklaver en Kaal breukkruid. De Ewijkse plaat staat bekend om zijn soortenrijke rivierstrandjes met bijzondere soorten zoals meldes en ganzevoeten, waaronder de door ons aangetroffen Welriekende ganzevoet. Overige soorten zijn door ons niet aangetroffen, deels omdat deze soorten geen karteersoorten zijn en deels omdat dit biotoop in 2007 door de slechte zomerwaterstanden slecht ontwikkeld was. De Ewijkse plaat staat ook bekend om zijn spontane bosontwikkeling (Bijvoetooibos). Dit bos valt echter grotendeels buiten het eigendom van Staatsbosbeheer.

Samenvattend is dit botanisch een weinig waardevol uiterwaardengebied, grotendeels vanwege de grote voedselrijkdom van deze voormalige landbouwgraslanden.

6 Conclusies en aanbevelingen

De waarden van object Doddendaal zijn met name gelegen in een soortenrijk hardhoutoibos (Doddendaal *sensu stricto*), een soortenrijk, gemaaid stroomdalgrasland (Winssense waard) en een binnendijkse moerasvegetaties met dijkkwel (Genadekruid, Moeraswolfsmelk en Waterviolier). Voorts is de winterdijk op verschillende dijkvakken van groot belang vanwege het voorkomen van soortenrijke glanshaverhooilanden en stroomdalvegetaties, met als bijzonderheid een grote populatie Wilde marjolein. Deze dijk is echter grotendeels geen eigendom van Staatsbosbeheer. De rivierstranden en oeverwallen zijn deels waardevol, vanwege het voorkomen van stroomdalsoorten en andere zeldzaamheden, en vanwege de spontane bosontwikkeling, met name op de Ewijkse plaat.

De overige uiterwaarden zijn grotendeels recent uit agrarische productie genomen, en overwegend gedomineerd door nitrofiële soorten als brandnetels en distels. Uiterwaardgraslanden hebben weinig botanische waarden, indien ze direct na agrarisch beheer in de begrazingseenheden worden opgenomen, zonder verschrallingsbeheer (maaïen en afvoeren, zonder bemesting; eventueel uitmijnen, d.w.z. met gewas beplanten en vervolgens oogsten, eveneens bemesten) of oppervlakkig afgraven. Schrale vegetaties zijn hier nooit te verwachten, maar enkele jaren hooilandbeheer zonder bemesting toepassen zou wellicht kunnen helpen om de extreme stikstofrijkdom van deze percelen te verminderen, waardoor niet uitsluitend Distel- en Brandnetelruigten ontstaan, maar veel bloemrijkere graslandpercelen. Dit zal ook de fauna ten goede komen. De voedselrijkdom van het rivierwater is vermoedelijk dermate afgenomen, dat een dergelijk verschrallingsbeheer zin heeft, ook in het overstromingsgebied van de rivier.

Het verdient aanbeveling om het gebied met hooilandbeheer in de Winssense waard uit te breiden met een aantal percelen op de oeverwal ten westen van het huidige stroomdalgrasland, omdat hier potentiëel soortenrijk stroomdalgrasland en glanshaverhooiland aanwezig is. Hooilandbeheer biedt op deze plek betere mogelijkheden voor de ontwikkeling van soortenrijke stroomdalgraslanden (prioritair habitatype) dan grasbeheer.

In grote lijnen heeft het gebied zich niet ongunstig ontwikkeld sinds de vorige kartering. Alleen met de bijzondere moerasvegetaties is het ongunstig gesteld, omdat deze te lijden hebben van spontane bosontwikkeling. De bijzondere groeiplaats met Genadekruid is echter niet bedreigd om deze reden. Deze populatie (maximaal enkele tientallen planten) is echter zeer klein en daardoor erg kwetsbaar.

7 Literatuur

- Aptroot, A. & K. van Herk 2004. Veldgids Korstmossen. KNNV Uitgeverij.
- BLT Planburo B.V., 2001. Vegetatiekarteringen 1999. Doddendaal. In opdracht van Staatsbosbeheer Regio Gelderland.
- Braun-Blanquet, J., 1964. Pflanzensoziologie, Grundzüge der Vegetationskunde, 3rd ed. Springer, Wien, New York.
- Dirkse, G.M., S.M.H. Hochstenbach & A.I. Reijerse, 2007. Flora van Nijmegen en Kleef 1800-2006. Het Zevendal, Mook.
- Floron, 2003. Standaardlijst van de Nederlandse Flora 2003. Website Floron.
- Floron, 2006. Handleiding inventarisatieprojecten Floron. Floron, Leiden.
- Held, J.J. den & A.J. den Held, 1979; Beknopte handleiding voor vegetatiekundig onderzoek. Wetenschappelijke mededelingen K.N.N.V. nr. 97.)
- Jalving J. & M. Groeneweg, 2002. De vegetatie van de Ooypolder en de Millingerwaard in 2000 A&W-rapport 317. Altenburg & Wymenga, ecologisch onderzoek, in opdracht van Staatsbosbeheer Gelderland.
- Jong C. de, 1994. Winssensche Waarden, ontwikkeling naar een stroomdalgrasland? Verslag vakgroep plantenoecologie en bodembioogie Landbouwwuniversiteit Wageningen.
- Liebrand, C.I.J.M., 1996. Monitoring dijkvegetatie traject Weurt-Deest. Hmp. 28,00-192,50 Samenvatting seizoen 1996. EurEco.
- Liebrand, C.I.J.M., 1997. Monitoring dijkvegetatie traject Weurt-Deest. Hmp. 28,00-192,50, 1997. EurEco.
- Liebrand, C.I.J.M., 1999. Monitoring dijkvegetatie traject Weurt-Deest. Hmp. 28,00-192,50, 1998. EurEco.
- Meijden, R. van der et al, 2005. Heukels' Flora van nederland. 23ste druk. Wolters- Noordhoff Groningen.
- Meijden, R., van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.P.M Witte & D. Bal., 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode lijst. Gorteria 26, 4, 87-208.
- Nooren, M. & Th.G. Giesen, 1994. Vegetatiekartering van de Staatsbosbeheer-reservaten Bandijk Winssen en Bandijk Beuningen, 1992. Giesen & Geurts biologische projecten, in opdracht van Staatsbosbeheer
- Schaminée, J.H.J., A.H.F. Stortelder & E.J. Weeda, 1996. De vegetatie van Nederland, deel 3. Plantengemeenschappen van graslanden, zomen en droge heiden. Opulus Press, Uppsala, Leiden.
- Schaminée, J.H.J., A.H.F. Stortelder & V. Westhoff, 1991. Plantengemeenschappen in Nederland. De identificatie en classificatie van plantensociologisch onverzadigde ge-meenschappen. R.I.N. Arnhem.
- Schaminée, J.H.J., A.H.F. Stortelder & V. Westhoff, 1995a. De vegetatie van Nederland, deel 1. Grondslagen, methoden en toepassingen. Opulus Press, Uppsala, Leiden.
- Schaminée, J.H.J., E.J. Weeda & V. Westhoff, 1995b. De vegetatie van Nederland, deel 2. Plantengemeenschappen van wateren, moerassen en natte heiden. Opulus Press, Uppsala, Leiden.
- Schaminée, J.H.J., E.J. Weeda & V. Westhoff, 1998. De vegetatie van Nederland, deel 4. Plantengemeenschappen van kust en binnenlandse pioniersmilieus. Opulus Press, Uppsala, Leiden.
- Schipper, P.C. & B.W.A.F.H. van den Boom, 2005. Aanbestedingsdocument; eisen en voorwaarden voor de uitvoering van vegetatiekarteringen voor Staatsbosbeheer. Intern rapport Staatsbosbeheer Driebergen.

- Schipper, P.C., 2002. Catalogi Vegetatietypen en Terreincondities. In: Staatsbosbeheer, 2005. Catalogi Bedrijfssturing, versie 5. Staatsbosbeheer, Driebergen.
- Siebel, H. & H. During, 2006. Beknopte bladmosflora van Nederland en België. KNNV Uitgeverij.
- Stortelder, A.H.F., J.H.J. Schaminée, & P.W.F.M Hommel, 1999. De vegetatie van Nederland, deel 5. Plantengemeenschappen van ruigten, struwelen en bossen. Opulus Press, Uppsala, Leiden.
- Weeda, E.J. et al., 1985, 1987, 1988, 1991, 1994. Nederlandse oecologische flora. Delen 1 t/m 5. IVN, VARA en VEWIN, Amsterdam.
- Werf, S. van der, 1991. Bosgemeenschappen. Natuurbeheer in Nederland dl. 5. Pudoc, Wageningen.
- Westhoff, V., & A.J. den Held, 1969. Plantengemeenschappen in Nederland. Thieme & Cie., Zutphen.

Bijlage 1. Lokale typologie, toevoegingen en vertaaltabellen

- Overzicht lokale typologie met verklaring coderingen
- Lokale typologie met criteria en ecologische indicatie
- Overzicht diagnostische soorten
- Gebruikte toevoegingen
- Vertaaltabel lokale typologie - Staatsbosbeheer-catalogus
- Relatieschema's

Overzicht typologie (type-niveau), met verklaring afkortingen

Alfabetisch, met uitzondering van:

- graslanden (G-serie): deze volgens reeks voedselrijk-voedselarm

- Rietklasse (M-serie): deze in volgorde: Rietland (Mp), Grote zeggen (Mc), 'amfibische' vegetaties (Mw) en overige

Bsa	(Type van) Bijvoet-ooibos	Broek, salix, artemisia
Bsb	(Type van) wilgenbos	Broek, salix, bos
Bsj	(Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen)	Broek, salix, jong
Bsk	(Type van) knotwilgen	Broek, salix, knot
Bss	(Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg)	Broek, salix, struweel
Bw	Type van Grauwe wilg	Broek, wilg
Ds	Type van droog stroomdalgrasland	Droog stroomdalgrasland
Fo	(Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied)	Fagetea, ooibos
Fp	(Type van) Canadapopulier	Fagetea, populier
Fr	(Type van) Voedselrijk bos met bramen	Fagetea, rubus
Fs	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	Fagetea, struik
Fu	(Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel	Fagetea, urtica
Glp	Type van Engels raaigras	Grasland, lolium perenne
Gok	(Type van) Grasland met Kweek	Grasland, overstroming, kweek
Gor	Type van Akkerkers	Grasland, overstroming, rivierengebied
Gk	Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem	Grasland, kruid/klaver
Gv	Type van Grote vossenstaart	Grasland, vossenstaart
Gg	Type van Glanshaver	Grasland, glanshaver
Ggs	Type van Glanshaver en stroomdalsoorten	Grasland, glanshaver, stroomdal
Gkm	Type van Kamgras en Madeliefje	Grasland, kamgras madeliefje
Mp	Type van Riet	Moeras, phragmites
Mpr	Type van ruig rietland	Moeras, phragmites, ruig
Mpt	Type van Riet en Kleine lisdodde	Moeras, phragmites, typha (angustifolia)
Mcg	Type van grote zeggenmoeras met Scherpe zegge	Moeras carex gracilis (oude naam acuta)
Mwggw	Type van Gele waterkers	Moeras, water, gele waterkers
Mwk	Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch)	Moeras, water, kattenstaart
Mb	Type van Mattenbies	Moeras, biezen
Me	Type van Grote egelskop	Moeras, egelskop
Mgl	Type van Gele lis	Moeras, gele lis
Mh	(Type van) Heen (Zeebies)	Moeras, heen
Mk	Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch)	Moeras, kattenstaart
ML	Type van Liesgras	Moeras, liesgras
Mr	Type van Rietgras	Moeras, rietgras
P0	Kale grond	Pioniers, 0
Prs	Type van pioniers op rivierstrandjes	Pioniers, rivierstrandjes
Pt	Type van Tandzaden	Pioniers, tandzaad
Pw	Type van Gewone waterbies	Pioniers, waterbies
Rab	Type van Bijvoet en Boerenwormkruid	Ruigte, artemisietea, bijvoet
Rad	Type van distelruigte	Ruigte, artemisietea, distel
Rae	Type van Slangenkruid (binnenland)	Ruigte, artemisietea, echium
Rak	Type van Kweek	Ruigte, artemisietea, kweek
Ram	Type van Zwarte mosterd en Reukloze kamille	Ruigte, artemisietea, mosterd
Rao	Type van overige vegetaties van de Bijvoetklasse	Ruigte, artemisietea, overig
Ras	Type van Kweekdravik (stroomdalruigten)	Ruigte, artemisietea, stroomdal
Rn	Type van natte strooiselruigten	Ruigte, nat
Rnf	Type van Moerasspirea	Ruigte, nat, filipendula
Rr	Type van Bramenstruweel	Ruigte, rubus
Rrc	(Type van) Dauwbraam-ruigten	Ruigte, rubus caesius
Ru	(Type van) Brandnetelruigte	Ruigte, urtica
Rur	(Type van) Reuzenbereklauw	Ruige, urtica, reuzenbereklauw
Sm	Type van Meidoorn en Sleedoorn	Struweel, meidoorn
W1	Open water zonder vegetatie	Water, open
Wg	Type van Watergentiaan	Watergentiaan
Wk	Type van kroos en Kikkerbeet	Water, kroos/kikkerbeet
Wn	Type van Gele plomp en Witte waterlelie	Water, nymphoiden
Wpl	Type van Glanzig fonteinkruid	Water, potamogeton lucens
Ww	Type van Waterviolier	Water, waterviolier

Code	Omschrijving	Opname tabel
Bs	<p>Klasse der wilgenvloedbossen -en struwelen (<i>Salicetea purpureae</i>, klasse 38) 'Zachthoutoibos'</p> <p>Kenmerk: Smalbladige wilgen of Zwarte populier domineren in de boomlaag, of, indien deze afwezig is, in de struiklaag. In uitzonderingsgevallen ook Canadapopulier op rivierstrandjes. Jonge opslag van wilgen (60% interne bedekking) behoort eveneens tot deze klasse.</p> <p>Onderscheid t.o.v. andere bosklassen: Smalbladige wilgen bedekken meer dan 50 % relatief in de boomlaag, of, indien afwezig, in de struiklaag. Indien de hoogste boomlaag voor de helft uit soorten van drogere bossen bestaat wordt de vegetatie tot het voedselrijke bos (F-typen) gerekend; indien het Elzen betreft tot het Elzenbroekbos (Be). Indien de struiklaag/ secundaire boomlaag tenminste 25% bedraagt en gevormd wordt soorten van drogere bossen en/of struwelen (bijvoorbeeld lep, Gewone esdoorn, Es, Meidoorn, Vlier) wordt de vegetatie eveneens tot het voedselrijke bos (F-typen) gerekend; t.o.v. graslanden en andere lage vegetaties: Voor struiken en bomen geldt in principe een minimale bedekking van 60% extern. Voor hoge, smalle bomen en voor knotwilgen geldt een uitzondering: de 60% wordt hier zelden gehaald. Voor opslag een minimale bedekking van 75% extern.</p> <p>Diagnostische soorten: alle wilgensoorten, met uitzondering van Grauwe wilg, Geoorde wilg, Boswilg en Laurierwilg. De meest algemene boomvormende wilgen zijn Schietwilg en Kraakwilg, de meest algemene struikvormige wilgen zijn Katwilg en Bittere wilg.</p>	
Bsa	<p>(Type van) Bijvoet-oibos</p> <p>Kenmerk: Vormen van rivierstrandjes, zie verder de vormen.</p> <p>Onderscheid: Alle wilgenbossen en-struwelen en populierenbossen (Canadapopulier en Zwarte populier) op rivierstrandjes of oeverwallen worden tot dit type gerekend, tenzij de bedekking van Grote brandnetel of Dauwbraam 50% of meer is. Jonge opslag: zie Bsj, Type van jonge opslag smalbladige wilgen.</p> <p>Diagnostische soorten: In theorie alle soorten van de Bijvoet-klasse (met uitzondering van Kweek): Absintalsem, Amerikaanse kruidkers, Avondkoekoeksbloem, Bleke hemelsleutel, Boerenwormkruid, Bont kroonkruid, Bonte wikke, Brave hendrik, Bijvoet, Canadese fijnstraal, Doornappel, Geoorde zuring, Gewone ossetong, Gewone raket, Glansbesnachtschade, Grijskruid, Grote hardvrucht, Grote klit, Grote teunisbloem, Hartgespan, Heksenmelk, Hemelsleutel, Hongaarse raket, Honingklaver, Klein kaasjeskruid, Klein streepzaad, Kleine ooievaarsbek, Kleine zandkool, Kleverig kruiskruid, Knikkende distel, Kompasla, Koningskaars, Kromhals, Kruiptje, Kruldistel, Kweekdravik, Malrove, Middelste teunisbloem, Moederkruid, Muurbloemmosterd, Rode aardbeispinazie, Scherpkruid, Schijnraket, Slangenkruid, Smal vlieszaad, Sofiekruid, Speerdistel, Stekelzaad, Stijve zonnebloem, Stinkende ballote, Vertakte paardestaart, Vlasbekje, Wegdistel, Wilde reseda, Witte munt, Zacht loogkruid, Zeepkruid, Zomerfijnstraal, Zwarte toorts.</p> <p>Ecologie: Dit type komt voor op rivierstrandjes, dicht langs de rivier waar veel dynamiek is, met sterk wisselende waterstanden, erosie en sedimentatie.</p>	
Bsa1	<p>Vorm met weinig ondergroei</p> <p>Kenmerk: De bedekking is minder dan 50%.</p> <p>Onderscheid: De vegetatie is ijl of afwezig. Er kunnen allerlei pioniers voorkomen, vaak soorten van de Bijvoetklasse, maar ook soorten als Fioringras, Kweek, Akkerdistel, Ruige zegge, Dauwbraam, Grote brandnetel of Harig wilgenroosje.</p> <p>Ecologie: Op de meest dynamische plekken, hetzij door veel erosie of sedimentaire, hetzij door geregelde overstromingen (relatief laag gelegen stranden).</p> <p>SBB-catalogus: 38A1a - Bijvoet-oibos, subassociatie van Zwarte populier (<i>Artemisio-Salicetum albae populetosum nigrae</i>). Het voorkomen van Zwarte populier is niet verplicht voor het onderscheiden van deze subassociatie.</p>	1
Bsa2	<p>Vorm met Bijvoet</p> <p>Kenmerk: De bedekking is tenminste 50%. Soorten van de Bijvoet-klasse (zie type) zijn tenminste frequent</p> <p>Onderscheid: Grassen als Fioringras en Kweek (soms andere soorten) bedekken minder dan 25%.</p> <p>Ecologie: Zodra de dynamiek enigszins is afgenomen, kunnen kan een kruidachtige vegetatie ontstaan in het Bijvoet-oibos. Dit betreft soorten van dynamisch, stikstofrijk milieu, die in korte tijd hun levenscyclus kunnen voltooien, voordat de volgende overstroming plaatsvindt.</p> <p>SBB-catalogus: 38A1a - Bijvoet-oibos, subassociatie van Zwarte populier (<i>Artemisio-Salicetum albae populetosum nigrae</i>)</p>	
Bsa3	<p>Vorm met Fioringras</p> <p>Kenmerk: De bedekking is tenminste 50 % . Grassen als Fioringras en Kweek (soms andere soorten) bedekken tenminste 25%.</p> <p>Onderscheid: Soorten van de Bijvoet-klasse komen al of niet voor.</p> <p>Ecologie: Deze vorm kan ontstaan op relatief beschutte plekken, waar de bodem meer tijd heeft zich te stabiliseren. Deze bossen worden doorgaans begraasd, waardoor Dauwbraam en Grote brandnetel (vooralsnog) weinig kans hebben.</p> <p>SBB-catalogus: 38A1b - Bijvoet-oibos, subassociatie van Fioringras (<i>Artemisio-Salicetum albae agrostietosum stoloniferae</i>)</p>	1

Code	Omschrijving	Opname tabel
Bsb	(Type van) wilgenbos	
	Kenmerk: Zie de vormen.	
	Onderscheid: Alle smalbladige wilgenbossen (niet zijnde knotwilgen of jonge opslag) worden tot dit type gerekend, behalve de wilgenbossen die gelegen zijn op zandige rivierstrandjes. Die worden gerekend tot het Bijvoet-ooibos. De typering is in dit geval dus sterk gekoppeld aan de landschappelijke positionering, die gevolgen heeft voor dynamiek en bodem. Sommige soorten van het Bijvoet-ooibos, met name Grote klis, kunnen in beide bostypen voorkomen.	
	Ecologie: Voorkomend op zware tot zandige klei, op natte plekken soms op zand. Bestand tegen periodieke overstroming, maar niet tegen de hoge dynamiek van (rivier)strandjes, waar regelmatig processen als zandsuppletie en afslag plaatsvinden. Komt bijvoorbeeld voor in kommen en afgesloten geulen, en op natte terreindelen die door aftichelen of vergraven zijn ontstaan (zowel binnen- als buitendijks). De bodem is doorgaans kalkrijk.	
Bsb1	Typische vorm	1
	Kenmerk: Zie type. De bedekking van de kruidlaag is tenminste 10%.	
	Onderscheid: Voldoet niet aan de kenmerken van de andere vormen: Dauwbraam en Grote brandnetel bedekken minder dan 50% (absoluut), Reuzenbalsemien bedekt minder dan 25%. Grassen en soorten van overstromingsgraslanden bedekken minder dan 25% en de volgende soorten zijn minder dan frequent: Blauw glidkruid, Gele lis, Grote wederik, Liesgras, Kattenstaart, Moerasvergeet-mij-nietje, Moerasandoorn, Penningkruid of Scherpe zegge	
	Ecologie: Zie type. De bodem is is te nat, te jong of te sterk beschaduwd voor de dominantie van Grote brandnetel, Dauwbraam of grassen. De kenmerkende soorten van het Lissen-ooibos zijn echter eveneens afwezig, bijvoorbeeld doordat zij nog niet de kans hebben gehad zich te vestigen in relatief jong bos. Ook in sterk geëutrofeerde bossen (bijvoorbeeld voorheen bemeste graslanden) blijft vestiging van de kenmerkende soorten vaak uit, en wordt de vegetatie gedomineerd door nitrofielen van stikstofrijk milieu.	
Bsb2	SBB-catalogus: Floristisch minder karakteristieke vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>). Soms ook te rekenen tot 38A2b - Lissen-ooibos, subassociatie van Grote vossenstaart (<i>Irido-Salicetum albae alopecuretosum pratensis</i>), zie verder bij de grazige vorm (Bsb3).	
	Vorm met Gele lis	1
	Kenmerk: Blauw glidkruid, Gele lis, Grote wederik, Liesgras, Kattenstaart, Moerasvergeet-mij-nietje, Moerasandoorn, Penningkruid of Scherpe zegge: tenminste 1 soort frequent.	
	Onderscheid: Tenminste 10% bedekking. Dauwbraam en Grote brandnetel bedekken minder dan 50% (absoluut, zomerbedekking) en Reuzenbalsemien minder dan 25%. Grassen (of soorten van overstromingsgraslanden) bedekken minder dan 25%.	
Bsb3	Ecologie: Zie type. Goed ontwikkelde vorm, die voorkomt in natte tot vochtige, niet extreem voedselrijke bossen die niet al te sterk dynamisch zijn.	
	SBB-catalogus: Meest typische vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>)	
	Grazige vorm	1
	Kenmerk: Grazige vorm, met 25% bedekking grassen of soorten van overstromingsgraslanden.	
Bsb4	Onderscheid: Grote brandnetel en Dauwbraam bedekken minder dan 50% (absoluut, zomerbedekking) en Reuzenbalsemien minder dan 25%. Er is geen sprake van jong (<12 meter), aangeplant bos, met bomen in rijen.	
	Ecologie: Komt voor op plekken met voldoende lichtinval, vaak in begraasd bos, dat grenst aan begraasd grasland.	
	SBB-catalogus: Te rekenen tot 38A2b - Lissen-ooibos, subassociatie van Grote vossenstaart (<i>Irido-Salicetum albae alopecuretosum pratensis</i>). De genoemde diagnostische soorten komen echter zelden voor (Bloedzuring, Gestreepte witbol, Gewone engelwortel, Gewone hennepnetel, Moerasspirea en/of Oeverzegge). Volgens de literatuur komt deze subassociatie binnendijks voor in pioniersituatie. Naar onze mening is deze subassociatie nogal kunstmatig. Het lijstje diagnostische soorten lijkt willekeurig gekozen te zijn. Door ons worden wilgenbossen met een duidelijke graslandachtergrond tot deze subassociatie gerekend. Dit kan zowel binnendijks als buitendijks zijn en zowel lage wilgenbomen als hoge wilgenbomen betreffen.	
	Vorm met Grote brandnetel	1
Bsb4	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt (eventueel samen met Dauwbraam) tenminste 50% absoluut (zomerbedekking).	
	Onderscheid: Grote brandnetel bedekt meer dan Dauwbraam; Reuzenbalsemien bedekt minder dan 25%.	
	Ecologie: Grote brandnetel verdraagt geen langdurige inundatie. Deze vorm komt dus niet voor op de laagstgelegen gronden, maar kan daar in sommige droge jaren wel tijdelijk optreden. De vorm komt ook voor op gedraineerde of hoger gelegen terreingedeelten buiten de invloed van de rivier.	
	SBB-catalogus: 38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] (<i>RG Urtica dioica</i> -[<i>Salicion albae</i>])	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Bsb5	Vorm met Dauwbraam	1
	Kenmerk: Dauwbraam bedekt (eventueel samen met Grote brandnetel) tenminste 50% absoluut (zomerbedekking).	
	Onderscheid: Dauwbraam bedekt meer dan Grote brandnetel. Reuzenbalsemien bedekt minder dan 25%. Vaak komen bovendien soorten voor van drogere bossen (bijvoorbeeld Meidoorn en Vlier in de struiklaag). Zie de klasse voor het onderscheid met de drogere bostypen.	
	Ecologie: Op voedselrijke, goed gedraineerde bodem, op kalkrijke zand- of kleibodems. Vaak in een hoger gelegen zone dan de zone waarin Grote brandnetel domineert.	
	SBB-catalogus: Het best te vertalen als 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>) + 43-g - RG Gewone braam-Dauwbraam-[Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond] (<i>RG Rubus fruticosus s.l.-Rubus caesius-[Quercus-Fagetea]</i>)	
Bsb7	Vorm zonder ondergroei	1
	Kenmerk: Minder dan 10% bedekking. Bijvoorbeeld hele natte plekken, of bosjes die veel door grote grazers gebruikt worden.	
	Onderscheid: Soms als een najaarsaspect een hogere bedekking, als gevolg van de kieming van een groot aantal Duizendknopen of Tandzaden. Hiervoor is geen aparte vorm onderscheiden.	
	Ecologie: Wanneer plekken langdurig onder water blijven staan of wanneer koeien regelmatig in deze bosjes gaan liggen blijft de bedekking van de ondergroei laag.	
	SBB-catalogus: Floristisch minder karakteristieke vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>)	
Bsj	(Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen)	
	Kenmerk: Spontane opslag van allerlei soorten smalbladige wilgen, doorgaans Schietwilg, Kraakwilg of Katwilg, soms Amandelwilg.	
	Onderscheid: Lager dan 4 meter hoog. Soms hoger, maar altijd lager dan 8 meter, en dan met veel zijtakken onder de 2 meter.	
	Ecologie: Deze smalbladige wilgen slaan op in natte, voedselrijke graslanden. Een gesloten grasmat verhindert tot op zekere hoogte de kieming, terwijl intensieve begrazing, en vooral maaibeheer voorkomt dat deze soorten zich kunnen ontwikkelen. Als weinig zaadbronnen aanwezig zijn, zal dit type zelden tot ontwikkeling komen. Vooral in jaren met gunstige kiemingsomstandigheden kan grasland binnen zeer korte tijd veranderen in een jong bos.	
	SBB-catalogus: Floristisch minder karakteristieke vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>).	
Bsj1	Typische vorm	1
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Zwarte populier is minder dan frequent. Niet op rivierstrandjes.	
	Ecologie: Op weinig-matig dynamische, zandige tot kleiige locaties, bijv. langs dode rivierarmen en uiterwaardplassen etc. (potentie Lissen-ooibos). Zelden binnendijks.	
	SBB-catalogus: Floristisch minder karakteristieke vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>).	
Bsj3	Vorm met Zwarte populier	
	Kenmerk: Zwarte populier is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere vormen in dit type.	
	Ecologie: Zwarte populier komt vooral in de kruidlaag en struiklaag veelvuldig voor. Ook komen veel eenjarige soorten voor.	
	SBB-catalogus: 38A1a - Bijvoet-ooibos, subassociatie van Zwarte populier (<i>Artemisio-Salicetum albae populetosum nigrae</i>).	
Bsk	(Type van) knotwilgen	
	Kenmerk: Recent of minder recent geknot bos; niet doorgeschoten.	
	Onderscheid: Niet 'doorgeschoten'; d.w.z. uitgegroeid tot boomvormige wilgen.	
	Ecologie: Het betreft hier percelen met knotwilgen (soms brede bomenrijen), die regelmatig geknot worden. De wilgen kunnen ook op rabatten geplant zijn. Oude knotwilgen kunnen weer een standplaats vormen voor epifyten.	
	SBB-catalogus: Floristisch minder karakteristieke vorm van 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>).	
Bsk1	Typische vorm	1
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Brandnetel bedekt minder dan 50%; Dauwbraam bedekt eveneens minder dan 50%.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Te rekenen tot het 38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>). Het feit dat de wilgen geknot zijn, doet voor de syntaxonomische positie niet ter zake.	
Bsk2	Vorm met Grote brandnetel	1
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt tenminste 50% absoluut (zomerbedekking).	
	Onderscheid: Dauwbraam bedekt minder dan 50%.	
	Ecologie: Op zeer stikstofrijke bodems.	
	SBB-catalogus: 38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] (<i>RG Urtica dioica-[Salicion albae]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Bsk3	Vorm met Dauwbraam	1
	Kenmerk: Dauwbraam bedekt tenminste 50% absoluut (zomerbedekking).	
	Onderscheid: Grote brandnetel kan eveneens veel bedekken.	
	Ecologie: Komt voor op goed gedraineerde, voedselrijke grond.	
	SBB-catalogus: Het best te vertalen als 38A2a - Lissen-oibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>) + 43-g - RG Gewone braam-Dauwbraam-[Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond] (<i>RG Rubus fruticosus s.l.-Rubus caesius-[Quercus-Fagetum]</i>)	
Bss	(Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg)	
	Kenmerk: Amandelwilg en/of Katwilg zijn dominant.	
	Onderscheid: <i>t.o.v. wilgenvloedbos (Bsb)</i> : struikvormende wilgensoorten bedekken meer dan boomvormende wilgensoorten. Indien zowel struikvormende soorten als boomvormende soorten aanwezig zijn, is de maximale bedekking van de boomlaag 60% extern. Jonge bossen van Schietwilg en andere (in potentie) boomvormende soorten worden nooit tot dit type gerekend, dus ook niet als ze een struikvormige groeiwijze hebben. Jonge Schietwilg (of Kraakwilg)-bossen kunnen gekarteerd worden we tot Bsj; grillig groeiende laagblijvende 'bomen' tot Bsb; struweel op rivierstrandjes wordt altijd tot Bsa gerekend, onafhankelijk van de soort (zowel struikvormende soorten als boomvormende soorten).	
	Ecologie: Voorkomend op periodiek overstromde, voedselrijke gronden, zoals in uiterwaard- en zoetwatergetijdengebieden. Katwilg heeft meer een voorkeur voor zandige oevers en verdwijnt op plaatsen waar het water langdurig blijft staan, ten gunste van de Amandelwilg.	
Bss1	Typische vorm	1
	Kenmerk: Zie type. Doorgaans zijn soorten van het Lissen-oibos aanwezig (Blauw glidkruid, Gele lis, Grote wederik, Liesgras, Kattenstaart, Moerasvergeet-mij-nietje, Moerasandoorn, Penningkruid of Scherpe zegge).	
	Onderscheid: Grote brandnetel bedekt minder dan 50% absoluut (zomerbedekking), ook niet in combinatie met Dauwbraam. Andere vormen worden niet onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Te rekenen tot 38A2a - Lissen-oibos, subassociatie van Watermunt (<i>Irido-Salicetum albae menthetosum</i>). Het feit dat het hierbij om struweelvormers gaat, doet voor de syntaxonomische positie niet ter zake.	
Bss2	Vorm met Grote brandnetel	1
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt tenminste 50% absoluut (zomerbedekking), eventueel in combinatie met Dauwbraam.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de typische vorm.	
	Ecologie: De vorm met Grote brandnetel komt voor op de meer gedraineerde, zeer stikstofrijke plekken.	
	SBB-catalogus: Te rekenen tot 38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] (<i>RG Urtica dioica-[Salicion albae]</i>). Het feit dat het hierbij om struweelvormers gaat, doet voor de syntaxonomische positie niet ter zake.	
D	Klasse der droge graslanden op zandgrond (<i>Koelerio-Corynephoretea</i>, klasse 14)	
	Kenmerk: Soorten van matig voedselrijk tot voedselarm, droog milieu zijn dominant, soms in combinatie met graslandgrassen (Gewoon struisgras, Rood zwenkgras, Gewoon reukgras, Gewone veldbies). Zie verder de verschillende verbonden en rompgemeenschappen.	
	Onderscheid <i>t.o.v. Klasse der vochtige graslanden (G-typen)</i> : De diagnostische soorten van deze klassen zijn tenminste frequent. Uitsluitend in het Glanshaver-verbond kunnen soorten van deze klasse voorkomen.	
	Diagnostische soorten: Algemeen : Akkerhoornbloem, Biggekruid, Buntgras, Duinreigersbek, Duinviooltje, Geel walstro, Gewone eikvaren, Grasklokje, Hazepootje, Heidespurrie, Jacobskruiskruid, Kandelaartje, Kleine leeuwenklauw, Kleine leeuwetand, Kruipend stalkruid, Lathyruswikke, Liggende klaver, Mannetjesereprijs, Muizeoor, Muurpeper, Ruig haarmos, Schapegras, Schapenzuring, Schermhavikskruid, Scheve hoornbloem, Smal fakkelgras, Vroegeling, Wondklaver, Zandblauwtje, Zandhoornbloem, Zandmuur, Zandraket, Zandstruisgras, Zandzegge; Dwerghaver-verbond : Dwergviltkruid, Klein tasjeskruid, Kleine hardbloem, Vogelpootje, Vroege haver (=Paashaver), Zandblauwtje, Zilverhaver.	
	Stroomdalsoorten : Bevertjes, Brede ereprijs, Breukkruid, Cypreswolfsmelk, Duifkruid, Echte kruisdistel, Geoorde zuring, Gestreepte klaver, Gewone agrimonie, Grote centaurie, Grote tijm, Handjesgras, Kattendoorn, Kleine bevernel, Kleine pimpernel, Kleine ruit, Liggende ereprijs, Ruig viooltje, Ruige leeuwetand, Ruige weegbree, Sikkelklaver, Smal fakkelgras, Tripmadam, Veldsalie, Voorjaarsganzerik, Voorjaarszegge, Walstrobremraap, Wilde averuit, Zacht vetkruid, Zachte haver, Zandwolfsmelk	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Ds	Verbond der droge stroomdalgraslanden (<i>Sedo-Cerastion</i>)	
	Kenmerk: Van de soorten van stroomdalgraslanden is tenminste 1 soort frequent. Kruisdistel alleen indien 5%.	
	Onderscheid: ten opzichte van glanshaver-hooilanden: Glanshaver (of andere Glanshaver-soorten, incl. Bereklaauw en Fluitenkruid en Kroppaar) bedekt minder dan soorten van stroomdalgraslanden; t.o.v. kruidenrijke graslanden, vorm met stroomdalsoorten: In dat type bedekt een lage vegetatie gedomineerd door soorten van kruidenrijke graslanden (als Smalle weegbree, klavers en Duizendblad) tenminste 25%. Bovendien is er nooit een tweede soort van stroomdalgraslanden frequent aanwezig t.o.v. Kweekdravikruigten: Graslandsoorten bedekken meer dan ruigesoorten (structuurverschil). Indien dit niet zo is, dan is een tweede soort van stroomdalgraslanden tenminste frequent aanwezig t.o.v. Bijvoetklasse en andere ruigten: Distels, Dauwbraam, Duinriet bedekken elk afzonderlijk minder dan 25%. Verder positief gekenmerkt.	
	Diagnostische soorten: relatief algemeen voorkomende soorten: Breukkruid, Handjesgras, Kattendoorn, Kruisdistel, Sikkelklaver, Zachte haver zeldzamere soorten: Bevertjes, Brede ereprijs, Cypreswolfsmelk, Duifkruid, Gestreepte klaver, Gewone agrimonie, Grote centaurie, Grote tijm, Kleine bevernel, Kleine pimpernel, Kleine ruit, Liggende ereprijs, Ruig viooltje, Ruige leeuwetand, Ruige weegbree, Smal fakkelgras, Tripmadam, Veldsalie, Voorjaarsganzerik, Voorjaarszegge, Walstrobremraap, Wilde averuit, Zacht vetkruid, Zachte haver, Zandwolfsmelk.	
Ds	Type van droog stroomdalgrasland	
	Kenmerk: Zie verbond.	
	Onderscheid: Zie verbond.	
	Ecologie: Dit type bevat open tot gesloten graslanden op hooggelegen, basenrijke, humusarme tot licht humushoudende zand- en lichte zavelgronden. Natuurlijke standplaatsen zijn oeverwallen langs de rivier; door mensen ontstane standplaatsen kunnen bijvoorbeeld kleine zandgroeven, zandige kaden en dijkhellingen. Het basengehalte van de grond wordt door hoge waterstanden in de winter op peil gehouden. Wanneer deze tot het verleden behoren (door bedijking), lopen deze vegetaties doorgaans het risico te verzuren, waardoor de karakteristieke soortencombinaties op den zuur zullen verdwijnen. Dit geldt voornamelijk voor zandbodems, terwijl zwaardere bodems beter in staat zijn om kalk (en vocht!) vast te houden.	
	Doorgaans is vermessing en gebrek aan beheer echter een groter probleem dan verzuring, omdat de meeste soorten niet in staat zijn om tegen concurrentiekrachtige grassen te concurreren, die gaan domineren als vermessing verhoogd wordt of het beheer te weinig intensief is. Het type kan zowel voorkomen bij maai-beheer als bij begrazing, hoewel de soortensamenstelling enigszins verschilt. Kattendoorn en Kruisdistel zijn bijvoorbeeld karakteristiek voor begraasde percelen, Zachte haver en Veldsalie voor hooilandbeheer.	
Ds1	Vorm met Handjesgras en Breukkruid	8
	Kenmerk: Typische vorm van rivierstrandjes. Handjesgras en Breukkruid zijn vaak de enige soorten van het stroomdalgrasland, maar andere soorten (vooral Kruisdistel en Geoorde zuring) kunnen in lage dichtheden voorkomen. Alleen Breukkruid is niet voldoende; Handjesgras moet tenminste occasional aanwezig zijn.	
	Onderscheid: Veldsalie, Kleine ruit, Cypreswolfsmelk en Brede ereprijs zijn minder dan occasional.	
	Ecologie: Pionievorm, kenmerkend voor zandige oevers langs rivieren.	
	SBB-catalogus: 15A1b - Associatie van Sikkelklaver en Zachte haver, subassociatie van Glanshaver (<i>Medicagini-Avenetum pubescentis arrhenatheretosum</i>)	
Ds2	Vorm met Kruisdistel	8
	Kenmerk: Kruisdistel bedekt tenminste 5%. Andere soorten van stroomdalgraslanden kunnen in lage frequenties voorkomen. De dominante grasachtigen zijn vaak niet zo zeer soorten van de droge graslanden, maar vaker soorten als Ruige zegge, Engels raaigras, etc. Voorts komen soorten van Kweekdravikruigten regelmatig voor.	
	Onderscheid: t.o.v. <i>Kweekdravik-ruigten</i> : Graslandsoorten bedekken meer dan ruigesoorten (structuurverschil). Indien dit niet zo is, dan is een tweede soort van stroomdalgraslanden tenminste frequent aanwezig. t.o.v. <i>kruidenrijke graslanden, vorm met stroomdalsoorten</i> : In dat type bedekt een lage vegetatie gedomineerd door soorten van kruidenrijke graslanden (als Smalle weegbree, klavers en Duizendblad) tenminste 25%. Bovendien is er nooit een tweede soort van stroomdalgraslanden frequent aanwezig.	
	Ecologie: Deze vorm komt voor op oeverwallen langs de rivier, vaak in begraasde terreinen, die in vergelijking tot de pionier-vorm aan te treffen is op reeds enigszins gestabiliseerd zand.	
	SBB-catalogus: 15A1b - Associatie van Sikkelklaver en Zachte haver, subassociatie van Glanshaver (<i>Medicagini-Avenetum pubescentis arrhenatheretosum</i>) + 31D2 - Kweekdravik-associatie (<i>Bromo inermis-Eryngietum campestris</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
F	<p>Klasse der Eiken- en Beukenbossen op voedselrijke grond (<i>Quercus-Fagetea</i>, klasse 43)</p> <p>Kenmerk: Zie de verbonden en rompgemeenschappen. In de boomlaag en de struiklaag domineren soorten van voedselrijke bossen (zie diagnostische soorten); In de kruidlaag domineren nitrofielen zoomsoorten (kensoorten klasse 33) of meer klasse-specifieke kruidige soorten (verbondsoorten Eiken-Haagbeukenbos, Iepenrijk-Eiken-Essenverbond, Verbond van Els en Es). Soms echer is de kruidlaag afwezig of domineren andere soorten, zoals Braam of natte ruigtekruiden.</p> <p>Onderscheid: <i>t.o.v. lage vegetaties:</i> in principe geldt: 60% kroonsluiting=bos. Bij hoge, smalle bomen (bijvoorbeeld Populieren) kan de kroonsluiting echter iets minder zijn; <i>t.o.v. Klasse der Eiken- en Beuken op voedselarme grond (klasse 42):</i> soms domineert Zomereik of Beuk in de boomlaag, in dat geval zijn kruiden van voedselrijke bossen tenminste frequent aanwezig en zijn voedselarme soorten minder dan frequent; <i>t.o.v. Zachthoutoibos (klasse 38):</i> Smalbladige wilgen zijn niet dominant (minder dan 50 % relatieve bedekking); <i>t.o.v. Naaldbossen (klasse 41):</i> loofbomen bedekken meer dan naaldbomen in bovenste boomlaag; <i>t.o.v. Elzenbroek (klasse 39):</i> Meestal bedekt Zwarte els minder dan 50% relatief van de boomlaag. In bepaalde gevallen kan dit meer zijn, namelijk: 1. als soorten van licht nitrofiel bossen/essen-iepenbos/exclusieve soorten Elzen-Essenbos tenminste frequent zijn (met uitzondering van Dauwbraam); 2. als soorten van het parelgrasbos/gierstgrasbos tenminste occasioneel zijn (bijv. Witte klaverzuring); 3. als struiken van van voedselrijke bossen (als es, vlier), tenminste 5% bedekken.</p> <p>Diagnostische soorten: <i>Boomlaag:</i> Beuk, Es, Gewone esdoorn, Haagbeuk, lep, Noordse esdoorn, Spaanse aak, Zoete kers, Zomereik, soms Canadapopulier of abelen. <i>Struiklaag:</i> alle kenmerkende soorten van voedselrijke struwelen (klasse 37): Bosrank, Eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, Gewone vlier, Hazelaar, Heggerank, Hondsoors, Hop, Rode kornoelje, Sleedoorn, Spaanse aak, Tweestijlige meidoorn, Wegedoorn, Wilde kardinaalsmuts. <i>Kruiden voedselrijke bossen (Licht nitrofiel bos):</i> Akkerkool, Aalbes, Dagkoekoeksbloem, Dauwbraam, Dolle kervel, Drienerfmuur, Duinvogelmuur, Fijne kervel, Fluitenkruid, Geel nagelkruid, Gevlekte dovenetel, Gewone berenklaauw, Gewone vogelmelk, Groot glaskruid, Heggedoornzaad, Heggeduizendknoop, Kleine kaardebol, Kleine veldkers, Klimopereprijs, Knolribzaad, Kruidvlier, Kruisbladwalstro, Look-zonder-Look, Robertskruid, Schaduwgras, Speenkruid, Stinkende gouwe, Zevenblad.</p> <p><i>Kruiden vochtige bossen (Elzen-Essenbos):</i> Bloedzuring, Framboos, Groot heksenkruid, Groot springzaad, Grote engelwortel, Grote kattenstaart, Grote keverorchis, Grote valeriaan, Grote wederik, Gulden boterbloem, IJle zegge, Knopig helmkruid, Koninginnekruid, Kruidend zenegroen, Moerasspirea, Reuzenzwenkgras, Ruwe smele, Slanke sleutelbloem, Slanke zegge, Wijfjesvaren, Zwarte els.</p>	
Fo	<p>(Type van) Hardhout-oibos (rivierengebied)</p> <p>Kenmerk: Kruiden van voedselrijke bossen en/of kruiden van vochtige bossen zijn tenminste frequent (zie bij diagnostische soorten).</p> <p>Onderscheid <i>t.o.v. zachthoutoibos:</i> Smalbladige wilgen zijn niet dominant (minder dan 50 % relatieve bedekking). <i>t.o.v. Andere bossen in deze klasse:</i> Grote brandnetel en bramen kunnen ook in deze bossen veel bedekken, maar nooit meer dan 75% . Gewone vogelkers, Vlier en Hazelaars bedekken ieder minder dan 50%. Klimop bedekt minder dan 75%; <i>t.o.v. jonge aanplant/struweel:</i> doorgaans hoger dan 4 meter, indien tussen 4 en 8 meter geen of weinig zijtakken aanwezig onder 1,5 meter t.o.v. grondniveau; de ondergroei kan ijl of afwezig zijn.</p> <p>Diagnostische soorten: Kruiden voedselrijke bossen: Soorten tussen haakjes: karakteristiek, maar nooit als enige soort. Akkerkool, Aalbes, Dagkoekoeksbloem, (Dauwbraam), Dolle kervel, Drienerfmuur, Duinvogelmuur, Fijne kervel, (Fluitenkruid), Geel nagelkruid, Gevlekte dovenetel, (Gewone berenklaauw), Gewone vogelmelk, Groot glaskruid, Heggedoornzaad, Heggeduizendknoop, Kleine kaardebol, Kleine veldkers, Klimopereprijs, Knolribzaad, Kruidvlier, Kruisbladwalstro, Look-zonder-Look, Robertskruid, Schaduwgras, (Speenkruid), Stinkende gouwe, (Zevenblad). Kruiden vochtige bossen: Soorten tussen haakjes: karakteristiek, maar nooit als enige soort. (Aalbes), Bloedzuring, (Framboos), Groot heksenkruid, Groot springzaad, Grote engelwortel, Grote kattenstaart, Grote keverorchis, Grote valeriaan, Grote wederik, Gulden boterbloem, IJle zegge, Knopig helmkruid, Koninginnekruid, Kruidend zenegroen, Moerasspirea, Reuzenzwenkgras, Ruwe smele, Slanke sleutelbloem, Slanke zegge, Wijfjesvaren, Zwarte els</p> <p>Ecologie: Van nature op jaarlijks korte tijd met rivierwater overstromde terreingedeelten langs de hoge randen van het rivierengebied. Rivierwater zorgt voor buffering en voedingsstoffen. Zowel op zand als op klei, maar de best ontwikkelde vormen vooral op lichte klei of zavel. De best ontwikkelde vormen komen voor op oudere bosbodems. Tegenwoordig zijn deze bossen vaak door dijkanaanleg binnendijks komen te liggen. Doorgaans kunnen bossen op zwaardere bodems zich onder dergelijke omstandigheden relatief goed handhaven, omdat kalk en voedingsstoffen relatief langzaam wegspoelen. Bossen op zandbodems gaan onder dergelijke omstandigheden eerder over in zure bossen van voedselarmere standplaatsen. Hetzelfde geldt voor bossen waarin Zomereik een belangrijk aandeel vormt, omdat het strooisel van deze soort slecht verteert en verzurend werkt.</p>	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Fo1	Typische vorm	2
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: <i>t.o.v. volgende vormen</i> : voldoet niet aan de daar genoemde eigenschappen.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Neigt naar 43A, het lepenrijke Eiken-Essenverbond (<i>Ulmion carpinifoliae</i>). Echter floristisch armer, en doorgaans te rekenen tot: 43-h + 43-f - RG Nagelkruid, Hondsdraf en Zevenblad (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Geum urbanum-Glechoma hederacea-Aegopodium podagraria-[Quercus-Fagetum]</i>) + RG Vlier (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Sambucus nigra-[Quercus-Fagetum]</i>). Bevat vaak ook soorten van de Klasse der nitrofiële zomen (<i>Galio-Urticetum</i>), maar hier niet in eerste instantie toe te rekenen als het bosvegeties betreft. Als tweede type wel te gebruiken. Hetzelfde geldt voor de Klasse der doornstruwelen (<i>Rhamno-Prunetum</i>). Bossen met veel Eenstijlige meidoorn en Sleedoorn worden in eerste instantie met een bostype vertaald, terwijl het struweeltype tweede type kan zijn.	
Fo2	Vochtige vorm	2
	Kenmerk: Vochtindicatoren zijn tenminste frequent. Meestal gaat het hierbij om kruiden van vochtige bossen (zie boven). In plaats hiervan kunnen echter ook soorten van de Rietklasse, de Klasse der natte strooiselruigten of het Elzen-broekbos (bijvoorbeeld Zwarte els) aanwezig zijn.	
	Onderscheid: <i>t.o.v. volgende vormen</i> : voldoet niet aan de daar genoemde eigenschappen.	
	Ecologie: Vochtige, maar niet natte bodem. Niet perse op oude boslocaties. Het bufferend vermogen (en tevens de licht nitrofiële inslag) is doorgaans het gevolg van incidentele overstroming van beekwater, eventueel in het verleden.	
	SBB-catalogus: Dit bos heeft floristische overeenkomsten met 43B2 - Vogelkers-Essenbos (<i>Pruno-Fraxinetum</i>). Dat bostype is echter eerder karakteristiek voor beekdalen dan voor kleigronden in het rivierengebied. De eerste vertaling is daarom 43-h - RG Nagelkruid, Hondsdraf en Zevenblad (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Geum urbanum-Glechoma hederacea-Aegopodium podagraria-[Quercus-Fagetum]</i>), terwijl Vogelkers-Essenbos als tweede type genoteerd is. Een betere karakterisering van soortenrijke, vochtige kleibossen is er niet.	
Fo3	Vochtige, ruige vorm	2
	Kenmerk: Idem de vorige vorm, maar met 25% bedekking (absoluut) ruige soorten (Grote brandnetel, Dauwbraam, Kleefkruid).	
	Onderscheid: <i>t.o.v. volgende vormen</i> : negatief gekenmerkt.	
	Ecologie: Vochtige, maar niet natte bodem. Niet perse op oude boslocaties. Het bufferend vermogen (en tevens de licht nitrofiële inslag) is doorgaans het gevolg van incidentele overstroming van beekwater, eventueel in het verleden.	
	SBB-catalogus: Dit bos heeft floristische overeenkomsten met 43B-c, de Brandnetel-romp van het Vogelkers-Essenbos (<i>Pruno-Fraxinetum</i>). Dat bostype is echter eerder karakteristiek is voor beekdalen dan voor kleigronden in het rivierengebied. De eerste vertaling is daarom 43A-c, een Brandnetel-romp van het lepenrijke Eiken-Essenverbond (<i>Ulmion carpinifoliae</i>).terwijl Vogelkers-Essenbos als tweede type genoteerd is.	
Fo4	Vorm met Gevlekte Aronskelk en Bleeksporig bosviooltje	2
	Kenmerk: Gevlekte aronskelk, Bleeksporig bosviooltje en evt. Boskortsteel, Muskuskruid of Schaafstro zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de vochtige vormen.	
	Ecologie: Op goed gebufferde bodems waar sprake is van enige bodemrijping.	
	SBB-catalogus: Omdat Gladde iep aanwezig is, kunnen deze soortenrijke bossen vertaald worden als 43A-d - RG Gewone es-Gladde iep-[lepenrijk eiken-essen-verbond] (<i>RG Fraxinus excelsior-Ulmus minor-[Ulmion carpinifoliae]</i>)	
Fo5	Vorm met Gewone vogelmelk, Kraailook, Moeslook en Maarts viooltje	2
	Kenmerk: Deze soorten zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de vochtige vormen en de vorm met Gevlekte aronskelk.	
	Ecologie: Op lichte bodems.	
	SBB-catalogus: 43A1b - Abelen-lepenbos, soortenarme subassociatie (<i>Viola odoratae-Ulmetum inops</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Fp	Populierenbos	
Fp	(Type van) Canadapopulier	
	Kenmerk: Canadapopulier domineert in de boomlaag.	
	Onderscheid: Minder dan 25% secundaire boomlaag en/of struiklaag van soorten van voedselrijke bossen. In de ondergroei uitsluitend soorten van zeer voedselrijk milieu (natte strooiselruigten, Rietklasse, Dauwbraam, Grote brandnetel, voedselrijke graslanden). In de duinen wordt dit type niet gebruikt.	
	Ecologie: Boomaanplanten, waarin voldoende lichtinval is voor de ontwikkeling van een productieve, gesloten kruidlaag. De bodem is vochtig en rijk aan nutriënten, doordat het populierenstrooisel snel afbreekt. Bovendien doorgaans op zwaar bemeste grond aangeplant. Er kunnen verschillende ruigtesoorten op de voorgrond treden, maar bij maaibeheer of begrazing kan de ondergroei ook grazig zijn.	
Fp2	Grazige vorm	4
	Kenmerk: Een ondergroei van grasland, waarin Engels raaigras en/of Kweek doorgaans dominant zijn.	
	Onderscheid: Graslandsoorten bedekken meer dan soorten van natte strooiselruigten, Dauwbraam en/of Rietklasse-soorten (zoals Riet, Rietgras en Smeewortel). Brandnetel, Reuzenbalsemien en Dauwbraam bedekt ieder minder dan 50% absoluut (zomerbedekking).	
	Ecologie: De ondergroei wordt regelmatig gemaaid of intensief begraasd.	
	SBB-catalogus: Niet te beschouwen als een bosvegetatie. Kan vertaald worden als 33-b - RG Fluitekruid-[Klasse der nitrofiële zomen] (<i>RG Anthriscus sylvestris-[Galio-Urticetea]</i>)	
Fr	Voedselrijk bos met bramen	
Fr	(Type van) Voedselrijk bos met bramen	
	Kenmerk: Braam, Dauwbraam of Hazelaarbraam bedekken tenminste 50 %, vaak veel meer.	
	Onderscheid t.o.v. andere typen: voldoet niet aan de eigenschappen van de overige typen in de klasse; indien wel, dan kan de vegetatie alleen tot dit type gerekend worden als bramen 75% bedekt. Bramen bedekken meer dan Brandnetel.	
	Ecologie: Het voorkomen van bramen op een bepaalde plek kan wijzen op verhoogde stikstofdepositie, maar dit hoeft zeker niet het geval te zijn. Bepaalde bramen zijn kenmerkend voor oude boslocaties, of bepaalde typen zoomvegetaties. Verschillende bramensoorten hebben uiteenlopende indicaties. Aangezien bramen in het kader van dit project niet op soort zijn gedetermineerd, wordt hier niet verder op in gegaan.	
Fr4	Vochtige vorm met Dauwbraam	3
	Kenmerk: Vochtindicerende soorten zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Dauwbraam bedekt meer dan Gewone braam (Hazelaarbraam).	
	Ecologie: Zie type. Op vochtige plekken.	
	SBB-catalogus: 43-g - RG Gewone braam-Dauwbraam-[Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond] (<i>RG Rubus fruticosus s.l.-Rubus caesius-[Querco-Fagetea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Fs	Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	
Fs	(Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag	
	Kenmerk: De struiklaag is goed tot zeer goed ontwikkeld (minimaal 5%, doorgaans meer dan 25%). De kruidlaag is ijl: kruiden van voedselrijke bossen en kruiden van natte bossen (zie diagnostische soorten) zijn minder dan frequent (de soorten die tussen haakjes staan kunnen voorkomen); duinsoorten zijn minder dan frequent (Zandzegge, Duinriet of soorten van duingraslanden of kalkrijke zomen). Soms is de kruidlaag vrijwel afwezig of bestaat uit Bramen, Gladde witbol of Brandnetel.	
	Onderscheid t.o.v. de andere typen : voldoet niet aan de daar genoemde eigenschappen. Brandnetel bedekt altijd minder dan 50 %. Altijd tot dit type te rekenen indien Hazelaar, Gewone vogelkers of Gewone vlier meer dan 50% bedekken (absoluut) en/of Klimop 75% bedekt.	
	Diagnostische soorten: Kruiden voedselrijke bossen (deze zijn minder dan frequent; soorten tussen haakjes kunnen echter wel voorkomen) : Akkerkool, Aalbes, Dagkoekoeksbloem, (Dauwbraam), Dolle kervel, Drienerfmuur, Duinvogelmuur, Fijne kervel, (Fluitenkruid), Geel nagelkruid, Gevlekte dovenetel, (Gewone berenklauw), Gewone vogelmelk, Groot glaskruid, Heggedoornzaad, Heggeduizendknoop, Kleine kaardebol, Kleine veldkers, Klimopereprijs, Knolribzaad, Kruidvlier, Kruisbladwalstro, Look-zonder-Look, Robertskruid, Schaduwgras, (Speenkruid), Stinkende gouwe, (Zevenblad); Kruiden vochtige bossen (deze zijn minder dan frequent) : Bloedzuring, Framboos, Groot heksenkruid, Groot springzaad, Grote engelwortel, Grote kattenstaart, Grote keverorchis, Grote valeriaan, Grote wederik, Gulden boterbloem, IJle zegge, Knopig helmkruid, Koninginnekruid, Kruipend zenegroen, Moerasspirea, Reuzenzwenkgras, Ruwe smele, Slanke sleutelbloem, Slanke zegge, Wijfjesvaren, Zwarte els.	
	Ecologie: Er zijn verschillende oorzaken mogelijk voor een slechte ontwikkeling van de kruidlaag. Vaak is de kruidlaag slecht ontwikkeld omdat er een dichte struiklaag aanwezig is, waardoor er weinig licht tot de bodem doordringt. Een lage lichtintensiteit op de bodem kan ook het gevolg zijn van een dicht bladerdek van de boomlaag. Soms is de kruidlaag ijl, omdat er veel of moeilijk afbreekbaar strooisel op de bodem ligt, van soorten waarvan het blad langzaam verteerd (bijvoorbeeld Zomereik, Beuk en Tamme kastanje). Planten hebben in deze strooisellaag beperkte mogelijkheden om te kiemen.	
Fs1	Vorm met Gewone vogelkers	3
	Kenmerk: Gewone vogelkers bedekt 25 % absoluut.	
	Onderscheid: Gewone vogelkers bedekt meer dan esdoorns, Meidoorn/Sleedoorn, Rode kornoelje of Hazelaar. Haagbeuk is minder dan occasional.	
	Ecologie: Op relatief vochtige bodems.	
	SBB-catalogus: 43-f - RG Vlier (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Sambucus nigra-[Quercus-Fagetea]</i>) + 43B2 - Vogelkers-Essenbos (<i>Pruno-Fraxinetum</i>). Deze vegetatie past moeilijk in het systeem.	
Fs6	Vorm met Haagbeuk	3
	Kenmerk: Haagbeuk occasional.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere vormen in dit type.	
	Ecologie: Op goed gebufferde bodems waar sprake is van enige bodemrijping. Soms aangeplant.	
	SBB-catalogus: Deze vegetatie past moeilijk in het systeem. Met het Eiken-haagbeukenbos heeft deze vegetatie weinig te maken. 43-h - RG Nagelkruid, Hondsdraf en Zevenblad (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Geum urbanum-Glechoma hederacea-Aegopodium podagraria-[Quercus-Fagetea]</i>) + 43-f - RG Vlier (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Sambucus nigra-[Quercus-Fagetea]</i>)	
Fs7	Vorm met Meidoorn en Sleedoorn	3
	Kenmerk: Deze soorten bedekken tenminste 25% absoluut.	
	Onderscheid: Eenstijlige meidoorn en/of Sleedoorn bedekken meer dan esdoorns, Gewone vogelkers, Rode kornoelje of Hazelaar. Haagbeuk is minder dan occasional.	
	Ecologie: Voormalig doornstruweel, dat zich spontaan heeft ontwikkeld richting bos, of waarin bomen zijn aangeplant.	
	SBB-catalogus: 43-h + 37-b - RG Eenstijlige meidoorn-Sleedoorn-Hondsroos-[Klasse der doornstruwelen] (<i>RG Crataegus monogyna-Prunus spinosa-Rosa canina-[Rhamno-Prunetea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Fs8	Vorm met Hondsdraf	3
	Kenmerk: Hondsdraf is tenminste frequent; het bos is niet in te delen bij kruidenrijker bostypen, zoals het hardhout-ooibos, omdat soorten als Geel nagelkruid, Look zonder Look, Gevlekte dovenetel en Gewone aronskelk minder dan frequent aanwezig zijn. Evenmin bij bossen met Brandnetel of bramen, of bij 1 van de bovengenoemde vormen. Naast Hondsdraf kan Gewone berenklaauw veel voorkomen, en ook kan de bodem zeer ijl bedekt zijn. Speenkruid en (mogelijk) Klimopereprijs kunnen in het voorjaar veel voorkomen.	
	Onderscheid: Haagbeuk komt niet voor, Vlier is minder dan frequent. Meidoorn en Sleedoorn bedekken minder dan 25% absoluut, evenals Gewone vogelkers, Hazelaar of Klimop.	
	Ecologie: Nitrofiële ondergroei in diepe schaduw, of in jong bos met een dicht bladerdek.	
	SBB-catalogus: 43-h - RG Nagelkruid, Hondsdraf en Zevenblad (Klasse der Eiken-en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Geum urbanum-Glechoma hederacea-Aegopodium podagraria-[Quercus-Fagetea]</i>)	
Fs10	Vorm met esdoorns	3
	Kenmerk: Esdoorns (Gewone esdoorn, Noordse esdoorn, Spaanse aak) bedekken tenminste 25 % in de struiklaag.	
	Onderscheid: Esdoorns bedekken meer dan Hazelaar, Meidoorn/Sleedoorn, Rode kornoelje of Gewone vogelkers.	
	Ecologie: Esdoorns zijn in grote delen van ons land niet oorspronkelijk inheems. Ze hebben zich inmiddels echter spontaan uitgebreid, en komen inmiddels in veel droge, voedselrijke bossen massaal voor.	
	SBB-catalogus: Met name de boscomponent valt moeilijk te plaatsen in het systeem. 43-f - RG Vlier (Klasse der Eiken- en Beukenbossen op voedselrijke grond) (<i>RG Sambucus nigra-[Quercus-Fagetea]</i>) + 37-c - RG Wilde kardinaalsmuts-Wegedoorn-Rode kornoelje-[Klasse der doornstruwelen] (<i>RG Evonymus europaeus-Rhamnus catharticus-Cornus sanguinea-[Rhamno-Prunetea]</i>). Een andere optie zou zijn: 43A-b - RG Gewone esdoorn-Paardenbloem-[Iepenrijk eiken-essen-verbond] (<i>RG Acer pseudoplatanus-Taraxacum officinale-[Ulmion carpinifoliae]</i>). In deze rompgemeenschap dient Paardenbloem echter altijd aanwezig te zijn, wat zelden het geval is in deze vorm.	
Fu	Brandnetelbos	
Fu	(Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel	
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt tenminste 50 %, vaak veel meer (zomerbedekking). Ook relatief jong, aangeplant bos, dat nergens anders te plaatsen is, kan hier ingedeeld worden. Grote brandnetel moet dan wel tenminste 5% bedekken.	
	Onderscheid: Voldoet niet aan de eigenschappen van de overige typen in de klasse; indien wel, dan kan de vegetatie alleen tot dit type gerekend worden als Brandnetel 75% bedekt. Bramen bedekken minder dan Brandnetel. Populier domineert niet in de boomlaag.	
	Ecologie: Meestal op plekken waar sprake is van een hoge mate van verstoring en stikstoftoevoer door de mens.	
Fu1	Typische vorm	3
	Kenmerk: Brandnetel domineert en bedekt minstens 50 %.	
	Onderscheid: Fluitekruid is minder dan frequent. Vochtindicerende soorten zijn minder dan frequent (doorgaans soorten van de Rietklasse, de Klasse der natte strooiselruigten of het Elzen-broekbos; Framboos, Gewone vogelkers of Aalbes kunnen echter voorkomen). Zwarte els bedekt minder dan 5% in de boomlaag.	
	Ecologie: Op relatief droge bodems.	
	SBB-catalogus: 43A-c - RG Grote brandnetel (Iepenrijk Eiken-Essenverbond) (<i>RG Urtica dioica-[Ulmion carpinifoliae]</i>). Hoewel dit catalogus-type als doelcomponent wordt beschouwd, is een andere vertaling vaak niet mogelijk/logisch voor deze doorgaans weinig waardevolle vegetaties.	
Fu2	Vochtige vorm	3
	Kenmerk: Vochtindicerende soorten zijn tenminste frequent. Meestal gaat het hierbij om soorten van de Rietklasse, de Klasse der natte strooiselruigten of het Elzen-broekbos. Het voorkomen van 5% Zwarte els in de boomlaag is ook voldoende voor het karteren van deze vorm. Uitsluitend Framboos, Gewone vogelkers of Aalbes is echter niet genoeg.	
	Onderscheid: Fluitekruid is minder dan frequent.	
	Ecologie: Op relatief vochtige bodems, zoals sterk verdroogd en gemineraliseerd veen.	
	SBB-catalogus: 43B-c - RG Grote brandnetel (Verbond van Els en Es) (<i>RG Urtica dioica-[Circaeo-Alnion]</i>). Hoewel dit catalogus-type als doelcomponent wordt beschouwd, is een andere vertaling vaak niet mogelijk/logisch voor deze doorgaans weinig waardevolle vegetaties.	
	Grasland deel 1 en 2: Weegbreeklasse (<i>Plantaginetea majoris</i>, klasse 12)	
	Kenmerk: Zeer voedselrijke graslanden. Zowel de cultuurgraslanden als de overstromingsgraslanden behoren tot deze klasse. Zie daar voor verdere kenmerken en onderscheid.	
	Onderscheid : Zie de typen.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Glp	Grasland deel 1: Zeer voedselrijk grasland	
	Kenmerk: Zie de typen.	
	Onderscheid: Zie de typen.	
	Diagnostische soorten: Zie de typen.	
Glp	Type van Engels raaigras	
	Kenmerk: Graslandsoorten van voedselrijk milieu (zie onder) zijn dominant., evt. samen met Kruidende boterbloem en Witte klaver.	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden (zie onder) bedekken minder dan 5%. Soorten van overstromingsgraslanden (zie onder) bedekken minder dan de helft van de vegetatie; Grote vossenstaart komt voor met minder dan 25 bloeiwijze per vierkante meter; Glanshaver bedekt minder dan 5%; Kweek kan veel bedekken, maar in dat geval bedekt Engels raaigras altijd 5%; t.o.v. ruigten: Allerlei ruigte-soorten, zoals Akkerdistel, Ridderzuring of Rietgras, kunnen in graslanden voorkomen en kunnen hoge bedekkingen hebben. Deze worden met toevoegingen aangegeven indien ze frequent aanwezig zijn (Akkerdistel, Brandnetel) of indien ze tenminste 5% bedekken (overige soorten; zie toevoegenlijst). Sterke verruiging (meer dan 25%) wordt met een plusje (+) aangegeven achter de code voor de ruigtesoort. Bedekking van 75% van ruigte-soorten leidt tot kartering als ruigtevegetatie.	
	Diagnostische soorten: Graslandsoorten zeer voedselrijk milieu: Engels raaigras en Ruw beemdgras, Kruidende boterbloem en Witte klaver. Soms ook: Grote vossenstaart, Kropaar, Kweek, Straatgras, Timotee, Zachte dravik. In de vormen: Kruidenrijke graslanden: Duizendblad, Gestreepte witbol, Gewone hoornbloem, Gewone rolklaver, Gewone veldbies, Gewoon reukgras, Gewoon struisgras, Grasmuur, Hopklaver, Kamgras, Kleine klaver, Kleine ratelaar, Madeliefje, Pinksterbloem, Rode klaver, Rood zwenkgras, Scherpe boterbloem, Smalle weegbree, Veldgerst, Veldlathyrus, Veldzuring, Vertakte leeuwetand, Vogelwikke	
	Vochtige vormen: In de eerste plaats gaat het hierbij om soorten van overstromingsgraslanden: Meestal Geknikte vossenstaart of Rietzwenkgras, soms Aardbeiklaver, Akkerkers, Behaarde boterbloem, Fioringras, Geknikte vossenstaart, Krulzuring, Moeraszoutgras, Platte rus, Rietzwenkgras, Rietzwenkgras, Ruige zegge, Slanke waterbies, Valse voszegge, Vijfvingerkruid, Zompvergeet-mij-nietje. Voorts gaat het hierbij om alle andere vochtindicatoren van bijvoorbeeld de Rietklasse en de Klasse der natte strooiselruigten; bovendien Pitrus. Graslanden met een zeer hoge bedekking van Kruidende boterbloem (tenminste 25%) kunnen tevens als vochtige vormen beschouwd worden (Nb. dit geldt niet voor Witte klaver!).	
	Ecologie: Zeer voedselrijk droog of vochtig milieu, doorgaans (zwaar) bemest en meerdere keren per jaar gemaaid.	
Glp1	Cultuurgrasland	5
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Soorten van de kruidenrijke graslanden (zie boven) zijn minder dan frequent; Soorten van overstromingsgraslanden (zoals Fioringras) of andere vochtindicatoren (zie boven) bedekken minder dan 5%. Kropaar is minder dan frequent; Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Zie type. Er is geen sprake van enige verschraling.	
	SBB-catalogus: 12-a - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Weegbree-klasse/Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Poa trivialis-Lolium perenne-[Plantaginetea majoris]</i>)	
Glp2	Cultuurgrasland, Vochtige vorm	5
	Kenmerk: Soorten van overstromingsgraslanden (zoals Fioringras) of andere vochtindicatoren (zie boven) bedekken tenminste 5% (of Kruidende boterbloem 25%).	
	Onderscheid: Soorten van de kruidenrijke graslanden (zie boven) zijn minder dan frequent. Kropaar is minder dan frequent; Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Zie type. Er is geen sprake van enige verschraling.	
	SBB-catalogus: 12-a - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Weegbree-klasse/Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Poa trivialis-Lolium perenne-[Plantaginetea majoris]</i>) + 12B-j - RG Fioringras-[Zilverschoon-verbond] (<i>RG Agrostis stolonifera-[Lolio-Potentillion anserinae]</i>). Soms andere catalogus-typen van het overstromingsgrasland als tweede type, zoals 12B1d - Associatie van Geknikte vossenstaart, soortenarme subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati inops</i>)	
Glp3	Cultuurgrasland, kruidenrijke vorm	5
	Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden komen frequent voor, maar bedekken geen 5%.	
	Onderscheid: Soorten van overstromingsgraslanden (zoals Fioringras) of andere vochtindicatoren (zie boven) bedekken minder dan 5%. Kropaar is minder dan frequent; Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Het eerste verschralingsstadium van zeer voedselrijke, droge of vochtige graslanden	
	SBB-catalogus: 16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Poa trivialis-Lolium perenne-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Glp4	Cultuurgrasland, vochtige, kruidenrijke vorm	5
	Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden komen frequent voor, maar bedekken geen 5%; Soorten van overstromingsgraslanden (zoals Fioringras) of andere vochtindicatoren (zie boven) bedekken tenminste 5 % (of Kruipeende boterbloem 25%).	
	Onderscheid: Soorten van overstromingsgraslanden, zoals Fioringras en Geknikte vossenstaart, bedekken meer dan 5 %. Kropaar is minder dan frequent; Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Het eerste verschrallingsstadium van zeer voedselrijke, vochtige graslanden	
	SBB-catalogus: 16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Poa trivialis-Lolium perenne-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>) + 16-k - RG Fioringras-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Agrostis stolonifera-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>). Soms catalogus-typen van het overstromingsgrasland als tweede type, zoals 12B1d - Associatie van Geknikte vossesstaart, soortenarme subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati inops</i>)	
Glp6	Vorm met Kropaar	5
	Kenmerk: Kropaar is tenminste frequent. Verder idem de kruidenrijke vorm (vaak soorten van het Glanshaver-verbond als Glanshaver en Wilde peen).	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden bedekken nooit meer dan 5%. Kropaar bedekt meer dan Zachte dravik of Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Relatief droge vorm, die een ontwikkeling aan kan geven in de richting van Glanshaver-hooiland. Soms zijn de eerste soorten hiervan, zoals Glad walstro reeds in deze vegetatie aanwezig.	
	SBB-catalogus: 16C-f - RG Glanshaver-Kropaar-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Dactylis glomerata-Arrhenatherum elatius-[Arrhenatherion elatioris]</i>). Deze rompgemeenschap is te gebruiken om dominanties van Glanshaver of van Kropaar aan te geven. Ze hoeven dus niet allebei voor te komen. Vooral in begraasde situaties is Glanshaver vaak afwezig, terwijl	
Glp7	Vorm met Veldgerst	
	Kenmerk: Veldgerst is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden zijn al of niet frequent (nooit 5% of meer). Kropaar bedekt meer dan Zachte dravik of Zachte dravik komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter.	
	Ecologie: Doorgaans beweidde vorm, die een ontwikkeling aan kan geven in de richting van Kamgras-weide.	
	SBB-catalogus: 16C-i - RG Veldgerst-Grote vossesstaart-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Hordeum secalinum-Alopecurus pratensis-[Arrhenatherion elatioris]</i>)	
Go	Grasland deel 2: Overstromingsgrasland	
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Zie type.	
Gok	(Type van) Grasland met Kweek	
	Kenmerk: Kweek bedekt tenminste 25%, en meer dan soorten van overstromingsgraslanden.	
	Onderscheid: t.o.v. overstromingsgraslanden: Kweek bedekt meer dan soorten van overstromingsgraslanden; t.o.v. overige graslanden: Grote vossenstaart komt voor met minder dan 25 exemplaren per vierkante meter; soorten van kruidenrijke graslanden (als Smalle weegbree) bedekken minder dan 5%; Engels raaigras bedekt minder dan 5%; t.o.v. Kweekruigten (Rk): Soorten van overstromingsgraslanden of andere voedselrijke graslanden bedekken tenminste 5%; soorten van de Bijvoetklasse (met uitzondering van distels en Kleine ooievaarsbek) zijn minder dan frequent;	
	Ecologie: Zeer voedselrijke, doorgaans sterk bemeste graslanden in het overstromingsgebied van rivieren of op andere plekken met een wisselende waterstand. Ook vaak op plekken waar maaisel blijft liggen, zoals op maaipaden langs maaipaden van het waterschap.	
	SBB-catalogus: 16/c - DG Kweek-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>DG Elymus repens-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	
Gok1	Typische vorm	5
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Oeverstekelnoot is minder dan occasional.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 16/c - DG Kweek-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>DG Elymus repens-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gor	Type van Akkerkers (rivierengebied)	
	Kenmerk: Soorten van overstromingsgrasland bedekken tenminste 25%. Naast evt. Fioringras is altijd een tweede soort van overstromingsgraslanden frequent aanwezig.	
	Onderscheid: <i>t.o.v. Kweekgrasland</i> : Kweek bedekt minder dan soorten van het overstromingsgrasland; <i>t.o.v. andere graslanden</i> : Grote vossenstaart komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter; Glanshaver bedekt minder dan 5%, Soorten van overstromingsgraslanden bedekken meer dan soorten van kruidenrijke graslanden, Engels raaigras en Ruw beemdgras; Zilte rus en Moeraszoutgras zijn minder dan frequent. Soorten van overstromingsgraslanden bedekken minder dan soorten van de Tandzaad-klasse.	
	Diagnostische soorten: overstromingsgraslanden : dominante grassen of grasachtigen: Fioringras en/of Geknikte vossenstaart, soms Rietzwenkgras of Ruige zegge. Andere diagnostische soorten: Aardbeiklaver, Akkerkers, Behaarde boterbloem, Krulzuring, Moeraszoutgras, Platte rus, Rietzwenkgras, Slanke waterbies, Valse voszegge, Vijfvingerkruid, Zompvergeet-mij-nietje. Watermunt kan veel bedekken. Vormen : Een vorm met soorten van natte, bloemrijke graslanden wordt niet onderscheiden (met uitzondering van een vorm met Moerasvergeet-mij-nietje), evenmin als een vorm met soorten van de Tandzaad-klasse (met uitzondering van een vorm met Slijkgroen), die in overstromingsgraslanden in het rivierengebied regelmatig veel bedekken. Wel een kruidenrijke vorm met alle soorten van de kruidenrijke graslanden (met uitzondering van Madeliefje en Vertakte leeuwetand): Beemdlangbloem, Duizendblad, Gestreepte witbol, Gewone hoornbloem, Gewone veldbies, Gewoon reukgras, Gewone rolklaver, Gewoon struisgras, Grasmuur, Hopklaver, Kleine klaver, Kleine ratelaar, Pinksterbloem, Rode klaver, Rood zwenkgras, Scherpe boterbloem, Smalle weegbree, Veldgerst, Veldlathyrus, Veldzuring, Vogelwikke.	
	Ecologie: Natte graslanden op klei of zand in het rivierengebied. Zowel in laagten in de uiterwaarden, als op rivierstranden, waar het vaak aanwezig is in een smalle zone onder de oeverwal. Niet alle graslanden die in het overstromingsgebied van de rivier liggen zijn dus overstromingsgraslanden. In het rivierengebied hebben soorten van overstromingsgraslanden de neiging om ook voor te komen in drogere vegetaties, zoals Vossenstaarthooilanden, Glanshaverhooilanden, Kweekgraslanden en zelfs stroomdalgraslanden. Dit is het gevolg van zowel de bodemgesteldheid (klei) en van overstroming door rivieren.	
Gor1	Typische vorm	16
	Kenmerk: Akkerkers, Vijfvingerkruid, Platte rus, Grote weegbree en/of Zilverschoon: tenminste 1 soort frequent.	
	Onderscheid: Negatief gekenmerkt. Krulzuring, Ruige zegge en Zilverschoon bedekken ieder minder dan 25%; Moerasvergeetmijnietje, Gewone waterbies, Scherpe zegge en Tweerijige zegge bedekken ieder minder dan 5%; Smalle weegbree (of andere soorten van drogere graslanden) bedekt minder dan 5%; Klein vlooiëkruid, Bruin cypergras en Liggende ganzerik, Rode ogentroost, Aarbeiklaver, Oeverstekelnoot en zijn minder dan frequent; Polei en Engelse alant zijn minder dan occasional.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 12B1b - Associatie van Geknikte vossenstaart, subassociatie van Akkerkers (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati roripetosum</i>). In de <i>Staatsbosbeheer-catalogus</i> worden Engelse alant en Varkensgras genoemd als differentierde soorten. Vegetaties met Engelse alant worden door ons in een aparte vorm onderscheiden, vegetaties met Varkensgras echter niet. Deze komt al of niet voor in de vegetaties die wij tot de subassociatie van Akkerkers rekenen. Schaminee et al. noemen Kweek als differentierende soort. In praktijk rekenen wij alle drogere overstromingsgraslanden in het hoog dynamische uiterwaardlandschap tot deze subassociatie en de vochtige delen in minder dynamische delen tot de Subassociatie van Lidrus. Alleen enkele relatief droge vormen van iets minder dynamisch milieu zijn tot de Typische subassociatie gerekend. Dit is ons inziens de enige praktische oplossing, omdat de variatie in het terrein niet overeen lijkt te komen met de variatie zoals die in de subassociaties beschreven zijn.	
Gor2	Vorm met Ruige zegge	16
	Kenmerk: Ruige zegge bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Ruige zegge bedekt meer dan Zilverschoon. Verder idem de typische vorm.	
	Ecologie: Komt vooral veel voor op oeverwallen, in relatief zandige en droge, sterk dynamische milieus.	
	SBB-catalogus: Het beste op te vatten als een vorm van 12B1a - Associatie van Geknikte vossenstaart, typische subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum typicum</i>)	
Gor3	Vorm met Zilverschoon	16
	Kenmerk: Zilverschoon bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Zilverschoon bedekt meer dan Ruige zegge. Verder idem de typische vorm.	
	Ecologie: Vormt vaak een smalle zone langs plasjes in de uiterwaarden; tussen de overstromingsgrasland of moeraszone en het drogere grasland.	
	SBB-catalogus: Het beste op te vatten als een vorm van 12B1a - Associatie van Geknikte vossenstaart, typische subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum typicum</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gor4	Kruidenrijke vorm van relatief droge standplaatsen	16
	Kenmerk: Soorten van de kruidenrijke graslanden bedekken tenminste 5% (bijvoorbeeld Smalle weegbree, zie type).	
	Onderscheid: Moerasvergeetmijnietje, Gewone waterbies, Scherpe zegge en Tweerijige zegge bedekken ieder minder dan 5%; Klein vlooienkruid, Bruin cypergras en Liggende ganzerik, Rode ogentroost, Aarbeiklaver, Oeverstekelnoot en zijn minder dan frequent; Polei en Engelse alant zijn minder dan occasional.	
	Ecologie: Op relatief droge of zandige plekken, bijvoorbeeld op oeverwallen.	
	SBB-catalogus: Drogere vorm van minder dynamische milieus, het best te vertalen als 12B1a - Associatie van Geknikte vossesstaart, typische subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum typicum</i>)	
Gor5	Vorm met Moerasvergeet-mij-nietje	16
	Kenmerk: Moerasvergeet-mij-nietje is aspectbepalend, bedekt tenminste 5%, doorgaans veel meer.	
	Onderscheid: Moerasvergeetmijnietje bedekt meer dan Gewone waterbies, Scherpe zegge of Tweerijige zegge; Klein vlooienkruid, Bruin cypergras en Liggende ganzerik, Rode ogentroost, Aarbeiklaver, Oeverstekelnoot en zijn minder dan frequent; Polei en Engelse alant zijn minder dan occasional.	
	Ecologie: Op natte plekken, vooral langs plasjes in de uiterwaarden.	
	SBB-catalogus: 12B1c - Associatie van Geknikte vossesstaart, subassociatie van Lidrus (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati equisetetosum palustris</i>)	
Gor6	Vorm met Tweerijige zegge en Scherpe zegge	16
	Kenmerk: Genoemde soorten bedekken tenminste 5%.	
	Onderscheid: Deze soorten bedekken minder dan graslandsoorten; ze kunnen echter wel zeer aspectbepalend zijn.	
	Ecologie: Langs plasjes in de uiterwaarden, waar niet of niet te sterk begraaasd wordt.	
	SBB-catalogus: 12B1c + 08C-d - Associatie van Geknikte vossesstaart, subassociatie van Lidrus (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati equisetetosum palustris</i>) + RG Tweerijige zegge-[Verbond der grote Zeggen] (<i>RG Carex disticha-Magnocaricion</i>)	
Gor7	Ruige vorm met Krulzuring	16
	Kenmerk: Krulzuring bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Moerasvergeetmijnietje, Gewone waterbies, Scherpe zegge en Tweerijige zegge bedekken ieder minder dan 5%; Klein vlooienkruid, Bruin cypergras en Liggende ganzerik, Rode ogentroost, Aarbeiklaver, Oeverstekelnoot en zijn minder dan frequent; Polei en Engelse alant zijn minder dan occasional.	
	Ecologie: Op plekken die uit maaibeheer zijn genomen, waar maaisel wordt gedeponneerd, of waar de begrazingsdruk erg laag is.	
	SBB-catalogus: Ruige vorm van minder dynamische milieus, het best te vertalen als 12B1a - Associatie van Geknikte vossesstaart, typische subassociatie (<i>Ranunculo-Alopecuretum typicum</i>)	
Gor12	Vorm met Oeverstekelnoot.	16
	Kenmerk: Oeverstekelnoot is tenminste frequent. Vaak zijn tevens veel soorten van natte strooiselruigten aanwezig, evenals soorten als Watermunt, Moerasandoorn en Kattestaart.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere vormen in dit type.	
	Ecologie: Oeverstekelnoot kiemt in open zand langs grote rivieren, maar kan lang standhouden als het zand gestabiliseerd is en een overstromingsgrasland is ontstaan.	
	SBB-catalogus: 12-b - RG Oeverstekelnoot-Kweek-[Weegbree-klasse] (<i>RG Xanthium orientale-Elymus repens-[Plantaginetea majoris]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
	<p>Grasland deel 3-8: Klasse <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>, klasse 16</p> <p>Kenmerk: Soorten van de Klasse '<i>Molinio-Arrhenatheretea</i>' zijn op enigerlei wijze aspectbepalend. Zie verder de lagere niveaus. De Nederlandse naam van deze klasse roept enige verwarring op: in de SBB-catalogus is dit 'Vochtig grasland', in de Vegetatie van Nederland 'Matig voedselrijk grasland'. De ecologische range van de klasse verloopt van tamelijk nat tot behoorlijk droog, en van behoorlijk voedselarm tot voedselrijk, en omvat het overgrote deel van de Nederlandse graslanden, met uitzondering van De meest voedselrijke graslanden, overstromingsgraslanden, droge stroomdalgraslanden, kalkgraslanden, duingraslanden en overige droge graslanden</p> <p>Onderscheid <i>t.o.v. Engels raaigrasweide</i>: soorten van kruidenrijke graslanden (zie onder) bedekken tenminste 5%; <i>t.o.v. ruigten</i>: Allerlei ruigte-soorten, zoals Akkerdistel, Ridderzuring, Rietgras of Brandnetel, kunnen in graslanden voorkomen en kunnen hoge bedekkingen hebben. Deze worden met toevoegingen aangegeven indien ze frequent aanwezig zijn (Akkerdistel, Brandnetel, Jacobskruiskruid), of indien ze tenminste 5% bedekken (overige soorten; zie toevoegenlijst). Sterke verruiging (meer dan 25%) wordt met een plusje (+) aangegeven achter de code voor de ruigtesoort. Bedekking van 75% van ruigte-soorten leidt tot kartering als ruigtevegetatie.</p> <p>Diagnostische soorten algemeen 'kruidenrijke graslanden': Alle diagnostische soorten van de klasse der <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>, zowel van de klasse als van de onderliggende verbonden. In deze typologie wordt hiernaar verwezen als <i>soorten van Kruidenrijke graslanden (inclusief Kamgras-verbond)</i>: Beemdlangbloem, Duizendblad, Gewone rolklaver, Gewone veldbies, Gewoon reukgras, Gewoon struisgras, Gestreepte witbol, Gewone hoornbloem, Grasmuur, Hopklaver, Kamgras, Kleine klaver, Kleine ratelaar, Madeliefje, Pinksterbloem, Rode klaver, Rood zwenkgras, Scherpe boterbloem, Smalle weegbree, Veldgerst, Veldlathyrus, Veldzuring, Vertakte leeuwetand, Vogelwikke. Voorts alle soorten van de verbonden (zie onder).</p> <p>Diagnostische soorten Glanshaver-verbond: Akkerwinde, Beemdkroon, Beemdooievaarsbek, Echt bitterkruid, Gele morgenster, Gewone rolklaver, Glad walstro, Glanshaver, Goudhaver, Groot streepzaad, Grote bevernel, Hopklaver, Karwijvarkenskervel, Kraailook, Oosterse morgenster, Pastinaak, Rapunzelklokje, Wilde peen</p> <p>Diagnostische soorten natte, bloemrijke graslanden (inclusief Dotterbloem-verbond): Bosbies, Dotterbloem, Echte koekoeksbloem, Gevleugeld hertshooi, Gewone engelwortel, Grote kattenstaart, Grote ratelaar, Grote wederik, Hazezegge, Kale jonker, Kleine valerian, Lidrus, Moerasrolklaver, Moerasspirea, Moerasstrepzaad, Moerasvergeetmijnietje, Moerasspirea, Moeraswalstro, Ruw walstro, Ruwe smele, Veelbloemige veldbies, Veldrus en Waterkruiskruid. Daarnaast alle soorten van het Blauwgrasland: zie daar.</p> <p>Toelichting: Vaak wordt aan deze soortgroep gerefereerd als Molinietales-soorten (Pijpenstrootjes-orde). Deze naam roept echter enige verwarring op, omdat het orde-niveau in de Staatsbosbeheer-catalogus niet onderscheiden wordt, in tegenstelling tot de vegetatie van Nederland. Op zandgronden en veengronden kunnen deze soorten in de verschrallingsreeks de ontwikkeling in kan luiden in de richting van Dotterbloem-hooilanden, Veldrusschraallanden of Blauwgraslanden. Op kleigronden komen deze soorten echter wel voor, terwijl de genoemde ontwikkeling niet plaats zal vinden. Bovendien kan de aanwezigheid van deze soorten de ontwikkeling in de richting van Rietland aangeven. Om deze reden is gekozen voor de 'neutrale' formulering 'soorten van natte, bloemrijke graslanden'.</p> <p>Binnen deze klasse zijn 6 groepen van vegetaties te onderscheiden: de voedselrijkste rompgemeenschappen (deel 3: doorgaans met dominantie van Grote vossenstaart, Engels raaigras, Gestreepte witbol, Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en/of Gewoon reukgras), drogere hooilanden (deel 5: Glanshaver-verbond), drogere weiden (deel 6: Kamgras-verbond), de gebufferde natte graslanden (deel 6: Dotterbloem-verbond) en de natte schraallanden (deel 7: Veldrus- schraalland en deel 8: Blauwgrasland).</p> <p>Grasland deel 3: Rompgemeenschappen</p> <p>Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden (zie boven) bedekken tenminste 5%.</p> <p>Onderscheid: Voldoet niet aan de eisen van het Glanshaver-verbond, de Kamgras-weide, het Dotterbloem-verbond, het Veldrus-schraalland of het Blauwgrasland.</p>	
Gk	<p>Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken)</p> <p>Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden (=Klasse der vochtige graslanden) bedekken tenminste 5%. Hiervan zijn bovengenoemde soorten aspectbepalend, eventueel samen met Rood zwenkgras, Kleine klaver, Gewone rolklaver of andere soorten van kruidenrijke graslanden ('Klaver-groep'). Door Gestreepte witbol gedomineerde, hoger opgaande vegetaties ('Witbol-groep'), bedekken minder dan 50%. Soms in plaats van, of in combinatie met, bovengenoemde soorten, soorten van stroomdalgraslanden.</p> <p>Onderscheid: Grote vossenstaart komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter; Glanshaver bedekt minder dan 5%. Kweek kan veel voorkomen.</p> <p>Ecologie: Begraasde of gemaaide, matig voedselrijke graslanden.</p>	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gk1	Vorm met Engels raaigras	6
	Kenmerk: Tenminste de helft van de vegetatie wordt uitgemaakt door Engels raaigras, Ruw beemdgras of andere soorten van voedselrijk milieu (inclusief distels en zuringen).	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden (Klaver-groep) maken minder dan de helft van de vegetatie uit; soorten van overstromingsgraslanden, zoals Vijfvingerkruid of Fioringras, bedekken minder dan 25%; soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst is minder dan frequent; soorten van bloemrijke moerasgraslanden zijn minder dan frequent, pioniers (als Borstelbies) zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Relatief voedselrijk.	
	SBB-catalogus: 16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Poa trivialis-Lolium perenne-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>) + 16-g - RG Smalle weegbree-Kruipende boterbloem-Rood zwenkgras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Plantago lanceolata-Ranunculus repens-Festuca rubra-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	
Gk2	Vochtige vorm	6
	Kenmerk: Tenminste een kwart van de vegetatie wordt uitgemaakt door soorten van overstromingsgraslanden, zoals Vijfvingerkruid of Fioringras.	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden maken minder dan de helft van de vegetatie uit (anders: bloemrijke vorm). Soorten van overstromingsgraslanden bedekken minder dan de helft van de vegetatie (anders: overstromingsgrasland, kruidenrijke vorm).	
	Ecologie: Relatief voedselrijk en vochtig.	
	SBB-catalogus: 16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Poa trivialis-Lolium perenne-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>) + 16-g - RG Smalle weegbree-Kruipende boterbloem-Rood zwenkgras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Plantago lanceolata-Ranunculus repens-Festuca rubra-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	
Gk3	Bloemrijke vorm	6
	Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden (Klaver-groep) domineren, maken tenminste de helft van de vegetatie uit.	
	Onderscheid: Rood zwenkgras maakt minder dan de helft van de vegetatie uit; soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst is minder dan frequent; soorten van bloemrijke moerasgraslanden zijn minder dan frequent, pioniers (als Borstelbies) zijn minder dan frequent	
	Ecologie: Relatief weinig voedselrijk. Klavers (en andere vlinderbloemigen) gaan vaak domineren zodra stikstof beperkend wordt. Zij zijn namelijk, anders dan de meeste andere planten, in staat om stikstof uit de lucht te binden.	
	SBB-catalogus: 16-g - RG Smalle weegbree-Kruipende boterbloem-Rood zwenkgras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Plantago lanceolata-Ranunculus repens-Festuca rubra-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>). Onbevredigende vertaling, omdat dit catalogus-type bedoeld is voor een heel ander systeem (beekdalen). Een betere vertaling is er echter niet.	
Gk4	Vorm met Groot streepzaad	6
	Kenmerk: Groot streepzaad, of soorten van het Glanshaver-verbond zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Glanshaver bedekt minder dan 5%.	
	Ecologie: Relatief weinig voedselrijk, doorgaans niet of extensief beweid, op gebufferde kleig zand of klei.	
Gk7	Vorm met stroomdalsoorten	6
	Kenmerk: Stroomdalsoorten zijn frequent.	
	Onderscheid: Minder dan 2 stroomdalsoorten frequent, bovendien bedekken soorten van kruidenrijke graslanden tenminste 25% in een lage vegetatie (Duizendblad, Smalle weegbree, klavers).	
	Ecologie: Relatief weinig voedselrijk, beweid of begraasd, op gebufferde kleig zand of zand langs grote rivieren.	
	SBB-catalogus: 16-g + 16C4b - RG Smalle weegbree-Kruipende boterbloem-Rood zwenkgras-[Klasse der vochtige graslanden] (RG <i>Plantago lanceolata-Ranunculus repens-Festuca rubra-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>) + Kamgrasweide, subassociatie van Kattedoorn (<i>Lolio-Cynosuretum ononietosum</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gk10	Vorm met Beemdlangbloem 25%	6
	Kenmerk: Beemdlangbloem bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Stroomdalsoorten en soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Op matig vochtige, matig voedselrijke grond, vooral op klei.	
	SBB-catalogus: Het best te vertalen als 16-g - RG Smalle weegbree-Kruipende boterbloem-Rood zwenkgras-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Plantago lanceolata-Ranunculus repens-Festuca rubra-Molinio-Arrhenatheretea</i>). Met de RG Gestreepte witbol-Beemdlangbloem-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] heeft deze vegetatie niets te maken. In dit type van zand- en veengronden dient Gestreepte witbol veel te bedekken.	
Gv	Type van Grote vossenstaart	
	Kenmerk: Grote vossenstaart komt abundant voor (voor met tenminste 25 bloeiwijzen per vierkante meter of 5%). Hooiland of zeer extensief beweid grasland.	
	Onderscheid: Glanshaver bedekt minder dan 5%. Soorten van overstromingsgraslanden kunnen veel bedekken. Hiervoor worden geen aparte vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Vooral op kleibodems. In de hoog-laag-zonering nemen graslanden gedomineerd door Grote vossenstaart een tussenpositie in tussen de overstromingsgraslanden aan de natte kant en de Glanshaverhooilanden aan de droge kant. Grote vossenstaart-graslanden worden doorgaans gehoord.	
Gv1	Typische vorm	5
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Kweek bedekt minder dan 5%; soorten van kruidenrijke graslanden bedekken minder dan 5%; kruidachtige soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst, Grote trosdravik, Echte koekoeksbloem, Lidrus en Tweerijige zegge zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type. Zeer voedselrijk, doorgaans zwaar bemeste graslanden.	
	SBB-catalogus: 16C-m - RG Grote vossenstaart-Ruw beemdgras-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Alopecurus pratensis-Poa trivialis-Arrhenatherion elatioris</i>)	
Gv2	Vorm met Kweek	5
	Kenmerk: Kweek bedekt tenminste 5%. Soms in plaats hiervan soorten van de Bijvoetklasse.	
	Onderscheid: Soorten van kruidenrijke graslanden bedekken minder dan 5%; kruidachtige soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst, Grote trosdravik, Echte koekoeksbloem, Lidrus en Tweerijige zegge zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type. In zeer voedselrijk, doorgaans zwaar bemeste graslanden, in hoog dynamische gebieden, relatief laag in de zonering.	
	SBB-catalogus: 16C-j - RG Grote vossenstaart-Kweek-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Alopecurus pratensis-Elymus repens-Arrhenatherion elatioris</i>)	
Gv3	Vorm met Scherpe boterbloem	5
	Kenmerk: Soorten van kruidenrijke graslanden (Zie klasse) bedekken tenminste 5%. Vaak zijn dit Scherpe boterbloem, Veldzuring, Gestreepte witbol of Smalle weegbree; Gestreepte witbol bedekt minder dan 50%.	
	Onderscheid: Kruidachtige soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst, Grote trosdravik, Echte koekoeksbloem, Lidrus en Tweerijige zegge zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type. Er is sprake van enige verschraling.	
	SBB-catalogus: 16C-m - RG Grote vossenstaart-Ruw beemdgras-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Alopecurus pratensis-Poa trivialis-Arrhenatherion elatioris</i>)	
Gv4	Vorm met Groot streepzaad	5
	Kenmerk: Groot streepzaad, of kruidachtige soorten van het Glanshaver-verbond zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Glanshaver bedekt minder dan 5%.	
	Ecologie: Zie type. Er is sprake van enige verschraling. Relatief hoog in de zonering.	
	SBB-catalogus: 16C-m - RG Grote vossenstaart-Ruw beemdgras-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Alopecurus pratensis-Poa trivialis-Arrhenatherion elatioris</i>) + 16C3b - Glanshaver-associatie, subassociatie van Groot streepzaad (<i>Arrhenatheretum elatioris crepidetosum biennis</i>)	
Gv5	Vorm met Echte koekoeksbloem	5
	Kenmerk: Echte koekoeksbloem, Lidrus of Tweerijige zegge zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Kruidachtige soorten van het Glanshaver-verbond zijn minder dan frequent; Veldgerst of Grote trosdravik zijn minder dan frequent; Gestreepte witbol bedekt minder dan 50%.	
	Ecologie: Zie type. Er is sprake van enige verschraling. Relatief laag in de zonering	
	SBB-catalogus: 16C-d - RG Grote vossenstaart-Echte Koekoeksbloem-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Alopecurus pratensis-Lychnis flos-cuculi-Arrhenatherion elatioris</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gg	Grasland deel 4: Glanshaverhooilanden	
	Kenmerk: Glanshaver bedekt tenminste 5%, eventueel in combinatie met de andere diagnostische soorten van het Glanshaverhooiland.	
	Onderscheid: Grote vossenstaart, Engels raaigras of andere grassen kunnen allemaal ook veel bedekken.	
	Diagnostische soorten: <i>Glanshaverhooiland</i> : Akkerwinde, Beemd kroon, Beemdooievaarsbek, Echt bitterkruid, Gele morgenster, Gewone rolklaver, Glad walstro, Glanshaver, Goudhaver, Groot streepzaad, Grote bevernel, Hopklaver, Karwijvarkenskervel, Kraailook, Oosterse morgenster, Pastinaak, Rapunzelklokje, Wilde peen. <i>Veelvuldig begeleidende soorten van het Glanshaverhooiland</i> zijn Kropaar, Fluitenkruid en Bereklauw.	
Gg	Type van Glanshaver	
	Kenmerk: Zie verbond.	
	Onderscheid: Soorten van droge stroomdalgraslanden (zoals Kruisdistel) zijn minder dan frequent. Soorten van kalkrijke zomen (zoals Agrimonie) zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Matig voedselrijke of voedselrijke hooilanden op droge tot vochtige (zandige) kleibodems. Handhaaft zich uitsluitend bij extensieve begrazing.	
Gg1	Vorm met Glanshaver	7
	Kenmerk: Van de diagnostische soorten komt alleen Glanshaver voor, echter meestal wel in grote hoeveelheden. Andere diagnostische soorten zijn minder dan frequent.	
	Onderscheid: Fluitenkruid bedekt minder dan 5%, Bereklauw bedekt minder dan 5%, Rietzwenkgras bedekt minder dan 5%, Grote vossenstaart, Kropaar, Kweek en Gestreepte witbol kunnen echter wel (flink) bedekken.	
	Ecologie: Relatief voedselrijke situaties, die wel regelmatig beheerd worden.	
	SBB-catalogus: 16C-f - RG Glanshaver-Kropaar-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Dactylis glomerata-Arrhenatherum elatius</i> -[<i>Arrhenatherion elatioris</i>]) Deze rompgemeenschap is te gebruiken om dominanties van Glanshaver of van Kropaar aan te geven. Ze hoeven dus niet allebei voor te komen.	
Gg2	Ruige vorm met Fluitekruid	7
	Kenmerk: Fluitenkruid bedekt tenminste 5%.	
	Onderscheid: Maximaal 2 diagnostische soorten van het Glanshaververbond frequent (incl. Glanshaver). Fluitenkruid bedekt meer dan Gewone bereklauw en meer dan Rietzwenkgras. Fluitenkruid bedekt meer dan Wilde Peen en/of Pastinaak.	
	Ecologie: Minder regelmatig gemaaide hooilanden, of hooilanden waar maaisel blijft liggen.	
	SBB-catalogus: 16C-f - RG Glanshaver-Kropaar-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Dactylis glomerata-Arrhenatherum elatius</i> -[<i>Arrhenatherion elatioris</i>]) + 16C-k - RG Bereklauw-Fluitekruid-Grote vossenstaart-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Heracleum sphondylium-Anthriscus sylvestris-Alopecurus pratensis</i> -[<i>Arrhenatherion elatioris</i>])	
Gg3	Ruige vorm met Gewone bereklauw	7
	Kenmerk: Gewone bereklauw bedekt tenminste 5%.	
	Onderscheid: Maximaal 2 diagnostische soorten van het Glanshaververbond frequent (incl. Glanshaver). Gewone bereklauw bedekt meer dan Fluitenkruid en meer dan Rietzwenkgras. Gewone bereklauw bedekt meer dan Wilde Peen en/of Pastinaak.	
	Ecologie: Minder regelmatig gemaaide hooilanden.	
	SBB-catalogus: 16C-f - RG Glanshaver-Kropaar-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Dactylis glomerata-Arrhenatherum elatius</i> -[<i>Arrhenatherion elatioris</i>]) + 16C-k - RG Bereklauw-Fluitekruid-Grote vossenstaart-[Glanshaver-verbond] (<i>RG Heracleum sphondylium-Anthriscus sylvestris-Alopecurus pratensis</i> -[<i>Arrhenatherion elatioris</i>]). In laatsgenoemde is Fluitekruid oblikaat aanwezig. Dit is niet altijd het geval. Voor vertaling als tweede SBB-type is dit echter geen probleem.	
Gg5	Typische vorm	
	Kenmerk: Naast Glanshaver is een tweede diagnostische soort tenminste frequent, dit is niet Pastinaak, Wilde peen, Groot streepzaad of Grote bevernel.	
	Onderscheid: Gewone bereklauw, Fluitenkruid en Rietzwenkgras kunnen veel bedekken. Als ze veel bedekken (meer dan 5%) geldt: alleen tot de ruige vormen rekenen als er niet meer dan 2 diagnostische soorten frequent aanwezig zijn (incl. Glanshaver). Ruige vegetaties met veel diagnostische soorten van het Glanshaververbond komen dus alsnog bij de typische vorm terecht.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 16C3a - Glanshaver-associatie, typische subassociatie (<i>Arrhenatherum elatioris typicum</i>) . De differentierende soorten van de typische subassociatie (Margriet en Grote vossenstaart) zijn niet altijd aanwezig.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gg6	Vorm met Pastinaak en Wilde peen	7
	Kenmerk: Deze soorten zijn tenminste frequent (tenminste 1 soort).	
	Onderscheid: Groot streepzaad of Grote bevernel zijn minder dan frequent. Pastinaak en/of Wilde peen bedekken meer dan Fluitenkruid, meer dan Gewone bereklauw en meer dan Rietzwenkgras. Viltig kruiskruid komt niet voor.	
	Ecologie: Regelmatig gemaaide graslanden, vaak in bermen.	
	SBB-catalogus: 16C3a - Glanshaver-associatie, typische subassociatie (<i>Arrhenatheretum elatioris typicum</i>) . De differentiërende soorten van de typische subassociatie (Margriet en Grote vossenstaart) zijn niet altijd aanwezig.	
Gg7	Vorm met Groot streepzaad en Grote bevernel	7
	Kenmerk: Deze soorten zijn tenminste frequent (tenminste 1 soort).	
	Onderscheid: Gewone bereklauw, Fluitenkruid en Rietzwenkgras kunnen veel bedekken. Als ze veel bedekken (meer dan 5%) geldt: alleen tot de ruige vormen rekenen als er niet meer dan 2 diagnostische soorten frequent aanwezig zijn (incl. Glanshaver). Ruige vegetaties met veel diagnostische soorten van het Glanshaververbond komen dus alsnog bij de typische vorm terecht.	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 16C3b - Glanshaver-associatie, subassociatie van Groot streepzaad (<i>Arrhenatheretum elatioris crepidetosum biennis</i>)	
Ggs	Type van Glanshaver en stroomdalsoorten	
	Kenmerk: Soorten van droge stroomdalgraslanden zijn tenminste frequent. Verder geldt de eis van het Glanshaver-hooiland, waarbij vegetaties met 5% Kropaar eveneens tot dit type gerekend kunnen worden.	
	Onderscheid: Stroomdalsoorten bedekken minder dan Glanshaver, Bereklauw, of andere Glanshaver-soorten.	
	Diagnostische soorten: droge stroomdalgraslanden: algemeen voorkomende soorten: Echte kruisdistel, Sikkelklaver, Zachte haver; zeldzamere soorten: Bevertjes, Brede ereprijs, Breukkruid, Cypreswolfsmelk, Duifkruid, Gestreepte klaver, Grote centaurie, Grote tijm, Handjesgras, Kattendoorn, Kleine bevernel, Kleine pimpernel, Kleine ruit, Liggende ereprijs, Ruige leeuwetand, Ruige weegbree, Smal fakkelgras, Tripmadam, Veldsalie, Voorjaarsganzerik, Voorjaarszegge, Walstrobemraap, Wilde averuit, Zacht vetkruid, Zachte haver, Zandwolfsmelk. Niet meerekenen in dit verband: Gewone agrimonie en Ruig viooltje (zie: Type van Glanshaver en kalkrijke zomen).	
	Ecologie: Matig voedselrijke hooilanden op goed gebufferde, lichte kleibodems of kleiige zandbodems in het gebied van de grote rivieren, doorgaans op dijken of op oeverwallen.	
Ggs3	Vorm met Veldsalie	8
	Kenmerk: Veldsalie is tenminste occasional.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere vormen binnen dit type.	
	Ecologie: Relatief voedselrijk.	
	SBB-catalogus: 16C3d - Glanshaver-associatie, subassociatie van Sikkelklaver (<i>Arrhenatheretum elatioris medicaginetosum falcatae</i>)	
Ggs4	Vorm met Kattendoorn en Kruisdistel	8
	Kenmerk: Deze soorten zijn frequent.	
	Onderscheid: Veldsalie is minder dan occasional, Bevertjes komt niet voor.	
	Ecologie: Deze begrazingsresistente soorten komen vaak voor op beweidde Glanshaver-graslanden, of op gehooide graslanden, die voorheen beweid werden.	
	SBB-catalogus: 16C3d - Glanshaver-associatie, subassociatie van Sikkelklaver (<i>Arrhenatheretum elatioris medicaginetosum falcatae</i>), slecht ontwikkelde vorm. De vegetatie is dikwijls een temporele overgang richting 16C4b - Kamgrasweide, subassociatie van Kattedoorn (<i>Lolio-Cynosuretum ononietosum</i>), en komt voor in gebieden waar maaibeheer overgegaan is op begrazing.	
G	Graslanden deel 5: Kamgrasweiden	
	Kenmerk: Altijd kort begraasde graslanden, gekenmerkt door het frequente voorkomen van Kamgras, of het abundante voorkomen van Madeliefje (5%). In het laatste geval geldt als tweede eis dat een tweede soort van bloemrijke graslanden tenminste frequent aanwezig is (bijvoorbeeld Rode klaver of Kleine klaver). Onderscheid: Glanshaver bedekt minder dan 5%, andere soorten van Glanshaverhooilanden kunnen in lage bedekkingen voorkomen (met name de lagere soorten); Engels raigras en andere soorten van voedselrijk milieu kunnen hoge bedekkingen hebben, evenals soorten van de bloemrijke graslanden (met name de Klaver-groep). Soorten van stroomdalgraslanden kunnen voorkomen. Voldoet niet aan de eisen van het Dotterbloem-hooiland (2 soorten van het Dotterbloem-hooiland frequent, en een derde occasional).	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Gkm	Type van Kamgras en Madeliefje	
	Kenmerk: Zie boven.	
	Onderscheid: Zie boven.	
	Ecologie: Begraasde vegetaties op matig voedselrijke tot voedselrijke bodems. Vooral op kleibodems, zeldzamer op zand en veen.	
Gkm1	Vorm met Madeliefje abundant	6
	Kenmerk: Madeliefje bedekt tenminste 5%.	
	Onderscheid: Kamgras is minder dan frequent. Echte karwij is afwezig, stroomdalsoorten zijn minder dan frequent en Waterkruiskruid is minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 16C4a - Kamgrasweide, typische subassociatie (<i>Lolio-Cynosuretum typicum</i>), doorgaans in combinatie met 16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raaigras-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>RG Poa trivialis-Lolium perenne-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>). De differentierende soorten van deze subassociatie (Kruipende boterbloem en Vertakte leeuwetand) zijn niet altijd aanwezig. Madeliefje is volgens Schaminee et al. kensoort van de associatie, volgens Schipper niet. Wij rekenen alleen vegetaties met Madeliefje die niet te voedselrijk zijn tot de associatie, maar zeer regelmatig gemaaide grasgazons, waarin Madeliefje veel voor kan komen, niet.	
Gkm3	Vorm met Kamgras	6
	Kenmerk: Kamgras is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Madeliefje kan (veel) voorkomen. Echte karwij is afwezig, stroomdalsoorten zijn minder dan frequent en Waterkruiskruid is minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type. Vooral op dijken.	
	SBB-catalogus: 16C4a - Kamgrasweide, typische subassociatie (<i>Lolio-Cynosuretum typicum</i>) + 16C4c - Kamgrasweide, subassociatie van Veldbies (<i>Lolio-Cynosuretum luzuletosum</i>). De differentierende soorten van deze subassociatie (Kruipende boterbloem en Vertakte leeuwetand) zijn niet altijd aanwezig. De differentierende soorten van de subassociatie van Veldbies (Gewoon Reukgras, Gewone veldbies, Kleine leeuwetand, Bevertjes, Klein streepzaad en Akkerhoornbloem) komen al of niet voor. De subassociaties zijn in praktijk moeilijk uit elkaar te houden.	
M	Rietklasse (<i>Phragmitetea</i>, klasse 08)	
	Kenmerk: Rietklasse-soorten zijn dominant, bedekken meer dan 25% absoluut en meer dan 50% relatief.	
	Onderscheid t.o.v. andere klassen: Rietklasse-soorten (ook soorten als Hennegras, Mannagrass, Kleine waterrepe en Paddenrus) bedekken meer dan 25% absoluut en meer dan 50% relatief.	
	Diagnostische soorten: <i>Rietklasse- soorten:</i> a. <i>Soorten van eutroof rietmoeras:</i> Gele lis, Gele waterkers, Grote egelskop, Grote kattestaart, Grote lisdodde, Grote waterrepe, Grote waterweegbree, Heen, Hoge cyperegge, Kleine lisdodde, Kleine waterrepe, Lidsteng, Liesgras, Mannagrass, Melkeppe, Moeraszegge, Oeverzegge, Riet, Rietgras, Ruwe bies, Scherpe zegge, Watermunt, Waterzuring, Zwanebloem. b. <i>Amfibische soorten van eutroof milieu (Vlotgras-verbond):</i> Beekpunge, Blauwe waterrepijs, Gele waterkers, Groot moerasscherm, Grote waterweegbree, Holpijp, Kleine waterrepe, Lidsteng, Mannagrass, Rode waterrepijs, Slanke waterkers, Stomp vlotgras, Watertorkruid, Witte waterkers.	
M	Rietklasse, deel 1: Vegetaties gedomineerd door Riet (Rietland)	
Mp	Type van Riet	
	Kenmerk: Riet bedekt tenminste 25%. Verder negatief gekenmerkt ten opzichte andere typen met Riet.	
	Onderscheid: Riet bedekt meer dan Grote lisdodde. Kleine lisdodde is minder dan frequent, Moerasvaren bedekt minder dan 5%, grote zeggensoorten bedekken minder dan 5%; soorten van voedselrijk grasland bedekken minder dan 25%; kleine zeggensoorten zijn minder dan frequent; soorten van bloemrijke moerasgraslanden zijn minder dan frequent. Spindotterbloem is minder dan occasional.	
	Ecologie: Op allerlei natte, voedselrijke bodems. Kan zowel ontstaan vanuit watervegetaties (waterriet), als vanuit grasland of kruidenrijk moeras.	
Mp2	Waterriet	14
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: In de zomer is doorgaans water aanwezig. Kleine lisdodde is minder dan frequent. Moerasvaren bedekt minder dan 5%. Waterplanten (incl. kroos) zijn al of niet frequent. Moeraskruiden, grote zeggen, soorten van natte strooiselruigten en lage grassen bedekken minder dan 5%.	
	Ecologie: Waterriet is doorgaans vegetatiekundig erg soortenarm, maar voor enkele moerasvogels van grote waarde.	
	SBB-catalogus: 08-f - RG Riet-[Riet-klasse] (RG <i>Phragmites australis</i> -[<i>Phragmitetea</i>]) + (bijvoorbeeld) 01-a-RG Klein kroos-[Eendekroos-klasse] (RG <i>Lemna minor</i> -[<i>Lemnetaea minoris</i>])	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Mpr	Type van ruig rietland	
	Kenmerk: Riet bedekt tenminste 25% (soms minder, maar dan hoger dan 2 meter; altijd meer dan 12,5%); daarnaast bedekken ruigtesoorten tenminste 5%: Brandnetel, Hennegras of soorten van de Klasse der natte strooiselruigten. Rietland met Rietgras, Rietzwenkgras of Liesgras komt niet zondermeer in dit type; deze soorten komen in diverse typen voor en worden met toevoegingen genoteerd.	
	Onderscheid: Indien Moerasvaren meer bedekt dan soorten van natte strooiselruigte: zie Type van Riet en Kleine lisdodde, vorm met Moerasvaren. Aparte vormen met Echte valeriaan en Poelruit worden niet onderscheiden.	
	Diagnostische soorten: Natte strooiselruigten: Bitterzoet, Echte valeriaan, Gewone smeerwortel, Haagwinde, Harig wilgenroosje, Koninginnekruid, Late guldenroede, Moerasandoorn, Moerasmelkdistel, Poelruit	
	Ecologie: Op allerlei natte, voedselrijke bodems. Kan zowel ontstaan vanuit watervegetaties (waterriet), als vanuit grasland of kruidrijk moeras.	
Mpr2	Vorm met Brandnetel	
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt tenminste 5% (absoluut).	
	Onderscheid: Moerasmelkdistel en Moerasspirea zijn minder dan frequent, Hennegras bedekt minder dan Brandnetel, (andere) soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan 5%.	
	Ecologie: Onder relatief voedselrijke en droge omstandigheden	
	SBB-catalogus: 08-f - RG Riet-[Rietklasse] (<i>RG Phragmites australis-[Phragmitetea]</i>) + 32-f - RG Grote brandnetel-[Klasse der natte strooiselruigten] (<i>RG Urtica dioica-[Convolvulo-Filipenduletea]</i>)	
Mpr3	Vorm met Moerasmelkdistel	
	Kenmerk: Moerasmelkdistel is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de andere vormen in dit type.	
	Ecologie: Onder relatief voedselrijke en droge omstandigheden	
	SBB-catalogus: 32B2 - Moerasmelkdistel-associatie (<i>Soncho-Epilobietum hirsuti</i>)	
Mpr4	Vorm met Haagwinde, Koninginnekruid en Harig wilgenroosje	14
	Kenmerk: Deze soorten van de Klasse der natte strooiselruigten bedekken tenminste 5% (soms ook andere soorten, bijv. Moerasandoorn). Soms minder, maar dan hoge bedekkingen Watermunt, Liesgras en/of Grote brandnetel.	
	Onderscheid: Moerasmelkdistel en Moerasspirea zijn minder dan frequent, Hennegras bedekt minder dan soorten van de natte strooiselruigten. Brandnetel kan veel voorkomen	
	Ecologie: Onder relatief voedselrijke en droge omstandigheden	
	SBB-catalogus: 32-c - RG Haagwinde-Riet-[Klasse der natte strooiselruigten] (<i>RG Calystegia sepium-Phragmites australis-[Convolvulo-Filipenduletea]</i>)	
Mpt	Type van Riet en Kleine lisdodde	
	Kenmerk: Kleine lisdodde is tenminste frequent en/of Moerasvaren bedekt 5%.	
	Onderscheid: Waterplanten (incl. kroos) zijn al of niet frequent. Moeraskruiden, grote zeggen, soorten van natte strooiselruigten en lage grassen kunnen voorkomen. In de vorm met Moerasvaren kunnen soorten van natte strooiselruigten veel bedekken, maar minder dan Moerasvaren. Spindotterbloem komt niet voor.	
	Ecologie: Verlandingsvegetaties, het meest algemeen in het laagveengebied.	
Mpt1	(Water)riet met Kleine lisdodde	
	Kenmerk: Kleine lisdodde is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Moerasvaren bedekt minder dan 5%; Riet bedekt tenminste 5%.	
	Ecologie: Zie type. SBB-catalogus: 08B3a - Riet-associatie, typische subassociatie (<i>Typho-Phragmitetum typicum</i>)	
Mc	Rietklasse deel 2: Grote zeggenmoeras, Galigaanmoeras en Hennegras-ruigte	
Mcg	Type van grote zeggenmoeras met Scherpe zegge	
	Kenmerk: Grote zeggen bedekken tenminste 25%, Scherpe zegge (oude naam: <i>Carex gracilis</i> , cg) bedekt het meest.	
	Onderscheid: t.o.v. andere Rietklasse-vegetaties: Riet bedekt minder dan 25%. Verder positief gekenmerkt.	
	Diagnostische soorten: <i>Vorm met kleine zeggensoorten</i> : Egelboterbloem, Hennegras, Moeraskartelblad, Moerasstruisgras, Moerasviooltje, Schildereprijs, Snavelzegge, Sterzegge, Veenpluis, Wateraardbei, Waterdriëblad, Waternavel, Zeegroene muur, Zwarte zegge. Daarnaast een <i>vorm met Moeraskruiskruid</i> , met diagnostische sooren: Veenwortel, Moeraskruiskruid en Gele waterkers.	
	Ecologie: Voedselrijk, basisch moeras, vooral op plekken die 's winters onder water staan, en ook in de zomer vochtig blijven. Zowel in het riviereengebied, in het laagveengebied als in beekdalen. Wordt, evenals andere grote zeggen-soorten, begunstigd door het staken van maaibeheer.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Mcg1	Typische vorm	14
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Soorten van kleine zeggenvegetaties bedekken minder dan 5%; Dotterbloem is minder dan occasional, Moerasspirea, Moeraskruiskruid, Veenwortel en/of Gele waterkers zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08C2c - Associatie van Scherpe zegge, soortenarme subassociatie (<i>Caricetum gracilis inops</i>)	
Mw	Rietklasse deel 3: Aquatische en amfibische Rietklasse-vegetaties	
	Kenmerk: De diagnostische soorten van deze groep (zie onder) zijn aspectbepalend. Soms worden (tijdelijk) aquatische vegetaties met soorten als Watermunt, Grote wederik en Kattenstaart tot deze groep gerekend.	
	Onderscheid: Riet bedekt minder dan 25%, Grote zeggen-soorten bedekken minder dan 25%. De diagnostische soorten bedekken meer dan Rietklasse-romp-soorten als Rietgras, Liesgras en Grote egelskop. Soorten van de Slijkgroen-associatie zijn minder dan frequent.	
	Diagnostische soorten:'eutrofe amfibische soorten' : Beekpunge, Blauwe waterereprijs, Gele waterkers, Groot moerasscherm, Grote waterweegbree, Holpijp, Kleine watereppe, Lidsteng, Mannagras, Rode waterereprijs, Slanke waterkers, Stomp vlotgras, Watertorkruid, Witte waterkers. Dit zijn merendeels soorten van 8A Vlotgras-verbond, <i>Sparganio-Glycerion</i> , inclusief soorten van het Torkruid-verbond (<i>Oenanthion aquaticae</i>), dat in de Vegetatie van Nederland onderscheiden wordt, maar in de Staatsbosbeheer-catalogus in het Vlotgras-verbond opgenomen is. Ook soorten van enkele 'natte' klassenrompen, namelijk de Rompgemeenschappen van Gele waterkers, Holpijp en Mannagras worden tot deze groep gerekend.	
Mwe	Type van Beekpunge en Rode waterereprijs	
	Kenmerk: Beekpunge en/ of Rode waterereprijs zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Blauwe waterereprijs en Witte waterkers zijn minder dan frequent. Soorten van de Slijkgroen-associatie zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: In ondiep, veelal stromend water, en op open plekken aan waterkanten. In voedselrijk, hard water. Niet gevoelig voor waterverontreiniging.	
Mwe1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Te beschouwen als een vorm van 08A2 - Associatie van Waterpeper en Blauwe waterereprijs (<i>Polygono-Veronicetum anagallis-aquaticae</i>). Hoewel deze soorten geen ken- of differentierende soorten van deze associatie zijn, komen ze er wel veel in voor.	
Mw gw	Type van Gele waterkers	
	Kenmerk: Gele waterkers is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. het type van Kattenstaart en Watermunt; Gele waterkers bedekt meer dan andere eutrofe amfibische soorten.	
	Ecologie: Zeer voedselrijk milieu, dikwijls drijvende matten vormend, die vanaf oevers het water in groeien.	
Mw gw1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08-c - RG Gele waterkers-[Riet-klasse] (<i>RG Rorippa amphibia-[Phragmitetea]</i>)	
Mwk	Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch)	
	Kenmerk: Kattenstaart is tenminste frequent, soms Grote wederik. Vaak is ook Watermunt veel aanwezig.	
	Onderscheid: Indien doorgaans terrestrisch: zie Mk (aanwezigheid van soorten als Akkerdistel en andere puur terrestrische soorten en afwezigheid van echte waterplanten als Kroos en/of natte oeversoorten als Watertorkruid). Liesgras bedekt minder dan Kattenstaart en Watermunt; Gele waterkers en Watertorkruid zijn elk minder dan frequent. Begeleidende soorten zijn soms soorten als Mattenbies (niet dominant) en Heen (niet dominant).	
	Ecologie: Vegetaties die in de meeste jaren 's zomers grotendeels droogvallen, maar in natte jaren 's zomers onder water staan. Voor soorten van andere Mw-vegetaties is het hier in gangbare jaren te droog, terwijl soorten van drogere moerassen in natte jaren in hun groei gereduceerd worden.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Mwk1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Moeilijk te vertalen. Bevat elementen van 08C2a - Associatie van Scherpe zegge, typische subassociatie (<i>Caricetum gracilis typicum</i>) en van 12B1c - Associatie van Geknikte vossestaart, subassociatie van Lidrus (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati equisetetosum palustris</i>)	
Mwz	Type van Zwanenbloem	
	Kenmerk: Deze soort is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Liesgras kan veel bedekken.	
	Ecologie: Slikkige oevers van sloten en plassen in voedselrijk milieu.	
M	Rietklasse deel 4: Overige Rietklasse-vegetaties	
Mb	Type van Mattenbies	
	Kenmerk: Mattenbies is dominant (bedekt tenminste 25% relatief van de vegetatie en meer dan andere soorten).	
	Onderscheid: <i>t.o.v. andere Rietklasse-vegetaties</i> : Mattenbies bedekt meer dan Riet of andere Rietklasse-soorten	
	Ecologie: In ondiep water op klei, veen en zand, zowel op week slib als op vaste grond. In luwe wateren, zoals afgesneden rivierarmen en wielen.	
Mb1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08B1 - Mattenbies-associatie (<i>Scirpetum lacustris</i>)	
Me	Type van Grote egelskop	
	Kenmerk: Grote egelskop bedekt tenminste 25% (relatief).	
	Onderscheid: <i>t.o.v. andere Rietklasse-vegetaties</i> : Grote egelskop bedekt meer dan Riet of andere Rietklasse-soorten	
	Ecologie: In voedsel- en carbonaatrijk, neutraal tot basisch, zoet tot brak, soms vervuild water. Vooral op kleibodems, maar ook op veen en zand. Vooral op plekken waar 's winters de begroeiing verwijderd wordt, hetzij door stromend water, hetzij door schoning.	
Me1	Typische vorm	
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Watermunt bedekt minder dan 5%.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08-h - RG Sparganium erectum-[Phragmitetea]	
Mgl	Type van Gele lis	
	Kenmerk: Rietklasse-soorten bedekken tenminste 25%, en Gele lis is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Voldoet niet aan de eisen van andere typen.	
	Ecologie: Gele lis heeft een optimum in (matig) voedselrijke Elzenbroekbossen en voedselrijke, natte Wilgenvloedbossen. In open terrein groeit zij vooral langs oevers, en op plekken waar ooit bos gestaan heeft.	
Mgl2	Vorm met Moeraskruiskruid	15
	Kenmerk: Moeraskruiskruid is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de typische vorm.	
	Ecologie: Op slibrijke bodems, doorgaans in oeverzones in het rivierengebied.	
	SBB-catalogus: Te beschouwen als een vorm van 08C2a - Associatie van Scherpe zegge, typische subassociatie (<i>Caricetum gracilis typicum</i>)	
Mh	(Type van) Heen (Zeebies)	
	Kenmerk: Heen (Zeebies) is dominant (bedekt tenminste 25% van de vegetatie).	
	Onderscheid: <i>t.o.v. andere Rietklasse-vegetaties</i> : Heen bedekt meer dan Riet of andere Rietklasse-soorten	
	Ecologie: Pionier van ondiep, brak of zoet, basisch water. Weinig concurrentiekrachtig tegen Riet, of andere forse planten.	
Mh1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Er worden geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08B2e - Associatie van Heen en Grote waterweegbree, soortenarme subassociatie (<i>Alismato-Scirpetum maritimi inops</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Mk	Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch)	
	Kenmerk: Kattenstaart, Moerasandoorn en/of Grote wederik zijn tenminste frequent. Vaak bedekken Watermunt, Akkermunt en Wolfspoot veel.	
	Onderscheid: Soorten van overstromingsgraslanden bedekken minder dan 25%. Indien aquatisch: zie Mwk (afwezigheid van soorten als Akkerdistel en andere puur terrestrische soorten en doorgaans aanwezigheid van echte water als Kroos en/of natte oeversoorten als Watertorkruid). Greppelrus is doorgaans minder dan frequent. Als de vegetatiebedekking meer dan 75 % is, geldt deze eis niet.	
	Ecologie: Deze vegetaties zijn doorgaans door extensivering van het beheer ontstaan uit overstromingsgraslanden. Doorgaans worden ze begraasd.	
Mk1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Watermunt bedekt minder dan 50%.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Moeilijk te vertalen. Bevat elementen van 08C2a - Associatie van Scherpe zegge, typische subassociatie (<i>Caricetum gracilis typicum</i>) en van 12B1c - Associatie van Geknikte vossestaart, subassociatie van Lidrus (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati equisetetosum palustris</i>)	
Mk2	Vorm met Watermunt dominant	15
	Kenmerk: Watermunt bedekt tenminste 50%.	
	Onderscheid: Zie type.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Moeilijk te vertalen. Bevat elementen van 08C2a - Associatie van Scherpe zegge, typische subassociatie (<i>Caricetum gracilis typicum</i>) en van 12B1c - Associatie van Geknikte vossestaart, subassociatie van Lidrus (<i>Ranunculo-Alopecuretum geniculati equisetetosum palustris</i>)	
ML	Type van Liesgras	
	Kenmerk: Liesgras bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Riet en Grote lisdodde bedekken minder dan 25%; grote zeggen-soorten en Rietgras bedekken minder dan Liesgras; Kleine lisdodde bedekt minder dan 5%; Zwanebloem, Kleine egelskop en Pijlkruid zijn minder dan frequent.	
	Diagnostische soorten: Vorm met soorten van natte strooiselruigten: Bitterzoet, Echte valeriaan, Gewone smeerwortel, Grote brandnetel, Haagwinde, Harig wilgenroosje, Koninginnekruid, Late guldenroede, Moerasandoorn, Moerasmelkdistel en Poelruit; Vorm met kleine zeggensoorten: Egelboterbloem, Hennegras, Moeraskartelblad, Moerasstruisgras, Moerasviooltje, Schildereprijs, Snavelzegge, Sterzegge, Veenpluis, Wateraardbei, Waterdriëblad, Waternavel, Zeegroene muur, Zwarte zegge	
	Ecologie: Op weke, natte gronden die rijk zijn aan fosfaat, nitraat en kalium. Liesgras staat natter dan Rietgras. Groei van Riet wordt beperkt, vaak door begrazing en/of maaibeheer.	
ML1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Kattenstaart, Grote wederik en Watermunt kunnen veel bedekken, maar minder dan Liesgras; Kleine lisdodde is minder dan frequent en soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan 5%; Soorten van kleine zeggenvegetaties zijn minder dan frequent; Dotterbloem is minder dan occasional.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08-a - RG Liesgras-[Riet-klasse] (<i>RG Glyceria maxima-[Phragmitetea]</i>)	
Mr	Type van Rietgras	
	Kenmerk: Rietgras bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Riet en Grote lisdodde bedekken minder dan 25%; grote zeggen-soorten en Liesgras bedekken minder dan Rietgras; Kleine lisdodde bedekt minder dan 5%.	
	Ecologie: Op stikstof- en nitraatrijke plaatsen met een sterk fluctuerende waterstand. Veel in het rivierengebied, maar ook daarbuiten tegenwoordig algemeen, als gevolg van verdroging en eutrofiering.	
Mr1	Typische vorm	15
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan 5%; graslandsoorten bedekken minder dan 25%.	
	Ecologie: Zie type.	
SBB-catalogus: 08-b - RG Rietgras-[Rietklasse] (<i>RG Phalaris arundinacea-[Phragmitetea]</i>)		
Mr3	Vorm met soorten van natte strooiselruigten	15
	Kenmerk: Soorten van natte strooiselruigten bedekken tenminste 5%.	
	Onderscheid: Soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan 25%.	
	Ecologie: Op plekken waar sprake is van strooiselophoping.	
	SBB-catalogus: 32-e - RG Rietgras-[Klasse der natte strooiselruigten] (<i>RG Phalaris arundinacea-[Convolvulo-Filipenduletea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
P	Kale grond	
	Kenmerk: De bedekking is minder dan 5 %.	
	Onderscheid: de vegetatie is nergens anders in te delen.	
	Ecologie: De dynamiek is te hoog om vegetatie tot ontwikkeling te laten komen, of verstoring (afgraving) heeft in zeer recent verleden plaatsgevonden en de vegetatie heeft nog geen tijd gehad zich te ontwikkelen, of het biotoop is om andere redenen niet- of minder geschikt voor vegetatie (steen).	
P3	Vochtige kale grond	13
	Kenmerk: Kleibodems, leembodems of vochtig zand, inclusief rivieroever	
	SBB-catalogus: 50C - zand (< 5% begroeid). -	
P4	Steen	
	Kenmerk: Steen.	
	SBB-catalogus: 50C - zand (< 5% begroeid) (er is geen alternatief hiervoor).	
Prs	Pioniers van rivierstrandjes	
Prs	Type van pioniers op rivierstrandjes	
	Kenmerk: De bedekking is doorgaans tenminste 5%, maar minder dan 25% (eventueel meer indien Smal Vlieszaad of Zacht loogkruid meer dan 5% bedekt, of minder indien deze soorten frequent zijn, of indien een duidelijk vlak is uit te tekenen ten opzichte van aangrenzend onbegroeid strand).	
	Onderscheid : Stroomdalsoorten (waaronder Handjesgras en Breukkruid) zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: De dynamiek van overstroming en zandafzetting is (nog) te groot voor de ontwikkeling van overstromingsgrasland, stroomdalgrasland of ruigte.	
Prs1	Vorm met Ruige zegge en Vijfvingerkruid	9
	Kenmerk: Deze soorten, of andere soorten van het overstromingsgrasland, zijn tenminste frequent (soms Kweek, Veenwortel, wilgen of Heermoes).	
	Onderscheid: Soorten van de Bijvoetklasse zijn minder dan frequent, ook Smal vlieszaad en Zacht loogkruid zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Relatief natte vorm, laag in de zonerings.	
	SBB-catalogus: 50C - zand (< 5% begroeid) + een tweede type, bijvoorbeeld 12B1b	
Prs2	Vorm met Boerenwormkruid	9
	Kenmerk: Boerenwormkruid, of andere soorten van de Bijvoetklasse, is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Zacht loogkruid en Smal vlieszaad zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Relatief hoog in de zonerings.	
Prs3	Vorm met Zacht loogkruid en Smal Vlieszaad	9
	Kenmerk: Deze soorten zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. de andere vormen in dit type.	
	Ecologie: Op hoog gelegen delen van zandige rivierstranden.	
	SBB-catalogus: 31A1 - Vlieszaad-associatie (<i>Bromo-Corispermetum</i>)	
Pt	Pioniers van de Tandzaad-klasse (<i>Bidentetea tripartitae</i>, klasse 29)	
Pt	Type van Tandzaden	
	Kenmerk: Soorten van de Tandzaadklasse (Nitrofiële oeverpioniers) bedekken meer dan 5 % en meer dan graslandsoorten.	
	Onderscheid: Soorten van de Tandzaadklasse bedekken meer dan graslandsoorten en meer dan soorten van het Vlotgras-verbond (zie onder). Hoger opgaande Rietklasse-vegetaties bedekken minder dan 25%. De soorten van de Slijkgroenassociatie zijn minder dan frequent.	
	Diagnostische soorten: Tandzaadklasse: Beklierde duizendknoop, Blaartrekkende boterbloem, Goudzuring, Kleine duizendknoop, Knikkend tandzaad, Moerasandijvie, Moeraskers, Moeraszuring, Rode ganzenvoet, Rosse vossenstaart, Smal tandzaad, Spiesmelde, Stippelganzenvoet, Tomaat, Veerdelig tandzaad, Watergras, Waterpeper, Zachte duizendknoop, Zeegroene ganzenvoet, Zwart tandzaad. Niet te verwarren met Vlotgras-verbond ('eutrofe amfibische soorten'): Beekpunge, Blauwe waterereprijs, Gele waterkers, Groot moerasscherm, Grote waterweegbree, Holpijp, Kleine watereppe, Lidsteng, Mannagras, Rode waterereprijs, Slanke waterkers, Stomp vlotgras, Watertorkruid, Witte waterkers	
	Ecologie: Pioniervegetaties van stikstofrijk, nat tot zeer nat milieu, dat in de winter doorgaans gedurende lagere of kortere perioden onder water staat, en in de zomer droogvalt.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Pt3	Vorm met Waterpeper	13
	Kenmerk: Deze soort bedekt tenminste 5%.	
	Onderscheid: Weinig soorten van het type: Minder dan frequent komen voor: Smal tandzaad, Rosse vossenstaart, Kleine duizendknoop, Zachte duizendknoop, Zeegroene ganzevoet, Rode ganzevoet, Goudzuring en Moerasandijvie.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 29A1 - Associatie van Waterpeper en Tandzaad (<i>Polygono-Bidentetum</i>) + 29-c - RG Waterpeper-[Tandzaad-klasse] (<i>RG Polygonum hydropiper-[Bidentetea tripartitae]</i>)	
Pw	Vegetaties met Gewone waterbies	
Pw	Type van Gewone waterbies	
	Kenmerk: Gewone waterbies bedekt tenminste 5 % en meer dan soorten van overstromingsgraslanden of overige graslandsoorten (zoals Moerasvergeet-mij-nietje).	
	Onderscheid: soorten van het Vlotgras-verbond (als waterereprijsen, Beekpunge, Watertorkruid) zijn minder dan frequent; soorten van de Slijkgroenassociatie zijn minder dan frequent, andere soorten van de Tandzaadklasse bedekken minder dan 5%; t.o.v. vegetaties met <i>Greppelrus</i> , <i>Knolrus</i> , <i>Zomprus</i> , <i>Gewone waterbies</i> , <i>Liggende vetmuur</i> , of <i>Tengere rus</i> : Gewone waterbies en/of Watermunt bedekken meer dan deze soorten; De volgende soorten zijn minder dan frequent: Pilvaren, Geelgroene zegge, Waterpunge, Zeegroene zegge, Bleekgele droogbloem, Sierlijk vetmuur, Echt duizendguldenkruid Borstelbies, Waterpostelein en/of Fraai duizendguldenkruid.	
	Ecologie: Op zeer natte, voedselrijke bodems, die niet te sterk begraaasd of te vaak gemaaid worden.	
	SBB-catalogus: 08-g - RG Gewone waterbies (Rietklasse) (<i>RG Eleocharis palustris-[Phragmitetea]</i>)	
Pw1	Vorm met Gewone waterbies	13
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Andere vormen zijn niet onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 08-g - RG Gewone waterbies (Rietklasse) (<i>RG Eleocharis palustris-[Phragmitetea]</i>)	
Ra	Bijvoet-klasse (<i>Artemisietea vulgaris</i>, klasse 31) binnenland, inclusief kweekruigten, duinrietruigten en distelruigten	
	Kenmerk: De kenmerkende soorten van de klasse zijn op de een of andere wijze aspectbepalend.	
	Onderscheid: t.o.v. stroomdalgraslanden: ruigtesoorten bedekken meer dan stroomdalsoorten. Bovendien is nooit meer dan 1 stroomdalsoort frequent aanwezig. t.o.v. overige graslanden: tenminste 75 % bedekking van ruigtensoorten van welk type dan ook (absoluut of relatief; grassen onder de ruigten niet bij de graslanden rekenen). Dit kunnen ook Brandnetel, Hondsdraf, Kleefkruid, Ridderzuring, bramen en soorten van natte strooiselruigten zijn. T.o.v. andere ruigten geldt dat soorten van de Bijvoetklasse (incl. duinriet) het meeste bedekken. T.o.v. pioniers: tenminste 5% bedekking. Sommige typen van de Bijvoet-klasse hebben vaak lage bedekkingen, bijvoorbeeld op afgegraven grond. Bijvoorbeeld: het Type van Slangenkruid (bijv. Teunisbloemen) en enkele 'overige ruigten', als de Ruigte van Kleine ooievaarsbek. Pioniers op rivierstrandjes worden tot Prs gerekend, in bepaalde gevallen ook als de bedekking hoger is (zie daar).	
	Diagnostische soorten van de Bijvoetklasse (droge nitrofiële ruigten): Absintalsem, Amerikaanse kruidkers, Avondkoekoeksbloem, Bleke hemelsleutel, Boerenwormkruid, Bont kroonkruid, Bonte wikke, Brave hendrik, Bijvoet, Canadese fijnstraal, Doornappel, Geoorde zuring, Gewone ossetong, Gewone raket, Glansbesnachtschade, Grijskruid, Grote hardvrucht, Grote klit, Grote teunisbloem, Hartgespan, Heksenmelk, Hemelsleutel, Hongaarse raket, Honingklaver, Klein kaasjeskruid, Klein streepzaad, Kleine ooievaarsbek, Kleine zandkool, Kleverig kruiskruid, Knikkende distel, Kompassla, Koningskaars, Kromhals, Kruipertje, Kruidistel, Kweekdravik, Malrove, Middelste teunisbloem, Moederkruid, Muurbloemmosterd, Rode aardbeispinazie, Scherpkruid, Schijnraket, Slangenkruid, Smal vlieszaad, Sofiekruid, Speerdistel, Stekelzaad, Stijve zonnebloem, Stinkende ballote, Vertakte paardestaart, Vlasbekje, Wegdistel, Wilde reseda, Witte munt, Zacht loogkruid, Zeepkruid, Zomerfijnstraal, Zwarte toorts	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Rab	Type van Bijvoet en Boerenwormkruid	
	Kenmerk: Soorten van het Wormkruid-verbond zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Distels, Grote brandnetels, zuring en bramen bedekken gezamenlijk minder dan 75% absoluut; Duinriet bedekt minder dan 50% relatief. Soorten van de Kweekdravik-associatie zijn minder dan frequent. Soorten van de Slangekruid-associatie zijn minder frequent. Op rivierstrandjes is de bedekking van hogere planten is tenminste 25 % en Smal vlieszaad en/of Zacht loogkruid zijn minder dan frequent. Graslandsoorten bedekken minder dan 25% (absoluut en relatief).	
	Diagnostische soorten: Wormkruid-verbond: Naast Boerenwormkruid, Bont kroonkruid, Bonte wikke, Bijvoet, Grote klit, Grote hardvrucht en Zomerfijnstraal gaat het hierbij om de soorten van de Honingklaver-associatie: Citroengele honingklaver, Grijskruid, Luzerne, Witte honingklaver, Spiesraket en soorten van de Kweekdravik-associatie: Bleke hemelsleutel, Geoorde zuring, Heksenmelk, Knikkende distel, Kruisdistel, Kweekdravik en Zeepkruid. Laatstgenoemde associatie wordt echter tot een ander type gerekend.	
	Ecologie: Ruderaal, dikwijls stikstofminnende, vegetaties van doorgaans droge bodems. Ruderaal wil zeggen: gebonden aan een substraat dat in doorslaggevende mate is veranderd door schoksgewijze aanvoer van eutrofiërend, vast (d.w.z. niet in water opgelost) materiaal van elders; en wel zonder dat de hoofdmassa van de begroeiing door landbouwgewassen wordt gevormd (definitie 'De vegetatie van Nederland').	
Rab2	Vorm met Boerenwormkruid	10
	Kenmerk: Boerenwormkruid is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Let op klasse-criteria: vegetaties met frequent Boerenwormkruid worden dikwijls tot de graslanden gerekend. Bijvoet en Grote klit kunnen voorkomen. Boerenwormkruid bedekt meer dan honingklavers/Grijskruid/ Luzerne/Spiesraket.	
	Ecologie: In wegbermen, langs spoorwegen en op allerlei (reeds enkele jaren) braakliggende percelen. Niet op zware kleibodems. Langs de grote rivieren vooral op oeverwallen waar niet meer regelmatig vers zand opgeworpen wordt.	
	SBB-catalogus: In de Vegetatie van Nederland wordt binnen de Bijvoet-klasse een associatie onderscheiden met Boerenwormkruid, de Wormkruid-associatie (<i>Tanaceto-Artemisietum</i>). Deze wordt in de Staatsbosbeheer-catalogus niet overgenomen. Het beste te vertalen als 14/d - DG Boerenwormkruid-Duizendblad-[Klasse der droge graslanden op zandgrond] (<i>DG Tanacetum vulgare-Achillea millefolium-[Koelerio-Corynephoretea]</i>). Deze derivaatgemeenschap is in feite een rompgemeenschap in de Bijvoet-klasse.	
Rab5	Vorm met Grote klit	€10,00
	Kenmerk: Grote klit is tenminste frequent. Boerenwormkruid bedekt minder dan 5%.	
	Onderscheid: Let op klasse- en typecriteria: vegetaties met frequent Grote klit worden dikwijls tot allerlei andere ruigte-typen gerekend (of tot andere ruigten in de klasse, met name distelruigten). Grote klit bedekt minder dan Bijvoet. Boerenwormkruid bedekt minder dan 5%, honingklavers/Grijskruid/ Luzerne/Spiesraket zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Doorgaans oudere ruderaal gemeenschappen, zowel op kleiige als op zandige bodems.	
	SBB-catalogus: Onbeschreven rompgemeenschap. Te beschouwen als een vorm van 31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]</i>)	
Rad	Type van distelruigte	
	Kenmerk: Distels, Grote brandnetels, zuring en bramen bedekken gezamenlijk tenminste 75% absoluut; Distels bedekken hiervan het meest.	
	Onderscheid t.o.v. andere klassen: distels bedekken meer dan andere ruigtesoorten (zoals Grote brandnetel). In graslanden bedekken distels tenminste 75% (evt. in combinatie met andere ruigtesoorten).	
	Diagnostische soorten: Akkerdistel, Kruidistel, Speerdistel. Niet: Kale jonker, Knikkende distel.	
	Ecologie: Stikstofminnende, droge ruigtevegetatie.	
Rad2	Vorm met Akkerdistel	12
	Kenmerk: Akkerdistel is dominant	
	Onderscheid: Speerdistel en Kruidistel kunnen voorkomen, maar bedekken minder dan Akkerdistel.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 31-e - RG Akkerdistel-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Cirsium arvense-[Artemisietea vulgaris]</i>) en/of 16/b - DG Akkerdistel-[Klasse der vochtige graslanden] (<i>DG Cirsium arvense-[Molinio-Arrhenatheretea]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Rae	Type van Slangenkruid (binnenland)	
	Kenmerk: Tenminste frequent: Doornappel, Gewone ossetong, Koningskaars, Kromhals, Slangenkruid, Teunisbloem spec., Veldhondstong. Teunisbloemen nooit als enige soort: tenminste een tweede soort occasional.	
	Onderscheid: Zacht loogkruid en Smal vlieszaad zijn minder dan frequent. Distels, Grote brandnetel, zuring en bramen bedekken gezamenlijk minder dan 75% absoluut; Duinriet bedekt minder dan 50% relatief. Met name Zeepkruid kan veel voorkomen, en ook andere soorten van het type van Kweekdravik kunnen aanwezig zijn. Teunisbloemen kunnen echter in beide typen voorkomen.	
	Ecologie: Een vegetatie van licht stikstofminnende tweejarige soorten op open zandgrond.	
Rae1	Typische vorm	10
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen andere vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type	
	SBB-catalogus: 31C1 - Slangekruid-associatie (<i>Echio-Verbascetum</i>) + 31D2 - Kweekdravik-associatie (<i>Bromo inermis-Eryngietum campestris</i>)	
Rak	Type van Kweek	
	Kenmerk: Kweek is dominant, bedekt tenminste 50%. Andere soorten van de klasse zijn tenminste frequent aanwezig.	
	Onderscheid: Grote vossenstaart komt voor met minder dan 25 bloeiwijzen per vierkante meter, t.o.v. Kweekgraslanden geldt verder dat een soort van de Bijvoetklasse tenminste frequent aanwezig moet zijn. Distels, Grote brandnetel, zuring en bramen bedekken gezamenlijk minder dan 75% absoluut; Duinriet bedekt minder dan 50% relatief.	
	Ecologie: Stikstofminnende, droge ruigtevegetatie.	
Rak2	Vorm met Muurpeper	10
	Kenmerk: Soorten van de Klasse der droge zandgronden zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere vormen.	
	Ecologie: Op zandige plekken, met een geschiedenis van droog grasland, of met een ontwikkeling in de richting daarvan. Het beheer (graasdruk, maaifrequentie) is momenteel te weinig intensief daarvoor.	
	SBB-catalogus: 31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]</i>)	
Ram	Type van Zwarte mosterd en Reukloze kamille	
	Kenmerk: Deze soorten bedekken tenminste 5%, vaak veel meer, en meer dan distels, of andere ruigte-soorten. Vegetaties met lage bedekkingen (<50%) worden alleen tot dit type gerekend indien naast Reukloze kamille tevens Zwarte mosterd tenminste frequent aanwezig te zijn.	
	Onderscheid t.o.v. andere klassen: de vegetatie is nergens anders in te delen. Distels en Brandnetels en bramen bedekken gezamenlijk minder dan 75% absoluut; Duinriet bedekt minder dan 50% relatief. De vegetatie is niet in de natte strooiselruigten in te delen.	
	Ecologie: Stikstofminnende, droge pionier-ruigtevegetatie. Genoemde eenjarigen kunnen in enkele jaren massaal voorkomen, indien er veel zaden van aanwezig zijn. Na verloop van tijd gaat de successie in de richting van andere ruderaal vegetaties, doorgaans van de Bijvoet-klasse, of Brandnetel-ruigten.	
Ram1	Vorm met Zwarte mosterd en Reukloze kamille	12
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen andere vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: Niet goed te vertalen. Zou gerekend kunnen worden tot 31-e - RG Akkerdistel-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Cirsium arvense-[Artemisietea vulgaris]</i>).	
Rao	Type van overige vegetaties van de Bijvoetklasse	
	Kenmerk: Andere soorten van de klasse komen voor.	
	Onderscheid t.o.v. andere typen: de vegetatie is nergens anders in te delen. Distels, Grote brandnetels, zuring en bramen bedekken gezamenlijk minder dan 75% absoluut; Duinriet bedekt minder dan 50%, Kweek bedekt minder dan 50%.	
	Ecologie: Doorgaans stikstofminnende, droge, ruderaal vegetatie. Zie verder de vormen.	
Rao6	Vorm met Canadese fijnstraal, Bezemkruiskruid en Teunisbloemen	9
	Kenmerk: Genoemde soorten zijn frequent in een ijle vegetatie (Canadese fijnstraal nooit als enige soort, tenzij 5%).	
	Onderscheid: Zomerfijnstraal bedekt minder dan 5%.	
	Ecologie: Pioniervegetatie van droge zandige bodems, vrijwel volledig bestaande uit neofyten.	
	SBB-catalogus: Niet op een standaard manier te vertalen. Heeft het meeste overeenkomst met 31-b - RG Grote zandkool-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Diplotaxis tenuifolia-[Artemisietea vulgaris]</i>) en 31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] (<i>RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Ras	Type van Kweekdravik (stroomdalruigten)	
	Kenmerk: De volgende soorten zijn frequent: Bleke hemelsleutel, Geoorde zuring, Knikkende distel, Kruisdistel, Heksenmelk en Zeepkruid. Alleen in het rivierengebied.	
	Onderscheid <i>t.o.v. droge stroomdalgraslanden</i> : Ruigtesoorten bedekken meer dan stroomdalsoorten (Kruisdistel is hierbij indifferent). Bovendien is nooit meer dan 1 stroomdalsoort frequent aanwezig. <i>T.o.v. duinriet-ruigten</i> : Duinriet bedekt minder dan 50% en minder dan de soorten van dit type (Kruisdistel en Geoorde zuring tellen hierbij niet mee); <i>t.o.v. ruigten met Slangenkruid</i> : Slangenkruid, Kromhals, Koningskaars, Doornappel, Hondstong en Gewone ossentong zijn minder dan frequent. Teunisbloemen kunnen wel voorkomen.	
	Ecologie: De meest karakteristieke droge ruigtevegetatie van de het rivierengebied, voorkomend op zandige oeverwallen waar regelmatig zand afgezet is.	
Ras2	Vorm met Kruisdistel en Geoorde zuring	10
	Kenmerk: Kruisdistel en/of Geoorde zuring zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Deze soorten bedekken meer dan Heksenmelk of Zeepkruid	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 31D2 - Kweekdravik-associatie (<i>Bromo inermis-Eryngietum campestris</i>)	
Ras3	Vorm met Heksenmelk en Zeepkruid	10
	Kenmerk: Heksenmelk en/of Zeepkruid zijn tenminste frequent.	
	Onderscheid: Deze soorten bedekken meer dan Kruisdistel of Geoorde zuring.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 31D2 - Kweekdravik-associatie (<i>Bromo inermis-Eryngietum campestris</i>)	
Rn	Klasse der natte strooiselruigten (<i>Convolvulo-Filipenduletea</i>, klasse 32)	
	Kenmerk: Soorten van natte strooiselruigten bedekken meer dan 25%.	
	Onderscheid: Riet bedekt minder dan 25 %; indien Riet meer dan 2 meter hoog bovendien meer dan 12,5%. Soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan Grote brandnetel.	
	Diagnostische soorten: Bitterzoet, Echte valeriaan, Gewone smeerwortel, Haagwinde, Harig wilgenroosje, Koninginnekruid, Late guldenroede, Moerasandoorn, Moerasmelkdistel, Poelruit. Grote brandnetel hoort eveneens in dit rijtje thuis. Het type waarin deze soort domineert, wordt echter gerekend tot de Brandnetelruigten (Ru).	
Rn	Type van natte strooiselruigten	
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Moerasspirea is minder dan frequent. Poelruit bedekt minder dan 25%. Lange ereprijs en Moeraswolfsmelk zijn minder frequent.	
	Ecologie: Voedselrijk of zeer voedselrijk, nat milieu, waarin sprake is van strooiselophoping. Dit kan gebeuren in aanspoelselzones van rivieren, beken, of meren, maar ook op andere plekken, zoals plekken waar maaisel blijft liggen.	
Rn6	Vorm met Late guldenroede	17
	Kenmerk: Late guldenroede bedekt tenminste 25% en meer dan Riet en Brandnetel.	
	Onderscheid: Late guldenroede bedekt meer dan Koninginnenkruid, Harig wilgenroosje of Haagwinde.	
	Ecologie: Vooral langs de grote rivieren en in het Deltagebied. Op relatief droge plekken.	
	SBB-catalogus: 32/a - DG Late guldenroede-[Klasse der natte strooiselruigten] (<i>DG Solidago gigantea-[Convolvulo-Filipenduletea]</i>)	
Rnf	Type van Moerasspirea	
	Kenmerk: Lange ereprijs of Moeraswolfsmelk zijn tenminste frequent en/of Moerasspirea is tenminste frequent in natte strooiselruigten. Ook vegetaties met een dominantie van Poelruit worden tot dit type gerekend indien deze soort tenminste 25% bedekt.	
	Onderscheid: Positief gekenmerkt t.o.v. andere natte strooiselruigten.	
	Ecologie: Matig voedselrijk, nat milieu. Vooral op plekken waar strooisel blijft liggen omdat er minder gemaaid werd dan voorheen.	
Rnf4	Vorm met Moeraswolfsmelk	17
	Kenmerk: Moeraswolfsmelk is tenminste frequent.	
	Onderscheid: (theoretisch:) Moeraswolfsmelk bedekt meer dan Lange ereprijs; Moerasspirea en Poelruit kunnen veel bedekken.	
	Ecologie: Op rivierklei of laagveen, op plekken waar zich grof bladstrooisel ophoopt, dat vermengd wordt met rivierslib of opgebrachte bagger. Ook op plekken waar afvalhopen vergaan, die door rietsnijders zijn achtergelaten.	
	SBB-catalogus: 32A1 - Associatie van Moerasspirea en Valeriaan (<i>Valeriano-Filipenduletum</i>)	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Rnf6	Vorm met Poelruit	17
	Kenmerk: Deze soort bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Soorten van nat, voedselarm milieu komen niet voor. De vegetatie heeft dus geen verwantschap met het Junco-Molinion. Moerasspirea is minder dan frequent, evenals Lange ereprijs en Moeraswolfsmelk.	
	Ecologie: Kan in stikstofrijkere omstandigheden voorkomen dan de andere vormen in dit type. Groeit bijvoorbeeld in goerdels waar Riet en andere oeverplanten blijven liggen, en ruige graslanden die niet meer regelmatig gehoooid worden.	
	SBB-catalogus: Pas moeilijk in het systeem. De beste vertaling is 32A1 - Associatie van Moerasspirea en Valeriaan (<i>Valeriano-Filipenduletum</i>) in combinatie met 32-e - RG Rietklasse (Klasse der natte strooiselruigten) (<i>RG Phalaris arundinacea-[Convolvulo-Filipenduletea]</i>). Poelruit is weliswaar een klassenkensoort, maar heeft binnen de klasse een duidelijk optimum in deze associatie. De volgende rompgemeenschap is niet mogelijk: 16A-d - RG Grote wederik-Hennegras-Poelruit-[Verbond van Biezenknoppen en Pijpestrootje] (<i>RG Lysimachia vulgaris-Calamagrostis canescens-Thalictrum flavum-[Junco-Molinion]</i>), omdat hierin soorten van het Verbond van Biezenknoppen en Pijpestrootje aanwezig moeten zijn.	
Rr	Brummelklasse (<i>Lonicero-Rubetea plicati</i>, klasse 35) + Verbond van Bramen en Sleedoorn + (<i>Pruno-Rubion radulae</i>, verbond 37A)	
	Kenmerk: Kenmerkend is de dominantie van bramen buiten het bos, in struwelen en mantelvegetatie, op voedselarme tot voedselrijke bodem.	
	Onderscheid t.o.v. bossen: minder dan 60 % externe bedekking van de kroonlaag; Onderscheid: t.o.v. diverse ruigtes: Braam meer bedekt dan andere ruigte-vormende soorten als Brandnetel, Zevenblad etc. ; t.o.v. heide: bramen bedekken minder dan 75%; t.o.v. vergraste heiden: bramen bedekken minder dan Bochtige smele/Pijpenstrootje en/of meer dan 75%.	
Rr	Type van Bramenstruweel	
	Kenmerk: Bramen (niet zijnde Dauwbraam) bedekken 50%, doorgaans veel meer.	
	Onderscheid: Zie klasse.	
	Diagnostische soorten: <i>In de vorm met soorten van doornstruwelen</i> : Bosrank, Eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, Gewone vlier, Hazelaar, Heggerank, Hondсроos, Hop, Rode kornoelje, Sleedoorn, Spaanse aak, Tweestijlige meidoorn, Wegedoorn, Wilde kardinaalsmuts	
	Ecologie: Het voorkomen van bramen op een bepaalde plek kan wijzen op verhoogde stikstofdepositie, maar dit hoeft zeker niet het geval te zijn. Bepaalde bramen zijn kenmerkend voor oude boslocaties, of bepaalde typen zoomvegetaties. Verschillende bramensoorten hebben uiteenlopende indicaties. Aangezien bramen in het kader van dit project niet op soort zijn gedetermineerd, wordt hier niet verder op in gegaan.	
Rr1	Typische vorm	4
	Kenmerk: Zie klasse.	
	Onderscheid: Soorten van voedselrijke struwelen (zie lijst) gezamenlijk minstens abundant, al of niet in combinatie met in de verbonden genoemde soorten.	
	Ecologie: Doorgaans op voedselarmere bodems dan de vorm van doornstruwelen.	
	SBB-catalogus: 35A - Brummel-verbond (<i>Lonicero-Rubion silvatici</i>) + 37A - Verbond van Bramen en Sleedoorn (<i>Pruno-Rubion radulae</i>). Het onderscheid van de tot deze verbonden gerekende associaties wordt niet gemaakt, omdat bramen in het kader van deze kartering niet tot op soort gedetermineerd zijn. Braamvegetaties in heiden worden tot het Brummelverbond gerekend. Binnen de heide zijn geen specifieke derivaatgemeenschappen met deze soort onderscheiden.	
Rrc	(Type van) Dauwbraam-ruigten	
	Kenmerk: Dauwbraam tenminste 50 %, doorgaans veel meer.	
	Onderscheid t.o.v. <i>Type van duin met laagstruweel, vorm met Dauwbraam</i> : Soorten van droge duinen (klasse 14 of 15) zijn minder dan frequent (incl. Helm, Zandkweek en Duinroosje, maar exclusief Duinriet); t.o.v. <i>Vochtig dauwbraam-struweel</i> : vochtindicerende soorten zijn minder dan frequent.	
	Diagnostische soorten: <i>In de vorm van kalkrijke zomen</i> : Borstelkrans, Boslathyrus, Gewone agrimonie, Hokjespeul, Ruig viooltje, Wilde marjolein.	
	Ecologie: Zomen of ruigten op stikstofrijke, gebufferde bodems. Licht begraasd, maar niet (meer) gemaaid.	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Rrc1	Typische vorm	€11,00
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Grote brandnetel bedekt minder dan 5%, soorten van de Bijvoetklasse zijn minder dan frequent, soorten van kalkrijke zomen zijn afwezig. Soorten van natte strooiselruigten zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 37-g - RG Dauwbraam-[Klasse der doornstruwelen] (<i>RG Rubus caesius</i> -[<i>Rhamno-Prunetea</i>]). Met de klasse der droge zandgronden heeft deze vegetatie zelden (meer) iets te maken. Om deze reden ligt de volgende derivaatgemeenschap minder voor de hand: 14/a - DG Dauwbraam-Gewone braam-[Klasse der droge graslanden op zandgrond] (<i>DG Rubus caesius-Rubus fruticosus s.l.</i> -[<i>Koelerio-Corynephoretea</i>])	
Rrc2	Ruige vorm	€11,00
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt tenminste 5%.	
	Onderscheid: Soorten van kalkrijke zomen zijn afwezig, soorten van de Bijvoetklasse bedekken minder dan Grote brandnetel; soorten van natte strooiselruigten zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Zeer stikstofrijke biotopen.	
	SBB-catalogus: 37-g - RG Dauwbraam-[Klasse der doornstruwelen] (<i>37-g - RG Rubus caesius</i> -[<i>Rhamno-Prunetea</i>])	
Rrc3	Vorm met Grote klit	€11,00
	Kenmerk: Soorten van de Bijvoetklasse zijn tenminste frequent (bijvoorbeeld Boerenwormkruid, Bijvoet, Grote klit).	
	Onderscheid: Soorten van kalkrijke zomen zijn afwezig, soorten van de Bijvoetklasse bedekken meer dan Grote brandnetel. Soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan soorten van de Bijvoetklasse.	
	Ecologie: Op plekken, die in het recente verleden nog een open karakter hadden, of regelmatig verstoord worden door zandtoevoer of grazers.	
	SBB-catalogus: 37-g - RG Dauwbraam-[Klasse der doornstruwelen] (<i>37-g - RG Rubus caesius</i> -[<i>Rhamno-Prunetea</i>])	
Ru	Brandnetelruigten en nitrofiële zomen (<i>Galio-Urticetea</i>, klasse 33)	
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt meer dan 25 %, soms samen met andere soorten van de klasse der nitrofiële zomen (en verwante vegetaties met exoten), zoals Hondsdraf, Kleefkruid, Fluitenkruid, Reuzenbalsemien, Groot hoefblad, Reuzenbereklaau, Japanse duizendknoop en Zevenblad.	
	Onderscheid t.o.v. bossen en struwelen: minder dan 60 % externe bedekking van de kroonlaag; t.o.v. diverse ruigtes: Brandnetel etc. bedekken meer dan andere ruigte-vormende soorten als bramen, soorten van de Bijvoetklasse, soorten van natte strooiselruigten, etc; t.o.v. graslanden: ruigtesoorten bedekken tenminste 75%.	
Ru	(Type van) Brandnetelruigte	
	Kenmerk: Grote brandnetel bedekt meer dan 25 %	
	Onderscheid: Zie klasse: ruigte-soorten bedekken tenminste 75% in graslanden; struiken en bomen hebben minder dan 60% externe bedekking. Een vorm met soorten uit de Bijvoetklasse wordt niet onderscheiden. Fluitenkruid, Groot hoefblad, Japanse duizendknoop en Reuzenbalsemien bedekken minder dan 25%. Look zonder look, Heggendoornzaad, Dolle kervel, Akkerkool, Kruisbladwalstro, Torenkruid en Stijve steenraket zijn minder dan frequent.	
	Diagnostische soorten: Vormen: soorten van natte biotopen: Het gaat met name om de volgende soorten, andere soorten zijn minder waarschijnlijk: Rietklasse: Gele lis, Grote kattestaart, Liesgras, Mannagras, Moeraszegge, Oeverzegge, Riet, Rietgras, Scherpe zegge, Watermunt; Natte strooiselruigten: Bitterzoet, Echte valeriaan, Gewone smeewortel (zwak; doet bij dit criterium niet mee), Haagwinde, Harig wilgenroosje, Koninginnekruid, Late guldenroede, Moerasandoorn, Moerasmelkdistel, Poelruit.	
	Ecologie: Zeer stikstofrijk milieu. Droog tot vrij nat.	
Ru1	Brandnetelruigte	€12,00
	Kenmerk: Zie boven.	
	Onderscheid: Soorten van natte strooiselruigten zijn minder dan frequent.	
	Ecologie: Relatief droog milieu.	
	SBB-catalogus: 33-a - RG Grote brandnetel-[Klasse der nitrofiële zomen] (<i>RG Urtica dioica</i> -[<i>Galio-Urticetea</i>])	
Ru2	Brandnetelruigte (natte ruigte)	€12,00
	Kenmerk: Soorten van natte strooiselruigten zijn frequent (zoals Haagwinde, Late guldenroede en Harig wilgenroosje; Smeewortel en Rietgras zijn niet voldoende). Ook soorten van natte bloemrijke graslanden (als Kale jonker en Pitrus) meerekenen.	
	Onderscheid: Soorten van natte strooiselruigten bedekken minder dan Grote brandnetel.	
	Ecologie: Relatief nat milieu.	
	SBB-catalogus: 32-f - RG Grote brandnetel-[Klasse der natte strooiselruigten] (<i>RG Urtica dioica</i> -[<i>Convulvulo-Filipenduletea</i>])	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Rur	(Type van) Reuzenbereklaauw	
	Kenmerk: Reuzenbereklaauw bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid: Zie klasse: ruigte-soorten bedekken tenminste 75% in graslanden; struiken en bomen hebben minder dan 60% externe bedekking. Grote brandnetel kan veel voorkomen; andere soorten van de klasse bedekken minder dan Reuzenbereklaauw.	
	Ecologie: Deze exoot kan grote haarden vormen, al komt dit niet vaak voor, en betreft het doorgaans individuen of is het voorkomen beperkt tot kleine oppervlakten. Herhaaldelijk maaibeheer of begrazing zijn voldoende om de soort onder de duim te krijgen.	
Rur1	Typische vorm	-
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Geen vormen onderscheiden.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 18/a - DG Reuzenbereklaauw-[Klasse van gladde witbol en havikskruiden] (<i>DG Heracleum mantegazzianum</i> -[<i>Melampyro-Holcetea mollis</i>]). Vegetaties waarin Reuzenbereklaauw domineert zijn al of niet tot de Klasse van Gladde witbol en havikskruiden te rekenen. Desondanks worden ze altijd tot catalogustype 18/a gerekend.	
S	Klasse der doornstruwelen (<i>Rhamno-Prunetea</i>, klasse 37) (duinen)	
	Kenmerk: Soorten van voedselrijke struwelen gezamenlijk minstens abundant, al of niet in combinatie met in de verbonden genoemde soorten, of struikvormige bomen.	
	Onderscheid t.o.v. bossen: minder dan 60 % externe bedekking kroonlaag; stuikvormige bomen: zie Type van esdoorns en populieren; t.o.v. duingraslanden, Duinsterretje-verbond, dwergstruwelen en ruigten: struiken bedekken meer dan 60 % extern (Dauwbraam, Kruiwilg en Duinroosje tellen niet mee).	
	Diagnostische soorten: Voedselrijke struwelen: Bosrank, Eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, Gewone vlier, Hazelaar, Heggerank, Hondсроos, Hop, Rode kornoelje, Sleedoorn, Spaanse aak, Tweestijlige meidoorn (zeldzaam in struweel), Wegedoorn, Wilde kardinaalsmuts	
Sm	Type van Meidoorn en Sleedoorn (binnenland)	
	Kenmerk: Genoemde soorten zijn doorgaans dominant, soms samen met Hondсроos, Egelantier, Bosrank, Hop, Wegedoorn, Hazelaar, Wilde kardinaalsmuts of andere soorten van de klasse.	
	Onderscheid: Vlier bedekt minder dan driekwart van de struiklaag; Hazelaar bedekt minder dan driekwart van de vegetatie.	
	Ecologie: Op goed gebufferde bodems waar sprake is van enige bodemrijping. Vaak aangeplant als heggen.	
Sm1	Typische vorm	4
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Grote brandnetel bedekt minder dan 50% absoluut (zomerbedekking); Besanjelier, Wilde kardinaalsmuts en/of Wegedoorn komen niet of nauwelijks voor (hoogstens rare); Bosrank bedekt minder dan 25%.	
	Ecologie: Zie type.	
	SBB-catalogus: 37-b RG Eenstijlige meidoorn-Sleedoorn-Hondсроos-[Klasse der doornstruwelen] (<i>RG Crataegus monogyna-Prunus spinosa-Rosa canina</i> -[<i>Rhamno-Prunetea</i>]). Dit SBB-type is zeer variabel.	
W	Watervegetaties	
W	Water onbegroeid (al of niet periodiek droogvallend)	
	Kenmerk: De bedekking van de vegetatie (vaatplanten en/of algen) is te gering (vrijwel altijd <5%) om indeling in een andere klasse mogelijk te maken.	
	Onderscheid: Als zee gras occasional voorkomt dan Wzg noemen	
	Ecologie: Door ongunstige milieu-omstandigheden of door recente verstoring door de mens is geen vegetatie aanwezig.	
W1	Open water zonder vegetatie	-
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Tijdens het vegetatieseeizoen (op het moment van de kartering) is minstens enkele centimeters diep water aanwezig en er zijn geen aanwijzingen dat dit een deel van het jaar droogvalt.	
	Ecologie: Het water is te diep voor de groei van waterplanten, of het water is ondieper, maar vegetatieloos, bijvoorbeeld als gevolg van recent schoning of sterke fluctuaties van het waterpeil. Ook is het mogelijk dat waterplanten zich nog niet hebben kunnen vestigen, omdat het water recent gegraven is.	
	SBB-catalogus: 50A Water	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Wg	Type van Watergentiaan	
	Kenmerk: Watergentiaan is tenminste frequent.	
	Onderscheid: Gele plomp en Witte waterlelie kunnen voorkomen. Breedbladige fonteinkruiden zijn minder dan frequent	
	Ecologie: Oudere plassen of sloten met een min of meer stabiele waterstand. Soms ook in sloten. Komt zeker niet uitsluitend op kleigrond voor, lijkt wel een voorkeur te hebben voor vaste bodems (dus geen vergaan veen).	
Wg1	Vorm met Watergentiaan	18
	Kenmerk: Watergentiaan is tenminste frequent.	
	Onderscheid:	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05B4 - Watergentiaan-associatie (<i>Potameto-Nymphoidetum</i>)	
Wk	Type van kroos en Kikkerbeet	
	Kenmerk: Kroosachtigen en/of Kikkerbeet bedekken meer dan 5%, doorgaans veel meer.	
	Onderscheid:algen mogen domineren	
	Ecologie: Sloten of beschut liggende delen van plassen met een min of meer stabiele waterstand, weinig stroming en vaak een dikke detrituslaag op de bodem.	
Wk1	Typische vorm	-
	Kenmerk: Klein kroos, Dwergkroos en/of Knopkroos domineren.	
	Onderscheid: Kikkerbeet bedekt minder dan kroossoorten; Veelwortelig kroos, Bultkroos, Wortelloos kroos, Grote kroosvaren, Watervorkje en Kroosmos zijn minder dan frequent; Puntkroos kan domineren, maar dan bedekt Klein kroos tenminste 5%.	
	Ecologie: voedselrijke wateren	
	SBB-catalogus: 01-a - RG Klein kroos-[Eendekroos-klasse] (<i>RG Lemna minor-[Lemnetea minoris]</i>)	
Wn	Type van Gele plomp en Witte waterlelie	
	Kenmerk: Gele plomp en/of Witte waterlelie bedekt meer dan 5%, doorgaans veel meer.	
	Onderscheid: Watergentiaan en breedbladige fonteinkruiden zijn minder dan frequent	
	Ecologie: Oudere plassen of sloten met een min of meer stabiele waterstand, en vaak een dikke detrituslaag op de bodem.	
Wn1	Initiaalvorm	18
	Kenmerk: De bedekking van Gele plomp en/of Waterlelie is minder dan 25%.	
	Onderscheid:	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05B3b - Associatie van Witte waterlelie en Gele plomp, soortenarme subassociatie (<i>Myriophyllo-Nupharetum inops</i>)	
Wn2	Vorm met Gele plomp dominant	-
	Kenmerk: Gele plomp bedekt tenminste 25%.	
	Onderscheid:	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05B3b - Associatie van Witte waterlelie en Gele plomp, soortenarme subassociatie (<i>Myriophyllo-Nupharetum inops</i>)	
Wn3	Vorm met Witte waterlelie	-
	Kenmerk: Gele plomp en Witte waterlelie bedekken samen tenminste 25%. Witte waterlelie is tenminste frequent.	
	Onderscheid:	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05B3a - Associatie van Witte waterlelie en Gele plomp, typische subassociatie (<i>Myriophyllo-Nupharetum typicum</i>)	
Wpl	Type van Glanzig fonteinkruid	
	Kenmerk: Glanzig fonteinkruid of Langstengelig fonteinkruid is minstens frequent	
	Onderscheid:	
	Ecologie: Heldere wateren, meestal met veen- of kleibodem(?)	
Wpl1	Vorm met Glanzig fonteinkruid	18
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Langstengelig fonteinkruid ontbreekt	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05B2b - Associatie van Glanzig fonteinkruid, soortenarme subassociatie (<i>Potametum lucentis inops</i>).	

Code	Omschrijving	Opname tabel
Ww	Type van Waterviolier, Grote waterranonkel en Rossig fonteinkruid	
	Kenmerk: Minstens 1 soort frequent of 2 occasional	
	Onderscheid: Kransvederkruid en Spits fonteinkruid ontbreken	
	Ecologie:	
Ww1	Vorm met Waterviolier	18
	Kenmerk: Zie type.	
	Onderscheid: Sterrekroos en Grote waterranonkel zijn minder dan frequent, rossig fonteinkruid ontbreekt	
	Ecologie:	
	SBB-catalogus: 05E1 - Associatie van Waterviolier en Sterrekroos (<i>Callitricho-Hottonietum</i>)	

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

TABEL 1. Relatie tussen syntaxa en Buwa-groepen	
Code syntaxon - naam syntaxon - naam Buwa-groep - code typologie	
<i>Nb. Enkele groepen, zoals bijvoorbeeld akkergermeenschappen, staan niet in deze tabel.</i>	
06 Oeverkruid-klasse	Zwak gebufferde wateren (PL; 06)
08 Riet-klasse	Eutroof rietmoeras (M; 08)
08-2 Vlotgras-verbond	Eutrofe amfibische soorten (Mw)
09 Klasse der kleine zeggen	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)
09B Knopbies-verbond	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)
09B-1 Associatie van Schorpioenmos en Ronde	Kalkrijk veenmoeras
11A Dophei-verbond	Natte hei (Hn)
11A-2 Associatie van Moeraswolfsklauw en	Natte pionierhei (Hnp)
11B Veenmos-verbond	Hoogveenbult (Hv)
12/16 Weegbree-klasse, Klasse der vochtige	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)
12B Zilver schoon-verbond	Overstromingsgrasland (Go, Gor)
12B-2 Zilver schoon-verbond (delen)	Brak
14 Droge graslanden op zandgrond	Droog grasland op zand (D)
14B Duinstretjes-verbond	Duinsterretjes-verbond (Dd)
14B-2 Subassociatie van Kegelsilene	Duinaveruit-landschap (Dda)
14C Dwerg haver-verbond	Dwerg haver-verbond (binnenland) (Dt)
15A1 Associatie van Sikkelklaver en Zachte haver	Stroomdalgrasland (Ds)
15A2 Associatie van Wondklaver en Nachtsilene	Kalkrijk duingrasland (Ddk)
16B-1 Klasse der vochtige graslanden, delen	Kruidrijk grasland (Gh, Gk, Ga)
16B-1 Klasse der vochtige graslanden, delen	Kruidrijk grasland (Gh, Gk, Ga)
16A-1 Verbond van Biezenknoppen en Pijpestrootje	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)
16A-2 Blauwgrasland	Blauwgrasland (Gb)
16B-1 Klasse der vochtige graslanden, delen	Bloemrijk moerasgrasland (Molinietaalia; G..)
16B-2 Dotterbloem-verbond	Dotterbloemhooiland (Gd)
16C Glanshaver-verbond	Glanshaverhooiland (Gg)
17 Marjolein-klasse	Kalkrijke zomen
18 Klasse van Gladde witbol en havikskruiden	Zand en leemzomen
19 Klasse der heischrale graslanden	Heischraal grasland (Hs)
22 Klasse der vloedmerkgemeenschappen	Vloedmerk
23 Helm-klasse	Zeereepsoorten (Dz)
26 Zeeaster-klasse	Kwelder
28 Dwergbiezen-verbond	Dwergbiezen-verbond
29-1 Tandzaad-klasse	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)
29-2 Slikgroen-associatie	Pioniers van slikgroen rivieroever (Pts)
31-1 Bijvoet-klasse	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)
31-2 Kweekdravik-associatie	Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)
31-3 Slangenkruid-associatie	Nitrofiële duinruigten (Slangenkruid, Rae)
31-4 Kaasjeskruid-verbond	Nitrofiële schapenruigten
32-1 Klasse der natte strooiselruigten	Natte strooiselruigten (Rn)
32-2 Moeraspirea-verbond	Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)
32-3 Verbond van Harig wilgenroosje	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)
33 Klasse der nitrofiële zomen	Nitrofiële zoom (Ru)
37 Klasse der doornstruwelen	Voedselrijk struweel (S)
37-2 Liguster-verbond	Duinstruweel
39 Klasse der elzenbroekbos	Elzenbroekbos (Be)
39-1 Moerasvaren-elzenbroek	Laagveen-Elzenbroekbos (Bem)
39-2 Elzenzegge-elzenbroek	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)
39-3 Idem, subassociatie Bittere veldkers	Bronbos
42 Eiken- en beukenbossen op voedselarme grond	Voedselarm bos (Q)
42B Beuken-Eikenbos	Beuken-Eik (Qb)
42 Eiken- en beukbossen op voedselrijke grond	Voedselrijk bos (F)
43A Iepenrijk eiken- en essenverbond	Essen-Iepenbos
43AB Eiken- en beukbossen op voedselrijke grond	Licht nitrofiel bos (F)
43B Verbond van Els en Es	Elzen-Essenbos
43C-1 Eikenhaagbeukenbos (deels)	Gierstgrasbos
43C-2 Eiken- en beukbossen op voedselrijke grond	Aronskelkbos
43C-3 Eikenhaagbeukenbos (deels)	Parelgrasbos

TABEL 2. Doorlopend op volgende pagina's (links)	
Aronskelkbos	43C-2 Boskortsteel
Aronskelkbos	43C-2 Bosvergeet-mij-nietje
Aronskelkbos	43C-2 Gele dovenetel
Aronskelkbos	43C-2 Gevlekte aronskelk
Aronskelkbos	43C-2 Muskuskruid
Aronskelkbos	43C-2 Schaafstro
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Elzenzegge
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 IJle zegge
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Kleine valeriaan
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Pinksterbloem
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Stijve zegge
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Waterviolier
Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2 Wijfjesvaren
Beuken-Eik (Qb)	42B Adelaarsvaren
Beuken-Eik (Qb)	42B Beuk
Beuken-Eik (Qb)	42B Dalkruid
Beuken-Eik (Qb)	42B Hazelaar
Beuken-Eik (Qb)	42B Hulst
Beuken-Eik (Qb)	42B Klimop
Beuken-Eik (Qb)	42B Lelietje der dalen
Beuken-Eik (Qb)	42B Tamme kastanje
Beuken-Eik (Qb)	42B Valse salie
Beuken-Eik (Qb)	42B Veelbloemige salomonszegel
Blauwgrasland (Gb)	16A-2 Blonde x Geelgroene zegge
Blauwgrasland (Gb)	16A-2 Blonde zegge
Blauwgrasland (Gb)	16A-2 Spaanse ruit
Blauwgrasland (Gb)	16A-2 Vlozegge
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1 Gewone engelwortel
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1 Grote kattenstaart
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1 Grote Wederik
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1 Hazezegge

TABEL 3. Doorlopend op volgende pagina's (rechts)		
Diagnostische soorten op alfabeth - Buwa-groep - code typologie		
Aalbes	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Aardbeigazerik	Parelgrasbos	43C-3
Aardbeiklaver	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Aardbeiklaver	Brak	12B-2
Absintalsem	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Adderwortel	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Adelaarsvaren	Beuken-Eik (Qb)	42B
Akkerhoornbloem	Droog grasland op zand (D)	14
Akkerkers	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Akkerkool	Essen-Iepenbos	43A
Akkerwinde	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Amandelwolfsmelk	Parelgrasbos	43C-3
Amerikaanse kruidkers	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Amerikaanse vogelkers	Voedselarm bos (Q)	42
Armbloemige waterbies	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Avondkoekoeksbloem	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Beekpunge	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Beemd-kroon	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Beemdlangbloem	Kruidrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Beemdoeivaarsbek	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Beenbreek	Natte hei (Hn)	11A
Behaarde boterbloem	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Beklierde duizendknoop	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Bergvlirer	Voedselarm bos (Q)	42
Beuk	Beuken-Eik (Qb)	42B
Beventjes	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Biestarwegras	Zeereepsoorten (Dz)	23
Biezenknoppen	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Biggekruid	Droog grasland op zand (D)	14
Bijvoet	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Bittere veldkers	Bronbos	39-3
Bitterkruidbremraap	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Bitterzoet	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Bitterzoet	Elzenbroekbos (Be)	39
Blaartrekkende boterbloem	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Blauw glidkruid	Elzenbroekbos (Be)	39
Blauwe knoop	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Blauwe waterereprijs	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Blauwe zeedistel	Zeereepsoorten (Dz)	23
Blauwe zegge	Natte hei (Hn)	11A
Blauwe zegge	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Bleek schildzaad	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2
Bleeksporig bosvooltje	Gierstgrasbos	43C-1
Bleke hemelsleutel	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Bloedzuring	Elzen-Essenbos	43B
Blonde x Geelgroene zegge	Blauwgrasland (Gb)	16A-2
Blonde zegge	Blauwgrasland (Gb)	16A-2
Boerenwormkruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Bont kroonkruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Bonte paardenstaart	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Borstelbies	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Borstelgras	Heischraal grasland (Hs)	19
Borstelkrans	Kalkrijke zomen	17
Bosanemoon	Gierstgrasbos	43C-1
Bosbies	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Bosbies	Bronbos	39-3
Bosbingelkruid	Parelgrasbos	43C-3
Bosereprijs	Elzen-Essenbos	43B
Bosgierstgras	Gierstgrasbos	43C-1
Boskortsteel	Aronskelkbos	43C-2
Bosrank	Voedselrijk struweel (S)	37
Bosvergeet-mij-nietje	Aronskelkbos	43C-2
Boswalstro	Parelgrasbos	43C-3
Boswederik	Elzen-Essenbos	43B
Boszegge	Parelgrasbos	43C-3
Brave hendrik	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Brede ereprijs	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Brede orchis	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Breukkruid	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Bruin cypergras	Pioniers van slikgroen rivieroever (Pts)	29-2
Bruine snavelbies	Natte pionierhei (Hnp)	11A-2
Buntgras	Droog grasland op zand (D)	14
Canadese fijnstraal	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Christoffelkruid	Parelgrasbos	43C-3
Cypreswolfsmelk	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Dagkoekoeksbloem	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Dalkruid	Beuken-Eik (Qb)	42B
Dauwbraam	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Dolle kervel	Essen-Iepenbos	43A
Donderkruid	Kalkrijke zomen	17
Donkersporig bosvooltje	Parelgrasbos	43C-3
Doomappel	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Dophei	Natte hei (Hn)	11A
Dotterbloem	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Draadgentiaan	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Draadzegge	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Driedistel	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Drienermuur	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Drijvende waterweegbree	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Duifkruid	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Kale jonker
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Kleine valeriaan
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Lidrus
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Moerasspirea
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Moeraswalstro
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Ruw walstro
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Ruwe smele
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Veelbloemige veldbies
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Veldrus
Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1	Wilde bertram
Brak	12B-2	Aardbeiklaver
Brak	12B-2	Fraai duizendguldenkruid
Brak	12B-2	Heen
Brak	12B-2	Moeraszoutgras
Brak	12B-2	Pijptorkruid
Brak	12B-2	Rode ogentroost
Brak	12B-2	Slanke waterbies
Brak	12B-2	Valse voszegge
Bronbos	39-3	Bittere veldkers
Bronbos	39-3	Bosbies
Bronbos	39-3	Groot springzaad
Bronbos	39-3	Moerasstrepzaad
Bronbos	39-3	Paarbladig goudveil
Bronbos	39-3	Verspreidbladig goudveil
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Adderwortel
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Bosbies
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Brede orchis
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Dotterbloem
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Echte koekoeksbloem
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Geveugeld hertshooi
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Grote ratelaar
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Moerasrolklaver
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Moerasstrepzaad
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Moerasvergeet-mij-nietje
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Moeraszegge
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Tweerijige zegge
Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2	Waterkruiskruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Absintalsem
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Amerikaanse kruidkers
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Avondkoekoeksbloem
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Bleke hemelsleutel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Bijvoet
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Boerenwormkruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Bont kroonkruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Brave hendrik
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Canadese fijnstraal
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Doornappel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Gewone raket
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Glansbesnachtschade
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Grijskruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Grote klit
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Grote teunisbloem
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Hemelsleutel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Hongaarse raket
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Honingklaver
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Klein kaasjeskruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Klein streepzaad
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kleine ooievaarsbek
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kleine zandkool
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kleverig kruiskruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Knikkende distel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kompasla
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kromhals
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kruipertje
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kruldistel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Kweek
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Moederkruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Muurbloemmosterd
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Scherpkruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Schijnraket
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Smal vlieszaad
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Sofiekruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Speerdistel
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Stijve zonnebloem
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Stinkende ballote
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Vertakte paardestaart
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Vlasbekje
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Wilde reseda
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Zacht loogkruid
Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1	Zwarte toorts
Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2	Geoorde zuring
Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2	Heksenmelk
Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2	Kweekdravik
Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2	Zeepekruid
Droog grasland op zand (D)	14	Akkerhoornbloem
Droog grasland op zand (D)	14	Biggekruid
Droog grasland op zand (D)	14	Buntgras
Droog grasland op zand (D)	14	Duinreigersbek
Droog grasland op zand (D)	14	Duinviooltje
Droog grasland op zand (D)	14	Geel walstro
Droog grasland op zand (D)	14	Geel walstro
Droog grasland op zand (D)	14	Gewone eikvaren
Droog grasland op zand (D)	14	Gewone zandmuur

Duinaveruit	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2
Duindoorn	Duinstruweel	37-2
Duinpaardebloem	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Duinreigersbek	Droog grasland op zand (D)	14
Duinroosje	Duinstruweel	37-2
Duinrus	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Duinsalomonszegel	Kalkrijke zomen	17
Duinviooltje	Droog grasland op zand (D)	14
Duinvogelmuur	Essen-lepenbos	43A
Duizendknoopfonteinkruid	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Dwergbloem	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Dwerggras	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Dwergviltkruid	Dwerghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Dwergvlas	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Dwergzegge	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Echt bitterkruid	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Echt bitterkruid	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Echt lepelblad	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Echte heemst	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Echte koekoeksbloem	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Echte kruisdistel	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Echte valeriaan	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Eenarig wollegras	Hoogveenbult (Hv)	11B
Eenbes	Parelgroenbos	43C-3
Eenbloemig parelgras	Parelgroenbos	43C-3
Eenstijlige meidoorn	Voedselrijk struweel (S)	37
Eenstijlige meidoorn	Voedselrijk bos (F)	43
Egelantier	Duinstruweel	37-2
Egelboterbloem	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Elzenzegge	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Engels gras	Kwelder	26
Engels raaigras	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Es	Voedselrijk bos (F)	43
Fijne kervel	Essen-lepenbos	43A
Fioringras	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Fluitenkruid	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Fraai duizendguldenkruid	Brak	12B-2
Framboos	Elzen-Essenbos	43B
Geel nagelkruid	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Geel walstro	Droog grasland op zand (D)	14
Geelgroene zegge	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Geelhartje	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Geelhartje	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Gegroefde veldsla	Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B
Geknikte vossenstaart	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Gelderse roos	Voedselrijk struweel (S)	37
Gelderse roos	Duinstruweel	37-2
Gelderse roos	Elzen-Essenbos	43B
Gele dovenetel	Aronskelk	43C-2
Gele lis	Elzenbroekbos (Be)	39
Gele lis	Eutroof rietmoeras (M)	08
Gele morgenster	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Gele waterkers	Eutroof rietmoeras (M)	08
Gele waterkers	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Gelobde maanvaren	Heischraal grasland (Hs)	19
Geoorde zuring	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Geoorde zuring	Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2
Gestreepte klaver	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Gestreepte witbol	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Gevind moerasvorkje	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Gevlekte aronskelk	Aronskelk	43C-2
Gevlekte dovenetel	Essen-lepenbos	43A
Gevlekte orchis	Heischraal grasland (Hs)	19
Geveugeld helmkruid	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Geveugeld hertshooi	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Gewone agrimonie	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Gewone agrimonie	Kalkrijke zomen	17
Gewone berenklauw	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Gewone dophei	Natte hei (Hn)	11A
Gewone eikvaren	Droog grasland op zand (D)	14
Gewone engelwortel	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Gewone es	Voedselrijk bos (F)	43
Gewone esdoorn	Voedselrijk bos (F)	43
Gewone hoornbloem	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Gewone ossetong	Nitrofiële duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Gewone raket	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Gewone rolklaver	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewone rolklaver	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Gewone smeewortel (zwal)	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Gewone veldbies	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewone vlier	Voedselrijk struweel (S)	37
Gewone vlier	Voedselrijk bos (F)	43
Gewone vogelkers	Voedselrijk bos (F)	43
Gewone vogelmelk	Essen-lepenbos	43A
Gewone wederik	Elzenbroekbos (Be)	39
Gewone zandmuur	Droog grasland op zand (D)	14
Gewone zandmuur	Droog grasland op zand (D)	14
Gewoon duizendblad	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewoon duizendblad	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewoon reukgras	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewoon struisgras	Kruidentrijk grasland (Gh, Gk, Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Gewoon viltsterrenmos	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Glad parelzaad	Kalkrijke zomen	17

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Droog grasland op zand (D)	14	Grasklokje
Droog grasland op zand (D)	14	Hazepootje
Droog grasland op zand (D)	14	Heidespurrie
Droog grasland op zand (D)	14	Jacobskruiskruid
Droog grasland op zand (D)	14	Kandelaarje
Droog grasland op zand (D)	14	Kleine leeuwenklauw
Droog grasland op zand (D)	14	Kleine leeuwetand
Droog grasland op zand (D)	14	Kruipend stalkruid
Droog grasland op zand (D)	14	Lathyruswikke
Droog grasland op zand (D)	14	Liggende klaver
Droog grasland op zand (D)	14	Mannetjesereprijs
Droog grasland op zand (D)	14	Muizeoor
Droog grasland op zand (D)	14	Muurpeper
Droog grasland op zand (D)	14	Ruig haamos
Droog grasland op zand (D)	14	Ruw vergeetmijnietje
Droog grasland op zand (D)	14	Schapegras
Droog grasland op zand (D)	14	Schapezuring
Droog grasland op zand (D)	14	Schermhavikskruid
Droog grasland op zand (D)	14	Scheve hoornbloem
Droog grasland op zand (D)	14	Smal fakkelgras
Droog grasland op zand (D)	14	Vroegeling
Droog grasland op zand (D)	14	Wondklaver
Droog grasland op zand (D)	14	Zandblauwtje
Droog grasland op zand (D)	14	Zandhoornbloem
Droog grasland op zand (D)	14	Zandraket
Droog grasland op zand (D)	14	Zandstruisgras
Droog grasland op zand (D)	14	Zandzegge
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Bleek schildzaad
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Duinaveruit
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Kegelsilene
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Knolbeemdgras
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Ruw gierstgras
Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2	Zwenkdravik
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Gegroefde veldsla
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Groot duinsterretje
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Kleine steentijm
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Kleverige reigersbek
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Muurpeper
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Ruw vergeetmijnietje
Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B	Zanddoddegras
Duinstruweel	37-2	Duindoorn
Duinstruweel	37-2	Duinroosje
Duinstruweel	37-2	Egelantier
Duinstruweel	37-2	Gelderse roos
Duinstruweel	37-2	Hondsroos
Duinstruweel	37-2	Ratelpopulier
Duinstruweel	37-2	Wegedoorn
Duinstruweel	37-2	Wilde kardinaalsmuts
Duinstruweel	37-2	Wilde liguster
Duinstruweel	37-2	Zuurbes
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Draadgentiaan
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Dwergrus
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Dwergvlas
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Dwergbloem
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Koprus
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Wijdbloeiende rus
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Grondster
Dwergbiezen-verbond (Pb)	28	Borstelbies
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Dwergviltkruid
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Klein tasjeskruid
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Kleine hardbloem
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Vogelpootje
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Vroege haver
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Zandblauwtje
Dwergghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C	Zilverhaver
Elzenbroekbos (Be)	39	Bitterzoet
Elzenbroekbos (Be)	39	Blauw glidkruid
Elzenbroekbos (Be)	39	Gele lis
Elzenbroekbos (Be)	39	Gewone wederik
Elzenbroekbos (Be)	39	Grauwe wilg
Elzenbroekbos (Be)	39	Grote kattestaart
Elzenbroekbos (Be)	39	Hennegras
Elzenbroekbos (Be)	39	Hoge cyperzegge
Elzenbroekbos (Be)	39	Holpijp
Elzenbroekbos (Be)	39	Kale jonker
Elzenbroekbos (Be)	39	Melkeppe
Elzenbroekbos (Be)	39	Moerasviooltje
Elzenbroekbos (Be)	39	Moeraswalstro
Elzenbroekbos (Be)	39	Pitrus
Elzenbroekbos (Be)	39	Wolfsfoot
Elzen-Essenbos	43B	Bloedzuring
Elzen-Essenbos	43B	Bosereprijs
Elzen-Essenbos	43B	Boswederik
Elzen-Essenbos	43B	Groot heksenkruid
Elzen-Essenbos	43B	Groot springzaad
Elzen-Essenbos	43B	Grote keverorchis
Elzen-Essenbos	43B	Guiden boterbloem
Elzen-Essenbos	43B	Hangende zegge
Elzen-Essenbos	43B	IJle zegge
Elzen-Essenbos	43B	Knopig helmkruid
Elzen-Essenbos	43B	Paarbladige goudveil
Elzen-Essenbos	43B	Reuzenpaardestaart
Elzen-Essenbos	43B	Reuzenzwenkgras

Glad walstro	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Glansbesnachtschade	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Glanshaver	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Goudhaver	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Goudzuring	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Grasklokje	Droog grasland op zand (D)	14
Grasmuur	Kruidrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Grauwe wilg	Elzenbroekbos (Be)	39
Grijskruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Groenknolorchis	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Grondster	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Groot duinsterretje	Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B
Groot glaskruid	Essen-lepenbos	43A
Groot heksenkruid	Elzen-Essenbos	43B
Groot moerasscherm	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Groot nerfpuntmos	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Groot springzaad	Bronbos	39-3
Groot springzaad	Elzen-Essenbos	43B
Groot streepzaad	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Grote bevernel	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Grote brandnetel	Nitrofiële zoom (Ru)	33
Grote centaurie	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Grote egelskop	Eutroof rietmoeras (M)	08
Grote engelwortel	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Grote engelwortel	Elzen-Essenbos	43B
Grote kattenstaart	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Grote kattenstaart	Elzen-Essenbos	43B
Grote kattestaart	Bleek rietmoeras (M)	08
Grote kattestaart	Elzenbroekbos (Be)	39
Grote keverorchis	Elzen-Essenbos	43B
Grote klit	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Grote lisdodde	Eutroof rietmoeras (M)	08
Grote muggenorchis	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Grote muur	Gierstgrasbos	43C-1
Grote ratelaar	Dotterbloemhoiland (Gd)	16B-2
Grote teunisbloem	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Grote tijm	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Grote tijm	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Grote valeriaan	Elzen-Essenbos	43B
Grote veenbes	Hoogveenbult (Hv)	11B
Grote vossenstaart	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Grote watereppe	Eutroof rietmoeras (M)	08
Grote waterweegbree	Eutroof rietmoeras (M)	08
Grote waterweegbree	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Grote Wederik	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Grote wederik	Elzen-Essenbos	43B
Grove den	Voedselam bos (Q)	42
Guiden boterbloem	Elzen-Essenbos	43B
Haagbeuk	Pareelgrasbos	43C-3
Haagwinde	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Handjesgras	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Hangende zegge	Elzen-Essenbos	43B
Harig wilgenroosje	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Hartgespan	Nitrofiële veedruifruigten	31-4
Hazelaar	Voedselrijk struweel (S) + Voedselrijk bos (F)	37 + 43
Hazepootje	Droog grasland op zand (D)	14
Hazezegge	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Heelblaadjes	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Heelkruid	Pareelgrasbos	43C-3
Heen	Eutroof rietmoeras (M)	08
Heen	Brak	12B-2
Heermoes	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Heggedoornzaad	Essen-lepenbos	43A
Heggeduizendknoop	Essen-lepenbos	43A
Heggerank	Voedselrijk struweel (S)	37
Heggewikke	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Heidekartelblad	Natte hei (Hn)	11A
Heidekartelblad	Heischraal grasland (Hs)	19
Heidespurrie	Droog grasland op zand (D)	14
Heksenmelk	Droge stroomdalruigten (Kweeekdravik; Ras)	31-2
Hemelsleutel	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Hennegras	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Hennegras	Elzenbroekbos (Be)	39
Hertsmunt	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Hoge cyperzegge	Eutroof rietmoeras (M)	08
Hoge cyperzegge	Elzenbroekbos (Be)	39
Holpijp	Elzenbroekbos (Be)	39
Holpijp	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Hondsdrif	Nitrofiële zoom (Ru)	33
Hondskruid	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Hondsroos	Voedselrijk struweel (S)	37
Hondsroos	Duinstruweel	37-2
Hondsviooltje	Heischraal grasland (Hs)	19
Hongaarse raket	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Honingklaver	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Honingorchis	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Hoogveen-veenmos	Hoogveenbult (Hv)	11B
Hop	Voedselrijk struweel (S) + Voedselrijk bos (F)	37 + 43
Hopklaver	Kruidrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Hopklaver	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Hulst	Beuken-Eik (Qb)	42B
Iep	Voedselrijk bos (F)	43
IJle zegge	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Elzen-Essenbos	43B	Ruwe smele
Elzen-Essenbos	43B	Slanke sleutelbloem
Elzen-Essenbos	43B	Slanke zegge
Elzen-Essenbos	43B	Verspreidbladig goudveil
Elzen-Essenbos	43B	Wijfjesvaren
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Framboos
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Gelderse roos
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Grote engelwortel
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Grote kattenstaart
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Grote valeriana
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Grote wederik
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Koninginnekruid
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Kruipend zenegroen
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Moerasspirea
Elzen-Essenbos (ook in Elzenbroek)	43B	Zwarte els
Essen-lepenbos	43A	Akkerkool
Essen-lepenbos	43A	Dolle kervel
Essen-lepenbos	43A	Duinvogelmuur
Essen-lepenbos	43A	Fijne kervel
Essen-lepenbos	43A	Gevlekte dovenetel
Essen-lepenbos	43A	Gewone vogelmelk
Essen-lepenbos	43A	Groot glaskruid
Essen-lepenbos	43A	Heggedoomzaad
Essen-lepenbos	43A	Heggeduizendknoop
Essen-lepenbos	43A	Kleine kaardebol
Essen-lepenbos	43A	Kleine veldkers
Essen-lepenbos	43A	Knolribzaad
Essen-lepenbos	43A	Kruidvlies
Essen-lepenbos	43A	Kruisbladwalstro
Essen-lepenbos	43A	Maarts viooltje
Essen-lepenbos	43A	Moeslook
Essen-lepenbos	43A	Stinkende gouwe
Essen-lepenbos	43A	Torenkruid
Essen-lepenbos	43A	Vingerhelmbloem
Essen-lepenbos	43A	Wild kattenkruid
Essen-lepenbos	43A	Winterpostelein
Essen-lepenbos	43A	Witte dovenetel
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Beekpunge
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Blauwe waterereprijs
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Gele waterkers
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Groot moerasscherm
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Grote waterweegbree
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Holpijp
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Kleine waterreppie
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Lidsteng
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Mannagras
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Rode waterereprijs
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Slanke waterkers
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Stomp vlotgras
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Watertorkruid
Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2	Witte waterkers
Eutroof rietmoeras (M)	08	Gele lis
Eutroof rietmoeras (M)	08	Gele waterkers
Eutroof rietmoeras (M)	08	Grote egelskop
Eutroof rietmoeras (M)	08	Grote kattenstaart
Eutroof rietmoeras (M)	08	Grote lisdodde
Eutroof rietmoeras (M)	08	Grote waterreppie
Eutroof rietmoeras (M)	08	Grote waterweegbree
Eutroof rietmoeras (M)	08	Heen
Eutroof rietmoeras (M)	08	Hoge cyperzegge
Eutroof rietmoeras (M)	08	Kleine lisdodde
Eutroof rietmoeras (M)	08	Kleine waterreppie
Eutroof rietmoeras (M)	08	Kleine waterreppie
Eutroof rietmoeras (M)	08	Lidsteng
Eutroof rietmoeras (M)	08	Liesgras
Eutroof rietmoeras (M)	08	Mannagras
Eutroof rietmoeras (M)	08	Melkeppe
Eutroof rietmoeras (M)	08	Moerasszegge
Eutroof rietmoeras (M)	08	Oeverzegge
Eutroof rietmoeras (M)	08	Riet
Eutroof rietmoeras (M)	08	Rietgras
Eutroof rietmoeras (M)	08	Ruwe bies
Eutroof rietmoeras (M)	08	Scherpe zegge
Eutroof rietmoeras (M)	08	Watermunt
Eutroof rietmoeras (M)	08	Waterzuring
Eutroof rietmoeras (M)	08	Zwanebloem
Gierstgrasbos	43C-1	Bleeksporig bosviooltje
Gierstgrasbos	43C-1	Bosanemoon
Gierstgrasbos	43C-1	Bosgierstgras
Gierstgrasbos	43C-1	Grote muur
Gierstgrasbos	43C-1	Ruige veldbies
Gierstgrasbos	43C-1	Witte klaverzuring
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Akkerwinde
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Beemdtkroon
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Beemdooievaarsbek
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Echt bitterkruid
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Gele morgenster
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Gewone rolklaver
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Glad walstro
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Glanshaver
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Goudhaver
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Groot streepzaad
Glanshaverhoiland (Gg)	16C	Grote bevernel

Ijle zegge	Elzen-Essenbos	43B
Jakobskruiskruid s.l.	Droog grasland op zand (D)	14
Jakobskruiskruid s.l.	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Kaal breukkruid	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Kale jonker	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Kale jonker	Elzenbroekbos (Be)	39
Kamgras	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Kandelaartje	Droog grasland op zand (D)	14
Karwijvarkenskervel	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Kattendoom	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Kegelsilene	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2
Kleefkruid	Nitrofiële zoom (Ru)	33
Klein kaasjeskruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Klein streepzaad	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Klein tasjeskruid	Dwerghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Klein vlooienskruid	Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2
Kleine bevernel	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Kleine duizendknoop	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Kleine hardbloem	Dwerghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Kleine kaardebol	Essen-lepenbos	43A
Kleine klaver	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Kleine leeuwenklauw	Droog grasland op zand (D)	14
Kleine leeuwetand	Droog grasland op zand (D)	14
Kleine lisdodde	Eutroof rietmoeras (M)	08
Kleine maagdenpalm	Parelgrasbos	43C-3
Kleine ooievaarsbek	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kleine pimpernel	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Kleine pimpernel	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Kleine ratelaar	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Kleine ruit	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Kleine steentijm	Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B
Kleine teunisbloem	Zeereepsoorten (Dz)	23
Kleine valeriana	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Kleine valeriana	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Kleine veenbes	Hoogveenbult (Hv)	11B
Kleine veldkers	Essen-lepenbos	43A
Kleine waterreppie	Eutroof rietmoeras (M)	08
Kleine waterreppie	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Kleine zandkool	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kleine zonedauw	Natte pionierhei (Hnp)	11A-2
Kleinste egelskop	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Kleverig kruiskruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kleverige reigersbek	Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B
Klimop	Beuken-Eik (Qb)	42B
Klimopereprijs	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Klokjesgentiaan	Natte hei (Hn)	11A
Klokjesgentiaan	Heischraal grasland (Hs)	19
Knikkend tandzaad	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Knikkende distel	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Knolbeemdgras	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2
Knolboterbloem	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Knolribzaad	Essen-lepenbos	43A
Knobbies	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Knopig helmkruid	Elzen-Essenbos	43B
Knotssegge	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Kompassla	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Koninginnekruid	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Koninginnekruid	Elzen-Essenbos	43B
Koningskaars	Nitrofiële duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Koprus	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Kraailook	Glanshaverhoiland (Gg)	16C
Kromhals	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kropaar	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Kruidvlies	Essen-lepenbos	43A
Kruipend stalkruid	Droog grasland op zand (D)	14
Kruipend zenegroen	Elzen-Essenbos	43B
Kruipertje	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kruisbladgentiaan	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Kruisbladwalstro	Essen-lepenbos	43A
Kruiddistel	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Krulzuring	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Kussentjesveenmos	Natte hei (Hn)	11A
Kweek	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Kweek	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Kweekdravik	Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2
Kwelderzegge	Kwelder	26
Lamsoor	Kwelder	26
Lange ereprijs	Natte strooiselruigten (Filpendulion, Rnf)	32-2
Larix	Voedselam bos (Q)	42
Late guldenroede	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Lathyruswikke	Droog grasland op zand (D)	14
Lavendelhei	Hoogveenbult (Hv)	11B
Lelietje der dalen	Beuken-Eik (Qb)	42B
Lidrus	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Lidsteng	Eutroof rietmoeras (M)	08
Lidsteng	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Liesgras	Eutroof rietmoeras (M)	08
Lievevrouwebedstro	Parelgrasbos	43C-3
Liggend walstro	Heischraal grasland (Hs)	19
Liggende ereprijs	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Liggende ganzerik	Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2
Liggende klaver	Droog grasland op zand (D)	14
Liggende vleugeltjesbloem	Heischraal grasland (Hs)	19

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Heermoes
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Heggewikke
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Hopklaver
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Jacobskruid
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Karwijarkenskervel
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Kraailook
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Oosterse morgenster
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Pastinaak
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Rapunzelklokje
Glanshaverhooiland (Gg)	16C	Wilde peen
Heischraal grasland (Hs)	19	Borstelgras
Heischraal grasland (Hs)	19	Gelobde maanvaren
Heischraal grasland (Hs)	19	Gevlekte orchis
Heischraal grasland (Hs)	19	Heidekartelblad
Heischraal grasland (Hs)	19	Hondsviooltje
Heischraal grasland (Hs)	19	Klokjesgentiaan
Heischraal grasland (Hs)	19	Liggend walstro
Heischraal grasland (Hs)	19	Liggende vleugeltjesbloem
Heischraal grasland (Hs)	19	Mannetjesereprijs
Heischraal grasland (Hs)	19	Pilzegge
Heischraal grasland (Hs)	19	Stijve ogentroost
Heischraal grasland (Hs)	19	Tandjesgras
Heischraal grasland (Hs)	19	Tormentil
Heischraal grasland (Hs)	19	Valkruid
Heischraal grasland (Hs)	19	Welriekende nachtorchis
Hoogveenbult (Hv)	11B	Eenarig wollegras
Hoogveenbult (Hv)	11B	Grote veenbes
Hoogveenbult (Hv)	11B	Hoogveen-veenmos
Hoogveenbult (Hv)	11B	Kleine veenbes
Hoogveenbult (Hv)	11B	Lavendelhei
Hoogveenbult (Hv)	11B	Rood veenmos
Hoogveenbult (Hv)	11B	Wrattig veenmos
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Bitterkruidbremraap
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Driedistel
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Echt bitterkruid
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Geelhartje
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Grote tijm
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Hondskruid
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Kleine pimpernel
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Nachtsilene
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Pluimstaartmos
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Ruige scheeffelk
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Scherpe fijnstraal
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Voorjaarszegge
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Walstrobremraap
Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2	Zachte haver
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Bonte paardenstaart
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Duinrus
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Dwergzegge
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Geelhartje
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Groenkolorchis
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Grote muggenorchis
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Honingorchis
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Knopbies
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Moeraswespenorchis
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Noordse rus
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Parnassia
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Slanke gentiaan
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Vleeskleurige orchis
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Zeegroene zegge
Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B	Armbloemige waterbies
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Draadzegge
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Gevind moerasvorkje
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Gewoon viltsterrenmos
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Groot nerfpuntmos
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Plat blaasjeskruid
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Ronde zegge
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Rood schorpioenmos
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Slank wollegras
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Trilveen-viltsterrenmos
Kalkrijk veenmoeras	09B-1	Veenpeltia
Kalkrijke zomen	17	Borstelkrans
Kalkrijke zomen	17	Donderkruid
Kalkrijke zomen	17	Duinsalomonszegel
Kalkrijke zomen	17	Duinsalomonszegel
Kalkrijke zomen	17	Gewone agrimonie
Kalkrijke zomen	17	Glad parelzaad
Kalkrijke zomen	17	Melige toorts
Kalkrijke zomen	17	Ruig viooltje
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Beemdlangbloem
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Gestreepte witbol
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Gewone hoornbloem
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Grasmuur
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Pinksterbloem
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1	Veldzuring
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Gewone rolklaver
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Gewone veldbies
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Gewoon duizendblad
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Gewoon reukgras
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Gewoon struisgras
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Hopklaver
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Kamgras
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Kleine klaver

Lijsterbes	Voedselarm bos (Q)	42
Loogkruid	Vloedmerk	22
Loogkruid	Zeereepsorten (Dz)	23
Look-zonder-Look	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Maanvaren	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Maarts viooltje	Essen-Iepenbos	43A
Madeliefje	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Malrove	Nitrofiel veedriftfruit	31-4
Mannagras	Eutroof rietmoeras (M)	08
Mannagras	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Mannetjesereprijs	Droog grasland op zand (D)	14
Mannetjesereprijs	Heischraal grasland (Hs)	19
Mannetjesorchis	Parelgrasbos	43C-3
Mannetjesvaren	Parelgrasbos	43C-3
Melige toorts	Kalkrijke zomen	17
Melkeppe	Eutroof rietmoeras (M)	08
Melkeppe	Elzenbroekbos (Be)	39
Melkkruid	Kwelder	26
Middelste teunisbloem	Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Moederkruid	Droge nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Moerasandijvie	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Moerasandoom	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Moerashertshooi	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Moeraskers	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Moerasmelkdistel	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Moerasrolklaver	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Moerassmele	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Moerasspirea	Bloemrijk moerasgrasland (G.)	16B-1
Moerasspirea	Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)	32-2
Moerasspirea	Elzen-Essenbos	43B
Moerastreepzaad	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Moerastreepzaad	Bronbos	39-3
Moerastruisgras	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Moerasvaren	Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1
Moerasvergeet-mij-nietje	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Moerasviooltje	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Moerasviooltje	Elzenbroekbos (Be)	39
Moeraswalstro	Bloemrijk moerasgrasland (G.)	16B-1
Moeraswalstro	Elzenbroekbos (Be)	39
Moeraswederik	Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1
Moeraswespenorchis	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Moeraswolfsklauw	Natte pionierhei (Hnp)	11A-2
Moeraswolfsmelk	Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)	32-2
Moeraszegge	Eutroof rietmoeras (M)	08
Moeraszegge	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Moeraszoutgras	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Moeraszoutgras	Brak	12B-2
Moeraszuring	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Moeslook	Essen-Iepenbos	43A
Muizeoor	Droog grasland op zand (D)	14
Muskuskruid	Aronskelk	43C-2
Muurbloemmosterd	Droge nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Muurpeper	Droog grasland op zand (D)	14
Muurpeper	Duinstretjes-verbond (Dd)	14B
Nachtsilene	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Noordse esdoorn	Voedselrijk bos (F)	43
Noordse rus	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Oeverkruid	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Oeverzegge	Eutroof rietmoeras (M)	08
Ondergedoken moerasschiet	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Ongelijkbladig fonteinkruid	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Oosterse morgenster	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Oranjegele paardenbloem	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
overige Dennen	Voedselarm bos (Q)	42
Paarbladig goudveil	Bronbos	39-3
Paarbladige goudveil	Elzen-Essenbos	43B
Parnassia	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Pastinaak	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Pijpenstrootje	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Pijptorkruid	Brak	12B-2
Pilvaren	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Pilzegge	Heischraal grasland (Hs)	19
Pinksterbloem	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Pinksterbloem	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Pitrus	Elzenbroekbos (Be)	39
Plat blaasjeskruid	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Platte rus	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Pluimstaartmos	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Pluimzegge	Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1
Poelruit	Natte strooiselruigten (Rn)	32-1
Rapunzelklokje	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Ratelpopulier	Duinstruweel	37-2
Reukloze kamille	Vloedmerk	22
Reuzenpaardestaart	Elzen-Essenbos	43B
Reuzenzwenkgras	Elzen-Essenbos	43B
Riet	Eutroof rietmoeras (M)	08
Rietgras	Eutroof rietmoeras (M)	08
Rietzwenkgras	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Rivierkruid	Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3
Robertskruid	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Rode aardbeispinazie	Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Rode ganzenvoet	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Rode klaver	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Kleine ratelaar
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Madeliefje
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Rode klaver
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Rood zwenkgras
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Scherpe boterbloem
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Smalle weegbree
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Veldgerst
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Veldlathyrus
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Vertakte leeuwetand
Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2	Vogelwikke
Kwelder	26	Engels gras
Kwelder	26	Kwelderzegge
Kwelder	26	Lamsoor
Kwelder	26	Melkkruid
Kwelder	26	Zeerus
Kwelder	26	Zeeveegbree
Kwelder	26	Zeewolfsmelk
Kwelder	26	Zilt torkruid
Kwelder	26	Zilte greppelrus
Kwelder	26	Zilte rus
Kwelder	26	Zilte zegge
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Aalbes
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Dagkoekoeksbloem
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Dauwbraam
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Drienerfmuur
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Fluitenkruid
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Geel nagelkruid
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Gewone berenklauw
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Klimopereprijs
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Look-zonder-Look
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Robertsruid
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Schaduwgras
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Speenkruid
Licht nitrofiel bos (F)	43AB	Zevenblad
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Biezenknoppen
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Blauwe knoop
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Blauwe zegge
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Geelgroene zegge
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Knots zegge
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Pijpenstrootje
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Tormentil
Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1	Tweehuisige zegge
Natte hei (Hn)	11A	Beenbreek
Natte hei (Hn)	11A	Blauwe zegge
Natte hei (Hn)	11A	Dophei
Natte hei (Hn)	11A	Gewone dophei
Natte hei (Hn)	11A	Heidekartelblad
Natte hei (Hn)	11A	Klokjesgentiaan
Natte hei (Hn)	11A	Kussentjesveenmos
Natte hei (Hn)	11A	Trekus
Natte hei (Hn)	11A	Veenbies
Natte hei (Hn)	11A	Week veenmos
Natte hei (Hn)	11A	Zacht veenmos
Natte pionierhei (Hnp)	11A-2	Bruine snavelbies
Natte pionierhei (Hnp)	11A-2	Kleine zonnedaauw
Natte pionierhei (Hnp)	11A-2	Moeraswolfsklauw
Natte pionierhei (Hnp)	11A-2	Ronde zonnedaauw
Natte pionierhei (Hnp)	11A-2	Witte snavelbies
Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)	32-2	Lange ereprijs
Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)	32-2	Moerasspirea
Natte strooiselruigten (Filipendulion, Rnf)	32-2	Moeraswolfsmelk
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Bitterzoet
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Echte valeriana
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Gewone smeerwortel (zwak)
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Haagwinde
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Harif wilgenroosje
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Koninginnekruid
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Late guldenroede
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Moerasdoorn
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Moerasmelkdistel
Natte strooiselruigten (Rn)	32-1	Poelruit
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Echt lepelblad
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Echte heemst
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Gevleugeld helmkruid
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Grote engelwortel
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Heelblaadjes
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Hertsmtut
Natte strooiselruigten (Rn) (deels)	32-3	Rivierkruiskruid
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Gewone ossetong
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Koningskaars
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Middelste teunisbloem
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Rode aardbeispinazie
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Slangenkruid
Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3	Stekelzaad
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Blaartrekkende boterbloem
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Goudzuring
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Kleine duizendknoop
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Knikkend tandzaad
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Moerasandjivie
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Moeraskers
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Moeraszuring
Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Rode ganzenvoet

Rode kornoelje	Voedselrijk struweel (S)	37
Rode ogentroost	Brak	12B-2
Rode waterereprijs	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Ronde zegge	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Ronde zonnedaauw	Natte pionierhei (Hnp)	11A-2
Rood peperboomje	Parelgroenbos	43C-3
Rood schorpioenmos	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Rood veenmos	Hoogveenbult (Hv)	11B
Rood zwenkgras s.s.	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Rosse vossenstaart	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Ruig haarmos	Dróg grasland op zand (D)	14
Ruig klokje	Parelgroenbos	43C-3
Ruig viooltje	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Ruig viooltje	Kalkrijke zomen	17
Ruige leeuwetand	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Ruige scheefkelk	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Ruige veldbies	Gierstgrasbos	43C-1
Ruige weegbree	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Ruige zegge	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Ruw beemdgras	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Ruw gierstgras	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2
Ruw vergeetmijnietje	Dróg grasland op zand (D)	14
Ruw vergeetmijnietje	Duinstretjes-verbond (Dd)	14B
Ruw walstro	Bemrijkt moerasgrasland (G..)	16B-1
Ruwe berk	Voedselarm bos (Q)	42
Ruwe bies	Eutroof rietmoeras (M)	08
Ruwe smele	Beemrijkt moerasgrasland (G..)	16B-1
Ruwe smele	Elzen-Essenbos	43B
Schaafstro	Aronskelkbos	43C-2
Schaduwgras	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Schapegras	Dróg grasland op zand (D)	14
Schapezuring	Dróg grasland op zand (D)	14
Schedegeelster	Parelgroenbos	43C-3
Schermhavikskruid	Dróg grasland op zand (D)	14
Scherpe boterbloem	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Scherpe fijnstraal	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Scherpe zegge	Eutroof rietmoeras (M)	08
Scherpkruid	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Scheve hoornbloem	Dróg grasland op zand (D)	14
Schijnrakiet	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Schildereprijs	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Sikkelklaver	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Slangenkruid	Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Slanke veenmos	Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1
Slanke wollegras	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Slanke gentiaan	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Slanke sleutelbloem	Elzen-Essenbos	43B
Slanke waterbies	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Slanke waterbies	Brak	12B-2
Slanke waterkers	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Slanke zegge	Elzen-Essenbos	43B
Sleedoom	Voedselrijk struweel (S)	37
Slijkgroen	Pioniers van slikkige rivieroever (Pts)	29-2
Smal fakkelgras	Dróg grasland op zand (D)	14
Smal fakkelgras	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Smal tandzaad	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Smal vlieszaad	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Smalle weegbree	Kruidenrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Snavelzegge	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Sofiekruid	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Spaanse aak	Voedselrijk struweel (S)	37
Spaanse aak	Voedselrijk bos (F)	43
Spaanse ruiter	Blauwgrasland (Gb)	16A-2
Speenkruid	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Speerdistel	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Spiesmelde	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Sporkehout	Voedselarm bos (Q)	42
Stekelzaad	Nitrofiel duinruigten (Slangenkruid, Rae)	31-3
Sterzegge	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Stijve moerasweegbree	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Stijve ogentroost	Heischraal grasland (Hs)	19
Stijve zegge	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Stijve zonnebloem	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Stinkende ballote	Dróg nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Stinkende gouwe	Essen-Iepenbos	43A
Stippelganzenvoet	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Stomp vlotgras	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Straatgras	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Strandbiet	Vloedmerk	22
Tamme kastanje	Beuken-Eik (Qb)	42B
Tandjesgras	Heischraal grasland (Hs)	19
Timotee	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Tomaat	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Torenkruid	Essen-Iepenbos	43A
Tormentil	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Tormentil	Heischraal grasland (Hs)	19
Trekus	Natte hei (Hn)	11A
Trilveen-viltsterrenmos	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Tripmadam	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Tweehuisige zegge	Nat schraal grasland (Junco-Molinion; Gb, Gja)	16A-1
Tweerijige zegge	Dotterbloemhoiland (Gd)	16B-2
Tweestijlige meidoorn	Voedselrijk struweel (S)	37

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Rosse vossenstaart
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Smal tandzaad
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Spiesmelde
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Stippelganzenvoet
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Tomaat
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Veerdelig tandzaad
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Watergras
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Waterpeper
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Zachte duizendknoop
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Zeegroene ganzenvoet
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Zwart tandzaad
Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1	Beklierde duizendknoop
Nitrofiële veedrifruigten	31-4	Hartgespan
Nitrofiële veedrifruigten	31-4	Malrove
Nitrofiële veedrifruigten	31-4	Wegdistel
Nitrofiële veedrifruigten	31-4	Wild kattenkruid
Nitrofiële veedrifruigten	31-4	Witte munt
Nitrofiële zoom (Ru)	33	Grote brandnetel
Nitrofiële zoom (Ru)	33	Hondsdrif
Nitrofiële zoom (Ru)	33	Kleefkruid
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Aardbeiklaver
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Akkerkers
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Behaarde boterbloem
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Fioringras
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Geknikte vossenstaart
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Kruhzuring
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Moeraszoutgras
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Platte rus
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Rietzwenkgras
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Rietzwenkgras
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Ruige zegge
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Slanke waterbies
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Valse voszegge
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Vijfvingerkruid
Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B	Zompvergeel-mij-nietje
Parelgasbos	43C-3	Aardbeiganzerik
Parelgasbos	43C-3	Amandelwolfsmelk
Parelgasbos	43C-3	Bosbingelkruid
Parelgasbos	43C-3	Boswalstro
Parelgasbos	43C-3	Boszegge
Parelgasbos	43C-3	Christoffelkruid
Parelgasbos	43C-3	Donkersporig bosviooltje
Parelgasbos	43C-3	Eenbes
Parelgasbos	43C-3	Eenbloemig parelgras
Parelgasbos	43C-3	Haagbeuk
Parelgasbos	43C-3	Heelkruid
Parelgasbos	43C-3	Kleine maagdenpalm
Parelgasbos	43C-3	Lievrouwewedstro
Parelgasbos	43C-3	Mannetjesorchis
Parelgasbos	43C-3	Mannetjesvaren
Parelgasbos	43C-3	Rood peperboompje
Parelgasbos	43C-3	Ruig klokje
Parelgasbos	43C-3	Schedegeelster
Parelgasbos	43C-3	Tweestijlige meidoorn
Parelgasbos	43C-3	Vogelnestje
Parelgasbos	43C-3	Winterlinde
Parelgasbos	43C-3	Zwartblauwe rapunzel
Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2	Bruin cypergras
Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2	Klein vloeienkruid
Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2	Liggende ganzerik
Pioniers van slijkige rivieroever (Pts)	29-2	Slijkgroen
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Beventjes
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Brede ereprijs
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Breukkruid (=Kaal breukkruid)
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Cypreswolfsmelk
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Duifkruid
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Echte kruisdistel
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Geoorde zuring
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Gestreepte klaver
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Gewone agrimonie -
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Grote centaurie
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Grote tijm
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Handjesgras
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Kaal breukkruid
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Kattendoorn
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Kleine bevermel
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Kleine pimperl
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Kleine ruit
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Knolboterbloem
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Liggende ereprijs
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Ruig viooltje
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Ruige leeuwetand
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Ruige weegbree
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Sikkelklaver
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Smal fakkelgras
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Tripmadam
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Veldsalie
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Voorjaarsganzerik
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Voorjaarszegge
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Walstrobrenraap
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Wilde averuit
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Zacht vetkruid
Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Zachte haver

Tweestijlige meidoorn	Parelgasbos	43C-3
Valkruid	Heischraal grasland (Hs)	19
Valse salie	Beuken-Eik (Qb)	42B
Valse voszegge	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Valse voszegge	Brak	12B-2
Veelbloemige salomonszeg	Beuken-Eik (Qb)	42B
Veelbloemige veldbies	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Veelstengelige waterbies	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Veenbies	Natte hei (Hn)	11A
Veenpelia	Kalkrijk veenmoeras	09B-1
Veenpluis	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Veerdelig tandzaad	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Veldgerst	Kruidentrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Veldlathyrus	Kruidentrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Veldrus	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Veldsalie	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Veldzuring	Kruidentrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Witbol-groep')	16-1
Verspreidbladig goudveil	Bronbos	39-3
Verspreidbladig goudveil	Elzen-Essenbos	43B
Vertakte leeuwetand	Kruidentrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Vertakte paardestaart	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Vijfvingerkruid	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Vingerhelmbloem	Essen-Iepenbos	43A
Viasbekje	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Vleeskleurige orchis	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Vlozegge	Blauwgrasland (Gb)	16A-2
Vogelnestje	Parelgasbos	43C-3
Vogelpluige	Dwerg haver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Vogelwikke	Kruidentrijk grasland (Gh,Gk,Ga) ('Klaver-groep')	16-2
Voorjaarsganzerik	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Voorjaarszegge	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Voorjaarszegge	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Vroege haver	Dwerg haver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Vroegeling	Droog grasland op zand (D)	14
Walstrobrenraap	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Walstrobrenraap	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Wateraardbei	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Waterdrieblad	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Watergras	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Waterkruiskruid	Dotterbloemhooiland (Gd)	16B-2
Watermunt	Eutroof rietmoeras (M)	08
Waternavel	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Waterpeper	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Watertorkruid	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Waterviolier	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Waterzuring	Eutroof rietmoeras (M)	08
Week veenmos	Natte hei (Hn)	11A
Wegdistel	Nitrofiële veedrifruigten	31-4
Wegedoorn	Voedselrijk struweel (S)	37
Wegedoorn	Duinstruweel	37-2
Weiniekende nachtorchis	Heischraal grasland (Hs)	19
Widbloeiende rus	Dwergbiezen-verbond (Pb)	28
Wijfjesvaren	Beekdal-Elzenbroekbos (Be)	39-2
Wijfjesvaren	Elzen-Essenbos	43B
Wild kattenkruid	Nitrofiële veedrifruigten	31-4
Wild kattenkruid	Essen-Iepenbos	43A
Wilde averuit	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Wilde bertram	Bloemrijk moerasgrasland (G..)	16B-1
Wilde kardinaalsmuts	Voedselrijk struweel (S)	37
Wilde kardinaalsmuts	Duinstruweel	37-2
Wilde liguster	Duinstruweel	37-2
Wilde peen	Glanshaverhooiland (Gg)	16C
Wilde reseda	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Winterlinde	Parelgasbos	43C-3
Winterpostelein	Essen-Iepenbos	43A
Witte dovenetel	Essen-Iepenbos	43A
Witte klaverzuring	Gierstgrasbos	43C-1
Witte munt	Nitrofiële veedrifruigten	31-4
Witte snavelbies	Natte pionierhei (Hnp)	11A-2
Witte waterkers	Eutrofe amfibische soorten (Mw)	08-2
Witte waterranonkel	Zwak gebufferde wateren (PL)	06
Wolfspoot	Elzenbroekbos (Be)	39
Wondklaver	Droog grasland op zand (D)	14
Wrattig veenmos	Hoogveenbult (Hv)	11B
Zacht loogkruid	Droge nitrofiële ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Zacht veenmos	Natte hei (Hn)	11A
Zacht vetkruid	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Zachte berk	Voedselarm bos (Q)	42
Zachte dravik	Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16
Zachte duizendknoop	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Zachte haver	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Zachte haver	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Zandblauwtje	Droog grasland op zand (D)	14
Zandblauwtje	Dwerg haver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Zanddoddegras	Duinsterretjes-verbond (Dd)	14B
Zandhaver	Zeeerepsorten (Dz)	23
Zandhoornbloem	Droog grasland op zand (D)	14
Zandraket	Droog grasland op zand (D)	14
Zandstruisgras	Droog grasland op zand (D)	14
Zandviooltje	Kalkrijk duingrasland (Ddk)	15A2
Zandwolfsmelk	Stroomdalgrasland (Ds)	15A1
Zandzegge	Droog grasland op zand (D)	14
Zeegroene ganzenvoet	Nitrofiële oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1

Diagnostische soorten (kensoorten en overige kenmerkende soorten). Links: groepen; rechts: soorten

Stroomdalgrasland (Ds)	15A1	Zandwolfsmelk
Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1	Moerasvaren
Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1	Moeraswederik
Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1	Pluimzegge
Veen-Elzenbroekbos (Be)	39-1	Slank veenmos
Vloedmerk	22	Loogkruid
Vloedmerk	22	Reukloze kamille
Vloedmerk	22	Strandbiet
Vloedmerk	22	Zeekool
Vloedmerk	22	Zeepostelein
Vloedmerk	22	Zeeraket
Voedselarm bos (Q)	42	Amerikaanse vogelkers
Voedselarm bos (Q)	42	Bergvlier
Voedselarm bos (Q)	42	Grove den
Voedselarm bos (Q)	42	Larix
Voedselarm bos (Q)	42	Lijsterbes
Voedselarm bos (Q)	42	overige Dennen
Voedselarm bos (Q)	42	Ruwe berk
Voedselarm bos (Q)	42	Sporkehout
Voedselarm bos (Q)	42	Zachte berk
Voedselarm bos (Q)	42	Zomereik
Voedselrijk bos (F)	43	Eenstijlige meidoorn
Voedselrijk bos (F)	43	Gewone es
Voedselrijk bos (F)	43	Gewone esdoorn
Voedselrijk bos (F)	43	Gewone vlier
Voedselrijk bos (F)	43	Gewone vogelkers
Voedselrijk bos (F)	43	Hazelaar
Voedselrijk bos (F)	43	Hop
Voedselrijk bos (F)	43	Iep
Voedselrijk bos (F)	43	Noordse esdoorn
Voedselrijk bos (F)	43	Spaanse aak
Voedselrijk bos (F)	43	Zoete kers
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Engels raaigras
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Grote vossenstaart
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Kropaar
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Kweek
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Ruw beemdgras
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Straatgras
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Timotee
Voedselrijk grasland (Glp, Gv)	12/16	Zachte dravik
Voedselrijk struweel (S)	37	Bosrank
Voedselrijk struweel (S)	37	Eenstijlige meidoorn
Voedselrijk struweel (S)	37	Gelderse roos
Voedselrijk struweel (S)	37	Gewone vlier
Voedselrijk struweel (S)	37	Hazelaar
Voedselrijk struweel (S)	37	Heggerank
Voedselrijk struweel (S)	37	Hondsroos
Voedselrijk struweel (S)	37	Hop
Voedselrijk struweel (S)	37	Rode kornoelje
Voedselrijk struweel (S)	37	Sleedoorn
Voedselrijk struweel (S)	37	Spaanse aak
Voedselrijk struweel (S)	37	Tweestijlige meidoorn
Voedselrijk struweel (S)	37	Wegedoorn
Voedselrijk struweel (S)	37	Wilde kardinaalsmuts
Zand en leemzomen	18	Gladde witbol
Zand en leemzomen	18	Boshavikskruid
Zand en leemzomen	18	Stijf havikskruid
Zand en leemzomen	18	Hengel
Zand en leemzomen	18	Fraai hershooi
Zeereepsoorten (Dz)	23	Blauwe zeedistel
Zeereepsoorten (Dz)	23	Kleine teunisbloem
Zeereepsoorten (Dz)	23	Loogkruid
Zeereepsoorten (Dz)	23	Zandhaver
Zeereepsoorten (Dz)	23	Zeemelkdistel
Zeereepsoorten (Dz)	23	Zeepostelein
Zeereepsoorten (Dz)	23	Zeeraket
Zeereepsoorten (Dz)	23	Zeewinde
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Egelboterbloem
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Hennegras
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Moerasstruisgras
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Moerasviooltje
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Schildereprijs
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Snavelzegge
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Sterzegge
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Veenpluis
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Wateraardbei
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Waterdrieblad
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Waternavel
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Zeegroene muur
Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09	Zwarte zegge
Zwak gebufferde wateren (PL)	06	Ongelijkbladig fonteinkruid
Zwak gebufferde wateren (PL)	06	Pilvaren
Zwak gebufferde wateren (PL)	06	Stijve moerasweegbree
Zwak gebufferde wateren (PL)	06	Veelstengelige waterbies
Zwak gebufferde wateren (PL)	06	Witte waterranonkel

Zeegroene muur	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Zeegroene zegge	Kalkrijk moeras (Kk, Kr)	09B
Zeekool	Vloedmerk	22
Zeemelkdistel	Zeereepsoorten (Dz)	23
Zeepkruid	Droge stroomdalruigten (Kweekdravik; Ras)	31-2
Zeepostelein	Vloedmerk	22
Zeepostelein	Zeereepsoorten (Dz)	23
Zeeraket	Vloedmerk	22
Zeeraket	Zeereepsoorten (Dz)	23
Zeerus	Kwelder	26
Zeeweegbree	Kwelder	26
Zeewinde	Zeereepsoorten (Dz)	23
Zeewolfsmelk	Kwelder	26
Zevenblad	Licht nitrofiel bos (F)	43AB
Zilt torkruid	Kwelder	26
Zilte greppelrus	Kwelder	26
Zilte rus	Kwelder	26
Zilte zegge	Kwelder	26
Zilverhaver	Dwerghaver-verbond (binnenland) (Dt)	14C
Zoete kers	Voedselrijk bos (F)	43
Zomereik	Voedselarm bos (Q)	42
Zompvergeet-mij-nietje	Overstromingsgrasland (Go, Gor)	12B
Zurbes	Duinstruweel	37-2
Zwanebloem	Eutroof rietmoeras (M)	08
Zwart tandzaad	Nitrofiel oeverpioniers (Tandzaad-klasse; Pt)	29-1
Zwartblauwe rapunzel	Pareilgrasbos	43C-3
Zwarte els	Elzen-Essenbos	43B
Zwarte toorts	Droge nitrofiel ruigten (Bijvoetklasse, Ra)	31-1
Zwarte zegge	Zuur kleine zeggen-moeras (Kz)	09
Zwenkdravik	Duinaveruit-landschap (Dda)	14B-2

TOEVOEGINGEN

Aantal vegetatievlakken waar een bepaalde toevoeging is genoteerd.

	0-5 **	f*/5-25%	25-75%	>75%
Akkerdistel *	.	51	2	.
Boerenwormkruid	.	8	.	.
Bomen solitair	.	24	.	.
Braam	.	2	.	.
Canadapopulier	.	2	5	1
Dauwbraam	.	30	1	.
Fluitenkruid	.	1	.	.
Gewone bereklauw	.	9	1	.
Glanshaver	.	9	2	.
Grote brandnetel	.	52	16	1
Grote vossenstaart	.	9	1	.
Jacobskruiskruid	.	4	.	.
Kale grond	.	6	1	.
Kroepaar	.	25	1	.
Kruldistel *	.	1	.	.
Kweek	.	14	.	.
Liesgras	.	.	1	.
Opslag	.	20	1	.
Riet	.	2	.	.
Rietgras	.	16	.	.
Rietzwenkgras	.	1	.	.
Veenwortel	.	4	.	.
Zuring	.	8	3	.
Struiklaag	33	25	12	1

* Alleen deze soorten zijn genoteerd indien ze frequent of meer voorkomen

De andere soorten zijn genoteerd indien ze meer dan 5% bedekken.

** Alleen de bedekking van de struiklaag is in deze categorie genoteerd

NB. Toevoegingen zijn niet genoteerd indien ze geen extra informatie opleveren, gezien de omschrijving van het vegetatietype.

Een Dauwbraam-vegetatie krijgt dus geen toevoeging voor Dauwbraam.

Vertaling lokale vegetatie-eenheden naar SBB-typen

Lokale vegetatie-eenheid	SbbType 1	SbbType 2
Bsa1 (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met weinig ondergroei	38A1a - Bijvoet-ooibos, subassociatie v Zwarte populier - Artemisio-Salicetum populetosum nigrae	
Bsa2 (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met Bijvoet	38A1a - Bijvoet-ooibos, subassociatie v Zwarte populier - Artemisio-Salicetum populetosum nigrae	
Bsa3 (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met Fioringras	38A1b - Bijvoet-ooibos, subassociatie van Fioringras - Artemisio-Salicetum agrostietosum stoloniferae	
Bsb1 (Type van) wilgenbos, Typische vorm	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsb2 (Type van) wilgenbos, Vorm met Gele lis	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsb3 (Type van) wilgenbos, Grazige vorm	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsb4 (Type van) wilgenbos, Vorm met Grote brandnetel	38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] - RG Urtica dioica-[Salicion albae]	
Bsb5 (Type van) wilgenbos, Vorm met Dauwbraam	38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] - RG Urtica dioica-[Salicion albae]	43-g - RG Gewone-Dauwbraam-[Kl.Eiken-,beukenb.v-rijk] - RG Rubus fruticosus -R. caesius-[Quercro-Fagetea]
Bsb7 (Type van) wilgenbos, Vorm zonder ondergroei	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsj1 (Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen), Typische vorm	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsj3 (Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen), Vorm met Zwarte populier	38A1a - Bijvoet-ooibos, subassociatie v Zwarte populier - Artemisio-Salicetum populetosum nigrae	
Bsk1 (Type van) knotwilgen, Typische vorm	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bsk2 (Type van) knotwilgen, Vorm met Grote brandnetel	38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] - RG Urtica dioica-[Salicion albae]	
Bsk3 (Type van) knotwilgen, Vorm met Dauwbraam	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	43-g - RG Gewone-Dauwbraam-[Kl.Eiken-,beukenb.v-rijk] - RG Rubus fruticosus -R. caesius-[Quercro-Fagetea]
Bss1 (Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg), Typische vorm	38A2a - Lissen-ooibos, subassociatie van Watermunt - Irido-Salicetum menthetosum	
Bss2 (Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg), Vorm met Grote brandnetel	38A-a - RG Grote brandnetel-[Wilgen-verbond] - RG Urtica dioica-[Salicion albae]	
Ds1 Type van droog stroomdalgrasland, Vorm met Handjesgras en Breukkruid	15A1b - Ass. Sikkkelklaver-Zachte haver, sub. Glanshaver - Medicagini-Avenetum arrhenatheretosum	
Ds2 Type van droog stroomdalgrasland, Vorm met Kruisdistel	15A1b - Ass. Sikkkelklaver-Zachte haver, sub. Glanshaver - Medicagini-Avenetum arrhenatheretosum	31D2 - Kweekdravik-associatie - Bromo inermis-Eryngietum campestris
Fo1 (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Typische vorm	43-h - RG Nagelk.-Honds.-7blad[Kl. Eiken-,beuk.v-rijk] - RG Geum - Glechoma - Aegopodium-[Quercro-Fagetea]	43-f - RG Vlier-[Kl. Eiken-, beukenbossen voedselrijk] - RG Sambucus nigra-[Quercro-Fagetea]
Fo2 (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vochtige vorm	43-h - RG Nagelk.-Honds.-7blad[Kl. Eiken-,beuk.v-rijk] - RG Geum - Glechoma - Aegopodium-[Quercro-Fagetea]	43B2 - Vogelkers-essenbos - Pruno-Fraxinetum
Fo3 (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vochtige, ruige vorm	43A-c - RG Grote brandnetel-[lepenrijk eiken-essen-v.] - RG Urtica dioica-[Ulmion carpinifoliae]	43B-c - RG Grote brandnetel-[Verbond van Els en Es] - RG Urtica dioica-[Circae-Alnion]
Fo4 (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vorm met Gevlekte Aronskeik en Bleeksprig bosviooltje	43A-d - RG Gew.es-Gladde iep-[lepenrijk eiken-essen-v.] - RG Acer pseudopl. - Ulmus minor-[Ulmion carpin.]	
Fo5 (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vorm met Gewone vogelmelk, Kraailook, Moeslook en Maarts viooltje	43A1b - Abelen-iepenbos, soortenarme subassociatie - Violo odoratae-Ulmetum inops	
Fp2 (Type van) Canadapopulier, Grazige vorm	33-b - RG Fluitekruid-[Klasse der nitrofiële zomen] - RG Anthriscus sylvestris-[Galio-Urticetea]	
Fr4 (Type van) Voedselrijk bos met bramen, Vochtige vorm met Dauwbraam	43-g - RG Gewone-Dauwbraam-[Kl.Eiken-,beukenb.v-rijk] - RG Rubus fruticosus -R. caesius-[Quercro-Fagetea]	
Fs1 (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Gewone vogelkers	43-f - RG Vlier-[Kl. Eiken-, beukenbossen voedselrijk] - RG Sambucus nigra-[Quercro-Fagetea]	43B2 - Vogelkers-essenbos - Pruno-Fraxinetum
Fs10 (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met esdoorns	43-f - RG Vlier-[Kl. Eiken-, beukenbossen voedselrijk] - RG Sambucus nigra-[Quercro-Fagetea]	37-c - RG W.kardinaalsm.-Weged.-R.kornoel.[Kl.Doorst.] - RG Evonymus e-Rhamnus c-Cornus s-[Rha.-Prunetea]
Fs6 (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Haagbeuk	43-f - RG Vlier-[Kl. Eiken-, beukenbossen voedselrijk] - RG Sambucus nigra-[Quercro-Fagetea]	43-h - RG Nagelk.-Honds.-7blad[Kl. Eiken-,beuk.v-rijk] - RG Geum - Glechoma - Aegopodium-[Quercro-Fagetea]
Fs7 (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Meidoorn en Sleedoorn	43-h - RG Nagelk.-Honds.-7blad[Kl. Eiken-,beuk.v-rijk] - RG Geum - Glechoma - Aegopodium-[Quercro-Fagetea]	37-b - RG Eenst.meidoorn-Sleed.-Hondsroos[Kl.Doorst.] - RG Crataegus m -Prunus s -Rosa c-[Rha.-Prunetea]
Fs8 (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Hondsdraf (rivierengebied)	43-h - RG Nagelk.-Honds.-7blad[Kl. Eiken-,beuk.v-rijk] - RG Geum - Glechoma - Aegopodium-[Quercro-Fagetea]	
Fu1 (Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel, Typische vorm	43A-c - RG Grote brandnetel-[lepenrijk eiken-essen-v.] - RG Urtica dioica-[Ulmion carpinifoliae]	
Fu2 (Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel, Vochtige vorm	43B-c - RG Grote brandnetel-[Verbond van Els en Es] - RG Urtica dioica-[Circae-Alnion]	
Gg1 Type van Glanshaver, Vorm met Glanshaver	16C-f - RG Glanshaver - Kroppaar-[Glanshaver-verbond] - RG Dactylis - Arrhenatherum-[Arrhenatherion]	
Gg2 Type van Glanshaver, Ruige vorm met Fluitekruid	16C-f - RG Glanshaver - Kroppaar-[Glanshaver-verbond] - RG Dactylis - Arrhenatherum-[Arrhenatherion]	16C-k - RG Bereklauw-Fluitekru.-Gr.vossest.[Glansh.-vb.] - RG Heracleum-Anthriscus-Alopecurus-[Arrhenathe.]
Gg3 Type van Glanshaver, Ruige vorm met Gewone bereklauw	16C-f - RG Glanshaver - Kroppaar-[Glanshaver-verbond] - RG Dactylis - Arrhenatherum-[Arrhenatherion]	16C-k - RG Bereklauw-Fluitekru.-Gr.vossest.[Glansh.-vb.] - RG Heracleum-Anthriscus-Alopecurus-[Arrhenathe.]

Vertaling lokale vegetatie-eenheden naar SBB-typen

Lokale vegetatie-eenheid	SbbType 1	SbbType 2
Gg5 Type van Glanshaver, Typische vorm	16C3a - Glanshaver-associatie, typische subassociatie - Arrhenatheretum typicum	
Gg6 Type van Glanshaver, Vorm met Pastinaak en Wilde peen	16C3a - Glanshaver-associatie, typische subassociatie - Arrhenatheretum typicum	
Gg7 Type van Glanshaver, Vorm met Groot streepzaad en Grote bevernel	16C3b - Glanshaver-associatie, subass. Groot streepzaad - Arrhenatheretum crepidetosum biennis	
Ggs3 Type van Glanshaver en stroomdalsoorten, Vorm met Veldsalie	16C3d - Glanshaver-associatie, subassoc. v Sikkelklaver - Arrhenatheretum medicaginetosum falcatae	
Ggs4 Type van Glanshaver en stroomdalsoorten, Vorm met Kattendoom en Kruisdistel	16C3d - Glanshaver-associatie, subassoc. v Sikkelklaver - Arrhenatheretum medicaginetosum falcatae	
Gk1 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Engels raaigras	16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]
Gk10 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Beemdlangbloem 25%	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]	
Gk2 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vochtige vorm	16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]
Gk3 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Bloemrijke vorm	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]	
Gk4 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Groot streepzaad	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]	16C3b - Glanshaver-associatie, subass. Groot streepzaad - Arrhenatheretum crepidetosum biennis
Gk7 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met stroomdalsoorten	16-g - RG S.weegbr.-Kruip.boterb.-R.zwenk.[Kl.v.grasl.] - RG Plantago -Ranunculus -Festuca rub.-[Mol-Arr.]	16C4b - Kamgrasweide, subassociatie van Kattendoom - Lolio-Cynosuretum ononietosum
Gkm1 Type van Kamgras en Madeliefje, Vorm met Madeliefje abundant	16C4a - Kamgrasweide, typische subassociatie - Lolio-Cynosuretum typicum	16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]
Gkm3 Type van Kamgras en Madeliefje, Vorm met Kamgras	16C4a - Kamgrasweide, typische subassociatie - Lolio-Cynosuretum typicum	16C4c - Kamgrasweide, subassociatie van Veldbies - Lolio-Cynosuretum luzuletosum campestris
Glp1 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Typische vorm	12-a - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	
Glp2 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vochtige vorm	12-a - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	12B-j - RG Fioringras-[Zilverschoon-vb/Kl.vochtig.grasl.] - RG Agrostis stolonifera-[Lolio-Potent/Mol-Arrh]
Glp3 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Kruidenrijke vorm	16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	
Glp4 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vochtige, kruidenrijke vorm	16-m - RG Ruw beemdgras-Engels raa-[Weegb-k/K.vo.gras] - RG Poa triv-Lolium per-[Plantaginea/Mol-Arrh]	16-k - RG Fioringras-[Zilverschoon-vb/Kl.vochtig.grasl.] - RG Agrostis stolonifera-[Lolio-Potent/Mol-Arrh]
Glp6 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vorm met Kropaar	16C-f - RG Glanshaver - Kropaar-[Glanshaver-verbond] - RG Dactylis - Arrhenatherum-[Arrhenatherion]	
Glp7 Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vorm met Veldgerst	16C-i - RG Veldgerst - Grote vossesstaart-[Glanshaver-v.] - RG Hordeum sec.-Alopecurus prat.[Arrhenatherion]	
Gok1 (Type van) Grasland met Kweek, Typische vorm	16/c - DG Kweek-[Klasse der vochtige graslanden] - DG Elymus repens-[Molinio-Arrhenatheretea]	
Gor1 Type van Akkerkers (rivierengebied), Typische vorm	12B1b - Ass. v Geknikte vossesstaart, subass. v Akkerkers - Ranunculo-Alopecuretum roripetosum	
Gor12 Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Oeverstekelnoot.	12-b - RG Oeverstekelnoot-Kweek-[Weegbree-kl/Bijvoet-k] - RG Xanthium or-Elymus rep-[Plantag/Artemisiete]	
Gor2 Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Ruige zegge	12B1a - Assoc. v Geknikte vossesstaart, typische subass. - Ranunculo-Alopecuretum typicum	
Gor3 Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Zilverschoon	12B1a - Assoc. v Geknikte vossesstaart, typische subass. - Ranunculo-Alopecuretum typicum	
Gor4 Type van Akkerkers (rivierengebied), Kruidenrijke vorm van relatief droge standplaatsen	12B1a - Assoc. v Geknikte vossesstaart, typische subass. - Ranunculo-Alopecuretum typicum	
Gor5 Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Moerasvergeet-mij-nietje	12B1c - Assoc. v Geknikte vossesstaart, subass. v Lidrus - Ranunculo-Alopecuretum equisetetosum palustris	
Gor6 Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Tweerijige zegge en Scherpe zegge	12B1c - Assoc. v Geknikte vossesstaart, subass. v Lidrus - Ranunculo-Alopecuretum equisetetosum palustris	12B-d - RG Heen-Geknikte Vossesstaart-[Zilverschoon-vb.] - RG Scirpus mar. - Alopecurus-[Lolio-Potentillon]
Gor7 Type van Akkerkers (rivierengebied), Ruige vorm met Krulzuring	12B1a - Assoc. v Geknikte vossesstaart, typische subass. - Ranunculo-Alopecuretum typicum	
Gv1 Type van Grote vossenstaart, Typische vorm	16C-m - RG Grote vossesstaart-Ruw beemdgras-[Glansh-v.] - RG Alopecurus prat.-Poa trivialis-[Arrhenatherion]	
Gv2 Type van Grote vossenstaart, Vorm met Kweek	16C-j - RG Grote vossesstaart -Kweek-[Glanshaver-verbond] - RG Alopecurus prat.-Elymus rep.-[Arrhenatherion]	

Vertaling lokale vegetatie-eenheden naar SBB-typen

Lokale vegetatie-eenheid	SbbType 1	SbbType 2
Gv3 Type van Grote vossenstaart, Vorm met Scherpe boterbloem	16C-m - RG Grote vossenstaart-Ruw beemdgras-[Glansh.-v.] - RG Alopecurus prat.-Poa trivialis-[Arrhenarherion]	
Gv4 Type van Grote vossenstaart, Vorm met Groot streepzaad	16C-m - RG Grote vossenstaart-Ruw beemdgras-[Glansh.-v.] - RG Alopecurus prat.-Poa trivialis-[Arrhenarherion]	16C3b - Glanshaver-associatie, subass. Groot streepzaad - Arrhenatheretum crepidetosum biennis
Gv5 Type van Grote vossenstaart, Vorm met Echte koekoeksbloem	16C-d - RG Grote vossesest. - E. Koekoeksbl.-[Glansh.-v.] - RG Alopecurus prat. - Lychnis-[Arrhenatherion]	
Mb1 Type van Mattenbies, Typische vorm	08B1 - Mattenbies-associatie - Scirpetum lacustris	
Mcg1 Type van grote zeggenmoeras met Scherpe zegge, Typische vorm	08C2c - Associatie v Scherpe zegge, soortenarme subass. Caricetum gracilis inops	
Me1 Type van Grote egelskop, Typische vorm	08-h - RG Grote egelskop-[Riet-klasse] - RG Sparganium erectum-[Phragmitetea]	
Mgl2 Type van Gele Iis, Vorm met Moeraskruiskruid	08C2a - Associatie v Scherpe zegge, typische subassoc. - Caricetum gracilis typicum	
Mh1 (Type van) Heen (Zeebies), Typische vorm	08B2e - Ass. Heen en Grote waterweegbree, srt.-arme sub. - Alismato-Scirpetum inops	
Mk1 Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch), Typische vorm	08C2a - Associatie v Scherpe zegge, typische subassoc. - Caricetum gracilis typicum	12B1c - Assoc. v Geknikte vossenstaart, subass. v Lidrus - Ranunculo-Alopecuretum equisetetosum palustris
Mk2 Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch), Vorm met Watermunt dominant	08C2a - Associatie v Scherpe zegge, typische subassoc. - Caricetum gracilis typicum	12B1c - Assoc. v Geknikte vossenstaart, subass. v Lidrus - Ranunculo-Alopecuretum equisetetosum palustris
Ml1 Type van Liesgras, Typische vorm	08-a - RG Liesgras-[Riet-klasse] - RG Glyceria maxima-[Phragmitetea]	
Mp2 Type van Riet, Waterriet	08-f - RG Riet-[Riet-klasse] - RG Phragmites australis-[Phragmitetea]	
Mpr2 Type van ruig rietland, Vorm met Brandnetel	08-f - RG Riet-[Riet-klasse] - RG Phragmites australis-[Phragmitetea]	32-f - RG Brandnetel-[Klasse d natte strooiselruigten] - RG Urtica dioica-[Convolvulo-Filipenduletea]
Mpr3 Type van ruig rietland, Vorm met Moerasmelkdistel	32B2 - Moerasmelkdistel-associatie - Soncho-Epilobietum hirsuti	
Mpr4 Type van ruig rietland, Vorm met Haagwinde, Koninginnekruid en Harig wilgenroosje	32-c - RG Haagwinde - Riet-[Kl. natte strooiselruigten] - RG Calystegia sep. - Phragmites a-[Conv.-Filup.]	
Mpt1 Type van Riet en Kleine lisdodde, (Water)riet met Kleine lisdodde	08B3a - Riet-associatie, typische subassociatie - Typho-Phragmitetum typicum	
Mr1 Type van Rietgras, Typische vorm	08-b - RG Rietgras-[Riet-klasse] - RG Phalaris arundinacea-[Phragmitetea]	
Mr3 Type van Rietgras, Vorm met soorten van natte strooiselruigten	32-e - RG Rietgras-[Klasse der natte strooiselruigten] - RG Phalaris arundinacea-[Convol.-Filupenduletea]	
Mwgw1 Type van Gele waterkers, Typische vorm	08-c - RG Gele waterkers-[Riet-klasse] - RG Rorippa amphibia-[Phragmitetea]	
Mwk1 Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch), Typische vorm	08C2a - Associatie v Scherpe zegge, typische subassoc. - Caricetum gracilis typicum	12B1c - Assoc. v Geknikte vossenstaart, subass. v Lidrus - Ranunculo-Alopecuretum equisetetosum palustris
Mwz1 Type van Zwanenbloem, Typische vorm	08A5a - Assoc. v Egelskop en Pijlkruid, typische subass - Sagittario-Sparganietum typicum	
P3 Kale grond, Zand en klei	50C - zand - nvt	
P4 Kale grond, Steen	50C - zand - nvt	
Prs1 Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Ruige zegge en Vijfvingerkruid	50C - zand - nvt	12B1b - Ass. v Geknikte vossenstaart, subass. v Akkerkers - Ranunculo-Alopecuretum rorippetosum
Prs2 Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Boerenwormkruid	31A1 - Vlieszaad-associatie - Bromo-Corispermetum	
Prs3 Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Zacht loogkruid en Smal Vlieszaad	31A1 - Vlieszaad-associatie - Bromo-Corispermetum	
Pt3 Type van Tandzaden, Vorm met Waterpeper	29A1 - Associatie van Waterpeper en Tandzaad - Polygono-Bidentetum	29-c - RG Waterpeper-[Tandzaad-klasse] - RG Polygonum hydropiper-[Bidentetea tripartitae]
Pw1 Type van Gewone waterbies, Vorm met Gewone waterbies	08-g - RG Gewone waterbies-[Riet-kl./Zilverschoon-vrb.] - RG Eleocharis palustris-[Phragmitetea/Lo-Potent]	
Rab2 Type van Bijvoet en Boerenwormkruid, Vorm met Boerenwormkruid	14/e - DG Sint-Janskruid-[Kl. droge graslanden zandgr.] - DG Hypericum perforatum-[Koelerio-Corynephoret.]	
Rab5 Type van Bijvoet en Boerenwormkruid, Vorm met Grote klit	31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] - RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]	
Rad2 Type van distelruigte, Vorm met Akkerdistel	31-e - RG Akkerdistel-[Bijvoet-klasse] - RG Cirsium arvense-[Artemisietea vulgaris]	
Rae1 Type van Slangenkruid (binnenland), Typische vorm	31C1 - Slangekruid-associatie - Echio-Verbascetum	31D2 - Kweekdravik-associatie - Bromo inermis-Eryngietum campestris
Rak2 Type van Kweek, Vorm met Muurpeper	31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] - RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]	
Ram1 Type van Zwarte mosterd en Reukloze kamille, Vorm met Zwarte mosterd en Reukloze kamille	400 - VOORLOPIG ONBEKEND - nvt	
Rao6 Type van overige vegetaties van de Bijvoetklasse, Vorm met Canadese fijnstraal, Bezemkruiskruid en Teunisbloemen	31-b - RG Grote zandkool-[Bijvoet-klasse] - RG Diplotaxis tenuifolia-[Artemisietea vulgaris]	31-d - RG Kweek-[Bijvoet-klasse] - RG Elymus repens-[Artemisietea vulgaris]
Ras2 Type van Kweekdravik (stroomdalruigten), Vorm met Kruisdistel en Geoorde zuring	31D2 - Kweekdravik-associatie - Bromo inermis-Eryngietum campestris	

Vertaling lokale vegetatie-eenheden naar SBB-typen

Lokale vegetatie-eenheid	SbbType 1	SbbType 2
Ras3 Type van Kweekdravik (stroomdalruigten), Vorm met Heksenmelk en Zeepkruid	31D2 - Kweekdravik-associatie - Bromo inermis-Eryngietum campestris	
Rn6 Type van natte strooiselruigten, Vorm met Late guldenroede	32/a - DG Late guldenroede-[Kl. natte strooiselruigten] - DG Solidago gigantea-[Convolvulo-Filipenduletea]	
Rnf4 Type van Moerasspirea, Vorm met Moeraswolfsmelk	32A1 - Associatie van Moerasspirea en Valeriaan - Valeriano-Filipenduletea	
Rnf6 Type van Moerasspirea, Vorm met Poelruit	32A1 - Associatie van Moerasspirea en Valeriaan - Valeriano-Filipenduletea	
Rr1 Type van Bramenstruweel, Typische vorm	01-a - RG Klein kroos-[Eendekroos-klasse] - RG Lemna minor-[Lemneta minoris]	
Rrc1 (Type van) Dauwbraam-ruigten, Typische vorm	400 - VOORLOPIG ONBEKEND - nvt	
Rrc2 (Type van) Dauwbraam-ruigten, Ruige vorm	400 - VOORLOPIG ONBEKEND - nvt	
Rrc3 (Type van) Dauwbraam-ruigten, Vorm met Grote klit	400 - VOORLOPIG ONBEKEND - nvt	
Ru1 (Type van) Brandnetelruigte, Brandnetelruigte	33-a - RG Grote brandnetel-[Klasse d nitrofiële zomen] - RG Urtica dioica-[Galio-Urticetea]	
Ru2 (Type van) Brandnetelruigte, Brandnetelruigte (natte ruigte)	32-f - RG Brandnetel-[Klasse d natte strooiselruigten] - RG Urtica dioica-[Convolvulo-Filipenduletea]	
Rur1 (Type van) Reuzenbereklaauw, Typische vorm	18/a - DG Reuzenbereklaauw-[Kl. Glad. witbol, Havikskr.] - DG Heracleum mantegazzianum-[Melampyro-Holcetea]	
Sm1 Type van Meidoorn en Sleedoorn, Typische vorm	37-b - RG Eenst.meidoorn-Sleed.-Hondsroos[Kl.Doorstr.] - RG Crataegus m -Prunus s -Rosa c-[Rha.-Prunetea]	
W1 Open water zonder vegetatie, Typische vorm	50A - water - nvt	
Wg1 Type van Watergentiaan, Vorm met Watergentiaan	05B4 - Watergentiaan-associatie - Potameto-Nymphoidetum	
Wk1 Type van kroos en Kikkerbeet, Typische vorm	01-a - RG Klein kroos-[Eendekroos-klasse] - RG Lemna minor-[Lemneta minoris]	
Wn1 Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Initiaalvorm	05B3b - Ass. Witte waterlelie-Gele plomp, srt.-arme sub. - Myriophyllo-Nupharetum inops	
Wn2 Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Vorm met Gele plomp dominant	05B3b - Ass. Witte waterlelie-Gele plomp, srt.-arme sub. - Myriophyllo-Nupharetum inops	
Wn3 Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Vorm met Witte waterlelie	05B3a - Ass. Witte waterlelie en Gele plomp, typ. subass - Myriophyllo-Nupharetum typicum	
Wpl1 Type van Glanzig fonteinkruid en Doorgroeid fonteinkruid, Vorm met Glanzig fonteinkruid	05B2b - Ass. v Glanzig fonteinkruid, soortenarme subass. - Potametum lucentis inops	
Ww1 Type van Waterviolier, Vorm met Waterviolier	05E1 - Associatie van Waterviolier en Sterrekroos - Callitricho-Hottonietum	

	bos	struweel	opslag	geknot
nat	Bsb2 Wilgenbos Gele lis	Bss1 Wilgenstruweel Typische vorm	Bsj1 Wilgenopslag Typische vorm	Bsk1 Knotwilgen Typische vorm
	Bsb1 Wilgenbos Typische vorm			
geeutroffieerd	Bsb4 Wilgenbos Grote brandnetel	Bss2 Wilgenstruweel Grote brandnetel		Bsk2 Knotwilgen Grote brandnetel
	Bsb6 Wilgenbos Reuzenbalsemien			
	Bbs1 Type van wilgenbos Dauwbraam			
relatief droog				Bsk3 Knotwilgen Dauwbraam
strandjes	Bsa1 Bijvoet-ooibos Weinig ondergroei		Bsj2 Wilgenopslag Rivierstrandjes	
	Bsa1 Bijvoet-ooibos Bijvoet			
	Bsb3 Wilgenbos Grazig			
overig	Bsb8 Wilgenbos Jonge aanplant			

Relatieschema zachthout-ooibossen

	(matig) droog bos	vochtig bos	struweel	aangeplant
goed ontwikkeld	Fo5 Hardhoutoobos Gevlekte aronskelk, Bosviooltje		Sm5 Type van Meidoorn en Sleedoorn Vorm met Bosrank	Fp1 Canadapopulier Vochtige, ruige vorm
	Fo6 Hardhoutoobos Gewone vogelmelk, Kraailook, Maarts viooltje		Sm6 Type van Meidoorn en Sleedoorn Vorm met Knolribzaad	Fp4 Canadapopulier Vorm met Reuzenbalsemien
matig ontwikkeld	Fo1 Hardhoutoobos Typische vorm	Fo2 Hardhoutoobos Vochtige vorm	Sm1 Type van Meidoorn en Sleedoorn Typische vorm	Fp2 Canadapopulier Grazige vorm
	Fs4 Bossen met ijle kruidlaag/dichte struiklaag Vorm met Klimop	Fo3 Hardhoutoobos Vochtige, ruige vorm	Sh1 Type van Hazelaar	Fp5 Canadapopulier Vorm met Duinriet
slecht ontwikkeld	Fs8 Bossen met ijle kruidlaag Vorm met Hondsdraf			
	Fs2 Bossen met ijle kruidlaag/dichte struiklaag	Fs1 Bossen met ijle kruidlaag/dichte struiklaag Vorm met Gewone vogelkers		
verstruikt	Vorm met Vlier			
	Fs7 Bossen met ijle kruidlaag/dichte struiklaag Vorm met Meidoorn en Sleedoorn			
verbraamd	Fs10 Bossen met ijle kruidlaag/dichte struiklaag Vorm met esdoorns			
	Fr1 Voedselrijk bos met bramen Droge vorm	Fr4 Voedselrijk bos met bramen Vochtige vorm met Dauwbraam		
sterk geeutrofeerd	Fr3 Voedselrijk bos met bramen Droge vorm met Dauwbraam			
	Fu1 Voedselrijk bos met Brandnetel Droge vorm	Fu2 Voedselrijk bos met Brandnetel Vochtige vorm	Sv1 Type van Gewone vlier Typische vorm	
			Sm1 Type van Meidoorn en Sleedoorn Vorm met Grote brandnetel	

Relatieschema hardhout-oobossen

	Lage dynamiek	Hoge dynamiek	Afgenomen dynamiek
Laag strand	P3 Kale grond Vochtige, kale grond	P3 Kale grond Vochtige, kale grond	Bsj2 Wilgenopslag Rivierstrandjes
Hoog strand	Prs1 Rivierstrandjes Ruige zegge en Vijfvingerkruid Gor11 Type van Overstromingsgrasland Vorm met Oostenrijkse kers	Prs1 Rivierstrandjes Ruige zegge en Vijfvingerkruid Prs3 Rivierstrandjes Zacht loogkruid en Smal vlieszaad	Bsj2 Wilgenopslag Rivierstrandjes Bsj3 Wilgenopslag Zwarte populier
Lage oeverwal	Rab2 Type van Bijvoet en Boerenwormkruid Vorm met Boerenwormkruid	Ds1 Droog stroomdalgrasland Handjesgras en Breukkruid	Ras1 Type van Kweekdravik Vorm met Heksenmelk en Kruisdistel
Hoge oeverwal	Gk7 Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem Vorm met stroomdalsoorten	Ds2 Droog stroomdalgrasland Vorm met Veldsalle en Kleine ruit	Rac3 Duinriet-ruigte Vorm met Heksenmelk en Kruisdistel

Hoogte-zonering rivierstranden en oeverwallen.

Slechts enkele mogelijkheden staan in dit schema.

In praktijk zijn er diverse mogelijkheden, afhankelijk van lokale abiotische en biotische factoren, en vegetatiegeschiedenis.

Hooiland		Hoge dynamiek/graasdruk	Lage dynamiek/graasdruk
zeer nat	<-	Pts1 Type van Slijkgroen Typische vorm	Mwk1 Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch) Typische vorm
nat	<-	Gor3 Type van Akkerkers Vorm met Moerasvergeetmijnietje	Mk1 Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch) Typische vorm
vrij nat	<-	Gor5 Type van Akkerkers Vorm met Zilverschoon	Ru2 Brandnetel-ruigte Vochtige vorm
vochtig	Gv1 Type van Grote vossenstaart Typische vorm	Gok1 Type van Kweek Typische vorm	Ru1 Brandnetel-ruigte Droge vorm
matig vochtig	Gg2 Type van Glanshaver Typische vorm	<-	Rad2 Type van distelruigte Vorm met Akkerdistel

afname
----->
dynamiek

Bsb2 Type van wilgenbos Vorm met Gele lis
Bsb2 Type van wilgenbos Vorm met Gele lis
Bsb4 Wilgenbos Grote brandnetel
Bsb4 Wilgenbos Grote brandnetel
Bbs1 Type van wilgenbos Dauwbraam

Hoogte-zonering uiterwaarden (lagere delen)

Slechts enkele mogelijkheden staan in dit schema.

In praktijk zijn er diverse mogelijkheden, afhankelijk van lokale abiotische en biotische factoren, en vegetatiegeschiedenis.

Bijlage 2. Vegetatie-opnamen

- Ligging vegetatie-opnamen
- Opnametabellen

De typologie is onderbouwd met vegetatie-opnamen gemaakt in Doddendaal (code DD in de tabellen), Ooijpolder/Millingerwaard (code OM) en Meinerswijk (code MW). In de tabellen kunnen opnamen zitten die corresponderen met typen die alleen in een andere deelgebied aangetroffen zijn.

Legenda opnametabellen:

Schaal van Braun-Blanquet:

<i>code</i>	<i>aantal individuen</i>	<i>bedekking</i>
r	zeer weinig (1-2)	< 5 %
+	weinig (2-20)	< 5 %
1	talrijk (20-100)	< 5 %
2m	zeer talrijk (>100)	< 5 %
2a	willekeurig	5-12½ %
2b	willekeurig	12½-25 %
3	willekeurig	25-50 %
4	willekeurig	50-75 %
5	willekeurig	75-100 %

Vegetatielaag:

bl	boomlaag
sl	struiklaag
kl	kruidlaag

Omkadering:

Gebruikt om soorten aan te geven die in die in het veld gehanteerd worden om locale vegetatietypen te karakteriseren. Zie verder de criteria in de typologie, bijlage 1.

Vegetatietype:

Zie de typologie, bijlage 1, en de uitklapbare legenda, bijlage 6.

Staatsbosbeheertype:

Zie de typologie, bijlage 1.

Locaties van de vegetatie opnames.

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004. Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn.

Opnames
• locaties
8..70 Opnamennummers

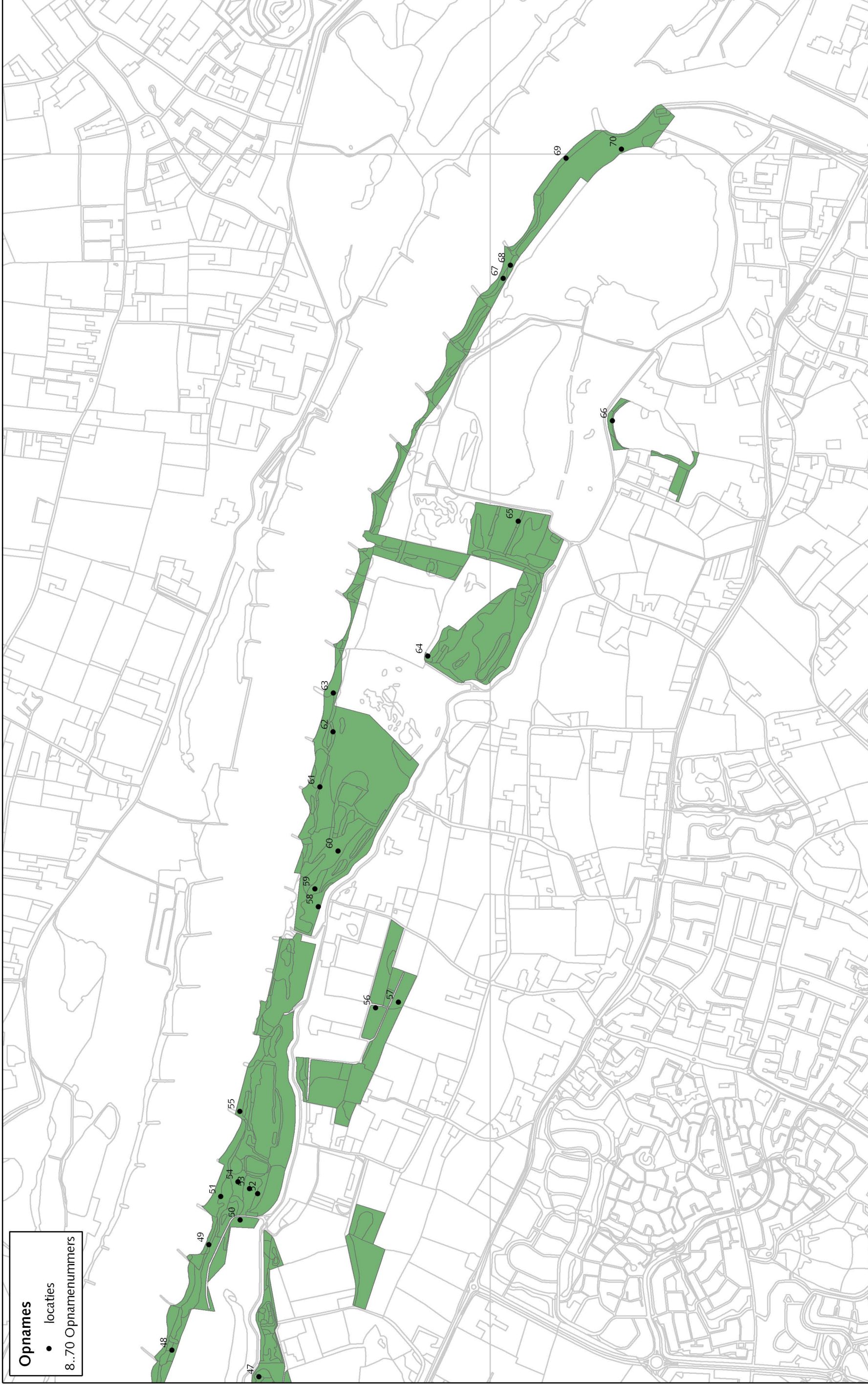

Locaties van de vegetatie opnames.

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004. Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn.

0 250 500 750 Meters

Opnames

- locaties

8..70 Opnamennummers

Tabel 2. Hardhoutoibos

Lokaal type	Fo1	Fo1	Fo1	Fo1	Fo1	Fo2	Fo2	Fo3	Fo3	Fo4	Fo4	Fo5	
PHRAGMITETEA (Rietland) + CONVULVULO-FILIPENDULETEA (Klasse der natte strooiselruigten)													
Calystegia sepium	.	.	+	.	.	r	Haagwinde
Solidago species	.	.	+	Guldenroede (G)
Valeriana officinalis	+	r	r	.	+	.	.	Echte valeriaan
Filipendula ulmaria	+	.	.	r	+	.	.	Moerasspirea
Solanum dulcamara	r	.	.	.	+	.	.	Bitterzoet
Epilobium hirsutum	r	Harig wilgenroosje
Symphytum officinale	1	+	.	.	Gewone smeewortel
Phragmites australis	1	.	.	.	Riet
Iris pseudacorus	+	.	.	.	Gele lis
Phalaris arundinacea	+	.	.	.	Rietgras
Stachys palustris	+	.	.	.	Moerasandoorn
Angelica sylvestris	r	.	.	.	Gewone engelwortel
Senecio paludosus	r	.	.	.	Moeraskruiskruid
ALNETEA GLUTINOSAE (Elzenbroekbos)													
Alnus glutinosa sl	r	2a	Zwarte els sl
Alnus glutinosa bl	3	3	.	.	.	Zwarte els bl
MOSSEN													
Brachythecium rutabulum	.	.	.	2a	.	2m	.	.	2a	.	.	.	Gewoon dikkopmos
Eurhynchium hians	1	.	1	2a	.	.	Kleinsnavelmos
Eurhynchium praelongum	2a	.	.	.	2a	Fijn laddermos
Fissidens taxifolius	2m	.	.	Kleivedermos
OVERIGE													
Galeopsis tetrahit	+	+	+	Gewone hennepnetel
Heracleum sphondylium	+	.	.	r	.	.	+	+	.	.	.	+	Gewone berenklauw
Alopecurus pratensis	+	r	Grote vossenstaart
Stachys sylvatica	.	+	.	.	.	+	1	+	.	.	+	.	Bosandoorn
Cardamine pratensis	.	+	.	.	.	r	.	.	.	+	.	.	Pinksterbloem
Ranunculus repens	.	+	Kruipende boterbloem
Taraxacum species	.	r	.	.	+	+	.	.	.	r	.	.	Paardenbloem (G)
Rumex obtusifolius	.	r	Ridderzuring
Poa trivialis	.	.	1	+	+	Ruw beemdgras
Stellaria media	.	.	2a	.	1	Vogelmuur
Chelidonium majus	.	.	+	.	+	Stinkende gouwe
Silene latifolia	.	.	r	.	+	Avondkoekeoeksbloem
Arctium lappa	.	.	r	r	Grote klit
Salix species bl	.	.	2b	Wilg (G) bl
Dactylis glomerata	.	.	+	Kropaar
Impatiens glandulifera	.	.	+	+	Reuzenbalsemien
Elytrigia repens	+	Kweek
Saponaria officinalis	+	Zeepekruid
Sinapis arvensis	+	Herik
Veronica arvensis	+	Veldereprijs
Arctium species	r	Klit (G)
Scrophularia nodosa	r	Knopig helmkruid
Aesculus hippocastanum sl	r	Witte paardenkastanje sl
Salix species sl	r	.	.	.	Wilg (G) sl
Salix cinerea sl	r	.	.	.	Grauwe en Rossige wilg sl
Calamagrostis epigejos	r	Duinriet

Tabel 3. Overig voedselrijk bos, incl. verruigd hardhoutoobos

Lokaal type	Fr4	Fr1	Fs4	Fs6	Fs6	Fs7	Fs7	Fs8	Fs8	Fs10	Fu1	Fu1	Fu2
Deelgebied	DD	DD	OM	DD	OM	OM	OM	OM	DD	DD	DD	OM	DD
Systeemnummer Turboveg	25	22	170	23	251	125	163	14	62	61	8	12	2
Opnamennummer kaart	42	13	175	8	33	157	97	206	57	56	16	211	10
Sbb-type 1	43-g	43-f	43-d	43-f	43-h	43-h	43-h	43-h	43-h	43-f	43A-c	43-f	43B-c
Sbb-type 2	.	43B2	.	.	.	37-b	37-b	43-g	33-b	37-b	33-a	43A-c	.
Datum (2007)	03-mei	03-mei	08-aug	03-mei	14-aug	14-mei	06-aug	02-mei	07-jul	07-jul	01-mei	02-mei	01-mei
X-coördinaat	179.556	175.900	194.511	175.855	177.871	193.313	190.659	196.895	196.900	196.900	176.108	197.040	175.874
Y-coördinaat	432.187	433.315	427.974	433.280	432.477	429.150	430.882	431.756	431.800	431.800	433.229	431.921	433.346
Lengte x breedte (m)	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10	10x10
Bedekking totaal (%)	90	85	95	100	70	100	90	100	100	100	75	100	95
Bedekking boomlaag (%)	65	75	80	95	70	75	80	90	95	95	40	40	70
Bedekking struiklaag (%)	25	30	5	50	0	75	60	10	30	25	15	85	5
Bedekking kruidlaag (%)	55	5	95	10	20	30	5	80	30	10	50	85	70
Bedekking moslaag (%)	.	5	.	10	3	60	1	15	15	.	5	70	40
Bedekking strooisellaag (%)	85	50	.	.	.	10	5	10	15
Hoogte hoge boomlaag (m)	10	12	18	15	13	18	15	20	10	14	22	25	14
Hoogte lage boomlaag (m)	8
Hoogte hoge struiklaag (m)	5	6	4	5	.	9	6	4	3	4	7	4	3
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	45	30	10	35	7	30	30	50	45	30	55	50	40
Aantal soorten	18	12	13	14	10	38	11	12	12	4	16	10	22
QUERCO-FAGETEA (Voedselrijk bos; bomen en struiken)													
Quercus robur bl	4	2a	.	.	4
Quercus robur sl
Quercus robur kl	.	+	.	.	+	.	r	.	2b	.	.	.	r
Fraxinus excelsior bl	.	4	2a	5	.	.	5	.	5	.	.	.	4
Fraxinus excelsior sl	r	2b	.	.	.
Fraxinus excelsior kl	+	+	+	.	1	r	1	.	.	2a	.	.	.
Prunus padus bl	.	r
Prunus padus sl	.	3	r	2a
Prunus padus kl	.	2m	.	+	r
Hedera helix bl	.	.	2a
Hedera helix sl	.	.	1
Hedera helix kl	.	.	5	.	2a	r	.	.
Carpinus betulus bl	.	.	.	5	2a
Populus x canadensis bl	3	.	.	3	3	2b
Tilia species bl	.	.	2a
Tilia x vulgaris sl	2b	.	.
Acer pseudoplatanus bl	.	.	3
Acer pseudoplatanus kl	.	.	r
Acer campestre bl	5	.	.	.
Acer campestre sl	r
Acer campestre kl	+	2a	.	.	.
ALNO-PADION (Voedselrijk bos; kruiden)													
Ranunculus ficaria	.	1	.	2a	.	+	2m	+	+
Alliaria petiolata	.	.	+	.	r	.	1
Geum urbanum	r
ALNO-PADION (Vochtindicatoren)													
Iris pseudacorus	r	r
Deschampsia cespitosa	+
Lythrum salicaria	r
Lysimachia vulgaris	+
Symphytum officinale	+	+	.	1
Calystegia sepium	r
Carex remota	r
Ribes rubrum	.	r	.	r	+	r
Angelica sylvestris	.	.	.	r
Carex acuta	+
Solanum dulcamara	r
Epilobium hirsutum	r	.	r
Valeriana officinalis	+
Stachys sylvatica	+
ALNO-PADION + GALIO-URTICETEA (nitrofiële soorten)													
Glechoma hederacea	+	1	.	+	2b	2a	1	2b	2a	.	.	2b	+
Urtica dioica	1	+	1	1	r	+	1	2b	.	.	3	4	4
Galium aparine	+	+	.	.	.	+	.	2a	+	.	2b	+	2a
Lapsana communis	r
Aegopodium podagraria	r	.	.
Lamium album	r
RHAMNO-PRUNETEA (Klasse der doornstruikelen)													
Rubus caesius	3	+	.	.	.	2b	+	2b	+	.	r	.	+
Crataegus monogyna sl	2b	.	.	2a	.	4	4	2a	r	.	.	2a	.
Crataegus monogyna kl	r	r	r	.	.	+	+	r	.	.	r	r	.
Cornus sanguinea kl	+	1
Cornus sanguinea sl	.	.	.	r	.	2a
Sambucus nigra kl	.	.	+	+	1	.
Sambucus nigra sl	.	.	2a	2a	.	.	r	r	.	.	.	5	2a
Rubus fruticosus ag.	.	.	2a
Corylus avellana sl	.	.	r	r	2a	2a	.	.	.
Ligustrum vulgare kl	.	.	+
Viburnum opulus kl	+
Viburnum opulus sl	r
Rosa canina sl	+
Rosa canina kl	+
MOSSEN													
Eurhynchium praelongum	.	2a	.	2a	1	2m	.	.	.	2a	.	4	.
Fissidens taxifolius	1	1
Eurhynchium striatum	4
Plagiomnium undulatum	2m
Eurhynchium hians	2b	2b

Tabel 3. Overig voedselrijk bos, incl. verruigd hardhoutoibos

Lokaal type	Fr4	Fs1	Fs4	Fs6	Fs6	Fs7	Fs7	Fs8	Fs8	Fs10	Fu1	Fu1	Fu2	
OVERIGE														
Stellaria media	r	+	Vogelmuur
Rumex obtusifolius	.	r	Ridderzuring
Salix alba bl	.	.	2a	.	.	r	.	3	Schietwilg bl
Taraxacum species	.	.	.	r	.	+	Paardenbloem (G)
Anthriscus sylvestris	+	.	.	.	+	Fluitenkruid
Poa trivialis	1	+	2m	Ruw beemdgras
Arctium species	+	r	.	Klit (G)
Betula pubescens bl	4	Zachte berk bl
Agrostis stolonifera	2m	Fioringras
Lysimachia nummularia	1	Penningkruid
Dactylis glomerata	+	Kropaar
Epipactis helleborine	+	Brede wespenorchis
Equisetum arvense	+	Heermoes
Festuca rubra	+	Rood zwenkgras s.s.
Potentilla reptans	+	Vijfvingerkruid
Prunella vulgaris	+	Gewone brunel
Ranunculus acris	+	Scherpe boterbloem
Ranunculus repens	+	Kruipende boterbloem
Rumex conglomeratus	+	Kluwenzuring
Salix cinerea kl	r	Grauwe en Rossige wilg kl
Veronica chamaedrys	r	Gewone ereprijs
Dipsacus fullonum	r	Grote kaardebol
Plantago major s. major	r	Grote weegbree s.s.
Galeopsis tetrahit	+	+	.	Gewone hennepnetel
Impatiens glandulifera	2a	.	.	.	+	.	Reuzenbalsemien
Arctium lappa	+	Grote klit
Heracleum mantegazzianum	+	Reuzenberenklauw
Heracleum sphondylium	2b	.	.	+	+	Gewone berenklauw
Epilobium species	+	.	Basterdwederik (G)
Sonchus oleraceus	r	.	.	Gewone melkdistel
Lamium purpureum	r	Paarse dovenetel s.s.
Carduus crispus	r	Kruidistel

Tabel 4. Zomen en struwelen, Populierenaanplant

Lokaal type	Fp1	Fp2	Fp4	Fp6	Fp6	Gqz1	Gqz2	Rr2	Ruz1	Sh1	Sm1	Sm1	Sm6	
PHRAGMITETEA (Riet-land) + CONVULVULO-FILIPENDULETEA (klasse der natte strooiselruigten)														
Symphitum officinale	+				+					r				Gewone smeerwortel
Phalaris arundinacea	3								+					Rietgras
Calystegia sepium	+										+		r	Haagwinde
Stachys palustris	+													Moerasandoom
Solanum dulcamara	r													Bitterzoet
Thalictrum flavum	r													Poelruit
Valeriana officinalis					+									Echte valeriaan
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigte)														
Galeopsis tetrahit	r													Gewone hennepnetel
Mentha arvensis	+													Akkermunt
Artemisia vulgaris	+	r												Bijvoet
Tanacetum vulgare	r													Boerenwormkruid
Arctium species	+													Klitt (G)
Sinapis arvensis	+													Herik
Arctium lappa		2a							r			2a	+	Grote klitt
Sisymbrium officinale		r										r		Gewone raket
Carduus crispus		r											r	Kruidistel
Conyza canadensis		r												Canadese fijnstraal
Senecio inaequidens				r										Bezemkruid
Oenothera biennis					+									Middelste teunisbloem
Crepis capillaris						r	r							Klein streepzaad
Arctium minus s.l.										+				Gewone klitt
Cirsium vulgare														Speerdistel
MOSSEN														
Eurhynchium hians			3											Kleinsnavelmos
Brachythecium rutabulum				1			2a		2a		2a		1	Gewoon dikkopmos
Calliergonella cuspidata						1								Gewoon puntmos
Plagiommium affine							2m		1					Rond boogsterrenmos
Rhytidiadelphus squarrosus							2m							Gewoon haakmos
Plagiommium undulatum							1							Gerimpeld boogsterrenmos
Pseudoscleropodium purum							+							Groot laddermos
Eurhynchium praelongum													3	Fijn laddermos
OVERIGE														
Rubus caesius	2a				2b				+					Dauwbraam
Rumex obtusifolius	+	r												Ridderzuring
Cirsium arvense	1							+						Akkerdistel
Chenopodium album	+													Melganzenvoet
Bidens species	r													Tandzaad (G)
Anthriscus sylvestris		2a		+							r			Fluitenkruid
Hordeum murinum		2b												Kruipertje
Brassica nigra		r												Zwarte mosterd
Lapsana communis														Akkerkool
Impatiens glandulifera			4								+			Reuzenbalsemien
Heracleum sphondylium				+		r								Gewone berenklauw
Calamagrostis epigejos				5	4							+		Duinriet
Hypericum perforatum					r			+						Sint-Janskruid
Epipactis helleborine					+									Brede wespenorchis
Senecio jacobaea						r	2a							Jakobskruiskruid s.l.
Senecio erucifolius								+						Vittig kruiskruid
Rubus fruticosus ag. sl								5						Gewone braam sl
Silene latifolia									r			r		Avondkoekoeksbloem
Heracleum mantegazzianum											+			Reuzenberenklauw
Lamium album											+			Witte dovenetel
Stellaria aquatica											+			Watermuur
Geranium molle												+		Zachte ooievaarsbek
Geranium dissectum													r	Slijpladige ooievaarsbek
Viola species													+	Violtje (G)

Tabel 7. Glanshaver-grasland zonder stroomdalsoorten

Lokaal type	Gg1	Gg1	Gg2	Gg3	Gg3	Gg4	Gg6	Gg6	Gg7	Gg7	Gg8	Gg8	Gg11	Gg11	Ggs1		
Deelgebied	DD	OM	OM	DD	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM		
Systeemnummer Turboveg	215	127	146	212	161	99	58	165	134	218	144	155	52	53	156		
Opnamennummer kaart	20	169	93	28	111	180	209	119	91	78	139	105	196	225	108		
Sbb-type 1	16C-f	16C-f	16C-f	16C-f	16C-k	16C-h	16C3a	16C3a	16C3b	16C3b	16C3c	16C3c	16C-f	16C-f	16C3d		
Sbb-type 2	16-l	16C-g	16C-k	16C-k	16C-f					16C3c			31D2	31-a			
Datum (2007)	14-jun	15-mei	13-jun	03-mei	05-jul	08-aug	05-jul	06-aug	16-mei	15-mei	12-jun	20-jun	14-jun	03-jul	20-jun		
X-coördinaat	176.273	194.061	190.601	177.249	190.982	195.029	197.015	191.185	190.488	189.372	191.956	190.847	196.681	197.654	190.871		
Y-coördinaat	433.245	428.784	431.402	433.391	431.193	427.483	432.043	430.898	430.488	429.296	430.442	431.422	431.249	432.546	431.403		
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	3x4	2x2		
Bedekking totaal (%)	100	95	98	90	100	70	95	98	95	95	97	100	95	100	100		
Bedekking struiklaag (%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-		
Bedekking kruidlaag (%)	100	95	98	90	100	70	95	98	95	85	95	100	95	100	100		
Bedekking moslaag (%)	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	5	1	-		
Bedekking strooisellaag (%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
Hoogte struiklaag (m)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	-		
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	30	40	60	25	110	65	45	90	40	50	50	40	65	120	40		
Aantal soorten	8	18	12	14	17	9	26	18	18	22	17	16	32	32	26		
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijk grasland) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidentrijk' grasland)																	
Dactylis glomerata	2a	2a	+	2a	1	+	2a	+	3	1	+		2a	1	+	Kropaar	
Poa trivialis	2m	2a	1	2a	1		2a	1		1	+	2a	2a			Ruw beemdgras	
Bromus hordeaceus s. hordeaceus	2a	2b					1			1	+					Zachte dravik s.s.	
Lolium perenne	1			2b			2b		+	1	+					Engels raigras	
Elytrigia repens		1	3				2b			+	+		2b	2b	1	Kweek	
Trifolium repens		1		1			1									Witte klaver	
Alopecurus geniculatus		1														Geknikte vossenstaart	
Poa pratensis		+			r										+	Veldbeemdgras	
Alopecurus pratensis			+	2a							1		1			Grote vossenstaart	
Festuca pratensis			+				2a			1						Beemdlangbloem	
Taraxacum species				+			+			2a						Paardenbloem (G)	
Ranunculus repens					r								+			Kruipende boterbloem	
Phleum pratense s. pratense							1									Timoteegras s.s.	
Plantago major s. major							+									Grote weegbree s.s.	
Capsella bursa-pastoris										+						Gewoon herderstasje	
LOLIO-POTENTILLION (overstromingsgrasland)																	
Festuca arundinacea	1					2a							2b			Rietzwenkgras	
Carex hirta							+					2b			1	Ruige zegge	
Potentilla reptans								+				1			+	Vijfvingerkruid	
Agrostis stolonifera									2m				1			Fioringras	
Rumex crispus													+	+		Kruizuring	
MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidentrijk' grasland)																	
Holcus lanatus	4				+				+								Gestreepte witbol
Ranunculus acris		+		2a				+									Scherpe boterbloem
Cerastium fontanum s. vulgare		+					1			+	+						Gewone hoornbloem
Trifolium dubium		1								1	r					+	Kleine klaver
Plantago lanceolata		r					1	+	+	1			r		+		Smalle weegbree
Bellis perennis		+															Madeliefje
Agrostis capillaris			+					+							+		Gewoon struisgras
Trifolium pratense				1			1				2a						Rode klaver
Centaurea jacea				+				r		+							Knoopkruid
Vicia cracca				+					+				+	2a			Vogelwikke
Festuca rubra						1				2a	1	1	1		+		Rood zwenkgras s.s.
Achillea millefolium							2b					r		+	+		Gewoon duizendblad
Medicago lupulina							+		r						+		Hopklaver
Prunella vulgaris								r									Gewone brunel
Lotus corniculatus v. corniculatus												+			2a		Gewone rolklaver
ARRHENATHERETUM ELATORIS (Glanshaver-hooiland)																	
Arrhenatherum elatius	3	3	2b	2a	2b	3	2a	3	2b	3	+	2a	2b	2b	2b		Glanshaver
Crepis biennis				+					+	+							Groot streepzaad
Galium mollugo					+				1	+		2b		+	+		Glad walstro
Pastinaca sativa							+		r					+			Gewone pastinaak
Tragopogon pratensis s. pratensis									r					r			Gele morgenster
Daucus carota								3	+			+			+		Peen
Convolvulus arvensis									+								Akkerwinde
Pimpinella major									+								Grote bevernel
Trisetum flavescens										1	3	1				+	Goudhaver
Knautia arvensis																2a	Beemd kroon
Allium vineale																r	Kraallook
SEDO-CERASTION (Verbond der droge stroomdalgraslanden)																	
Sanguisorba minor																2b	Kleine pimpernel
Helictotrichon pubescens																2a	Zachte haver
CONVOLVULO-FILIPENDULETEA (klasse der natte strooiselruigten)																	
Solidago gigantea															+		Late guldenroede
Calystegia sepium															1		Haagwinde
Valeriana officinalis															+		Echte valeriana
GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)																	
Urtica dioica	2a		2a		+								2a	+			Grote brandnetel
Galium aparine					+								1	+			Kleefkruid
Glechoma hederacea						2b	1		2a		+	1	1	2b			Hondsdrif
Lathyrus tuberosus												2b				2b	Aardaker
Chaerophyllum bulbosum													+	2a			Knoirbzaad
Torilis japonica													2a				Heggendoornzaad
Lamium maculatum														1			Gevlekte dovenetel
RHAMNO-PRUNETEA (doornstruwelen)																	
Crataegus monogyna kl								+					r	r			Eenstijlige meidoorn kl
Crataegus monogyna sl														r			Eenstijlige meidoorn sl
Humulus lupulus														r			Hop
Prunus spinosa kl															+		Sleedoorn kl
Clematis vitalba															+		Bosrank
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigte)																	
Arctium lappa							+						+	+			Grote klit
Crepis capillaris							1								+		Klein streepzaad
Tanacetum vulgare																	Boerenwormkruid
Cirsium vulgare								r			+						Speerdistel
Arctium minus s.l.																	Gewone klit
Melilotus altissimus								r									Goudgele honingklaver
Euphorbia esula									2a			r					Heksenmelk s.l.
Saponaria officinalis													2a				Zeepekruid
Sisymbrium officinale													r				Gewone raket
Carduus crispus													+	r			Krudistel
Artemisia vulgaris															2a		Bijvoet
Linaria vulgaris															1		Viasbekje
MOSSEN																	
Brachythecium rutabulum					+				+		1		2a				Gewoon dikkopmos
Bryum species										2b							Knikmos (G)
Bryum capillare											1						Gedraaid knikmos
Plagiomnium affine														1			Rond boogsterrenmos

Tabel 7. Glanshaver-grasland zonder stroomdalsoorten

Lokaal type	Gg1	Gg1	Gg2	Gg3	Gg3	Gg4	Gg6	Gg6	Gg7	Gg7	Gg8	Gg8	Gg11	Gg11	Ggs1	
OVERIGE																
Cirsium arvense	.	r	+	.	r	+	+	.	2a	.	.	.	+	+	.	Akkerdistel
Equisetum arvense	.	1	.	.	.	r	Heermoes
Cardamine hirsuta	.	+	Kleine veldkers
Ranunculus ficaria	.	+	Speenkruid
Geranium dissectum	.	r	r	.	3	Slipbladige ooievaarsbek
Phalaris arundinacea	r	Rietgras
Anthriscus sylvestris	.	.	2b	+	.	Fluitenkruid
Heracleum sphondylium	.	.	.	2a	4	+	+	.	Gewone berenklauw
Persicaria amphibia	.	.	+	.	+	Veenwortel
Rumex thyrsiflorus	.	.	.	r	Geoorde zuring
Senecio jacobaea	2b	.	.	2a	.	.	.	2a	+	+	r	Jakobskruiskruid s.l.
Agrimonia eupatoria	r	.	.	r	Gewone agrimonie
Galeopsis tetrahit	r	Gewone hennepnetel
Calamagrostis epigejos	+	Duinriet
Geranium molle	+	Zachte ooievaarsbek
Rhinanthus angustifolius	+	Grote ratelaar
Dipsacus fullonum	r	Grote kaardebol
Vicia sativa s. nigra	+	Smalle wikke s.s.
Vicia sepium	Heggenwikke
Rubus caesius	2b	+	.	2b	Dauwbraam
Lamium album	1	.	.	Witte dovenetel
Brassica nigra	2a	.	.	Zwarte mosterd
Silene latifolia	+	2a	.	Avondkoekoeksbloem
Geranium molle	1	.	.	Zachte ooievaarsbek
Chenopodium album	+	.	.	Melganzenvoet
Rumex obtusifolius	+	.	.	Ridderzuring
Achillea ptarmica	1	.	Wilde bertram
Arenaria serpyllifolia	+	Gewone zandmuur
Sonchus asper	r	Gekroesde melkdistel

Tabel 8. Stroomdalgrasland en Glanshaver-grasland met stroomdalsoorten

Lokaal type	Ds1	Ds1	Ds2	Ds2	Ds2	Ds3	Ds4	Ds6	Ggs1	Ggs1	Ggs2	Ggs3	Ggs4	Ggs4	
Deelgebied	OM	OM	DD	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	DD	DD	DD	
Systeemnummer Turboveg	44	50	106	43	47	48	56	83	55	156	228	213	105	217	
Opnamennummer kaart	191	193	69	190	189	192	216	183	219	108	103	29	70	31	
Sbb-type 1	15A1b	15A1b	31D2	15A1b	15A1b	15A1b	15A1b	15A1b	16C3d	16C3d	16C3c	16C3d	16C3d	16C3d	
Sbb-type 2				31D2	31D2	31D2	14-b								
Datum (2007)	16-mei	14-jun	10-aug	16-mei	13-jun	13-jun	05-jul	14-mei	03-jul	20-jun	15-jun	03-mei	10-aug	14-jun	
X-coördinaat	196.571	196.585	184.983	196.556	196.506	196.572	197.361	196.010	197.416	190.871	190.839	177.291	185.020	177.422	
Y-coördinaat	431.308	431.301	430.940	431.139	431.110	431.141	432.323	429.885	432.374	431.403	429.882	433.467	430.715	433.413	
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	3x3	2x2	3x3	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	3x3	2x2	
Bedekking totaal (%)	30	80	80	90	85	100	95	75	95	100	100	90	95	100	
Bedekking kruidlaag (%)	30	80	80	85	70	95	90	75	90	100	98	90	95	100	
Bedekking moslaag (%)	-	-	1	7	20	5	10	-	10	-	3	-	-	-	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	7	15	45	15	35	45	25	25	55	40	30	25	40	60	
Aantal soorten	9	18	19	21	25	21	16	25	31	26	23	18	16	20	
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijk grasland) + MOLINIO-ARRHENATHEREATEA ('kruidenrijk' grasland)															
Taraxacum species	r	+	1	.	.	+	Paardenbloem (G)
Elytrogia repens	+	.	3	1	.	1	2b	2a	2b	1	.	.	.	1	Kweek
Dactylis glomerata	.	r	+	.	.	+	+	+	2a	+	+	1	2b	3	Kropaar
Poa trivialis	.	+	.	1	.	.	2a	.	2b	2a	Ruw beemdgras
Lolium perenne	.	+	2m	2m	.	2m	Engels raigras
Trifolium repens	.	.	+	Witte klaver
Poa pratensis	+	1	.	.	+	+	+	2m	.	.	Veldbeemdgras
Stellaria media	+	Vogelmuur
Bromus hordeaceus s. hordeaceus	2m	.	.	.	Zachte dravik s.s.
Alopecurus pratensis	1	Grote vossenstaart
Ranunculus repens	+	Kruipende boterbloem
LOLIO-POTENTILLION ANSERINAE (overstromingsgrasland)															
Carex hirta	1	1	.	3	.	2a	+	.	.	.	Ruige zegge
Potentilla reptans	.	1	+	+	1	+	Vijfvingerkruid
Agrostis stolonifera	.	.	2a	Fioringras
Potentilla anserina	1	Zilver schoon
Festuca arundinacea	.	.	.	+	Rietzwenkgras
MOLINIO-ARRHENATHEREATEA ('kruidenrijk' grasland)															
Festuca rubra	+	.	2a	2a	1	2a	2a	2b	1	+	2m	.	4	1	Rood zwenkgras s.s.
Achillea millefolium	.	.	2a	1	.	1	.	+	2a	+	+	.	1	+	Gewoon duizendblad
Lotus corniculatus v. corniculatus	.	.	1	2a	Gewone roiklaver
Medicago lupulina	.	.	r	+	Hopklaver
Leontodon autumnalis	Vertakte leeuwentand
Cerastium fontanum s. vulgare	.	.	.	+	.	+	.	.	+	Gewone hoornbloem
Rumex acetosa	.	.	.	1	r	+	.	.	Veldzuring
Agrostis capillaris	.	.	.	2m	+	Gewoon struisgras
Plantago lanceolata	+	1	+	3	+	1	+	Smalle weegbree
Trifolium dubium	r	+	2b	.	.	.	Kleine klaver
Anthoxanthum odoratum	2a	2a	.	.	Gewoon reukgras
Holcus lanatus	+	.	.	.	Gestreepte witbol
Bellis perennis	+	.	.	.	Madeliefje
Rhinanthus angustifolius	+	.	.	.	Grote ratelaar
Trifolium pratense	+	.	.	.	Rode klaver
Centaurea jacea	2a	.	.	Knoopkruid
Ranunculus acris	+	.	.	Scherpe boterbloem
ARRHENATHERETUM ELATORIS (Glanshaver-hooiland)															
Galium mollugo	.	.	.	+	+	2a	.	+	.	+	Glad walstro
Convolvulus arvensis	.	.	.	+	1	.	.	Akkerwinde
Arrhenatherum elatius	1	1	.	.	2b	2b	+	.	2a	1	Glanshaver
Pastinaca sativa	2a	+	Gewone pastinaak
Picris hieracioides	1	+	Echt bitterkruid
Knautia arvensis	2a	.	2a	.	.	Beemd kroon
Allium vineale	r	Kraailook
Trisetum flavescens	+	1	.	.	.	Goudhaver
Briza media	1	.	.	.	Bevertjes
KOELERIO-CORYNEPHORETEA (droge graslanden)															
Cerastium arvense	2a	2a	.	1	2a	1	.	2b	Akkerhoornbloem
Arenaria serpyllifolia	+	+	Gewone zandmuur
Trifolium campestre	+	.	.	+	Liggende klaver
Sedum acre	1	Muurpeper
SEDO-CERASTION (Verbond der droge stroomdalgraslanden)															
Cynodon dactylon	2a	4	Handjesgras
Eryngium campestre	+	+	3	3	2b	2b	.	+	2a	r	Echte kruisdistel
Ononis repens s. spinosa	2b	2b	2b	Kattendoorn
Medicago falcata	+	+	2b	Sikkelklaver
Salvia pratensis	+	2b	.	.	Veldsalie
Euphorbia cyparissias	2b	.	1	Cipreswolfsmelk
Sedum sexangulare	2a	Zacht vetkruid
Herniaria glabra	1	Kaal breukkruid
Veronica austriaca s. teucrium	+	Brede ereprijs s.s.
Sanguisorba minor	2b	Kleine pimpernel
Helictotrichon pubescens	2a	.	2a	.	.	Zachte haver
Ranunculus bulbosus	2b	2a	.	.	Knolboterbloem
BROMO INERMIS-ERYNGIETUM (droge stroomdalruigte)															
Saponaria officinalis	+	r	.	.	2a	Zeepekruid
Rumex thyrsiflorus	.	+	1	.	+	2a	Geoorde zuring
Euphorbia esula	.	+	.	r	Heksenmelk
Carduus nutans	.	.	.	r	r	Knikkende distel
Bromopsis inermis	1	Kweekdravik
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigten)															
Calamagrostis epigejos	+	1	.	.	2a	1	2a	.	1	Duinriet
Senecio jacobaea	.	r	.	1	.	+	.	.	+	r	.	2a	+	.	Jakobs kruiskruid s.l.
Senecio inaequidens	+	Bezemkruiskruid
Oenothera species	.	r	.	.	+	.	.	2a	Teunisbloem (G)
Geranium pusillum	.	r	2b	Kleine ooeivaarsbek
Tanacetum vulgare	.	.	+	1	.	.	.	+	1	.	.	.	2a	+	Boerenwormkruid
Conyza canadensis	+	.	+	2a	+	Canadese fijnstraal
Equisetum arvense	+	2a	.	.	Heermoes
Sisymbrium officinale	r	Gewone raket
Cynoglossum officinale	r	.	.	+	Veldhondstong
Oenothera biennis	+	Middelste teunisbloem
Sisymbrium altissimum	Hongaarse raket
Erodium cicutarium s. cicutarium	r	Gewone reigersbek s.s.
Artemisia vulgaris	+	+	Bijvoet

Tabel 8. Stroomdalgrasland en Glanshaver-grasland met stroomdalsoorten

Lokaal type	Ds1	Ds1	Ds2	Ds2	Ds2	Ds3	Ds4	Ds6	Ggs1	Ggs1	Ggs2	Ggs3	Ggs4	Ggs4	
Chenopodium album	+	Melganzenvoet
Diplotaxis tenuifolia	+	Grote zandkool
Sisymbrium austriacum	+	Maasraket
Crepis capillaris	+	Klein streepzaad
Silene latifolia	+	Avondkoekebloem
Cirsium vulgare	+	Speerdistel
GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)															
Urtica dioica	.	.	+	2b	Grote brandnetel
Lathyrus tuberosus	2b	Aardaker
Rubus caesius	2b	Dauwbraam
Heracleum sphondylium	2a	.	.	Gewone berenklauw
Torilis japonica	r	Heggendoornzaad
MOSSEN															
Brachythecium rutabulum	.	.	1	2a	.	2a	2a	.	2m	.	1	.	1	.	Gewoon dikkopmos
Rhytidiadelphus squarrosus	.	.	+	.	2b	.	.	.	2a	.	1	.	.	.	Gewoon haakmos
Brachythecium albicans	.	.	+	.	2m	.	2a	Bleek dikkopmos
Plagiomnium affine ag.	.	.	1	Plagiomnium affine agg.
Rhynchostegiella tenella	.	.	+	Slank snavelmos
Tortula species	2m	Sterretje p.p. (G)
Syntrichia ruralis v. ruralis	2m	Daksterretje
Plagiomnium affine	1	.	.	.	1	.	Rond boogsterrenmos
Calliergonella cuspidata	+	.	.	.	Gewoon puntmos
OVERIGE															
Geranium molle	.	1	.	+	1	2a	+	Zachte ooievaarsbek
Cirsium arvense	.	.	.	r	r	.	.	.	1	+	Akkerdistel
Hypericum perforatum	+	.	.	+	Sint-Janskruid
Agrostis gigantea	1	1	Hoog struisgras
Vulpia myuros	1	Gewoon langbaardgras
Crataegus monogyna kl	r	Eenstijlige meidoorn kl
Senecio erucifolius	r	Viltig kruiskruid
Daucus carota	+	.	.	.	+	Peen
Prunus spinosa kl	+	Sleedoom kl
Sonchus asper	r	Gekroesde melkdistel
Calystegia sepium	+	Haagwinde

Tabel 9. Pioniers op relatief droge zandbodems (incl. rivierstrandjes)

Lokaal type	Dgp1	Dgp1	Dgp1	Prs1	Prs2	Prs3	Prs3	Rao6	Rao8	
Deelgebied	OM	OM	OM	DD	DD	DD	OM	OM	OM	
Systeemnummer Turboveg	132	164	201	108	109	107	67	38	192	
Opnamennummer kaart	100	110	231	67	49	68	187	246	230	
Sbb-type 1	14B1c	14-r	14B1c	50A	50A	31A1	31A1	31-d	31-d	
Sbb-type 2		14B1c		12B1b	31-e			31-b		
Datum (2007)	15-mei	06-aug	05-sep	10-aug	11-aug	10-aug	13-jul	15-mei	29-aug	
X-coördinaat	190.818	190.900	197.922	184.495	180.573	184.548	196.367	199.487	197.921	
Y-coördinaat	430.896	430.800	432.244	431.196	432.390	431.166	430.832	431.656	431.546	
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	2x2	2x2	3x3	3x3	3x3	3x3	2x2	
Bedekking totaal (%)	80	95	99	5	10	5	15	10	98	
Bedekking kruidlaag (%)	40	8	85	5	10	5	15	10	90	
Bedekking moslaag (%)	50	95	15	-	-	-	-	-	10	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	3	10	7	5	40	10	25	10	40	
Aantal soorten	15	22	14	8	7	6	21	22	21	
KOELERIO-CORYNEPHORETEA (droge graslanden)										
Brachythecium albicans	3	2b	2b	Bleek dikkopmos
Leontodon saxatilis	+	+	3	Kleine leeuwentand
Cladonia furcata	2a	5	Gevorkt heidestaartje
Arenaria serpyllifolia	1	+	1	.	Gewone zandmuur
Sedum acre	+	2m	+	.	Muurpeper
Cerastium semidecandrum	2m	+	Zandhoornbloem
Festuca filiformis	2a	Fijn schapengras
Erophila verna	+	Vroegeling
Rumex acetosella	.	1	Schapenzuring
Herniaria glabra	.	+	Kaal breukkruid
Carex arenaria	.	+	Zandzegge
LOLIO-POTENTILLION ANSERINAE (overstromingsgrasland)										
Agrostis stolonifera	.	.	2m	1	1	.	1	.	2b	Fioringras
Rorippa sylvestris	.	.	.	2m	.	.	.	r	.	Akkerkers
Potentilla reptans	.	.	.	+	Vijfvingerkruid
Festuca arundinacea	r	Rietzwenkgras
Carex hirta	1	.	.	Ruige zegge
Persicaria amphibia	+	.	.	Veenwortel
ARTEMISIETEA VULGARIS (Droge nitrofiële ruigte), BROMO-INERMIS-ERYNGIETUM (Kweekdravik-associatie, droge stroomdalruigte)										
Tanacetum vulgare	+	Boerenwormkruid
Corispermum intermedium	1	+	.	.	Smal vlieszaad
Geranium pusillum	2b	r	Kleine ooievaarsbek
Oenothera species	r	2a	.	.	.	+	.	r	.	Teunisbloem (G)
Conyza canadensis	.	r	r	1	.	Canadese fijnstraal
Oenothera biennis	.	.	r	.	.	.	+	.	2a	Middelste teunisbloem
Senecio inaequidens	2a	2a	.	Bezemkruiskruid
Reseda lutea	r	.	.	Wilde reseda
Saponaria officinalis	r	.	.	Zeepekruid
Verbascum nigrum	r	.	.	Zwarte toorts
Xanthium strumarium	r	.	.	Late stekelnoot
Datura stramonium	r	.	.	Doornappel
Artemisia vulgaris	+	+	Bijvoet
Sisymbrium officinale	1	.	Gewone raket
Erigeron annuus	3	Zomerfijnstraal
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijke graslanden) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland)										
Phleum pratense s. pratense	+	.	.	r	Timoteegras s.s.
Taraxacum species	.	+	r	.	Paardenbloem (G)
Dactylis glomerata	.	.	+	r	.	Kropaar
Trifolium repens	.	.	2b	Witte klaver
Lolium perenne	r	+	.	Engels raigras
Ranunculus repens	r	.	r	Kruipende boterbloem
Poa annua	1	.	Straatgras
Stellaria media	r	.	Vogelmuur
Capsella bursa-pastoris	r	.	Gewoon herderstasje
Poa trivialis	1	Ruw beemdgras
Plantago major s. major	r	Grote weegbree s.s.
MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland) + ARRHENATHERETUM ELATIORIS (Glanshaver-hooiland)										
Plantago lanceolata	1	+	.	.	.	r	.	.	.	Smalle weegbree
Picris hieracioides	r	Echt bitterkruid
Trifolium dubium	.	r	Kleine klaver
Festuca rubra	.	+	Rood zwenkgras s.s.
Medicago lupulina	.	.	2a	+	Hopklaver
Cerastium fontanum s. vulgare	.	.	1	Gewone hoornbloem
Daucus carota	r	Peen
PHRAGMITETEA (Riet-land)										
Phalaris arundinacea	+	+	+	Rietgras
Rorippa amphibia	+	.	.	Gele waterkers
Glyceria maxima	r	.	Liesgras
Mentha aquatica	+	Watermunt
MOSSEN										
Pseudoscleropodium purum	2a	Groot laddermos
Ceratodon purpureus	.	2m	Gewoon purpersteeltje
Hypnum cupressiforme s.l. species	.	2m	Gewoon klauwtjesmos (G)
Calliigonella cuspidata	.	.	1	Gewoon puntmos
Barbula unguiculata	2m	Kleismaragdsteeltje
Eurhynchium praelongum	2a	Fijn laddermos
Weissia species	+	Parelmoss (G)

Tabel 9. Pioniers op relatief droge zandbodems (incl. rivierstrandjes)

Lokaal type	Dgp1	Dgp1	Dgp1	Prs1	Prs2	Prs3	Prs3	Rao6	Rao8	
OVERIGE										
<i>Erodium cicutarium</i>	2b	1	Gewone en Duinreigersbek
<i>Rubus caesius</i>	.	+	r	Dauwbraam
<i>Anagallis arvensis s. arvensis</i>	.	r	Rood guichelheil
<i>Amaranthus standleyanus</i>	.	r	Argentijnse amarant
<i>Elytrigia repens</i>	.	.	+	1	1	.	+	r	2b	Kweek
<i>Calamagrostis epigejos</i>	.	.	1	Duinriet
<i>Senecio jacobaea</i>	.	.	r	.	.	.	+	.	.	Jakobskruiskruid s.l.
<i>Geranium molle</i>	.	.	+	Zachte ooievaarsbek
<i>Cirsium arvense</i>	.	.	.	r	2a	.	+	+	r	Akkerdistel
<i>Rumex obtusifolius</i>	.	.	.	r	.	.	r	r	r	Ridderzuring
<i>Rorippa austriaca</i>	.	.	.	+	1	Oostenrijkse kers
<i>Equisetum arvense</i>	+	.	+	.	.	Heermoes
<i>Persicaria lapathifolia</i>	r	.	.	.	Bekierde duizendknoop
<i>Salix fragilis</i> kl	r	.	.	.	Kraakwilg kl
<i>Solanum nigrum s. nigrum</i>	r	.	.	.	Zwarte nachtschade s.s.
<i>Amaranthus species</i>	r	.	.	Amarant (G)
<i>Matricaria species</i>	2m	.	Kamille (G)
<i>Isatis tinctoria</i>	r	.	Wede
<i>Sambucus nigra</i> sl	r	.	Gewone vier sl
<i>Glechoma hederacea</i>	2a	Hondsdrif
<i>Salix viminalis</i> kl	r	Katwilg kl
<i>Crataegus monogyna</i> kl	r	Eenstijlige meidoorn kl

Tabel 10. Ruitgen van de Bijvoet-klasse en nitrofiële zomen

Lokaal type	Rab1	Rab2	Rab2	Rab3	Rab5	Rab5	Rae1	Rak1	Rak2	Rak3	Ras2	Ras3	
Deelgebied	OM	DD	OM	OM	OM	OM	OM	OM	DD	OM	OM	OM	
Systeemnummer Turboveg	199	88	45	84	41	173	57	66	111	72	159	46	
Opnamennummer kaart	239	61	182	184	201	151	220	186	48	224	150	188	
Sbb-type 1	31-a	14/c	14/d	31D1	31-d	31-d	31C1	31-d	31-d	31-d	31D2	31D2	
Sbb-type 2													
Datum (2007)	30-aug	39.268	16-mei	39.267	39.218	08-aug	39.268	39.276	39.305	39.314	39.266	39.246	
X-coördinaat	198.091	182.431	195.720	196.050	196.739	192.771	197.419	196.306	180.145	197.630	192.638	196.457	
Y-coördinaat	431.517	431954	429.636	430023	431038	430.737	432314	430721	432540	432410	431477	431043	
Langte x breedte (m)	2x2	3x3	4x4	3x3	3x3	2x2	3x3	3x3	3x3	3x3	2x2	3x3	
Bedekking totaal (%)	100	65	85	40	90	100	75	60	60	95	100	55	
Bedekking kruidlaag (%)	100	65	70	40	90	100	70	60	60	95	100	45	
Bedekking moslaag (%)	-	-	20	-	5	-	10	-	1	-	1	15	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	130	50	15	40	35	120	55	40	50	65	70	40	
Aantal soorten	19	16	21	19	21	20	21	18	8	12	19	19	
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruitgen) + STELLARIETEA MEDIAE (Klasse der akkergemeenschappen) + GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)													
Carduus crispus	+	.	.	.	r	+	Kruldistel
Cirsium arvense	+	r	r	+	Akkerdistel
Brassica nigra	+	1	Zwarte mosterd
Stellaria media	r	Vogelmuur
Lactuca serriola	r	Kompassla
Elytrogia repens	.	2a	1	.	2a	1	+	2b	4	4	+	1	Kweek
Capsella bursa-pastoris	+	.	+	Gewoon herderstasje
Sisymbrium officinale	.	r	.	.	+	Gewone raket
Geranium pusillum	.	.	3	+	Kleine oelievaarsbek
Diploxys tenuifolia	.	.	1	+	Grote zandkool
Chenopodium album	.	.	.	+	Melganzenvoet
Conyza canadensis	.	.	.	1	.	.	+	+	.	.	r	.	Canadese fijnstraal
Reseda lutea	.	.	.	2a	Wilde reseda
Corispermum intermedium	.	.	.	+	Smal vlieszaad
Linaria vulgaris	r	Viasbekje
Galeopsis tetrahit	+	Gewone hennepnetel
Lamium album	+	Witte dovenetel
Tripleurospermum maritimum	Reukeloze kamille
Xanthium strumarium	r	r	.	Late stekelnoot
Crepis capillaris	1	.	2a	.	.	.	Klein streepzaad
Sisymbrium altissimum	+	Hongaarse raket
Equisetum arvense	+	.	.	1	+	Heermoes
DAUCO-MELILOTION (Wormkruid-verbond)													
Artemisia vulgaris	2b	.	r	Bijvoet
Tanacetum vulgare	.	4	2a	2a	.	Boerenwormkruid
Arctium lappa	+	.	.	.	4	5	Grote klit
Silene latifolia	+	Avondkoekebloem
DAUCO-MELILOTION associatie ECHIO-MELILOTUM (Honingklaver-associatie)													
Berteroa incana	.	.	.	2a	Grijskruid
DAUCO-MELILOTION associatie BROMO INERMIS-ERYNGIETUM (Kweekdravik-associatie; droge stroomdalruigte)													
Eryngium campestre	.	.	+	3	+	Echte kruisdistel
Rumex thyrsiflorus	2b	+	Geoorde zuring
Saponaria officinalis	.	.	.	2b	.	.	3	+	Zeepekruid
Carduus nutans	+	Knikkende distel
Bromopsis inermis	+	.	.	Kweekdravik
ONOPORDION ACANTHII associatie ECHIO-VERBASCETUM (Slangenkruid-associatie)													
Oenothera biennis	2a	+	.	.	.	+	Middelste teunisbloem
Cynoglossum officinale	+	Veldhondstong
GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)													
Galium aparine	r	.	.	.	1	+	.	.	.	+	.	.	Kleefkruid
Glechoma hederacea	2b	.	.	.	2a	+	.	.	Hondsdrif
Urtica dioica	.	+	.	.	.	+	.	+	Grote brandnetel
Alliaria petiolata	+	Look-zonder-look
Aegopodium podagraria	2a	.	.	Zevenblad
Chaerophyllum bulbosum	+	.	.	Knolribzaad
Lamium maculatum	+	.	.	Gevlekte dovenetel
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijk grasland) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland)													
Polygonum aviculare	r	r	.	.	.	+	Gewoon varkensgras
Achillea millefolium	.	.	1	Gewoon duizendblad
Lolium perenne	.	.	.	+	.	1	Engels raaigras
Taraxacum species	.	r	.	.	+	r	r	Paardenbloem (G)
Plantago major s. major	r	Grote weegbree s.s.
Dactylis glomerata	.	.	2b	.	.	1	Kropaar
Poa trivialis	.	.	1	.	2b	2a	Ruw beemdgras
Ranunculus repens	+	2a	Kruipende boterbloem
Agrostis stolonifera	1	.	.	2a	Fioringras
Alopecurus pratensis	1	Grote vossenstaart
Poa pratensis	1	.	Veldbeemdgras
Poa annua	+	Straatgras
LOLIO-POTENTILLION ANSERINAE (overstromingsgrasland)													
Rumex crispus	.	r	r	+	Kruldisting
Potentilla reptans	.	+	+	.	Vijfvingerkruid
Festuca arundinacea	.	.	.	+	.	.	.	r	Rietzwenkgras
Potentilla anserina	r	Zilverschoon
Rorippa sylvestris	+	Akkerkers
Carex hirta	1	1	Ruige zegge
KOELERIO-CORYNEPHORETEA (droge graslanden)													
Cerastium arvense	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	1	2a	Akkerhoornbloem
Cynodon dactylon	.	.	.	1	Handjesgras
Arenaria serpyllifolia	.	.	.	+	Gewone zandmuur
Sedum acre	1	Muurpeper
Hypochaeris radicata	r	.	.	.	Gewoon biggenkruid
Cerastium semidecandrum	1	Zandhoornbloem
MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland)													
Plantago lanceolata	.	.	+	+	Smalle weegbree
Galium mollugo	.	.	+	Glad walstro
Cerastium fontanum s. vulgare	.	.	+	+	Gewone hoornbloem
Agrostis capillaris	.	.	.	1	Gewoon struisgras
Pastinaca sativa	r	Gewone pastinaak
Arrhenatherum elatius	+	+	Glanshaver
Festuca rubra	1	Rood zwenkgras s.s.
Trifolium dubium	r	.	Kleine klaver

Tabel 10. Ruygten van de Bijvoet-klasse en nitrofiële zomen

Lokaal type	Rab1	Rab2	Rab2	Rab3	Rab5	Rab5	Rae1	Rak1	Rak2	Rak3	Ras2	Ras3	
PHRAGMITETEA (Riet-klasse) + MOLINIETALIA (bloemrijk moerasgrasland) + CONVULVULO-FILIPENDULETEA (Klasse der natte strooiselruyigten)													
Phalaris arundinacea	2a	Rietgras
Lycopus europaeus	3	Wolfspoot
Mentha aquatica	2a	Watermunt
Symphytum officinale	+	Gewone smeerwortel
Calystegia sepium	+	Haagwinde
Solidago gigantea	+	Late guldenroede
Deschampsia cespitosa	+	Ruwe smele
Lysimachia vulgaris	r	Grote wederik
Senecio fluviatilis	r	.	.	Rivierkruiskruid
MOSSEN													
Brachythecium rutabulum	.	.	2a	Gewoon dikkopmos
Rhytidiadelphus squarrosus	.	.	2a	+	.	Gewoon haakmos
Bryum argenteum	.	.	.	1	.	.	2m	2a	Zilvermos
Ceratodon purpureus	2m	2m	Gewoon purpersteeltje
Brachythecium albicans	2a	Bleek dikkopmos
Syntrichia ruralis v. ruralis	2m	Daksterretje
Bryum species	1	.	.	.	Knikmos (G)
Eurhynchium praelongum	+	.	Fijn laddermos
Syntrichia calcicola	2m	Klein duinsterretje
OVERIGE													
Stellaria aquatica	+	Watermuur
Persicaria maculosa	r	Perzikkruid
Rubus caesius	r	Dauwbraam
Poa angustifolia	.	r	Smal beemdgras
Senecio jacobaea	.	r	2a	r	.	.	.	+	Jakobskruiskruid s.l.
Geranium dissectum	.	r	+	.	Slipbladige ooievaarsbek
Senecio inaequidens	.	.	+	.	.	.	2a	+	+	.	.	r	2a
Erodium cicutarium	.	.	1	.	.	.	+	Gewone en Duinreigersbek
Rorippa austriaca	.	.	1	2b	Oostenrijkse kers
Oenothera species	.	.	+	Teunisbloem (G)
Vulpia myuros	.	.	.	1	Gewoon langbaardgras
Oenanthe species	.	.	.	+	Torkruid (G)
Salix fragilis kl	.	.	.	r	Kraakwilg kl
Senecio erucifolius	r	Viltig kruiskruid
Anthriscus sylvestris	2a	Fluitenkruid
Rumex obtusifolius	Ridderzuring
Anisantha sterilis	+	IJle dravik
Geranium molle	+	.	.	.	Zachte ooievaarsbek
Persicaria amphibia	+	.	.	.	Veenwortel
Calamagrostis epigejos	1	.	.	Duinriet
Impatiens glandulifera	2a	.	.	Reuzenbalsemien
Heracleum sphondylium	+	.	Gewone berenklaauw

Tabel 11. Ruigten van Duinriet en Dauwbraam

Lokaal type	Rac3	Rac4	Rac5	Rac5	Rrc1	Rrc2	Rrc3	Rrc3	Rrc5	
Deelgebied	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	
Systeemnummer Turboveg	59	64	180	250	113	18	187	246	243	
Opmatenummer kaart	207	205	131	109	172	199	200	101	84	
Sbb-type 1	14-k	14-k	14-k	14-k	37-g	37-g	37-g	37-g	37-g	
Datum (2007)	05-jul	11-jul	16-aug	06-sep	22-sep	02-mei	21-aug	16-aug	13-jul	
X-coördinaat	196.925	196.858	191.830	190.897	194.290	196.716	196.735	190.826	190.177	
Y-coördinaat	431.858	431.842	430.695	430.213	429.630	431.165	430.502	430.638	430.193	
Lengte x breedte (m)	3x3	3x3	2x2	2x2	5x5	3x3	2x2	2x2	2x2	
Bedekking totaal (%)	100	80	95	80	70	95	95	95	85	
Bedekking kruidlaag (%)	95	70	95	80	70	95	90	95	85	
Bedekking moslaag (%)	50	15	2	4	-	-	5	-	-	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	80	45	120	50	25	65	20	30	30	
Aantal soorten	18	24	20	9	4	5	13	16	14	
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigten) + STELLARIETEA MEDIAE (Klasse der akkergemeenschappen)										
Potentilla reptans	+	+	+	Vijfvingerkruid
Prunella vulgaris	+	+	+	Gewone brunel
Myosotis arvensis	+	Akkervergeet-mij-nietje
Verbascum nigrum	r	Zwarte toorts
Verbascum species	.	r	Toorts (G)
Tanacetum vulgare	.	r	Boerenwormkruid
Melilotus altissimus	+	.	Goudgele honingklaver
Galeopsis tetrahit	r	.	.	Gewone hennepnetel
Arctium lappa	r	2a	3	.	Grote klit
Chenopodium album	+	Melganzenvoet
Cirsium arvense	.	.	.	+	.	.	.	+	1	Akkerdistel
Equisetum arvense	r	Heermoes
Sisymbrium officinale	1	Gewone raket
ECHIO-VERBASCETUM (Slangenkruid-associatie)										
Oenothera biennis	.	2a	Middelste teunisbloem
BROMO INERMIS-ERYNGIETUM (Kweekdravik-associatie; droge stroomdalruigte) + SEDO-CERASTION (Verbond der droge stroomdalgraslanden)										
Euphorbia cyparissias	1	Cipreswolfsmelk
Eryngium campestre	.	r	Echte kruisdistel
PHRAGMITETEA (Riet-klasse) + MOLINIETALIA (bloemrijk moerasgrasland)										
Solidago gigantea	.	r	Late guldenroede
Lythrum salicaria	.	.	+	+	Grote kattenstaart
Mentha aquatica	.	.	1	+	Watermunt
Phragmites australis	r	+	.	Riet
Carex acuta	.	.	.	+	Scherpe zegge
Lysimachia vulgaris	.	.	.	+	Grote wederik
Phalaris arundinacea	1	Rietgras
CONVOLVULO-FILIPENDULETEA (Klasse der natte strooiselruigten)										
Epilobium hirsutum	+	.	.	.	Harig wilgenroosje
Calystegia sepium	+	.	Haagwinde
Symphytum officinale	+	Gewone smeerwortel
GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)										
Glechoma hederacea	+	.	2a	.	.	.	3	.	+	Hondsdrif
Urtica dioica	2a	+	.	Grote brandnetel
Galium aparine	2m	.	.	Kleefkruid
Graslandsoorten PLANTAGINETEA MAJORIS + MOLINIO-ARRHENATHERETEA + KOELERIO-CORYNEPHORETEA										
Dactylis glomerata	+	+	+	.	Kropaar
Vicia cracca	+	.	+	.	.	.	r	.	+	Vogelwikke
Arrhenatherum elatius	+	+	Glanshaver
Pastinaca sativa	+	r	Gewone pastinaak
Picris hieracioides	r	1	Echt bitterkruid
Galium verum	+	Geel walstro
Holcus lanatus	.	1	+	Gestreepte witbol
Agrostis stolonifera	.	+	1	.	Fioringras
Achillea millefolium	.	1	Gewoon duizendblad
Arenaria serpyllifolia	.	1	Gewone zandmuur
Cerastium fontanum s. vulgare	.	+	+	Gewone hoornbloem
Festuca arundinacea	.	+	Rietzwenkgras
Geranium molle	.	+	Zachte oievaarsbek
Poa pratensis	.	+	Veldbeemdgras
Trifolium repens	.	+	Witte klaver
Plantago lanceolata	.	.	+	1	.	Smalle weegbree
Festuca arundinacea	.	.	2a	Rietzwenkgras
Festuca rubra	.	.	1	Rood zwenkgras s.s.
Lotus pedunculatus	.	.	+	Moerasrolklaver
Ranunculus repens	.	.	+	Kruipende boterbloem
Cardamine pratensis	.	.	r	Pinksterbloem
Carex hirta	.	.	r	Ruige zegge
Trifolium pratense	1	.	Rode klaver
Galium mollugo	1	.	Glad walstro
Polygonum aviculare	+	.	Gewoon varkensgras
Ranunculus acris	+	.	Scherpe boterbloem
Vicia sativa s. nigra	+	.	Smalle wikke s.s.
Plantago major s. major	+	Grote weegbree s.s.
Poa trivialis	+	Ruw beemdgras
MOSSEN										
Calliergonella cuspidata	2b	.	2m	.	.	.	2m	.	.	Gewoon puntmos
Drepanocladus aduncus	2b	.	.	2m	Moerassikkelmos
Brachythecium albicans	.	2m	Bleek dikkopmos
Plagiommium undulatum	.	.	1	Gerimpeld boogsterrenmos
Barbula unguiculata	2m	.	.	Kleismaragdsteeitje
Brachythecium rutabulum	2m	.	.	Gewoon dikkopmos
Bryum capillare	2m	.	.	Gedraaid knikmos

Tabel 11. Ruigten van Duinriet en Dauwbraam

Lokaal type	Rac3	Rac4	Rac5	Rac5	Rrc1	Rrc2	Rrc3	Rrc3	Rrc5	
Bryum argenteum	+	.	.	Zilvermos
OVERIGE										
Calamagrostis epigejos	4	3	4	5	.	1	.	.	.	Duinriet
Rubus caesius	3	2b	.	+	4	5	3	4	4	Dauwbraam
Hypericum perforatum	1	1	r	.	Sint-Janskruid
Crataegus monogyna kl	r	.	r	Eenstijlige meidoorn kl
Betula pubescens kl	.	.	r	Zachte berk kl
Scutellaria galericulata	.	.	+	Blaauw glidkruid
Persicaria amphibia	1	Veenwortel
Elytrigia repens	+	1	Kweek
Tussilago farfara	2a	Klein hoefblad
Capsella bursa-pastoris	r	Gewoon herderstasje
Rumex maritimus	r	Goudzuring

Tabel 12. Ruigten van braakliggende akkers, Distel, Zuring, Brandnetel

Lokaal type	AB1	Rad1	Rad1	Rad2	Rad2	Ram1	Ram1	Roz1	Ru1	Ru2	Ru2	Ru2	OM
Deelgebied	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	OM	DD	DD	MW	OM	
Systeemnummer Turboveg	198	148	232	51	233	157	230	37	121	95	87	225	
Opnamennummer kaart	241	142	113	195	112	117	118	244	58	50	2	71	
Sbb-type 1		31-e	31-e	31-e	31-e	31-d	31-d	16/a	33-a	32-f	32-f	32-f	
Sbb-type 2		31-d	31-d			33-c		16/b			33-a		
Datum (2007)	30-aug	19-jun	15-jun	14-jun	15-jun	20-jun	15-jun	15-mei	24-sep	06-jul	01-jun	12-jun	
X-coördinaat	198.487	191.989	191.014	196.634	191.007	191.179	191.136	199.432	181.945	180.674	191.608	188.603	
Y-coördinaat	431.625	430.816	430.377	431.257	430.562	431.495	430.661	431.625	431.946	432.263	442.525	429.074	
Lengte x breedte (m)	3x3	2x3	2x2	3x3	2x2	2x2	2x2	3x3	3x3	5x5	3x3	3x3	
Bedekking totaal (%)	30	95	100	95	90	100	95	90	100	100	100	100	
Bedekking kruidlaag (%)	30	95	100	95	90	100	95	90	100	100	100	100	
Bedekking moslaag (%)	-	-	-	-	1	-	1	-	5	-	1	-	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	20	80	150	90	130	150	170	50	100	150	80	150	
Aantal soorten	28	26	5	13	11	16	5	13	11	16	11	5	
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigten) + STELLARIETEA MEDIAE (Klasse der akkergemeenschappen)													
Elytrogia repens	+	.	.	2a	.	1	.	+	1	2a	2a	1	Kweek
Chenopodium album	r	.	2b	Melganzenvoet
Stellaria media	1	Vogelmuur
Matricaria recutita	r	Echte kamille
Veronica persica	+	Grote ereprijs
Polygonum aviculare	+	Gewoon varkensgras
Sinapis arvensis	r	Herik
Brassica species	+	Kool (G)
Thlaspi arvense	r	Witte krodde
Capsella bursa-pastoris	1	Gewoon herderstasje
Senecio vulgaris	+	Klein kruiskruid
Carduus crispus	.	3	5	+	.	.	.	Kruiddistel
Cirsium vulgare	.	3	2a	.	+	+	Speerdistel
Arctium lappa	.	r	+	.	.	.	Grote klit
Linaria vulgaris	.	+	Viasbekje
Conyza canadensis	.	r	Canadese fijnstraal
Galeopsis tetrahit	.	r	Gewone hennepnetel
Cirsium arvense	.	.	.	4	5	.	.	3	r	+	+	1	Akkerdistel
Brassica nigra	Zwarte mosterd
Tripleurospermum maritimum	2a	.	.	1	.	4	5	.	+	.	.	.	Reukeloze kamille
Silene latifolia	.	.	.	+	Avondkoekoeksbloem
Arctium species	.	.	.	+	Klit (G)
Artemisia vulgaris	r	.	.	.	r	.	.	Bijvoet
Matricaria species	Kamille (G)
Tanacetum vulgare	1	Boerenwormkruid
Hypericum perforatum	+	Sint-Janskruid
GALIO-URTICETEA (nitrofiële zomen)													
Urtica dioica	+	+	.	.	1	+	.	2a	5	5	5	5	Grote brandnetel
Glechoma hederacea	+	3	.	.	.	3	.	.	2b	2m	.	.	Hondsdrif
Galium aparine	.	1	.	+	+	Kleefkruid
Chaerophyllum temulum	.	+	Dolle kervel
PHRAGMITETEA (Riet-klasse) + MOLINIETALIA (bloemrijk moerasgrasland) + CONVULVULO-FILIPENDULETEA (Klasse der natte strooiselruigten)													
Phalaris arundinacea	.	.	.	1	.	+	.	1	.	1	+	1	Rietgras
Solidago gigantea	2b	.	.	Late guldenroede
Solanum dulcamara	.	2a	.	.	r	Bitterzoet
Calystegia sepium	.	+	.	.	1	2b	2a	+	Haagwinde
Symphytum officinale	.	r	+	.	.	Gewone smeerwortel
Mentha aquatica	.	+	Watermunt
Epilobium hirsutum	.	r	Harig wilgenroosje
Achillea ptarmica	+	1	.	.	Wilde bertram
Lythrum salicaria	1	.	.	Grote kattenstaart
Graslandsoorten PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijk grasland) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland)													
Poa trivialis	+	2a	1	2b	2a	+	.	2b	.	.	1	.	Ruw beemdgras
Ranunculus repens	r	+	Kruipende boterbloem
Cerastium fontanum s. vulgare	r	r	Gewone hoornbloem
Plantago major s. major	+	Grote weegbree s.s.
Poa annua	+	Straatgras
Medicago lupulina	r	Hopklaver
Lolium perenne	.	.	1	Engels raaigras
Achillea millefolium	.	.	.	+	Gewoon duizendblad
Taraxacum species	+	.	r	.	.	Paardenbloem (G)
Alopecurus pratensis	+	2a	.	.	.	Grote vossenstaart
Dactylis glomerata	1	+	.	Kropaar
Arrhenatherum elatius	1	.	Glanshaver
LOLIO-POTENTILLION ANSERINAE (overstromingsgrasland)													
Rorippa sylvestris	1	+	.	2a	Akkerkers
Agrostis stolonifera	+	Fioringras
Rumex crispus	r	Krulzuring
Potentilla reptans	.	.	.	1	.	2a	.	.	.	+	.	.	Vijfvingerkruid
Carex hirta	.	.	.	1	Ruige zegge
Potentilla anserina	+	.	.	.	2a	.	.	Zilver schoon
OVERIGE													
Rumex obtusifolius	2a	+	3	Ridderzuring
Persicaria amphibia	r	.	.	+	.	+	.	.	.	1	.	.	Veenwortel
Potentilla supina	+	Liggende ganzerik
Amaranthus species	+	Amarant (G)
Rumex palustris	r	Moeraszuring
Calamagrostis epigejos	.	+	Duinriet
Rubus caesius	.	+	Dauwbraam
Prunus spinosa kl	.	2a	Sleedoorn kl
Cornus sanguinea kl	.	2a	Rode kornoelje kl
Juncus inflexus	.	+	Zeegroene rus
Sambucus nigra kl	.	r	.	.	r	Gewone vlier kl
Epilobium parviflorum	.	.	+	.	1	.	+	Viltige basterdwederik
Senecio jacobaea	.	.	.	+	Jakobskruiskruid s.l.
Brachythecium rutabulum	2m	.	1	.	2a	.	1	.	Gewoon dikkopmos
Salix caprea kl	r	Boswilg kl
Stellaria aquatica	+	Watermuur
Barbula unguiculata	2m	Kleismaragdsteeeltje
Festuca gigantea	1	.	.	.	Reuzenzwenkgras
Anthriscus sylvestris	+	.	Fluitenkruid
Cuscuta europaea	r	.	Groot warkruid

Tabel 13. Pioniers natte bodems

Lokaal type	P3	Pq1	Pia1	Pjb2	Pt1	Pt3	Pt3	Pt6	Pts1	Pts2	Pw1	Rac5	Wk6	Wkb1	
Deelgebied	OM	OM	OM	OM	OM	DD	DD	OM	MW	OM	OM	OM	OM	OM	
Systeemnummer Turboveg	39	74	247	139	221	120	204	227	98	193	152	250	248	249	
Opnamennummer kaart	245	240	124	173	85	59	39	74	5	236	130	109	94	96	
Sbb-type 1	50C	50C	12B-m	28-a	29A1	29A1	29-a	29A2	29A4	29A4	08-g	14-k	01B1b	05C2	
Sbb-type 2		16-k	08C2a	12B1a										08B3a	
Datum (2007)	15-mei	21-aug	15-aug	11-jun	11-jun	24-sep	08-okt	14-jun	04-jul	29-aug	19-jun	06-sep	06-sep	06-sep	
X-coördinaat	199.441	198.445	191.462	194.300	190.180	182.017	179.050	189.092	191.492	197.994	191.823	190.897	190.613	190.643	
Y-coördinaat	431.710	432.361	430.419	428.550	430.256	431.960	432.814	429.338	435.404	431.545	430.788	430.213	429.504	429.672	
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	3x3	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	
Bedekking totaal (%)	0	80	80	95	100	90	10	100	30	10	40	80	20	90	
Bedekking kruidlaag (%)	0	20	10	95	100	90	10	100	30	7	40	80	20	90	
Bedekking moslaag (%)	-	75	-	1	-	-	-	-	1	3	4	4	-	0	
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	15	20	50	12	10	25	20	40	5	7	30	50	0	0	
Aantal soorten	1	21	21	20	10	6	8	14	15	39	12	9	1	6	
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijke graslanden) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA ('kruidenrijk' grasland)															
Trifolium repens		2a	+												Witte klaver
Cerastium fontanum s. vulgare		+													Gewone hoornbloem
Dactylis glomerata		+													Kropaar
Holcus lanatus		+													Gestreepte witbol
Poa trivialis		+								+					Ruw beemdgras
Taraxacum species		+													Paardenbloem (G)
Achillea millefolium		r													Gewoon duizendblad
Lolium perenne		r													Engels raaigras
Plantago major s. major			2a					+							Grote weegbree s.s.
Poa annua								2m		+					Straatgras
Stellaria media								r							Vogelmuur
Ranunculus repens										+					Kruipende boterbloem
Medicago lupulina										r					Hopklaver
LOLIO-POTENTILLON ANSERINAE (overstromingsgrasland)															
Agrostis stolonifera		2a	1	2a	2b		+	1	+	r	2a				Fioringras
Carex hirta		+													Ruige zegge
Potentilla anserina		+	+	+	+		+								Zilver schoon
Myosotis laxa s. cespitosa			+												Zompvergeet-mij-nietje
Plantago major s. intermedia				3					2m	1					Getande weegbree
Alopecurus geniculatus			+												Geknikte vossenstaart
Rumex crispus								r							Kruizuring
Centaureum pulchellum											2m				Fraai duizendguldenkruid
Carex otrubae											r				Valse voszegge
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigten) + STELLARIETEA MEDIAE (akker-kruiden)															
Conyza canadensis		2m									+				Canadese fijnstraal
Crepis capillaris		1													Klein streepzaad
Oenothera species		r													Teunisbloem (G)
Sonchus species															Melkdistel (G)
Equisetum arvense			+	2m					r	+					Heermoes
Persicaria maculosa															Perzikkruid
Cirsium arvense					1					r		+			Akkerdistel
Capsella bursa-pastoris					+										Gewoon herderstasje
Persicaria mitis						2a									Zachte duizendknoop
Chenopodium album								2a							Melganzenvoet
Brassica nigra								r							Zwarte mosterd
Tripleurospermum maritimum									1						Reukeloze kamille
Echinochloa crus-galli										+					Hanenpoot
Erigeron annuus										+					Zomerfijnstraal
Senecio vulgaris										r					Klein kruiskruid
ISOETO-NANOJUNETEA (Dwergbiezen-klasse)															
Juncus bufonius				3						2b					Greppeirus
BIDENTETEA (Tandzaad-klasse)															
Bidens tripartita					5						r				Veerdelig tandzaad
Persicaria hydropiper						2a	2a								Waterpeper
Rorippa palustris							+								Moeraskers
Gnaphalium uliginosum				r											Moerasdroogbloem
Persicaria lapathifolia						4									Beklierde duizendknoop
Bidens frondosa								4							Zwart tandzaad
Rumex maritimus								3							Goudzuring
Eleocharis acicularis											2m				Naaldwaterbies
Alopecurus aequalis											r				Rosse vossenstaart
ELEOCHARITO-ACICULARIS-LIMOSELLETUM (Slijkgroen-associatie)															
Veronica catenata									2b	+					Rode waterereprijs
Pulicaria vulgaris									1	2m					Klein vlooienvoet
Limosella aquatica									1						Slijkgroen
Riccia cavernosa									1						Sponswaternetje
PHRAGMITETEA (Riet-land) + MOLINIO-ARRHENATHERETEA (bloemrijk moerasgrasland) + CONVULVULO-FILIPENDULETAEA (klasse der natte strooiselruigten)															
Solidago gigantea															Late guldenroede
Mentha aquatica			2a	2a	1					+					Watermunt
Lycopus europaeus			2a						r						Wolfsfoot
Carex acuta															Scherpe zegge
Lythrum salicaria							+								Grote kattenstaart
Galium palustre															Moeraswalstro
Phragmites australis															Riet
Calystegia sepium					r										Haagwinde
Phalaris arundinacea							+								Rietgras
Myosotis scorpioides					1					+					Moerasvergeet-mij-nietje
Rorippa amphibia															Gele waterkers
Veronica anagallis-aquatica										+					Blauwe waterereprijs
Veronica beccabunga										r					Beekpunge
Typha angustifolia											r				Kleine lisdodde
Oenanthe aquatica											r				Watertorkruid
Alisma plantago-aquatica												+			Grote waterweegbree
Iris pseudacorus													+		Gele lis
Sium latifolium													+		Grote waterpeper
Lysimachia vulgaris													+		Grote wederik
PARVOCARIECETEA (Klasse der kleine zeggen)															
Juncus articulatus			3							1					Zomprus
Senecio paludosus															Moeraskruiskruid
Veronica scutellata															Schildereprijs
Ranunculus flammula					r										Egelboterbloem
LEMNETEA MINORIS (Eendekroos-klasse)															
Lemna trisulca													2b		Puntkroos
Lemna minor														1	Klein kroos
UTRICULARIETUM VULGARIS (associatie van Groot blaasjeskruid) van het HYDROCHARITON MORSUS-RANAE (Kikkerbeet-verbond)															
Utricularia vulgaris														5	Groot blaasjeskruid
MOSSEN															
Barbula unguiculata		4													Kleismaragdsteeltje
Bryum argenteum		2m													Zilvermos
Calliergonella cuspidata			2b												Gewoon puntmos
Pohlia nutans				+											Gewoon peermos
Bryum species										2m					Knikmos (G)
Weissia species										2m					Parelmoss (G)
Aneura pinguis										2m					Echt vetmos
Marchantia polymorpha										r					Parapluitjesmos
Drepanocladus aduncus											2m	2m			Moerassikkelmos

Tabel 16. Overstromingsgrasland

Lokaal type	Gor1	Gor1	Gor1	Gor2	Gor3	Gor4	Gor5	Gor5	Gor5	Gor6	Gor7	Gor9	Gor12	Gor13	Gor14	Gor15	Gor15	
OVERIGE																		
Rumex obtusifolius	r	.	2b	+	Ridderzuring
Heracleum sphondylium	r	Gewone berenklauw
Eleocharis palustris	.	.	.	2a	.	2a	.	2m	+	2a	+	.	.	Gewone waterbies
Mentha aquatica	.	+	.	.	.	1	.	2b	2a	2a	.	.	+	2a	2b	.	+	Watermunt
Salix alba kl	.	r	2a	Schietwilg kl
Salix cinerea kl	.	r	Grauwe en Rossige wig kl
Populus species kl	.	r	Populier (G) kl
Rumex crispus x obtusifolius	.	r	Bermzuring
Persicaria amphibia	.	.	+	Veenwortel
Equisetum arvense	+	Heermoes
Lotus glaber	r	Smalle rolklaver
Rumex species	r	Zuring (G)
Lysimachia nummularia	r	.	+	.	+	r	Penningkruid
Glechoma hederacea	+	Hondsdrif
Veronica scutellata	Schildereprijs
Juncus articulatus	Zomprus
Geranium molle	r	Zachte ooievaarsbek

Tabel 17. Natte ruigten

Lokaal type	Gof1	Rn1	Rn2	Rn3	Rn6	Rn8	Rnf4	Rnf6	Rnf6	Rp1	Rui1	
Deelgebied	OM	OM	OM	OM	DD	OM	DD	DD	OM	MW	OM	
Systeemnummer Turboveg	153	245	191	101	94	73	76	147	142	96	65	
Opnamennummer kaart	126	123	227	178	54	223	36	38	154	6	213	
Sbb-type 1	12B-i	32-a	32-b	32-c	32/a	32B1	32A1	32A1	32A1	16-r	32-f	
Sbb-type 2				32/a				32-c	08C-d	12B-e		
Datum (2007)	19-jun	15-aug	29-aug	08-aug	06-jul	20-aug	20-sep	17-jun	12-jun	04-jul	14-jul	
X-coördinaat	191.808	191.375	197.789	194.717	180.828	197.592	178.385	179.057	192.991	191.683	197.080	
Y-coördinaat	430.756	430.394	431.365	429.459	432.272	432.391	432.280	432.343	430.405	435.151	431.852	
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	2x2	5x5	5x5	3x3	2x2	3x3	3x3	3x3	3x3	
Bedekking totaal (%)	98	100	100	100	100	95	70	95	100	95	100	
Bedekking struiklaag (%)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bedekking kruidlaag (%)	98	100	100	100	100	95	70	95	100	95	100	
Bedekking moslaag (%)	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hoogte struiklaag (m)	-	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)	60	160	70	70	150	90	110	65	90	100	120	
Aantal soorten	21	16	20	13	10	11	9	22	18	14	9	
CONVOLVULO-FILIPENDELEA (klasse der natte strooiselruigten)												
Valeriana officinalis	+	.	r	Echte valeriaan
Eupatorium cannabinum	.	3	Koninginnenkruid
Epilobium hirsutum	.	+	3	Harig wilgenroosje
Calystegia sepium	r	+	1	4	2a	2a	.	2a	+	.	.	Haagwinde
Solidago gigantea	.	1	.	2b	5	Late guldenroede
Senecio fluviatilis	2a	Rivierkruiskruid
Stachys palustris	.	.	+	.	+	Moerasandoorn
Symphytum officinale	.	.	3	3	+	.	.	Gewone smeerwortel
Euphorbia palustris	2b	Moeraswolfsmelk
Solanum dulcamara	Bitterzoet
Thalictrum flavum	2b	3	.	.	Poelruit
GALIO-URTICITEA (nitrofiële zomen) + ALNO-PADION (licht nitrofiel bos)												
Rubus caesius	2a	3	2a	.	.	+	2a	Dauwbraam
Urtica dioica	.	1	+	2b	+	2b	.	r	.	.	2a	Grote brandnetel
Heracleum sphondylium	.	+	Gewone berenklauw
Galium aparine	.	.	+	1	Kleefkruid
Glechoma hederacea	2a	2m	Hondsdrif
Impatiens glandulifera	2b	4	Reuzenbalsemien
Lamium maculatum	2a	Gevlekte dovenetel
Lamium album	1	Witte dovenetel
Aegopodium podagraria	+	Zevenblad
Chaerophyllum bulbosum	r	Knolribzaad
PHRAGMITETEAE (Riet-land)												
Phalaris arundinacea	2a	.	2a	+	.	1	.	1	2a	+	.	Rietgras
Phragmites australis	.	2a	+	.	.	+	.	Riet
Lycopus europaeus	.	.	+	.	+	2a	.	Wolfspoot
Iris pseudacorus	.	.	r	.	.	.	r	+	.	.	.	Gele lis
Carex acuta	+	+	.	.	.	Scherpe zegge
Schoenoplectus lacustris	r	.	.	.	+	Mattenbies
Glyceria maxima	+	.	1	.	Liesgras
Myosotis scorpioides	+	.	+	.	Moerasvergeet-mij-nietje
Rorippa amphibia	+	.	r	.	Gele waterkers
Senecio paludosus	+	.	.	.	Moeraskruiskruid
PLANTAGINETEA MAJORIS (voedselrijk grasland) + MOLINIO-ARRHENATHERETEAE ('kruidenrijk' grasland)												
Elytrigia repens	+	+	.	.	.	2a	.	.	1	.	1	Kweek
Poa trivialis	1	3	1	.	2m	Ruw beemdgras
Dactylis glomerata	+	+	.	.	Kropaar
Holcus lanatus	+	2a	.	.	Gestreepte witbol
Trifolium repens	+	Witte klaver
Poa pratensis	+	Veldbeemdgras
Prunella vulgaris	r	Gewone brunel
Vicia cracca	.	+	+	r	.	.	.	Vogelwikke
Galium mollugo	.	1	Glad walstro
Phleum pratense s. pratense	+	+	.	.	Timoteegras s.s.
Ranunculus repens	+	.	.	.	Kruipende boterbloem
Arrhenatherum elatius	1	.	.	Glanshaver
Alopecurus pratensis	+	.	.	Grote vossenstaart
Rumex acetosa	+	.	.	Veldzuring
Lathyrus pratensis	+	.	.	Veldlathyrus
Ranunculus acris	r	.	.	Scherpe boterbloem

Tabel 17. Natte ruigten

Lokaal type	Gof1	Rn1	Rn2	Rn3	Rn6	Rn8	Rnf4	Rnf6	Rnf6	Rp1	Rui1	
LOLIO-POTENTILLION (overstromingsgrasland)												
Festuca arundinacea	4	1	.	.	Rietzwenkgras
Agrostis stolonifera	2b	.	+	Fioringras
Carex otrubae	+	Valse voszegge
Potentilla reptans	.	+	.	.	2b	Vijfvingerkruid
Rumex crispus	.	.	r	Kruizuring
MOLINIETALIA (bloemrijk moerasgrasland)												
Lythrum salicaria	r	.	2a	.	2a	.	r	+	.	+	.	Grote kattenstaart
Achillea ptarmica	.	.	.	+	+	Wilde bertram
Lysimachia vulgaris	+	+	+	.	.	Grote wederik
Galium palustre	1	.	.	.	Moeraswalstro
Lychnis flos-cuculi	+	.	.	.	Echte koekoeksbloem
Carex disticha	3	.	.	Tweerijige zegge
Equisetum palustre	2a	.	Lidrus
ARTEMISIETEA VULGARIS (droge nitrofiële ruigten)												
Arctium lappa	+	Grote klit
Artemisia vulgaris	.	+	.	r	Bijvoet
Carduus crispus	.	+	Kruddistel
Melilotus altissimus	.	.	r	Goudgele honingklaver
Tanacetum vulgare	.	.	.	+	Boerenwormkruid
OVERIGE												
Cirsium arvense	+	.	+	+	.	.	.	+	.	.	.	Akkerdistel
Crataegus monogyna kl	+	Eenstijlige meidoorn kl
Equisetum arvense	+	Heermoes
Senecio jacobaea	+	Jakobskruiskruid s.l.
Rosa canina kl	r	Hondsroos kl
Brachythecium rutabulum	.	1	.	4	Gewoon dikkopmos
Crataegus monogyna sl	.	+	Eenstijlige meidoorn sl
Persicaria amphibia	.	.	r	+	.	.	Veenwortel
Brassica nigra	.	.	+	Zwarte mosterd
Salix triandra kl	.	.	r	Amandelwilg kl
Stellaria aquatica	+	.	.	+	Watermuur
Cuscuta europaea	.	.	.	2a	Groot warkruid
Aster lanceolatus	.	.	.	+	Smalle aster
Plagiomnium affine	.	.	.	+	Rond boogsterrenmos
Rumex obtusifolius	1	Ridderzuring
Mentha aquatica	2b	+	.	2b	.	Watermunt
Juncus effusus	5	.	Pitrus
Juncus inflexus	+	.	Zeegroene rus
Salix cinerea kl	r	.	Grauwe en Rossige wilg kl
Salix fragilis kl	r	.	Kraakwilg kl

Tabel 18. Watervegetaties

Lokaal type	W2	Wc2	Wg1	Wk3	Wk6	Wkb1	Wn1	Wn1	Wp1	Wp1	Ww1	
Deelgebied	OM	OM	OM	OM	OM	OM	DD	OM	OM	OM	DD	
Systeemnummer Turboveg	178	78	172	190	248	249	68	224	195	244	75	
Opnamennummer kaart	127	229	152	214	94	96	46	76	233	125	37	
Sbb-type 1	50A	04C1	05B4	01A2	01B1b	05C2	05B3b	05B3b	05B2b	05B2b		
Sbb-type 2						08B3a						
Datum (2007)	16-aug	21-sep	08-aug	28-aug	06-sep	06-sep	10-aug	12-jun	30-aug	14-aug	20-sep	
X-coördinaat	191.811	197.865	192.839	197.209	190.613	190.643	179.940	189.205	197.968	191.554	178.432	
Y-coördinaat	430.651	431.943	430.918	430.972	429.504	429.672	431.990	429.060	431.070	430.730	432.261	
Lengte x breedte (m)	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	2x2	3x3	2x2	
Bedekking totaal (%)	70	100	80	99	20	90	80	60	70	15	40	
Bedekking struiklaag (%)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Bedekking kruidlaag (%)	70	0	80	99	20	90	80	60	70	15	40	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.2
Gem. hoogte kruidlaag (cm)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maximale hoogte kruidlaag (cm)	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Aantal soorten	5	1	13	2	1	6	4	3	4	1	7	
CHARION VULGARIS (Kranswier-verbond)												
Chara vulgaris		2a										Gewoon kransblad
LEMNTEA MINORIS (Eendekroos-klasse)												
Lemna minor			1			1	3					Klein kroos
Spirodela polyrhiza				5								Veelwortelig kroos
Lemna trisulca					2b	1	2m					Puntkroos
Riccia fluitans							2m					Gewoon watervorkje
POTAMETEA (Fonteinkruid-klasse)												
Potamogeton pectinatus								3				Schedefonteinkruid
NYMPHAEION associatie POTAMETO-NYMPHOIDETUM (Watergentiaan-associatie van het Waterlelie-verbond)												
Nymphoides peltata			5									Watergentiaan
NYMPHAEION associatie MYRIOPHYLLO-NUPHARETUM (Associatie van Waterlelie en Gele Plomp van het Waterlelie-verbond)												
Nuphar lutea							2b	2b				Gele plomp
NYMPHAEION associatie POTAMETUM LUCENTIS (Associatie van Glanzig fonteinkruid van het Waterlelie-verbond)												
Potamogeton lucens									4	2b		Glanzig fonteinkruid
HYDROCHARITON MORSUS-RANAE associatie UTRICULARIETUM VULGARIS (Associatie van Groot blaasjeskruid van het Kikkerbeet-verbond)												
Utricularia vulgaris						5						Groot blaasjeskruid
RANUNCULION PELTATI associatie CALLITRICHIO-HOTTONIETUM (Associatie van Waterviolier en Sterrenkroos van het verbond van Grote waterranonkel)												
Hottonia palustris												2b
PHRAGMITETEA (Riet-land)												
Myosotis scorpioides			2a									Moerasvergeet-mij-nietje
Typha angustifolia	+											Kleine lisdodde
Schoenoplectus lacustris	+											Mattenbies
Sagittaria sagittifolia			r							+		Pijlkruid
Rorippa amphibia			1								+	Gele waterkers
Butomus umbellatus			+									Zwanenbloem
Acorus calamus			+									Kalmoes
Alisma plantago-aquatica			r									Grote waterweegbree
Phalaris arundinacea			1									Rietgras
Bolboschoenus maritimus			+									Heen
Phragmites australis						5						Riet
Carex acuta							+					Scherpe zegge
Sparganium emersum											r	Kleine egelskop
OVERIGE												
Mentha aquatica	+		1	+		+						2a
Eleocharis palustris	+											
Zygmales species	4								2m			
Agrostis stolonifera			2a									
Persicaria hydropiper			+									
Persicaria amphibia								+				
Salix alba sl											r	Schietwilg sl

Bijlage 3. Vereenvoudigde vegetatiekaart

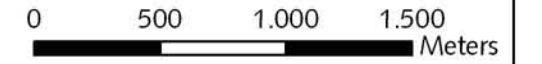
Zie bijlage 6 (uitklapbare legenda) voor een legenda

Vereenvoudigde vegetatiekaart

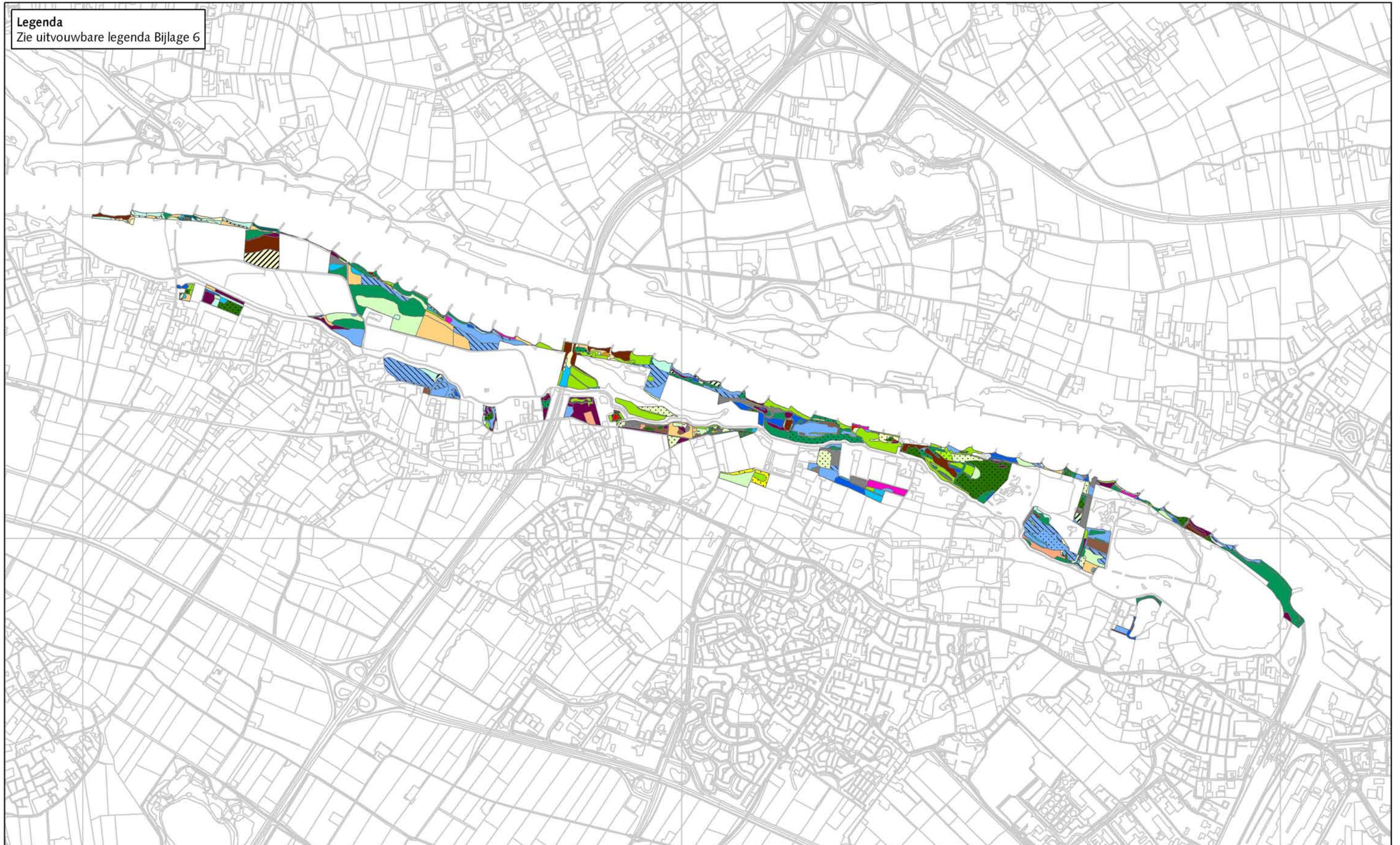
Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004, Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn.

Legenda
Zie uitvouwbare legenda Bijlage 6

Bijlage 4. Vegetatiekaarten 1:5000, met volledige vlakgegevens

Zie bijlage 6 (uitklapbare legenda) voor een legenda

Zie de tabel in hoofdstuk 4.1 voor een overzicht van de locale typen

Zie bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van de locale typen

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

0 50 100 200 Meters

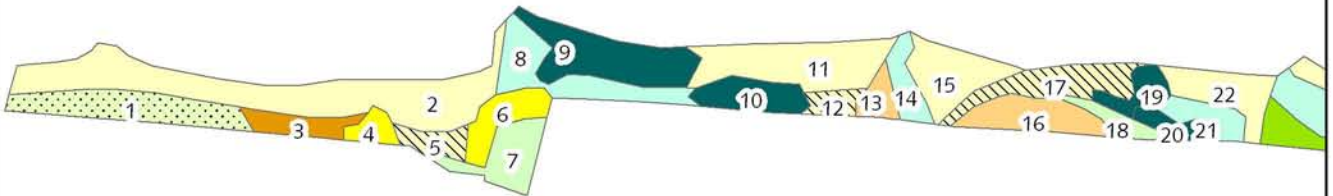
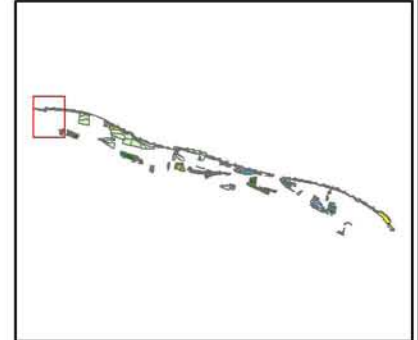

Deelkaart: 1

Toelichting

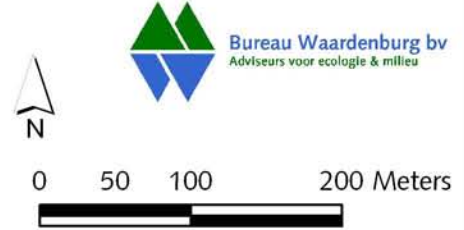
Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers: zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

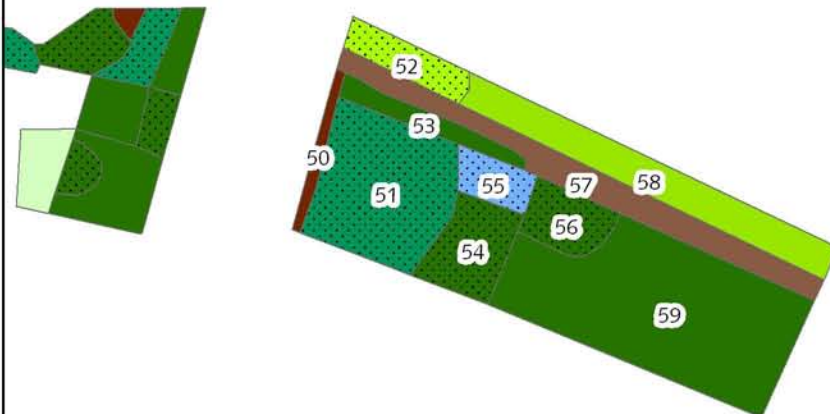
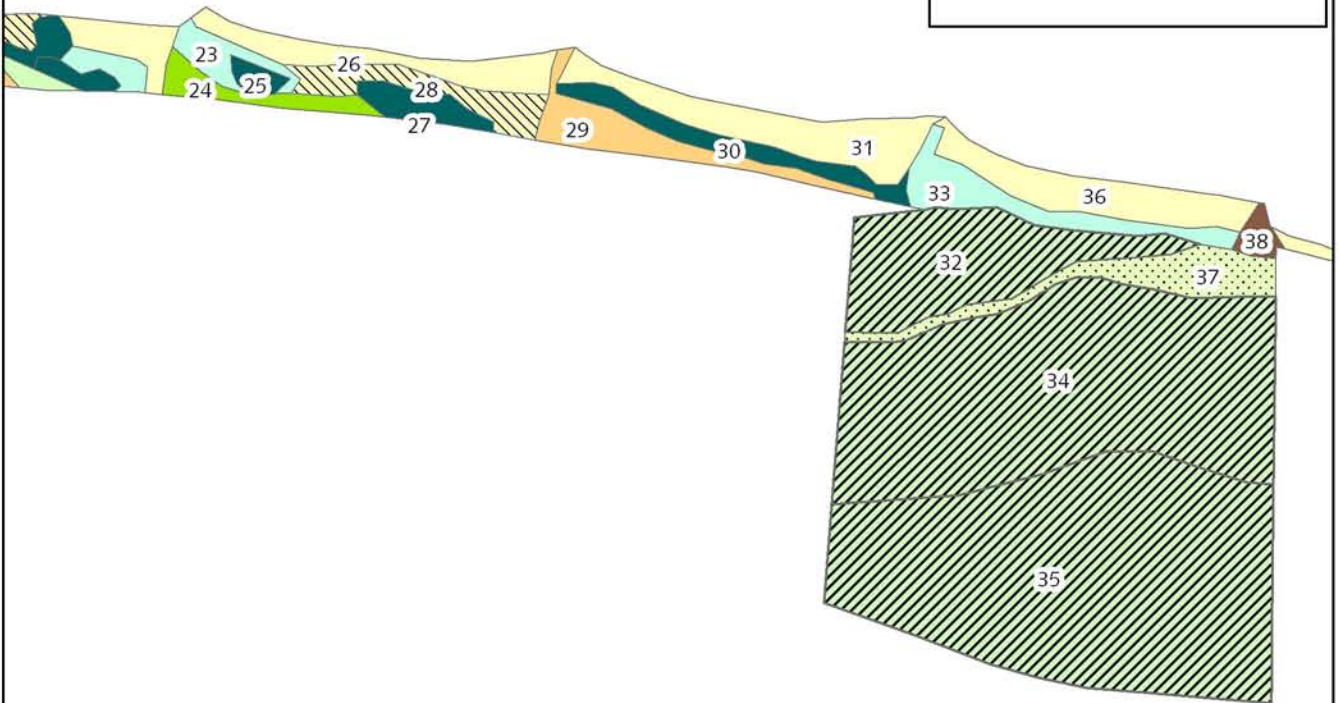
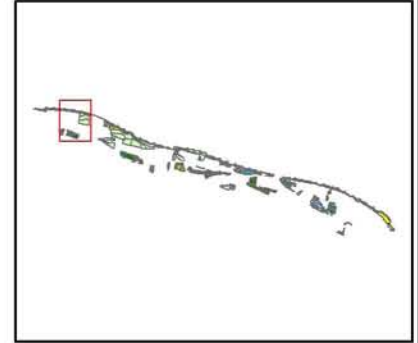

Deelkaart: 2

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:
zie aangrenzende deelkaarten

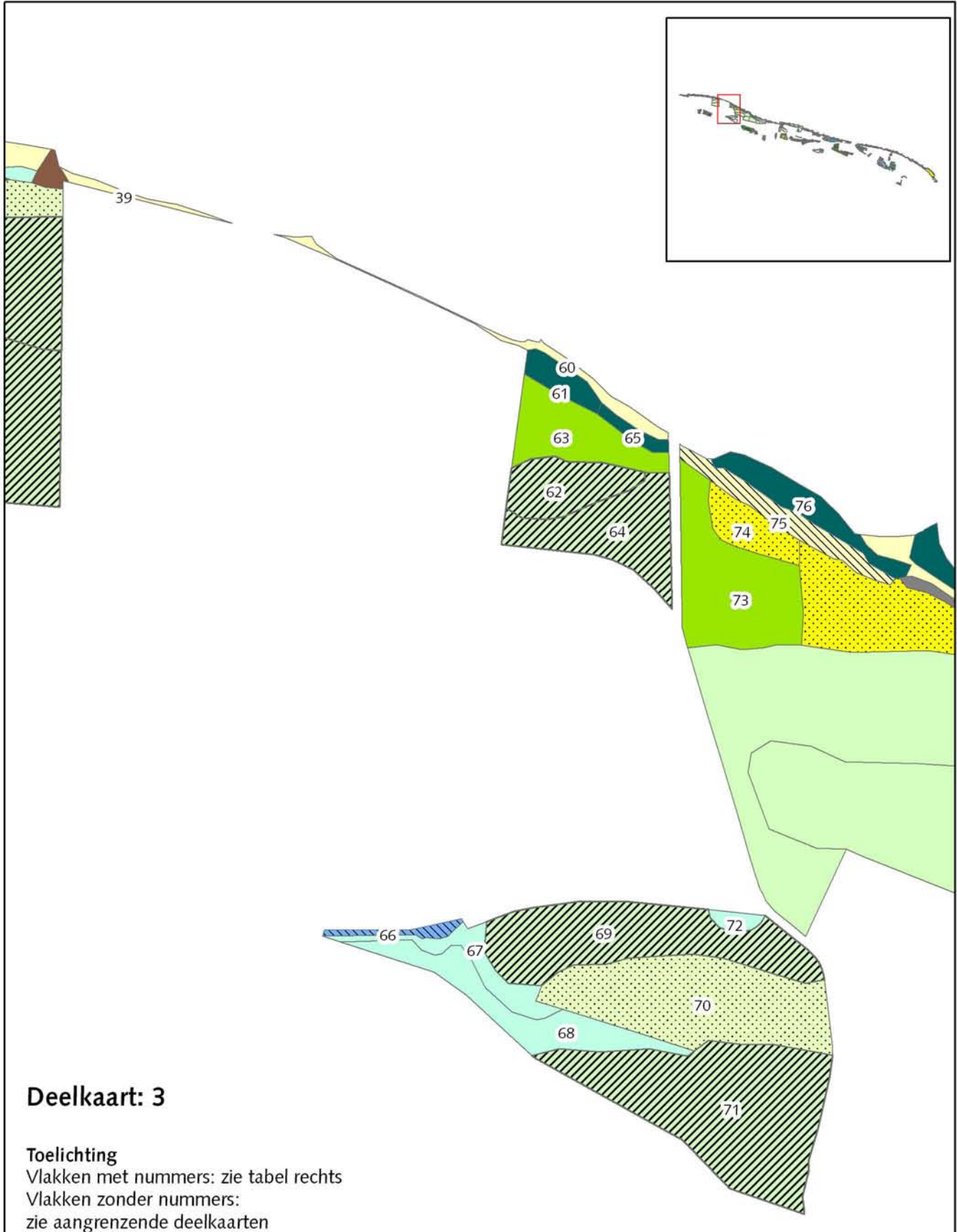
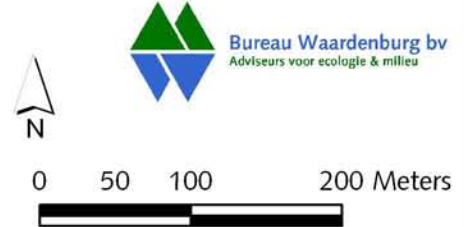

Vlakgegevens deelkaart 2

Vlak	Vegetietypen >70%	Vegetietypen 30-70%	Vegetietypen 5-30%	Vegetatie-opname	Karteersoorten (Tansley-plus schaal)				Toevoegingen (f=frequent; cijfers zijn minimum percentages)								Vlak	
					Echte kruisdistel	Kamgras	Moeraskruiskruid	Veldgerst	Akkerdistel	Bomen solitair	Canadapopulier	Dauwbraam	Grote brandnetel	Grote vossenstaart	Kropaar	Opslag		Struiklaag
23	Gor1	23
24	.	Gg5+Rab2	.	.	o3	.	.	.	f-5	5	.	24
25	Bsa3	25
26	P3	26
27	Bsa3	27
28	Prs1	28
29	.	Glp6+Rab2	.	.	o3	29
30	Bsa1	30
31	P3	31
32	Gv3	f-5	5	.	.	.	32
33	.	Gor1+Rr1	.	.	o3	33
34	Gv3	.	.	21	5	5	.	.	.	34
35	Gv1	r3	f-5	5	.	.	.	35
36	P3	36
37	Gk3	.	.	22	37
38	Rrc1	5	.	38
50	Ru2	50
51	Bsk2	5	25	51
52	Gkm3	.	.	15	.	f5	52
53	Fo3	.	.	17	25	5	5	.	.	.	5	53
54	Fu1	.	.	16	25	54
55	Mcg1	.	.	18	25	5	55
56	Fu2	5	5	25	.	.	.	f	56
57	Rrc1	5	.	.	5	.	.	5	.	.	57
58	Gg1	.	.	20	5	58
59	Fo3	.	.	19	.	.	r1	.	.	.	25	5	5	.	.	.	25	59

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Vlakgegevens deelkaart 3

Vlak	Vegetatietypen >70%	Vegetatietypen 30-70%	Vegetatietypen 5-30%	Vegetatie-opname	Karteersoorten (Tansley-plus schaal)										Toevoegingen (f=frequent; cijfers zijn minimum percentages)										Vlak				
					Beemd kroon	Echte kruisdistel	Goudhaver	Kanrijvarkenskervel	Kattedoorn	Sikkelklaver	Tweerijge zegge	Veldsalie	Zachte haver	Akkerdistel	Braam	Dauwbraam	Gewone bereklauw	Glanshaver	Grote vossenstaart	Jacobs kruiskruid	Kropaar	Liesgras	Rietgras	Struiklaag		Veenwortel	Zuring		
39	P3	39	
60	P3	60	
61	Bsa1	61	
62	Gv3	62	
63	Gg1	f5	63	
64	Gv4	.	.	26	64	
65	Bsa1+Sm1	65	
66	Mwz1	.	.	25	66	
67	Gor6	.	.	24	67	
68	Gor7	.	.	23	5	5	68	
69	Gv3	69	
70	Gk4	.	.	27	s1	70	
71	Gv3	.	.	30	71	
72	Gor6	72	
73	Gg3	.	.	28	o3	o3	.	r3	73	
74	Ggs3	.	.	29	f4	o4	f5	.	r2	r3	.	f4	f5	74	
75	Prs1+Sm1	75	
76	Bsa1	f	.	76

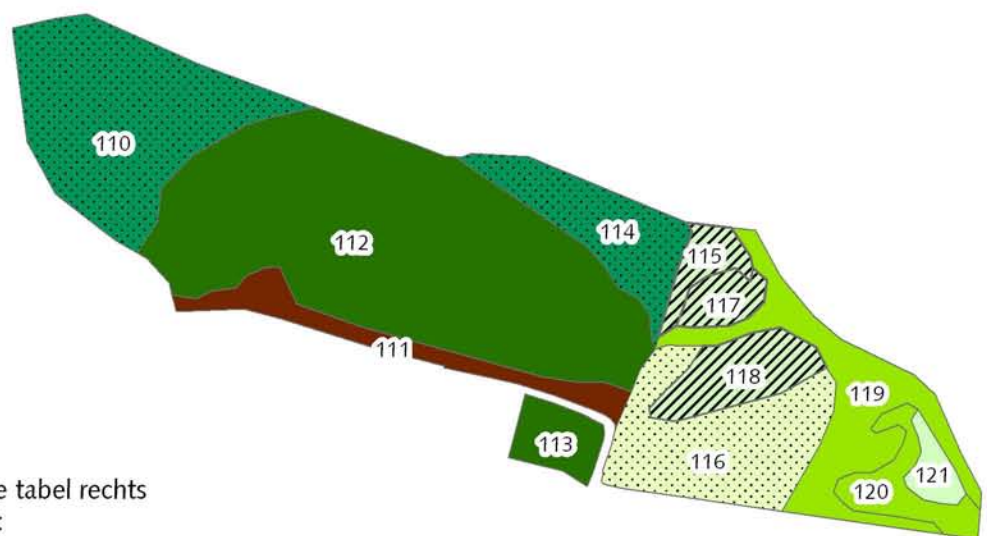
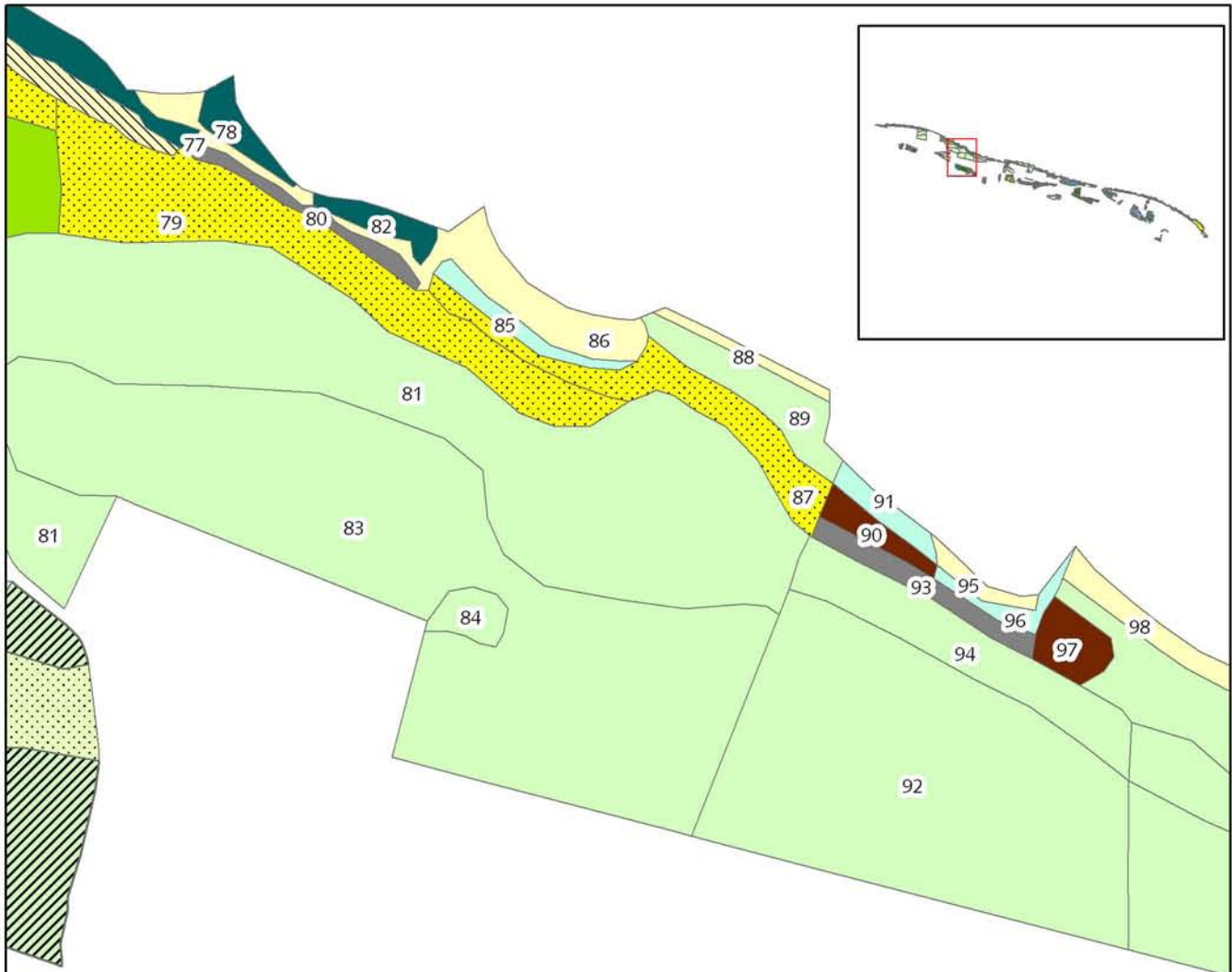
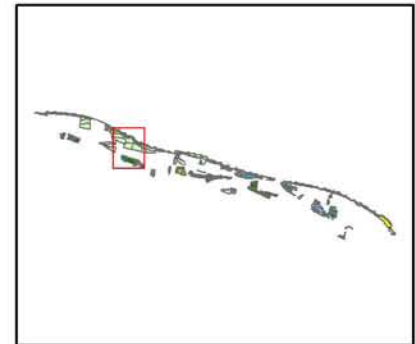
Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

0 50 100 200 Meters

Deelkaart: 4

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

0 50 100 200 Meters

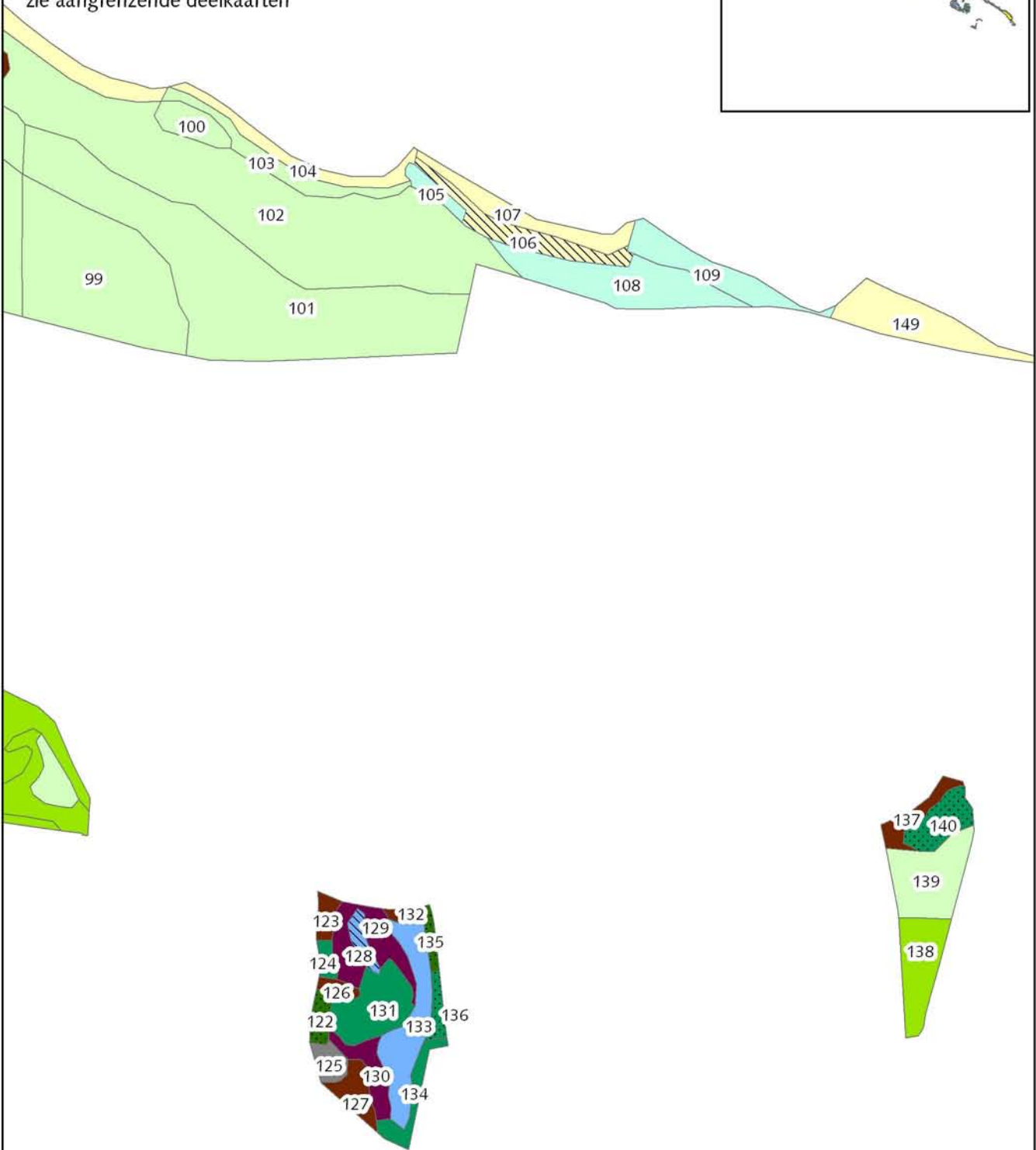
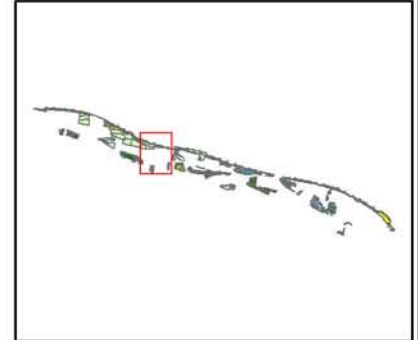
Deelkaart: 5

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

0 50 100 200 Meters

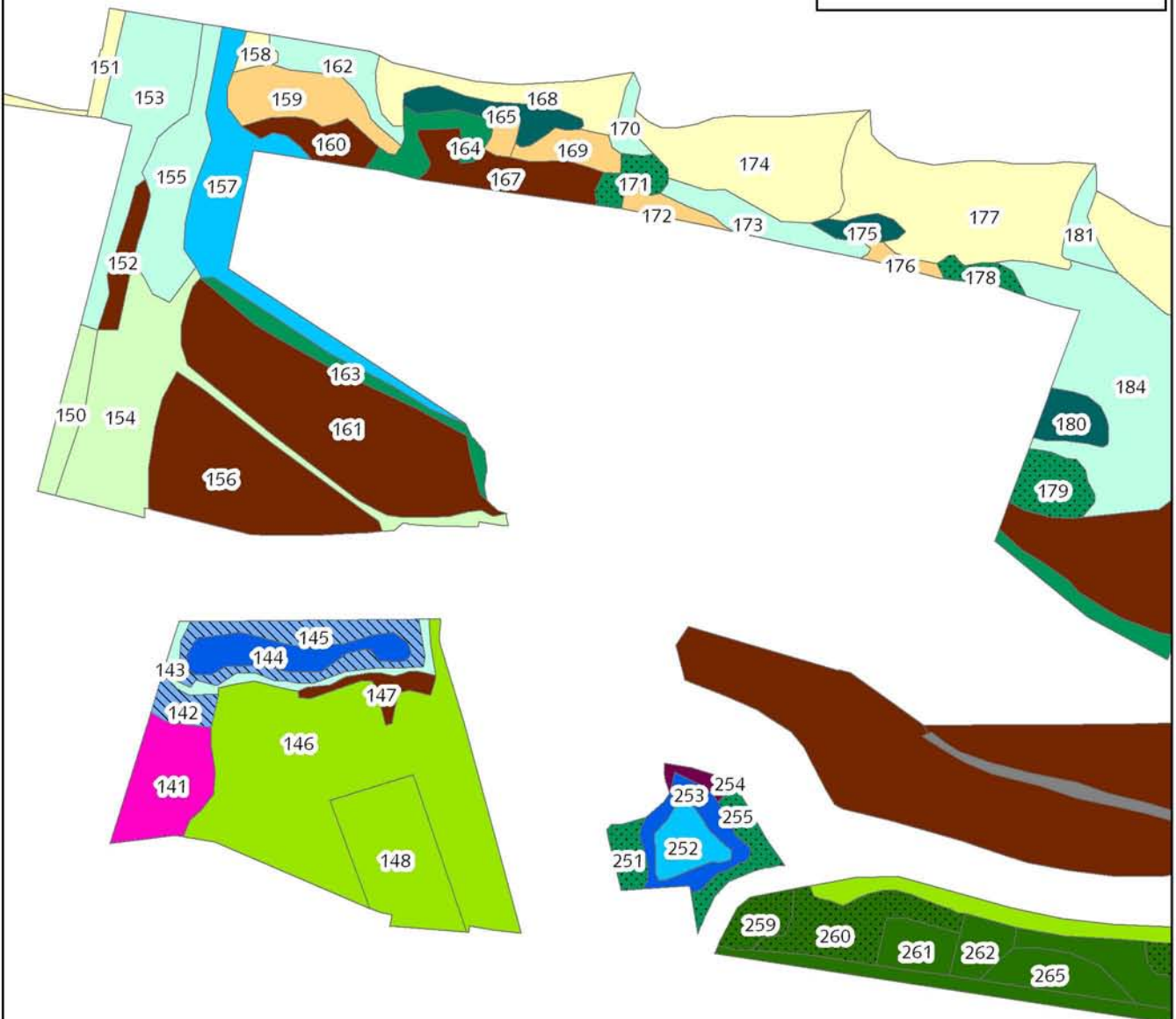
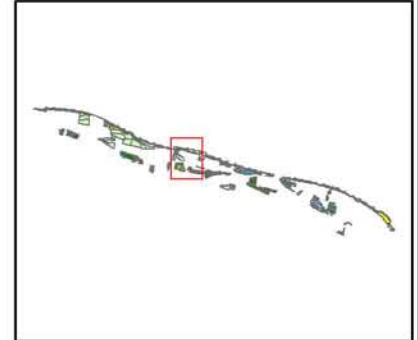
Deelkaart: 6

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

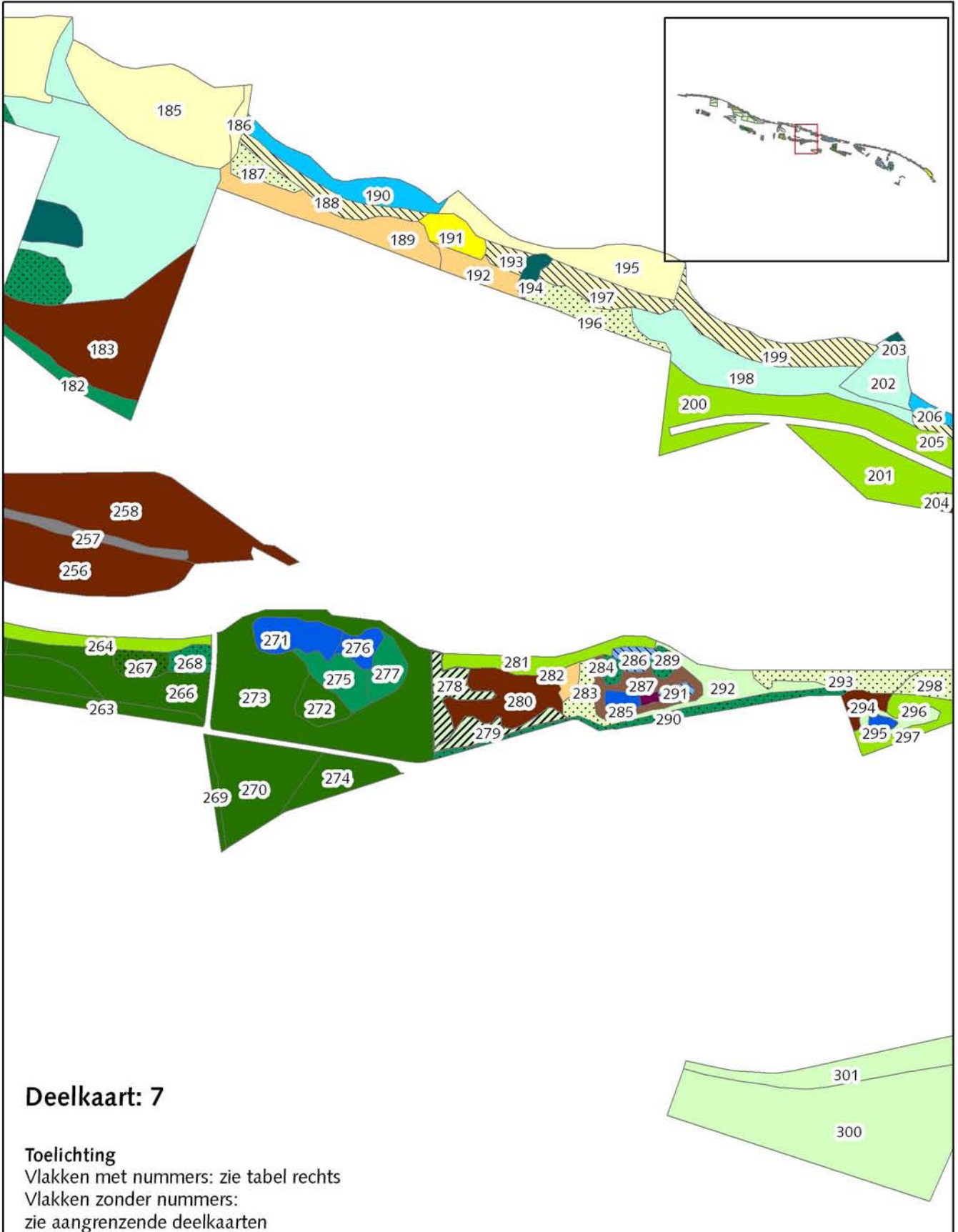

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

0 50 100 200 Meters

Deelkaart: 7

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

0 50 100 200 Meters

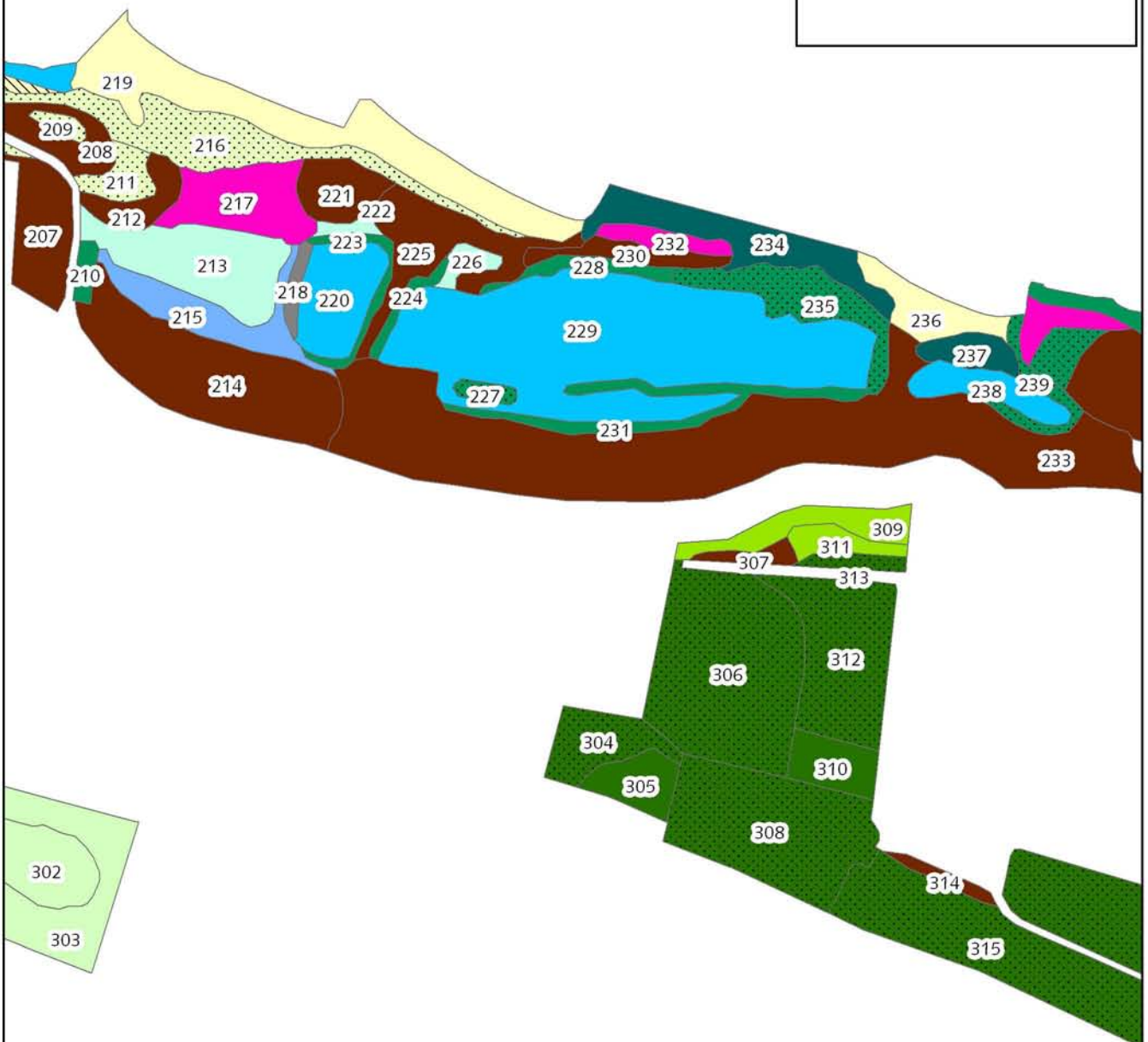
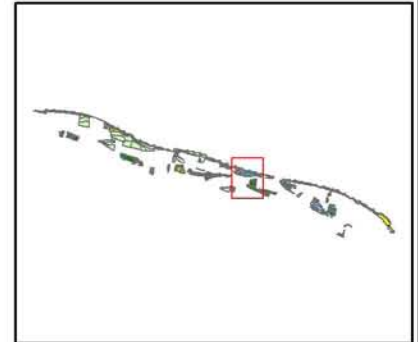

Deelkaart: 8

Toelichting

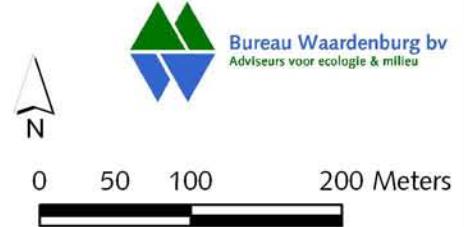
Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:
zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

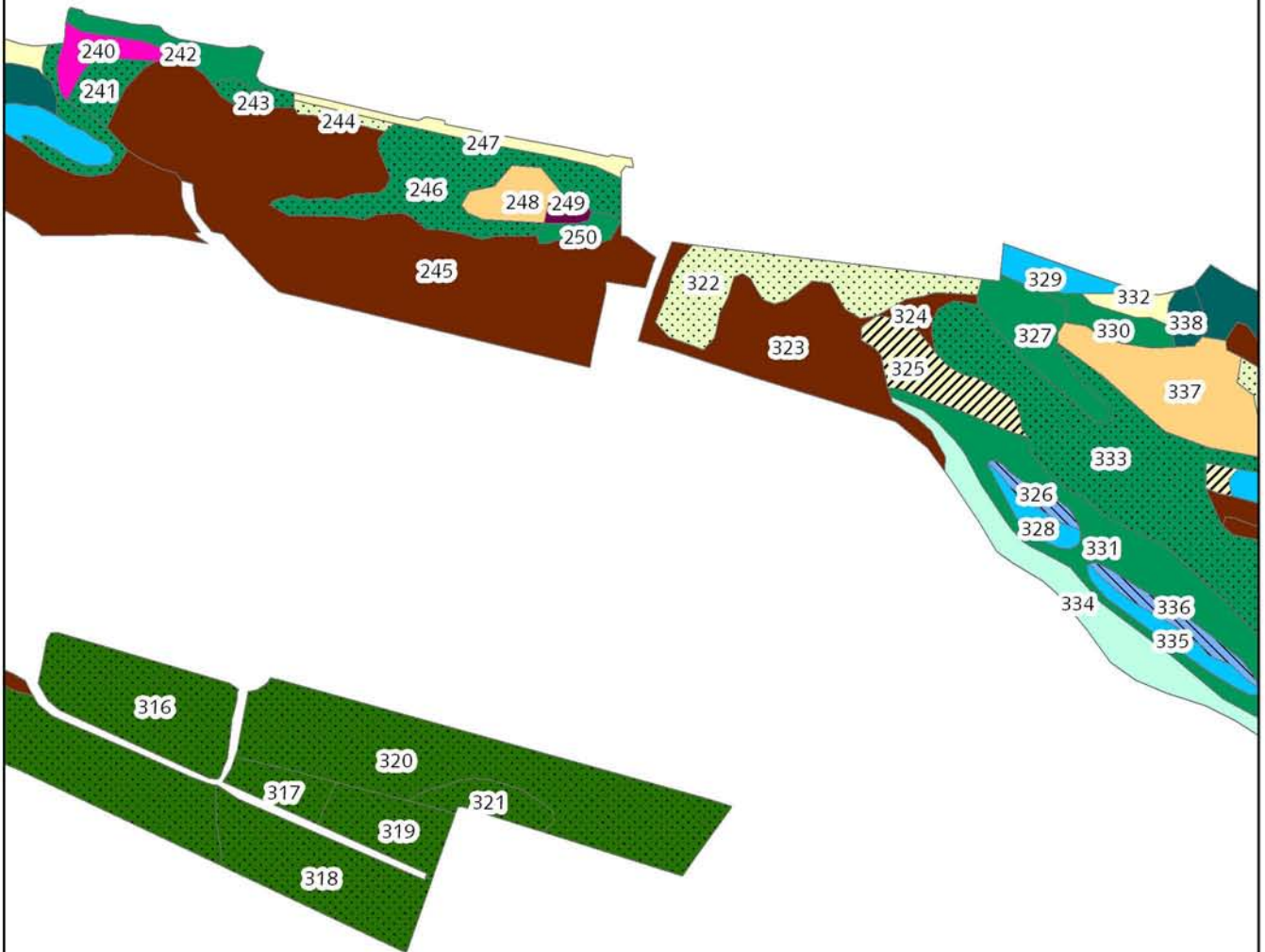
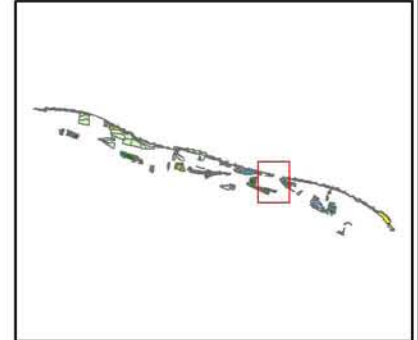
Deelkaart: 9

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

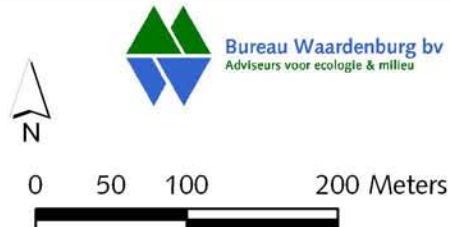
Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

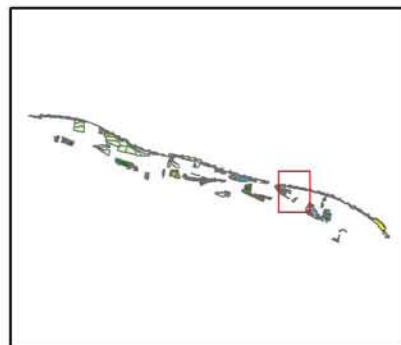

Deelkaart: 10

Toelichting

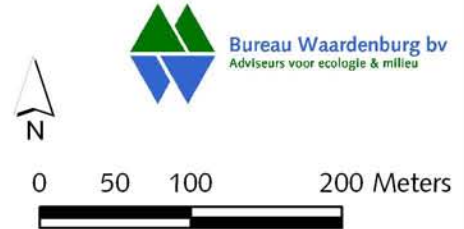
Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:
zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

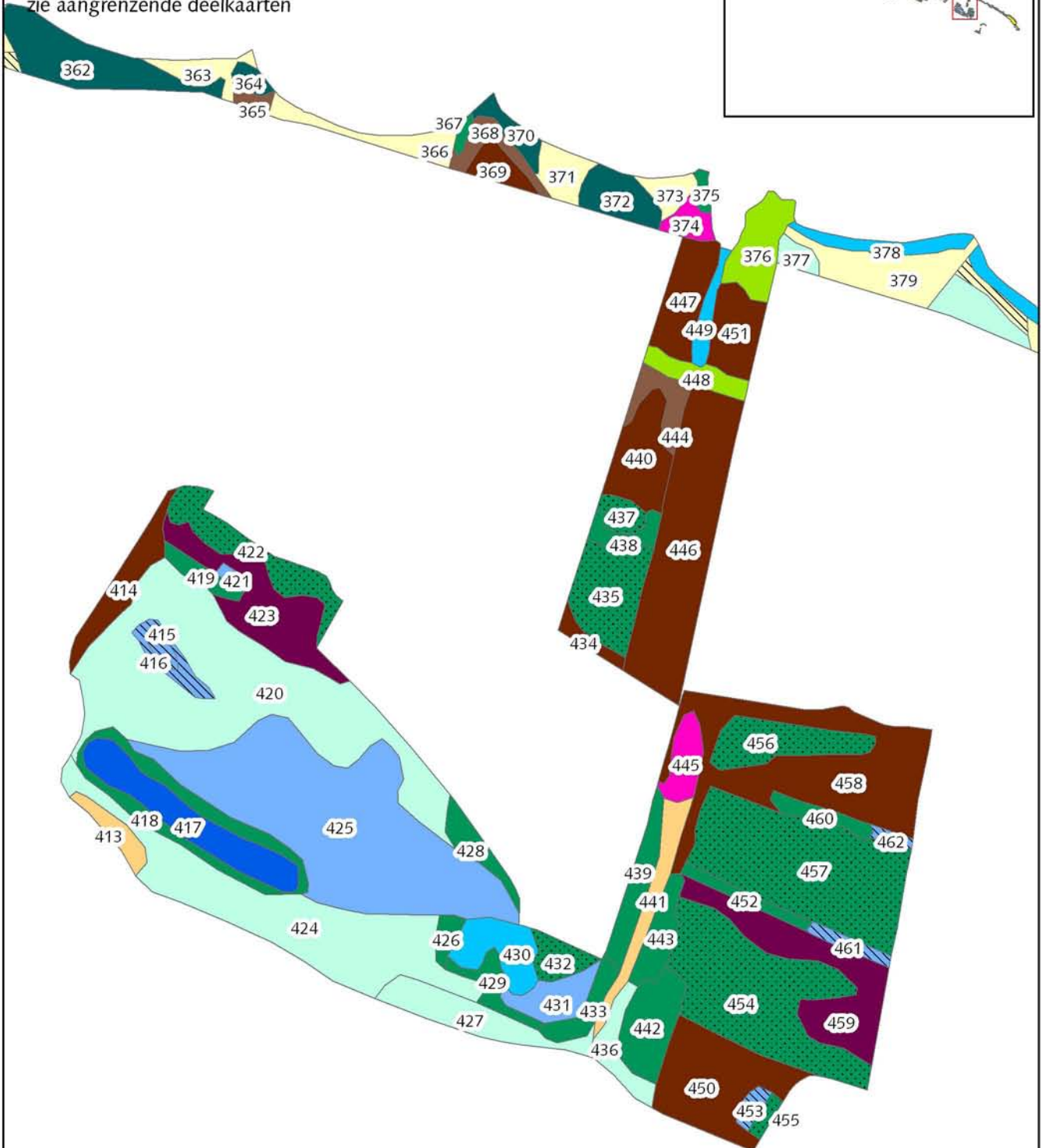
Deelkaart: 11

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

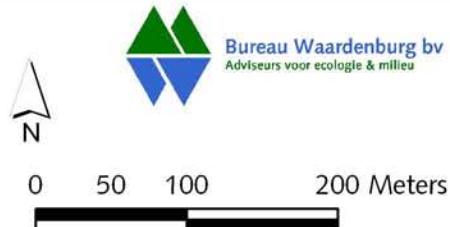
Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

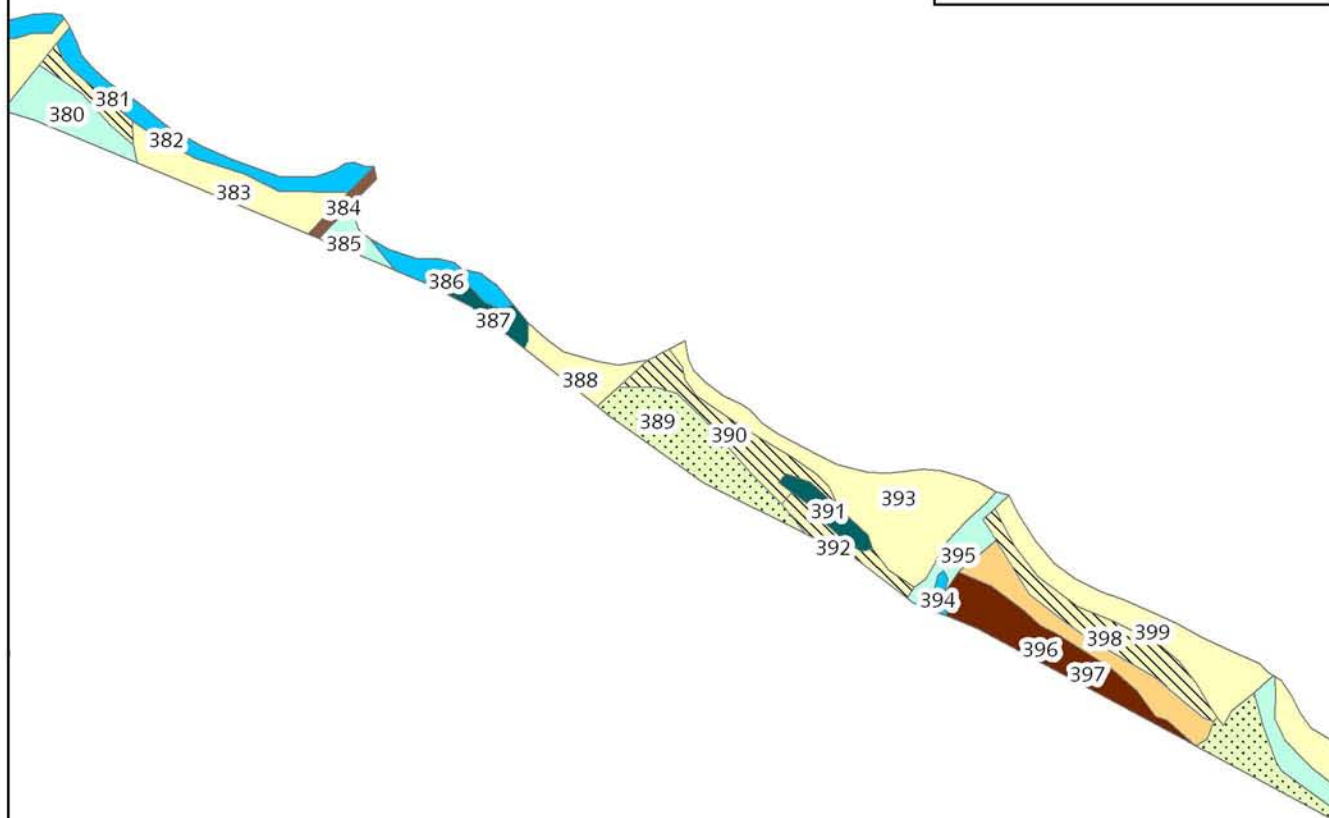
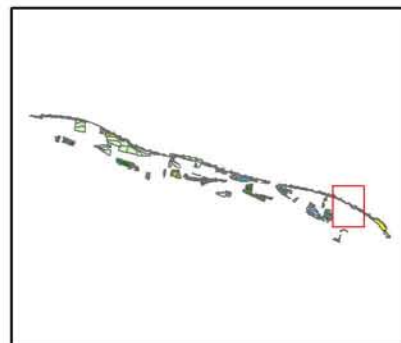

Deelkaart: 12

Toelichting

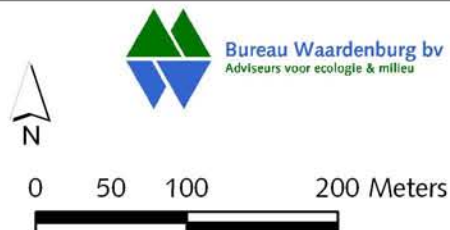
Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers: zie aangrenzende deelkaarten

Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

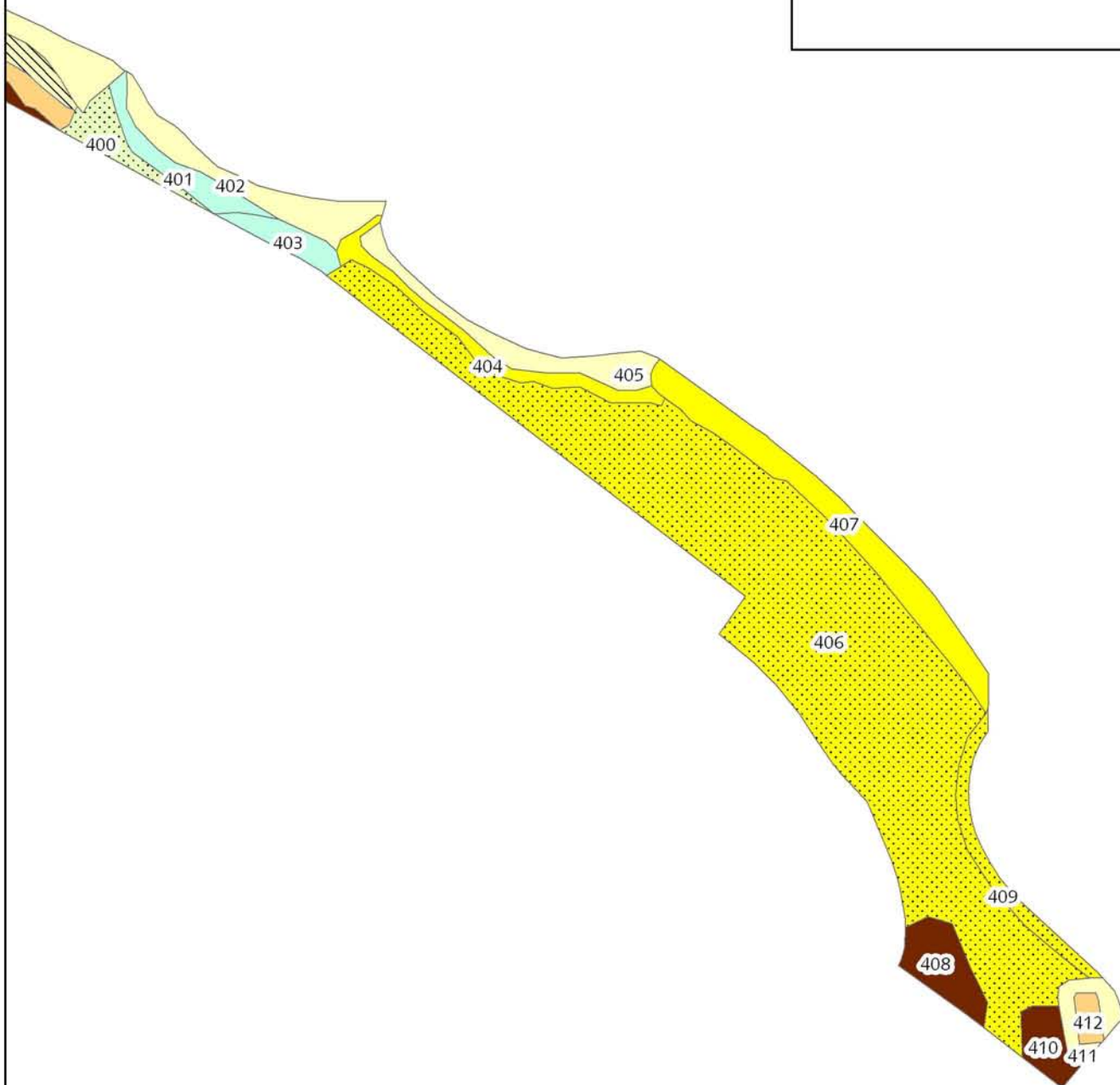
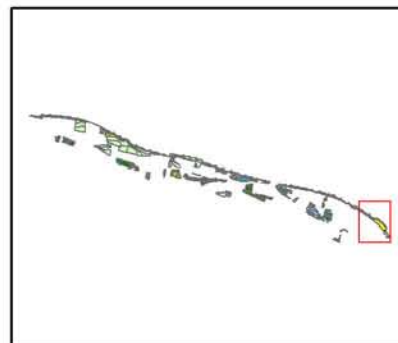
Deelkaart: 13

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

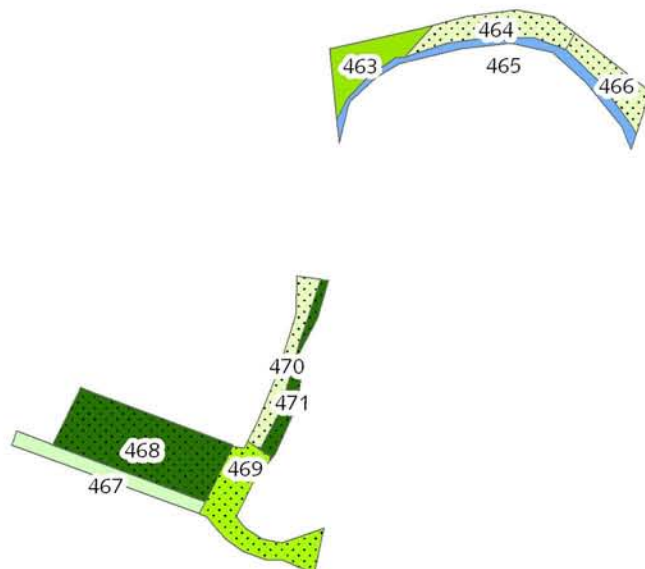
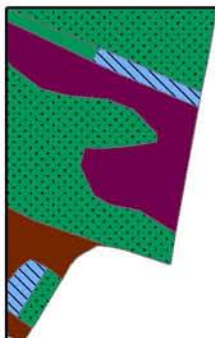
Vegetatiekaart

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

0 50 100 200 Meters

Deelkaart: 14

Toelichting

Vlakken met nummers: zie tabel rechts

Vlakken zonder nummers:

zie aangrenzende deelkaarten

Vlakgegevens deelkaart 14

Vlak	Vegetatietypen >70%	Vegetatietypen 30-70%	Vegetatietypen 5-30%	Vegetatie-opname	Karteersoorten (Tansley-plus schaal)							Toevoegingen (f=frequent; cijfers zijn minimum percentages)					Vlak	
					Akkerandoorn	Echte kruisdistel	Gevlekte dovenetel	Goudhaver	Kaal breukkruid	Kamgras	Kleine bevernel	Bomen solitair	Grote brandnetel	Kale grond	Kweek	Opslag		Struiklaag
463	Gg5	5	.	.	463
464	.	Gk7	Gg5+Gor12	.	r2	o3	r3	.	o3	5	.	5	.	464
465	Mwk1	.	.	66	5	.	465
466	.	GK3	Gg5+Sm1	.	.	r2	5	.	5	.	.	466
467	Glp2	5	.	.	467
468	Fs8	o3	5	.	.	5	468
469	Gkm1	.	Fp2+Gor1	.	.	o3	.	f4	.	o3	.	.	5	469
470	Gk4	f4	.	.	o3	470
471	Fp2	5	471

Bijlage 5. Soortverspreidingskaarten

- Lijst aangetroffen en niet aangetroffen soorten met opmerkingen over betrouwbaarheid van het kaartbeeld en trends (voor- of achteruitgang)
- Verspreidingskaarten 2007

Lijst aangetroffen en niet-aangetroffen soorten met opmerkingen over betrouwbaarheid gegevens en trends

Rode lijst-soorten en overige bijzondere soorten

1992: Giesen en Geurts, 1992: grote delen van het onderzochte gebied, daarnaast enkele dijken die in 2007 niet beschouwd zijn. De oeverwallen en strandjes vielen in 1992 buiten de kartering, evenals de gehele E 2007: deze kartering.

Zie ook de algemene opmerkingen in de foutendiscussie (hoofdstuk 3.2.5); zie hoofdstuk 4 voor Rode lijst-status en ecologische informatie.

1992	2007	Nederlandse naam	Latijnse naam	Huidige verspreiding	Opmerkingen
*	-	Aardbeiklaver	Trifolium fragiferum	Niet aangetroffen.	Mogelijk over het hoofd gezien.
-	2007	Absintalsem	Artemisia absinthium	in een kribvlak in de Ewijkse waard.	Mogelijk algemener.
-	2007	Akkerandoorn	Stachys arvensis	Moespotsche Waai, in een graslandje	
1992 *	2007	Beemdkroon	Knautia arvensis	talrijk op gemaaid rivierduin Winssense waard, ook een exemplaar op een voorheen bemest hooiland ten zuiden hiervan. Voorts enkele exemplaren onder langs de dijk ten noorden	Toegenomen!
1992	-	Bilzekruid	Hyoscyamus niger		
1992	-	Blaaszegge	Carex vesicaria		In 1992 in lage dichtheden waargenomen in de moerassen van Winssen binnendijks; in 2007 mogelijk niet meer aanwezig als gevolg van toegenomen schaduw; mogelijk echter
1992	-	Blauwe bremsraap	Orobancha purpurea		
1992	2007	Bleeksporig bosvooitje	Viola riviniana	bosje Doddendaal, in twee percelen vrij talrijk	
-	2007	Boszegge	Carex sylvatica	bosje Doddendaal, in 3 percelen in lage	
-	2007	Brede ereprijs	Veronica austriaca subsp.	op enkele plekken op de Ewijkse plaat	
1992	2007	Cipreswolfsmelk	Euphorbia cyparissias	op 1 plek op de oever ten noorden van Weurt	
1992	2007	Daslook	Allium ursinum	bosje Doddendaal, op 1 plek talrijk	
1992	-	Engelse alant	Inula britannica		
-	-	Genadekruid	Gratiola officinalis	Oevers plasje ten oosten van de A50.	In 2007 nog aanwezig (mondelinge mededeling Harry Woesthuis, boswachter monitoring), maar door ons als gevolg van hoog water niet waargenomen. In het verre
1992	++	Geoorde zuring	Rumex thyrsoiflorus	waarschijnlijk algemeen op de oeverwallen. Vanwege de matige herkenbaarheid buiten het groeiseizoen niet gekarteerd.	
1992	2007	Gevlekte aronskelk	Arum maculatum	bosje Doddendaal, vrij talrijk	
1992	2007	Gevlekte dovenetel	Lamium maculatum s. str.	vrij talrijk in bosje Doddendaal, en andere, overwegend binnendijkse gebieden.	
1992*	2007	Gewone agrimonie	Agrimonia eupatoria	op 1 plek in het oosten van de Ewijkse plaat	In 1992 ook in het westen van het binnendijkse bosje bij Winssen.
-	2007	Goudhaver	Trisetum flavescens	in de Winssense waarden (oeverwal en binnendijks) en langs de binnendijk bij Ewijk	In 1992 niet vermeld voor de Winssense waard. Mogelijk wel aanwezig, maar niet gekarteerd. Nu talrijk.
-	2007	Graskers	Lepidium graminifolium	zowel in de Winssense waarden als op de Ewijkse plaat, op de oeverwal	
*	-	Grasklokje	Campanula rotundifolia		
-	2007	Groot heksenkruid	Circaea lutetiana	in bosje Doddendaal en in bosje bij Winssen binnendijks	
-	2007	Groot warkruid	Cuscuta europaea	op verschillende plekken in de Ewijkse - en Moespotsche waarden	
*	2007	Grote bevernel	Pimpinella major	grasland ten oosten van bosje bij Winssen en dijkhelling ten noorden van bosje bij	
-	2007	Handjesgras	Cynodon dactylon	Ewijkse plaat en Winssense waard, enkele plekken op de oeverwal	
-	2007	Hertsmunt	Mentha longifolia	zeldzaam op de oeverwal (oosten van het	
-	2007	Hopwarkruid	Cuscuta lupuliformis	eenmaal op een krib in het oosten van het	
1992	-	IJle zegge	Carex remota		
1992	2007	IJzerhard	Verbena officinalis	Ewijkse plaat en Winssense waard, enkele plekken op de oeverwal	
-	2007	Kaal breukkruid	Herniaria glabra	Ewijkse plaat en Winssense waard, enkele plekken op de oeverwal	
1992	2007	Kamgras	Cynosurus cristatus	binnendijks grasland ten oosten van de brug over de A50, en Moespotsche Waai.	
-	2007	Karwijvarkenskervel	Peucedanum carvifolia	in het glanshaverhooiland in de Winssense	In 1992 niet vermeld.
*	2007	Kattendoorn	Ononis repens subsp. Spinosa	Ewijkse plaat, Moespotsche waard en Winssense waard: enkele plekken op de oeverwal	In 1992 niet vermeld.
*	2007	Klein vlooiënkruid	Pulicaria vulgaris	Onder de brug van de snelweg en in de Moespotsche waard.	In 1992 onderlangs de dijk (Winssen binnendijks, Biezenwaard)
1992	2007	Kleine bevernel	Pimpinella saxifraga	Moespotsche Waai, in een graslandje	In 1992 een exemplaar in hooiland Winssen buitendijks; nu mogelijk niet meer.
1992 *	-	Kleine pimpernel	Sanguisorba minor subsp. Minor		In 1992 een exemplaar in hooiland Winssen buitendijks; nu mogelijk niet meer.
1992	-	Knikkende distel	Cardus nutans		In 1992 op een oeverwal in de Winssense waard.
-	2007	Knolibzaad	Chaerophyllum bulbosum	Ten noorden van Weurt in ruig Glanshaver-	
*	2007	Kruisbladwalstro	Cruciata laevipes	Ewijkse plaat, zeldzaam, ook binnendijks langs	
1992	2007	Kruisdistel	Eryngium campestre	op verschillende plekken op de oeverwal in het hele gebied	
1992	-	Lidsteng	Hippuris vulgaris		
-	2007	Mantelanjer	Petrorhagia prolifera	In het westen van de Winssense waarden, net buiten het eigendom van Staatsbosbeheer	
1992	2007	Moeraskruiskruid	Senecio paludosus	vrij algemeen in binnendijkse moerases	In de Biezenwaard achteruitgegaan, in de Molenkolk even talrijk gebleven.
1992	2007	Moeraswolfsmelk	Euphorbia palustris	binnendijks moerasje Winssen binnendijks (Molenkolk)	In 1992 ook in de Biezenwaard. Daar nu niet meer. In de Molenkolk even talrijk gebleven.
1992	-	Muskuskruid	Adoxa moschatellina	Niet aangetroffen.	
-	2007	Oosterse morgenster	Tragopogon pratensis subsp. orientalis	dijk ten oosten van Doddendaal	
-	2007	Peperkers	Lepidium latifolium	op oeverwal in het oosten van de Ewijkse plaat	
-	2007	Pijpbloem	Aristolochia clematitis	op een plek in de oeverwal in de Moespotsche	
*	2007	Rapunzelklokje	Campanula rapunculoides	grasland ten oosten van bosje binnendijks bij	
1992 *	-	Ruige leeuwentand	Leontodon hispidus	Niet aangetroffen.	In 1992 enkele exemplaren op hooiland Winssen buitendijks; in 2007 mogelijk verdwenen; of over het hoofd gezien.
*	2007	Ruige weegbree	Plantago media	In het westen van de Winssense waarden, net buiten het eigendom van Staatsbosbeheer	
1992	2007	Sikkelklaver	Medicago falcata	op enkele plekken op de oeverwallen verspreid door het gebied	In 1992 talrijker in hooiland Winssen buitendijks dan in 2007
1992	-	Stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	niet meer aanwezig	In 1992 gevonden, maar in 2007 niet meer. Het betreffende perceel Grote vossenstaart-grasland bestaat niet meer en is veranderd in ongeschikt biotoop (bos).
-	2007	Tweerijge zegge	Carex disticha	binnendijks moerasje ten westen van de brug, buitendijks in laagte ten noorden van Winssen	
-	2007	Veldgerst	Hordeum secalinum	Winssense waard (1 perceel)	
1992	2007	Veldsalie	Salvia pratensis	hooiland Winssense waard	Toegenomen!
1992	-	Waterkruiskruid	Senecio aquaticus	niet waargenomen	In 1992 waargenomen in een grasland in het zuiden van het moerasje ten oosten van de A50 (Molenkolk, deelkaart 5). Dit grasland is in 2007 verruigd met Brandnetel, als gevolg van afgenomen beheersintensiteit, waardoor de soort waarschijnlijk verdwenen is.
1992	2007	Waterviolier	Hottonia palustris	binnendijks moerasje ten westen van de brug	
-	2007	Welriekende ganzenvoet	Chenopodium ambrosioides	Ewijkse plaat	
*	2007	Wilde marjolein	Origanum vulgare	dijk ten noorden van Ewijk, Ewijkse plaat en oeverwal ten noorden van Weurt	
-	2007	Zacht vetkruid	Sedum sexangulare	oeverwallen in de Ewijkse plaat en Winssense	
1992 *	2007	Zachte haver	Helictotrichon pubescens	hooiland Winssense waard	Hier globaal even talrijk in 1992 als in 2007;
-	2007	Zandweegbree	Plantago arenaria	Enkele plekken op de Ewijkse plaat	

* In 1992 alleen op de dijk bij Winssen. Deze dijk viel in 2007 buiten de kartering.

1992* Ook op deze dijk, maar ook elders in het gebied

NB Enkele soorten zijn, volgens afspraak, in 2007 niet gekarteerd en in 1992 wel: Blauw glidkruid, Echte koekoeksbloem, Geel walstro, Gewone eikvaren, Gewone vogelmelk, Grote kaardebol, Heelblaadjes, Heggedoornzaad, Hoge cyperzegge, Margriet, Oeverstekelnoot, Poelruit, Rode kornoelje, Rosse vossenstaart, Slanke waterweegbree, Smalle waterweegbree, Wegedoorn, Zwanenbloem

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

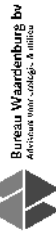
Verspreiding: **Absintalsem (*Artemisia absinthium*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

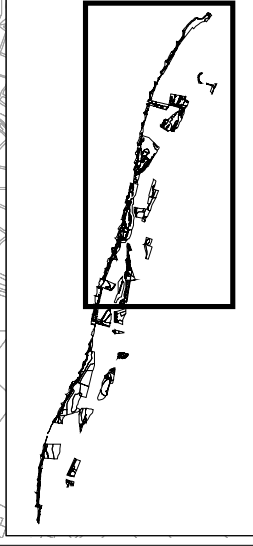
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Akkerandoorn (Stachys arvensis)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

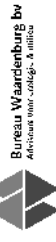
Verspreiding: **Beemd kroon (*Knautia arvensis*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

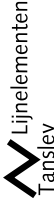
Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

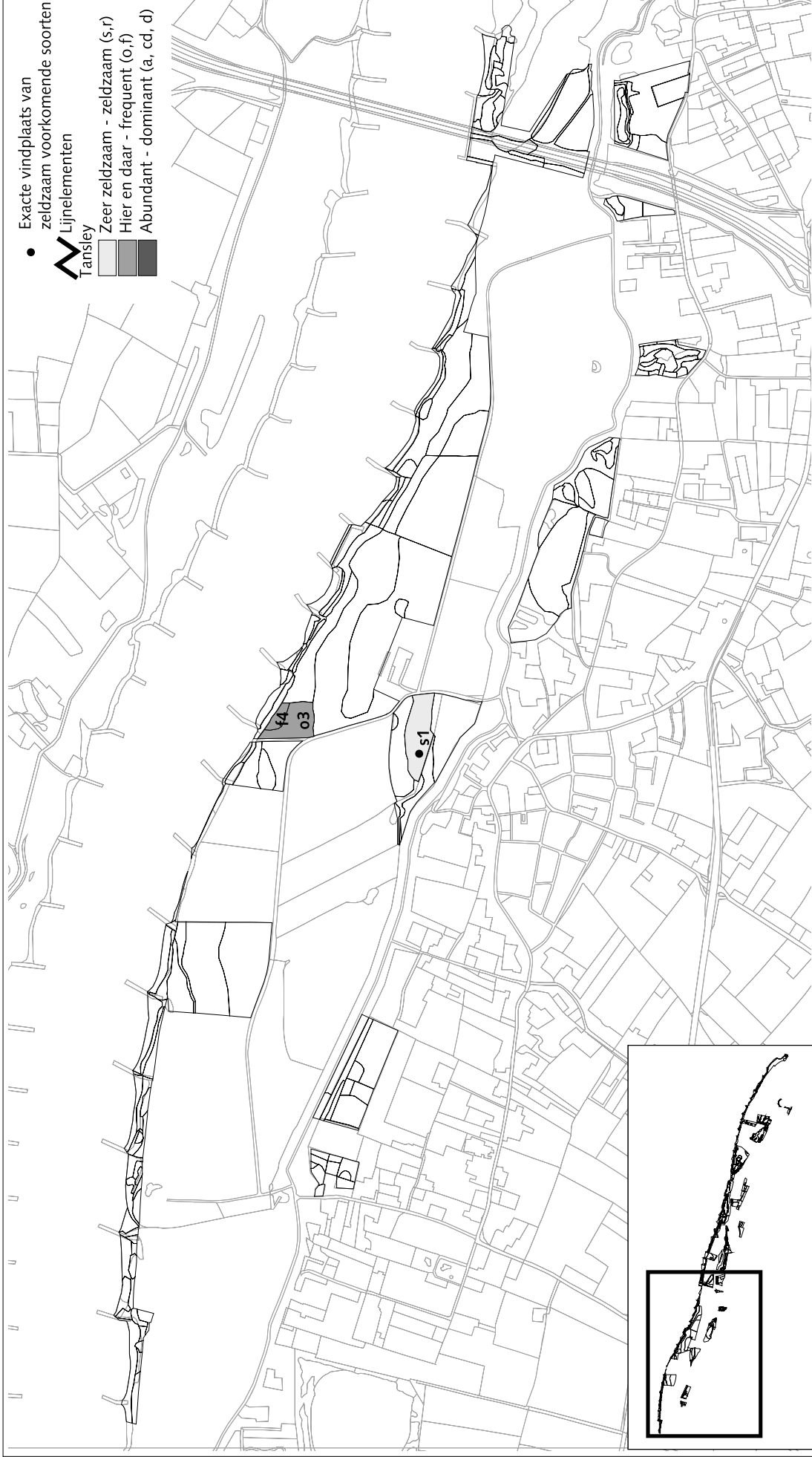
Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 Milieu

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten

Tansley

- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
- Hier en daar - frequent (o,f)
- Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

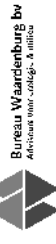
Verspreiding: **Beemd kroon (*Knautia arvensis*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

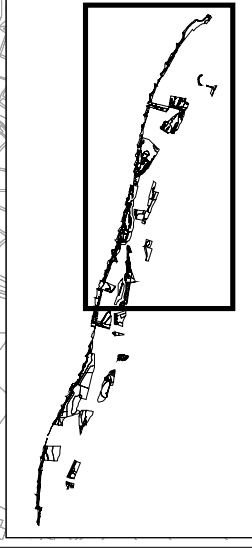
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

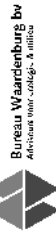
Verspreiding: **Bleeksprig bosviooltje (*Viola riviniana*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

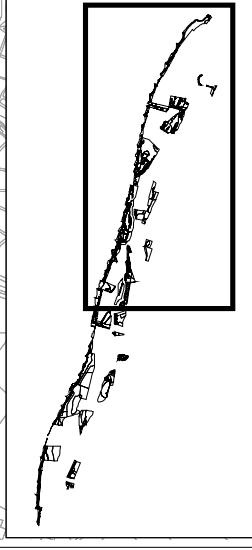
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

Verspreiding: **Boszegge (*Carex sylvatica*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

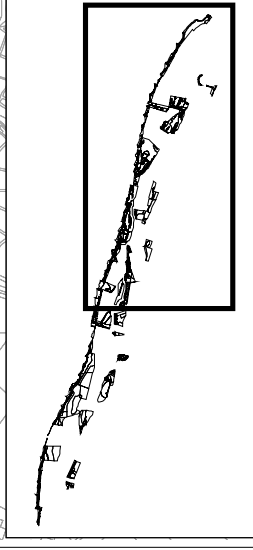
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

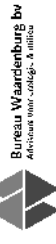
0 300 600 900 Meters

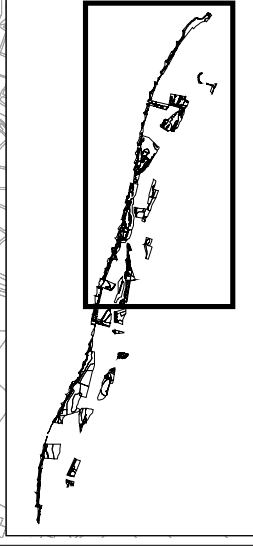
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

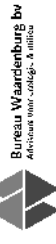
Verspreiding: **Cipreswolfsmelk (*Euphorbia cyparissias*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

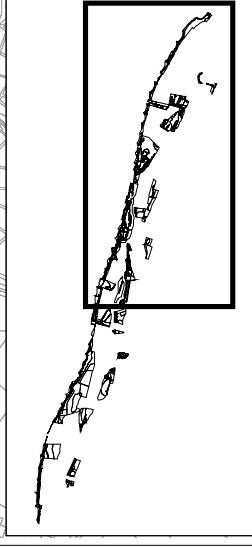
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

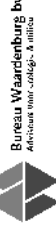
Verspreiding: **Daslook** (*Allium ursinum*)

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

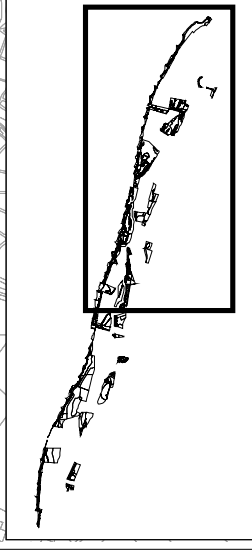
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

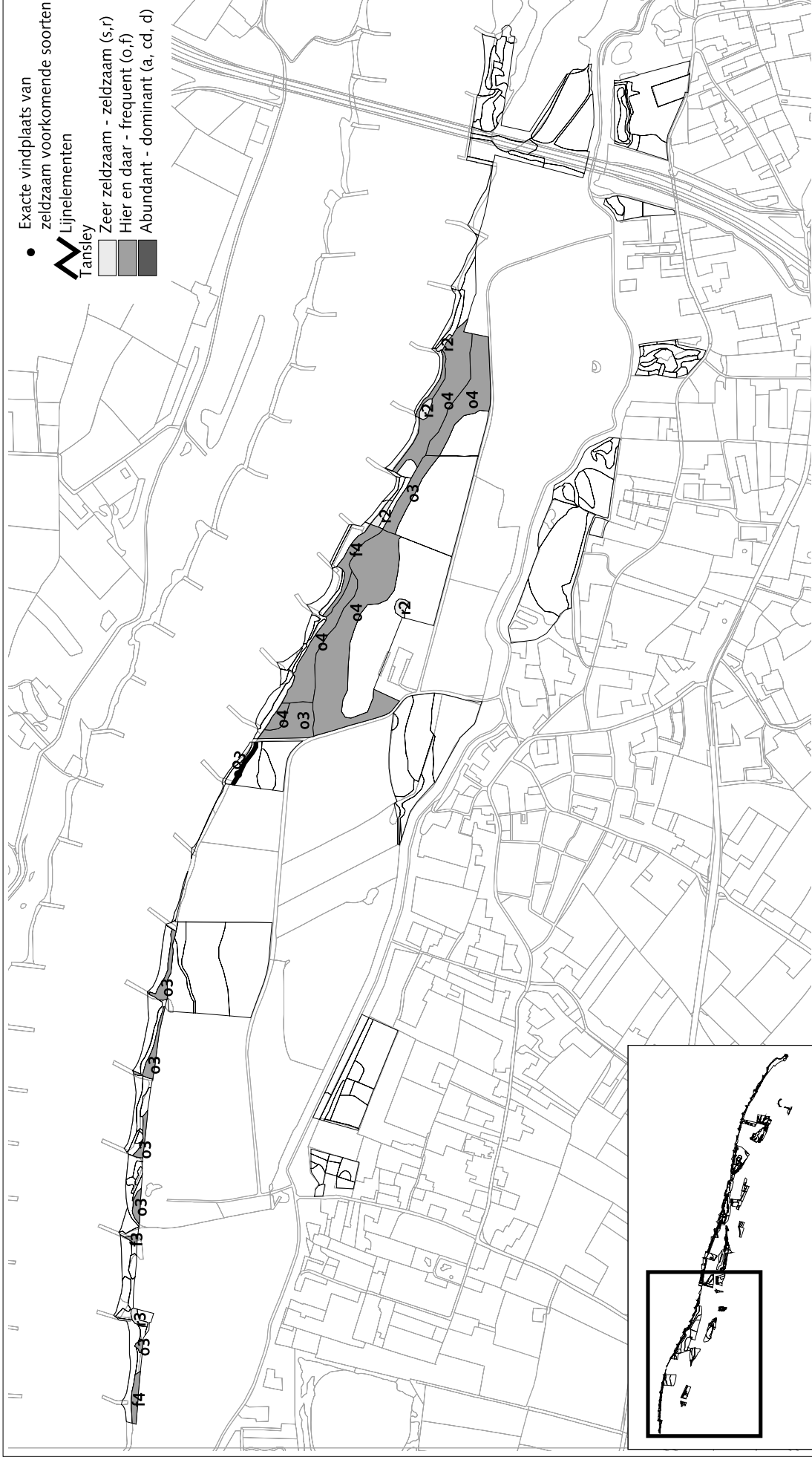

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

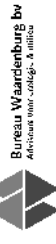

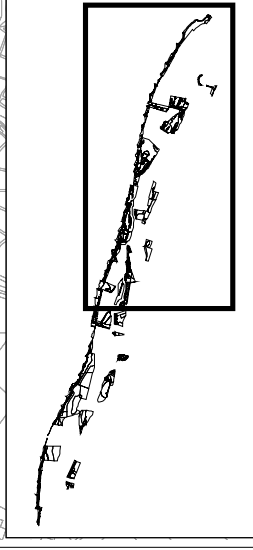
- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieudiensten

Vegetatiekartering Doodendaal 2007

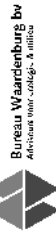
Verspreiding: **Gevlekte dovenetel (*Lamium maculatum*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

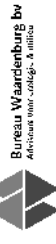

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Gewone agrimonie (*Agrimonia eupatoria*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

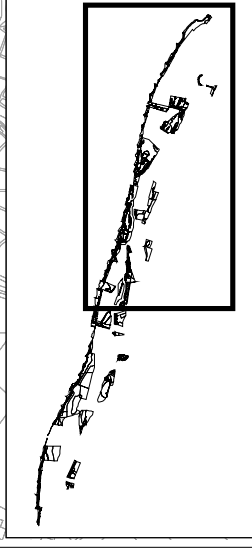
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Gewone vogelmelk (*Ornithogalum umbellatum*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

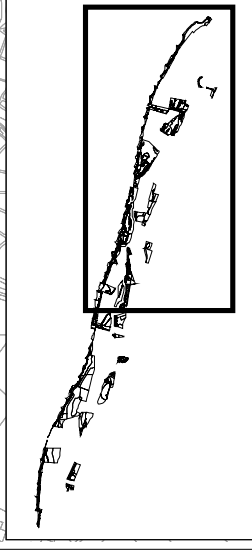
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

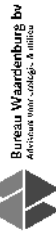
0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Goudhaver (*Trisetum flavescens*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

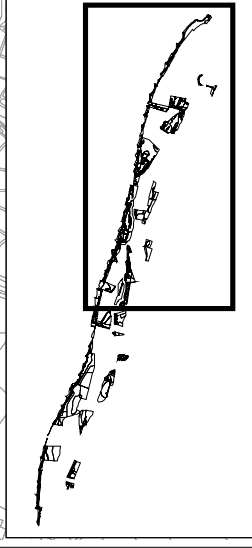
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

Verspreiding: **Graskers (*Lepidium graminifolium*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten

Tansley

Lijnelementen

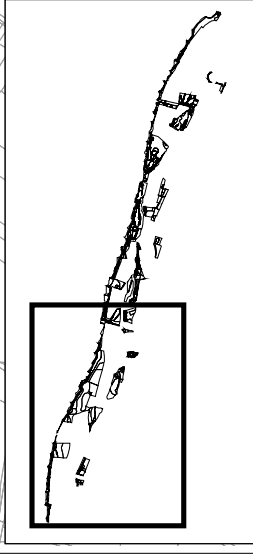
Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)

Hier en daar - frequent (o,f)

Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

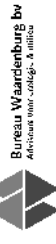
Verspreiding: **Graskers (*Lepidium graminifolium*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

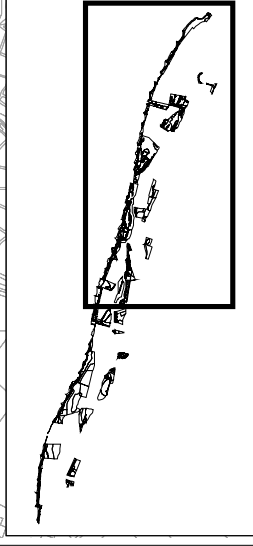
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

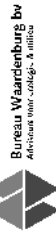
Verspreiding: **Groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

- Exacte vindplaats van
zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

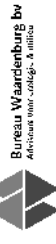
Verspreiding: **Groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

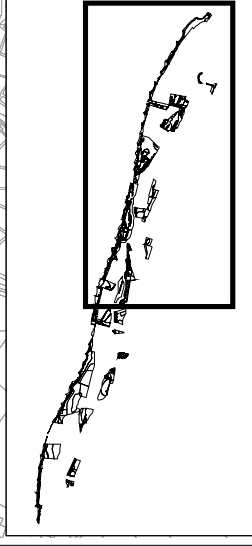
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

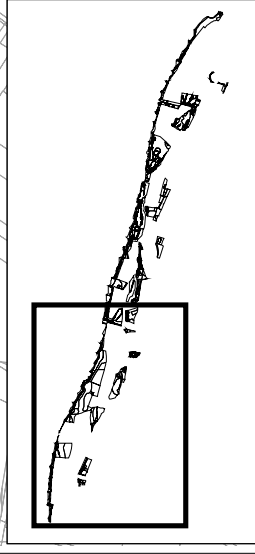
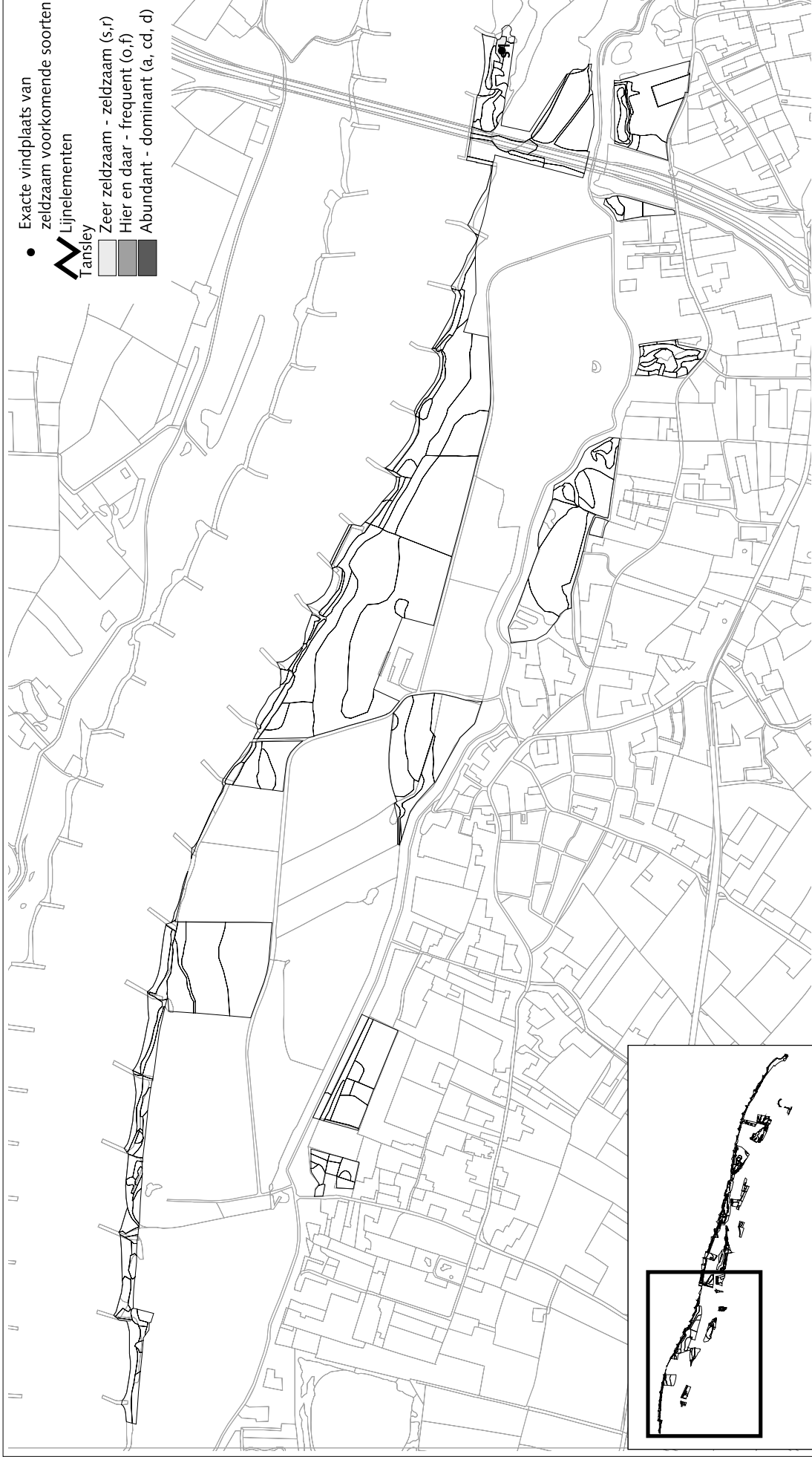

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

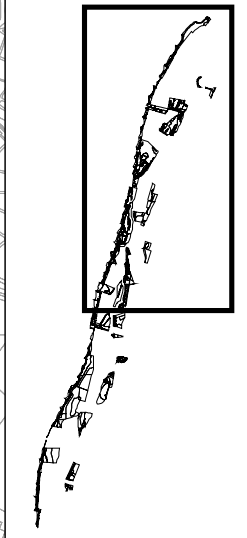
- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

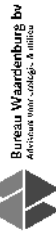
0 300 600 900 Meters

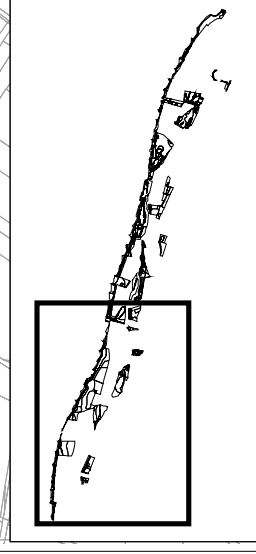
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

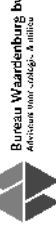
Verspreiding: **Grote bevernel (*Pimpinella major*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

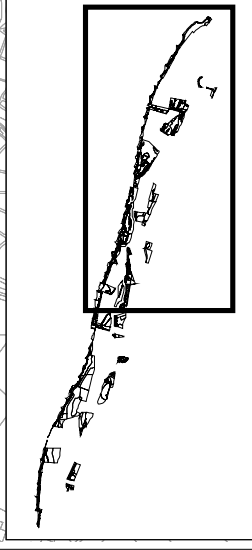
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

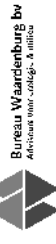

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieukunde

• Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten

Lijnelementen
Tansley

- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
- Hier en daar - frequent (o,f)
- Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

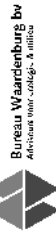
Verspreiding: **Hertsium (Mentha longifolia)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

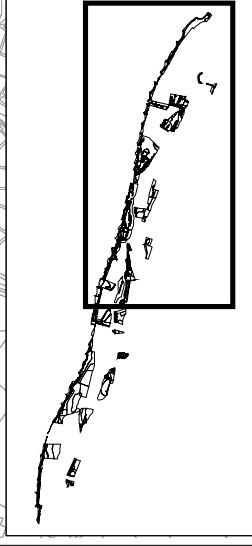
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Hopwarkruid (*Cuscuta lupuliformis*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

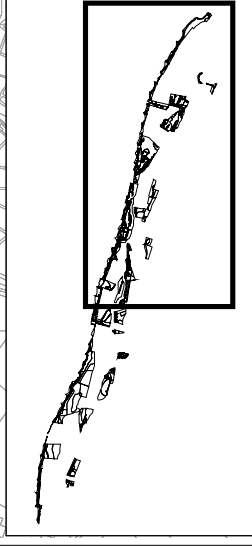
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

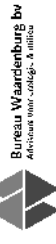
0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

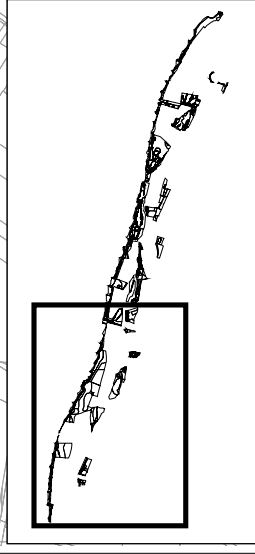
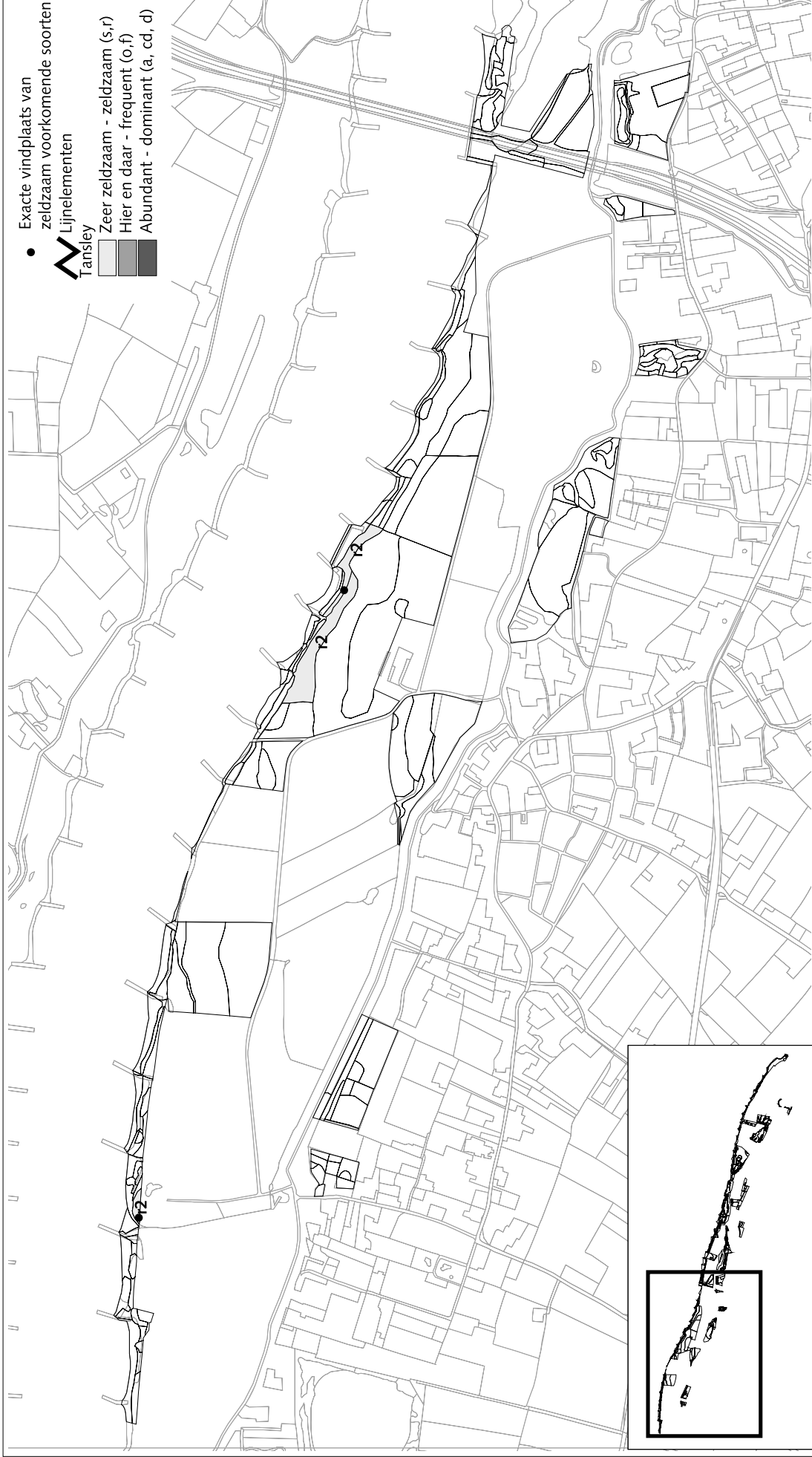

0 200 400 600 Meters

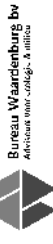

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4010 HZ

- Exacte vindplaats van
zeldzaam voorkomende soorten
-
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

• Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten

Lijnelementen
Tansley

- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
- Hier en daar - frequent (o,f)
- Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

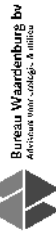
Verspreiding: **Kaal breukkruid (*Herniaria glabra*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

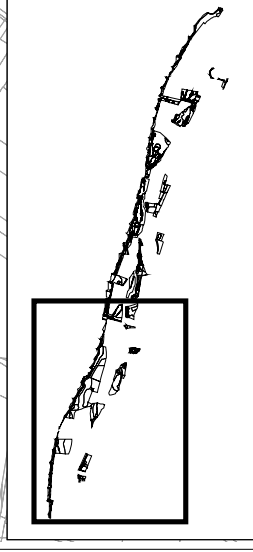
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

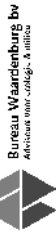
Verspreiding: **Kaal breukkruid (*Herniaria glabra*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

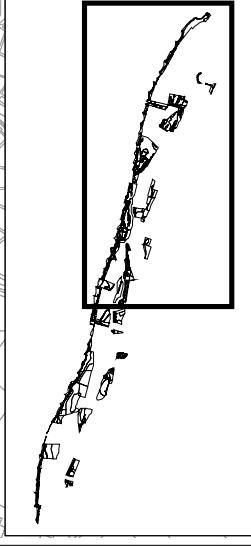
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Kamgras (*Cynosurus cristatus*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

- Exacte vindplaats van
zeldzaam voorkomende soorten
-
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

Verspreiding: **Kamgras (*Cynosurus cristatus*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

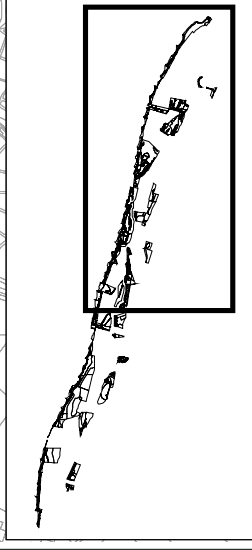
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

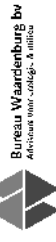
0 300 600 900 Meters

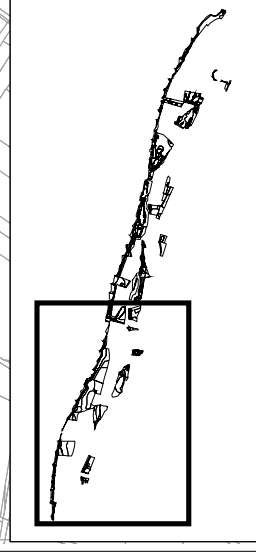
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

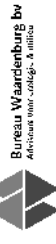
Verspreiding: **Kattedoorn (Ononis repens subsp. spinosa)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

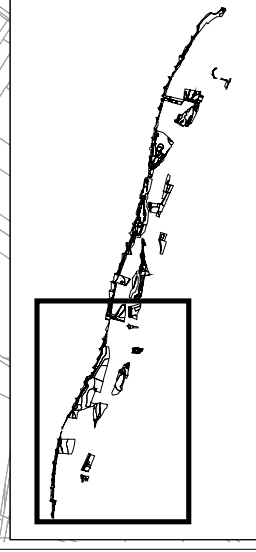
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Kattedoorn (Ononis repens subsp. spinosa)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

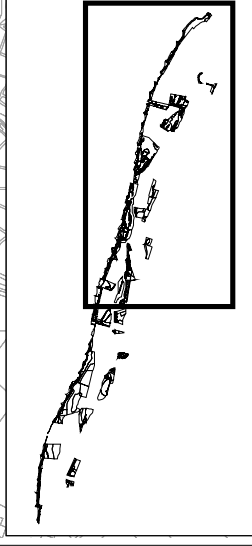
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

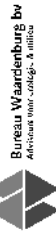
0 300 600 900 Meters

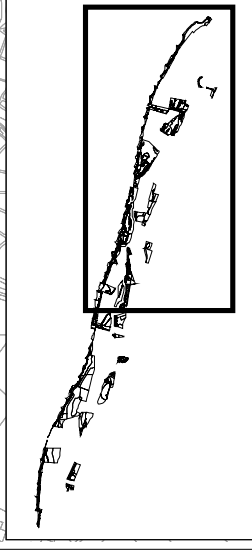
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Klein vlooienkruid (*Pulicaria vulgaris*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

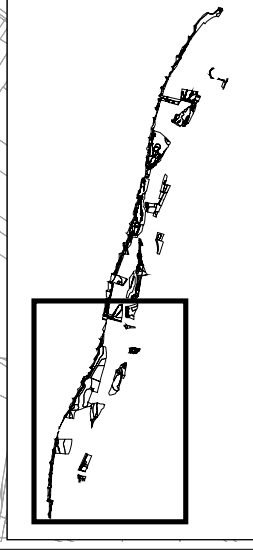
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

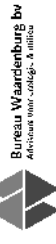
Verspreiding: **Klein vlooienkruid (*Pulicaria vulgaris*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

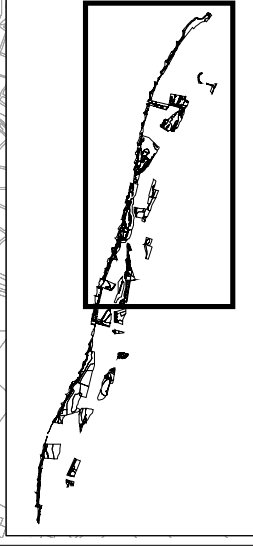
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Kleine bevernel** (*Pimpinella saxifraga*)

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

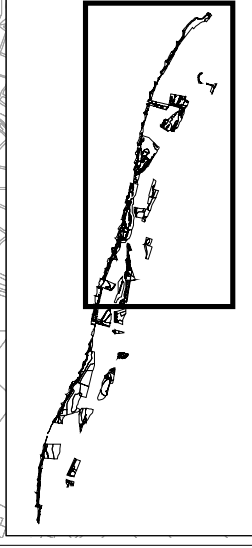
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

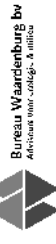
Verspreiding: **Knolribzaad (Chaerophyllum bulbosum)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

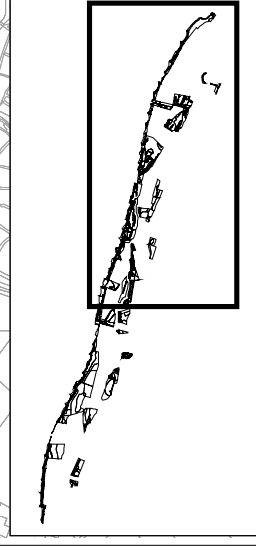
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

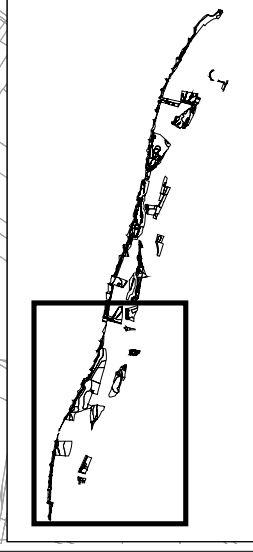
Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

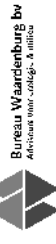
0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

• Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten

Lijnelementen
Tansley

• Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
• Hier en daar - frequent (o,f)
• Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

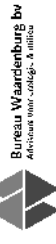
Verspreiding: **Moeraskruiskruid (*Senecio paludosus*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

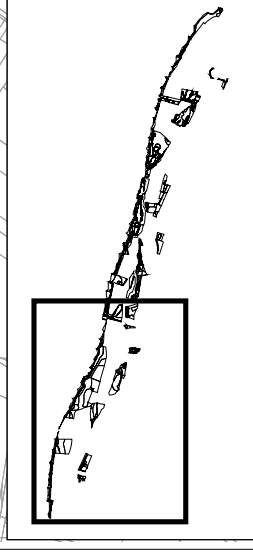
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

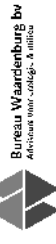
Verspreiding: **Moeraskruiskruid (*Senecio paludosus*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

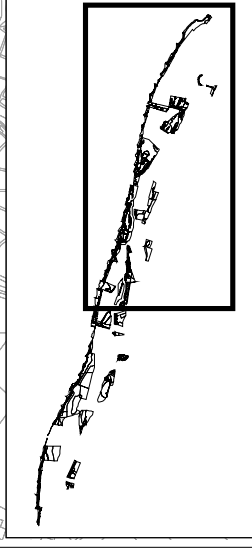
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

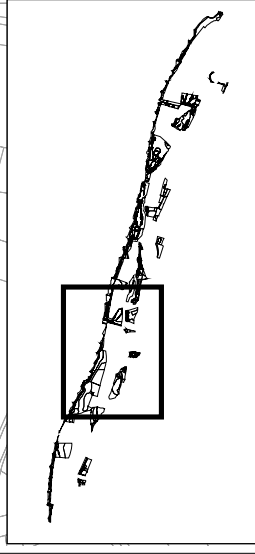

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

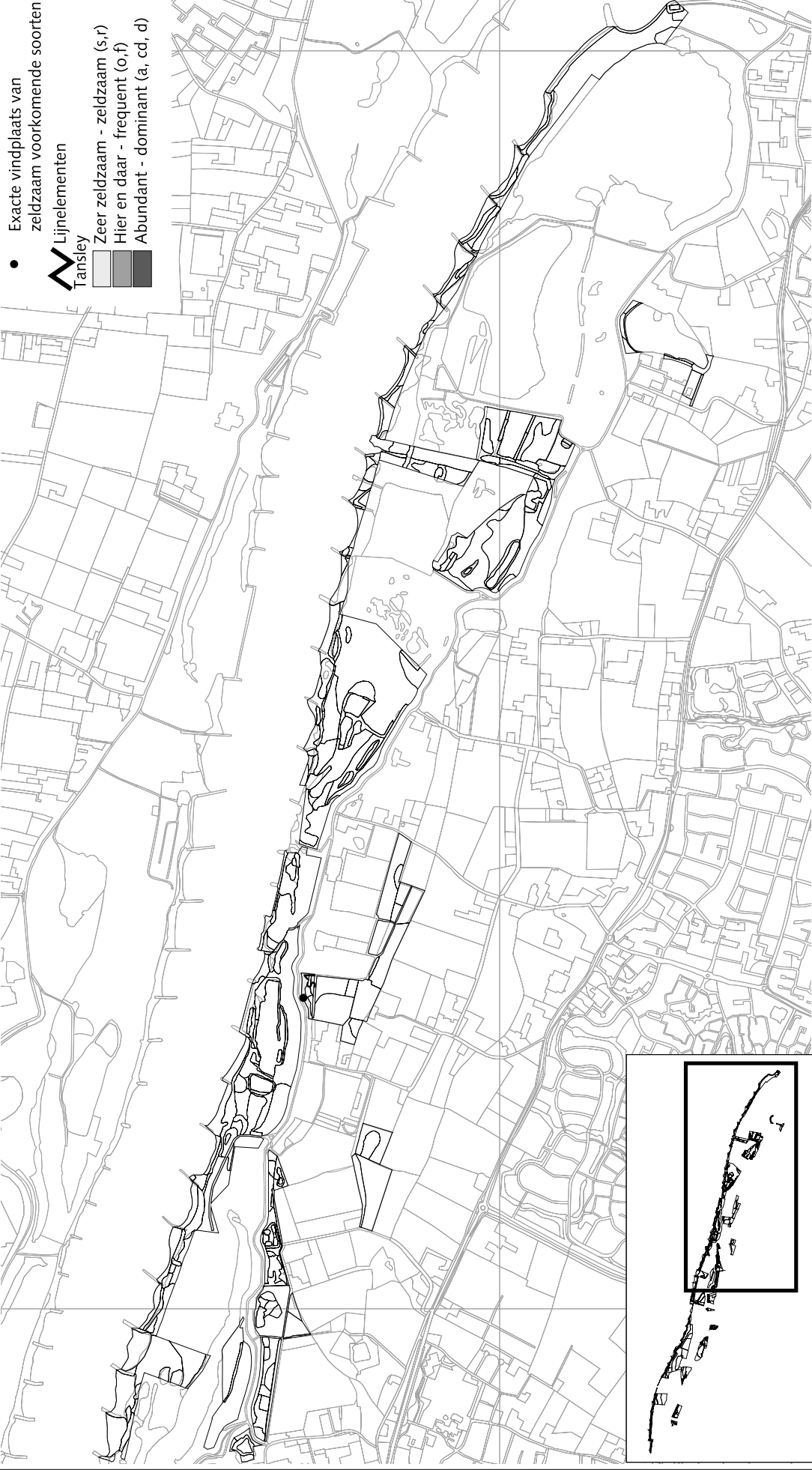
- Exacte vindplaats van
zeldzaam voorkomende soorten
-
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

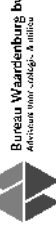
Verspreiding: **Peperkers (*Lepidium latifolium*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

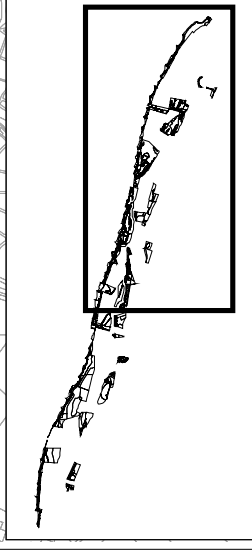
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

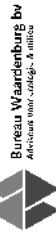
Verspreiding: **Pijpbloem** (*Aristolochia clematitis*)

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

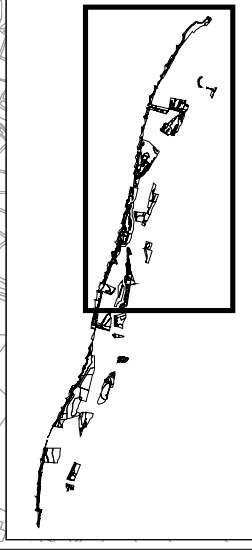
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

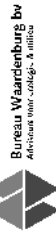
Verspreiding: **Rapunzelklokje (*Campanula rapunculus*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

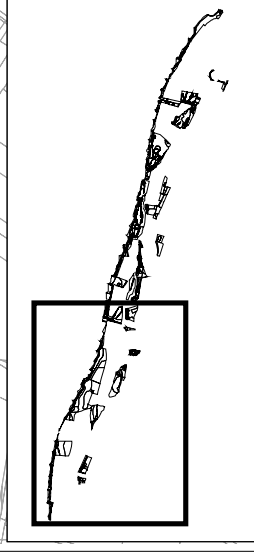
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Vegetatiekartering Doodendaal 2007

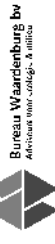
Verspreiding: **Sikkelklaver (*Medicago falcata*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

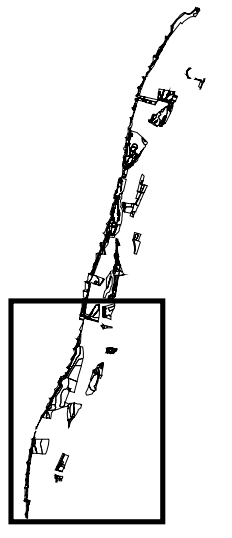
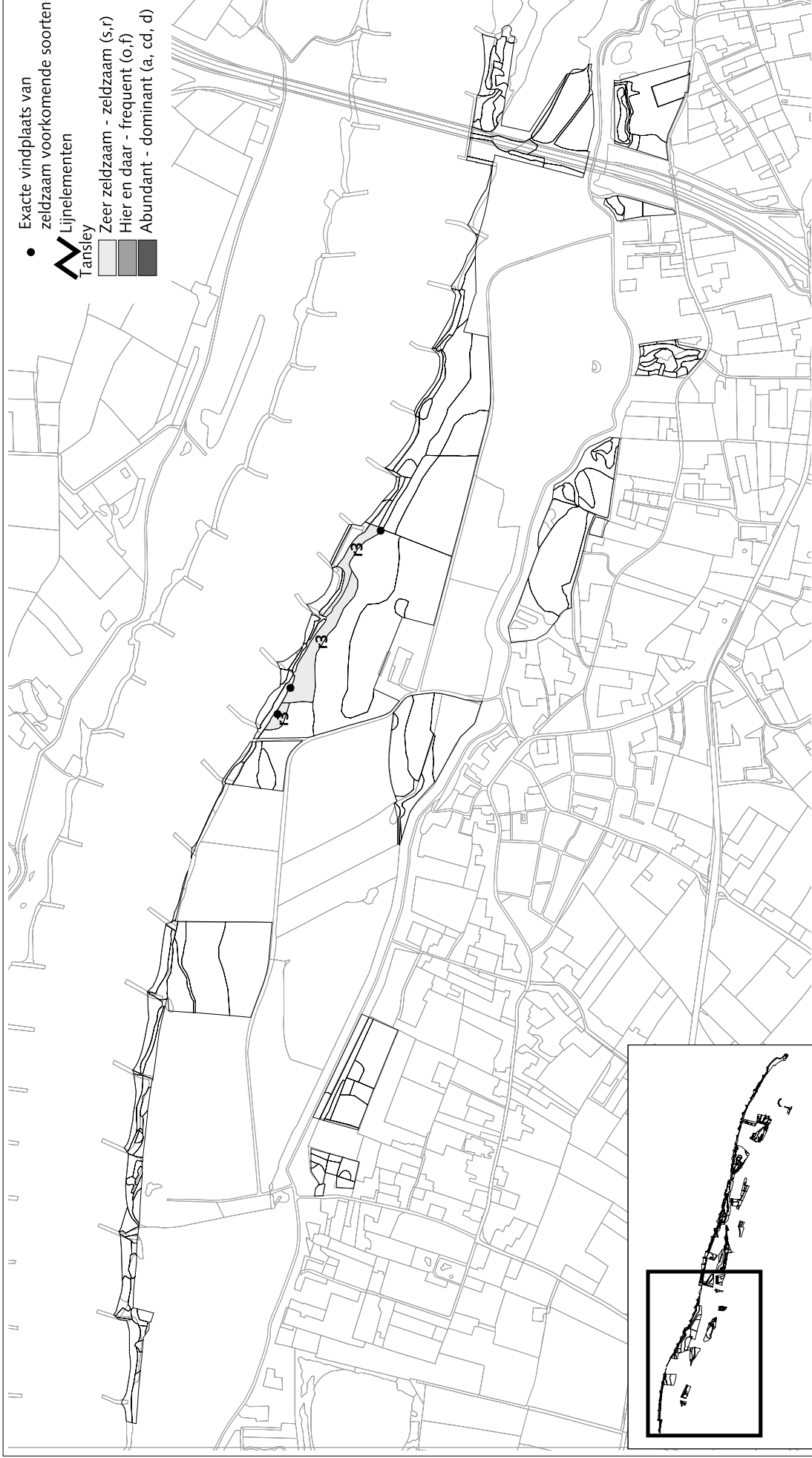
Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4010 HZ

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- ▲ Tansley Lijnelementen
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

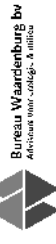
Verspreiding: **Sikkelklaver (*Medicago falcata*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

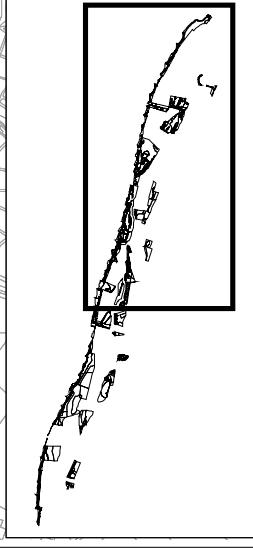
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

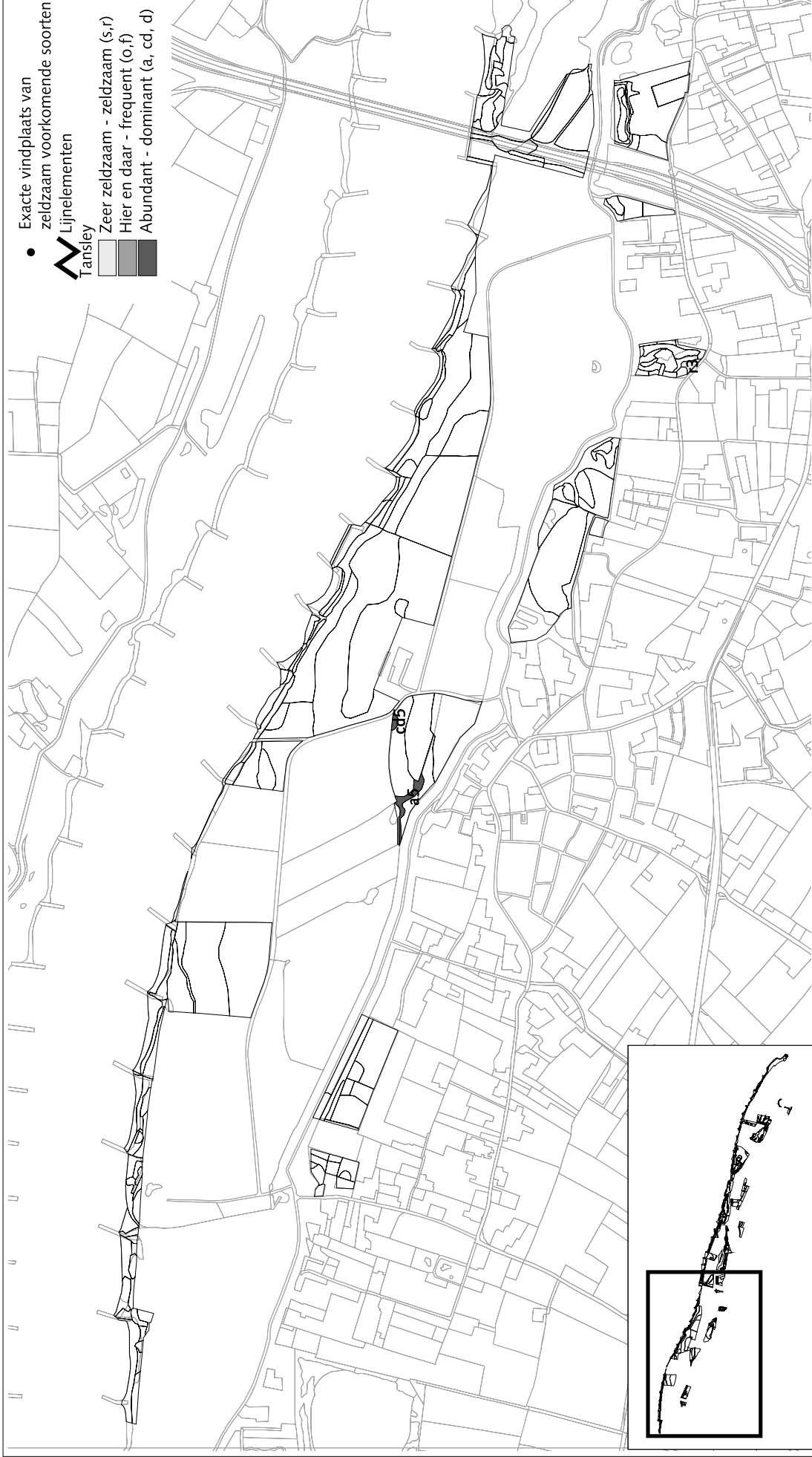

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

- Exacte vindplaats van zeldzaam voorkomende soorten
- Lijnelementen
- Tansley
- Zeer zeldzaam - zeldzaam (s,r)
 - Hier en daar - frequent (o,f)
 - Abundant - dominant (a, cd, d)

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

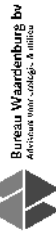
Verspreiding: **Veldgerst (*Hordeum secalinum*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

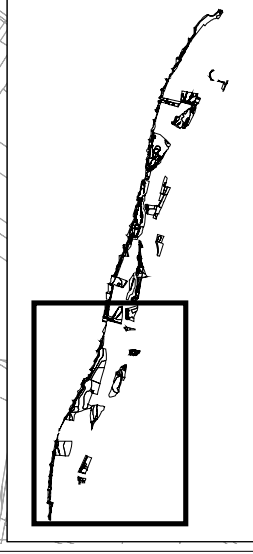
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

Verspreiding: **Veldsalie (*Salvia pratensis*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

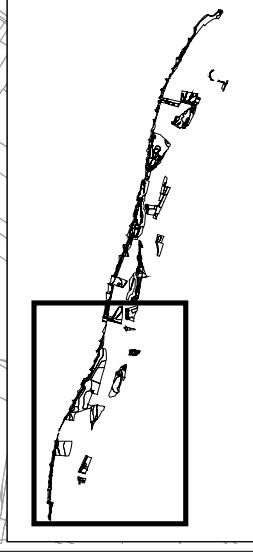
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Veldonderzoek & Milieu

Vegetatiekartering Dordendaal 2007

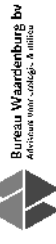
Verspreiding: **Waterviolier (*Hottonia palustris*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

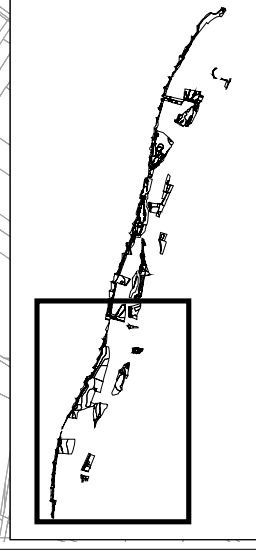
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

0 200 400 600 Meters

Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

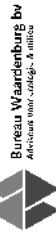
Verspreiding: **Welriekende ganzevoet (Chenopodium ambrosioides)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

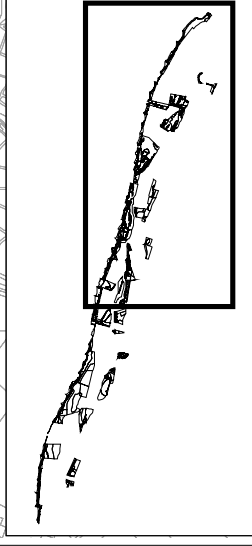
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadastrer en openbare registers, Apeldoorn

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieuzaken

Vegetatiekartering Doddendaal 2007

Verspreiding: **Wilde marjolein (*Origanum vulgare*)**

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer Regio Oost

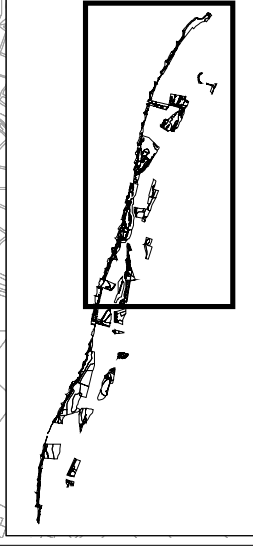
Uitvoerder: Bureau Waardenburg B.V.

Ondergrond: Copyright © 2004 . Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

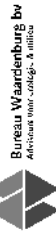
0 300 600 900 Meters

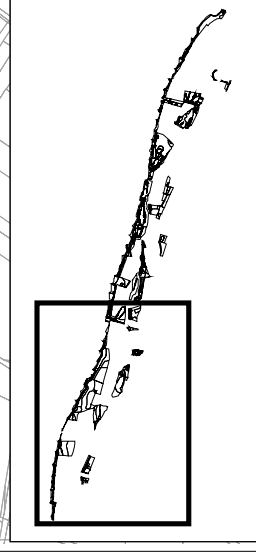
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

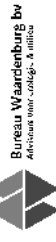
0 200 400 600 Meters

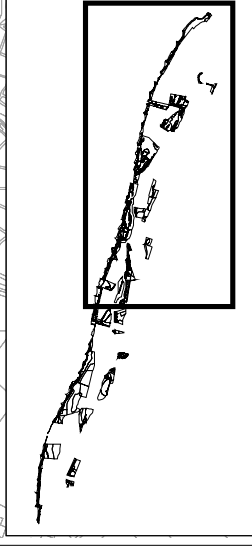
Bureau Waardenburg bv
Afdeling Vrije Oorlog, 4 milia

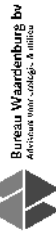
0 300 600 900 Meters

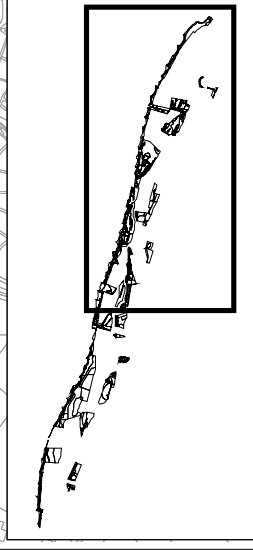
Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

0 300 600 900 Meters

Bureau Waardenburg bv
advies en uitvoering in milieu

Bijlage 6. Legenda vegetatiekaarten (uitklapbaar)

Legend

Vereenvoudigde vegetatietypen

Bossen

- Bijvoet-ooibos
- Nat wilgenbos en -struweel
- Wilgenbos met Grote brandnetel of Dauwbraam
- Overig voedselrijk bos

Graslanden

- Type van Engels raaigras en Kweekgrasland
- Type van Glanshaver
- Type van Glanshaver en stroomdal/zoomsoorten
- Type van Kamgras en Madeliefje
- Overige kruidenrijke graslanden
- Type van Grote vossenstaart
- Overstromingsgrasland

Natte vegetaties

- Overige rietklasse-vegetaties
- Ruig rietland
- Kruidenrijk rietland
- Rietland
- Grote zeggenmoeras

Pionier vegetaties

- Tandzaad-klasse, incl. Slijkgroen-associatie
- Kale grond
- Pioniers van rivierstrandjes

Ruigten en Struwelen

- Natte strooiselruigten
- Dauwbraam-ruigte en Bramenstruweel
- Ruigten van de Bijvoet-klasse, incl. Distelruigten
- Duinriet-ruigten
- Brandnetelruigten en nitrofiële zomen
- Stroomdalruigten
- Meidoorn-Sleedoornstruweel

Water

- Open water zonder vegetatie
- Watervegetaties van voedselrijk milieu

Schraallanden

- Natte schraallanden

Overig

- akker
- erf

Legenda

Volledig overzicht vegetatietypen

Bossen

- Bsa1, (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met weinig ondergroei
- Bsa2, (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met Bijvoet
- Bsa3, (Type van) Bijvoet-ooibos, Vorm met Fioringras
- Bsj3, (Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen), Vorm met Zwarte populier
- Bsb1, (Type van) wilgenbos, Typische vorm
- Bsb2, (Type van) wilgenbos, Vorm met Gele lis
- Bsb3, (Type van) wilgenbos, Grazige vorm
- Bsb7, (Type van) wilgenbos, Vorm zonder ondergroei
- Bsj1, (Type van) wilgenopslag (smalbladige wilgen), Typische vorm
- Bsk1, (Type van) knotwilgen, Typische vorm
- Bss1, (Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg), Typische vorm
- Bsb4, (Type van) wilgenbos, Vorm met Grote brandnetel
- Bsb5, (Type van) wilgenbos, Vorm met Dauwbraam
- Bsk2, (Type van) knotwilgen, Vorm met Grote brandnetel
- Bsk3, (Type van) knotwilgen, Vorm met Dauwbraam
- Bss2, (Type van) wilgenvloedstruweel (Amandelwilg en Katwilg), Vorm met Grote brandnetel
- Fo1, (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Typische vorm
- Fo2, (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vochtige vorm
- Fo3, (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vochtige, ruige vorm
- Fo4, (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vorm met Gevlekte Aronskelk en Bleeksporig bosviooltje
- Fo5, (Type van) Hardhout-ooibos (rivierengebied), Vorm met Gewone vogelmelk, Kraailook, Moeslook en Maarts viooltje
- Fp2, (Type van) Canadapopulier, Grazige vorm
- Fr4, (Type van) Voedselrijk bos met bramen, Vochtige vorm met Dauwbraam
- Fs1, (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Gewone vogelkers
- Fs10, (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met esdoorns
- Fs6, (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Haagbeuk
- Fs7, (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Meidoorn en Sleedoorn
- Fs8, (Type van) Voedselrijk bos met ijle kruidlaag en/of dichte struiklaag, Vorm met Hondsdraf (rivierengebied)
- Fu1, (Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel, Typische vorm
- Fu2, (Type van) Voedselrijk bos met Brandnetel, Vochtige vorm

Graslanden

- Gk1, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Engels raaigras
- Gk10, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Beemdlangbloem 25%
- Gk2, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vochtige vorm
- Gk3, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Bloemrijke vorm
- Gk4, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met Groot streepzaad
- Gk7, Type van Rode klaver, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem (kleistreken), Vorm met stroomdalsoorten
- Gkm1, Type van Kamgras en Madeliefje, Vorm met Madeliefje abundant
- Gkm3, Type van Kamgras en Madeliefje, Vorm met Kamgras
- Gg1, Type van Glanshaver, Vorm met Glanshaver
- Gg2, Type van Glanshaver, Ruige vorm met Fluitekruid
- Gg3, Type van Glanshaver, Ruige vorm met Gewone bereklauw
- Gg5, Type van Glanshaver, Typische vorm
- Gg6, Type van Glanshaver, Vorm met Pastinaak en Wilde peen
- Gg7, Type van Glanshaver, Vorm met Groot streepzaad en Grote bevernel
- Ggs3, Type van Glanshaver en stroomdalsoorten, Vorm met Veldsaie
- Ggs4, Type van Glanshaver en stroomdalsoorten, Vorm met Kattendoorn en Kruisdistel
- Ds1, Type van droog stroomdalgrasland, Vorm met Handjesgras en Breukkruid
- Ds2, Type van droog stroomdalgrasland, Vorm met Kruisdistel
- Glp1, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Typische vorm
- Glp2, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vochtige vorm
- Glp3, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Kruidenrijke vorm
- Glp4, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vochtige, kruidenrijke vorm
- Glp6, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vorm met Kroppaar
- Glp7, Type van Engels raaigras (Cultuurgrasland), Vorm met Veldgerst
- Gok1, (Type van) Grasland met Kweek, Typische vorm
- Gor1, Type van Akkerkers (rivierengebied), Typische vorm
- Gor12, Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Oeverstekelhoot.
- Gor2, Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Ruige zegge
- Gor3, Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Zilverschoon
- Gor4, Type van Akkerkers (rivierengebied), Kruidenrijke vorm van relatief droge standplaatsen
- Gor5, Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Moerasvergeet-mij-nietje
- Gor6, Type van Akkerkers (rivierengebied), Vorm met Tweerijige zegge en Scherpe zegge
- Gor7, Type van Akkerkers (rivierengebied), Ruige vorm met Krulzuring
- Gv1, Type van Grote vossenstaart, Typische vorm
- Gv2, Type van Grote vossenstaart, Vorm met Kweek
- Gv3, Type van Grote vossenstaart, Vorm met Scherpe boterbloem
- Gv4, Type van Grote vossenstaart, Vorm met Groot streepzaad
- Gv5, Type van Grote vossenstaart, Vorm met Echte koekoeksbloem

Legenda

Volledig overzicht vegetatietypen

Natte vegetaties

- Mp2, Type van Riet, Waterriet
- Mpt1, Type van Riet en Kleine lisdodde, (Water)riet met Kleine lisdodde
- Mk1, Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch), Typische vorm
- Mk2, Type van Kattenstaart en Watermunt (terrestrisch), Vorm met Watermunt dominant
- Mwk1, Type van Kattenstaart en Watermunt (aquatisch), Typische vorm
- Mcg1, Type van grote zeggenmoeras met Scherpe zegge, Typische vorm
- Mb1, Type van Mattenbies, Typische vorm
- Me1, Type van Grote egelskop, Typische vorm
- Mgl2, Type van Gele lis, Vorm met Moeraskruiskruid
- Mh1, (Type van) Heen (Zeebies), Typische vorm
- Ml1, Type van Liesgras, Typische vorm
- Mwgw1, Type van Gele waterkers, Typische vorm
- Mwz1, Type van Zwanenbloem, Typische vorm
- Pw1, Type van Gewone waterbies, Vorm met Gewone waterbies
- Mpr2, Type van ruig rietland, Vorm met Brandnetel
- Mpr3, Type van ruig rietland, Vorm met Moerasmelkdistel
- Mpr4, Type van ruig rietland, Vorm met Haagwinde, Koninginnekruid en Harig wilgenroosje
- Mr1, Type van Rietgras, Typische vorm
- Mr3, Type van Rietgras, Vorm met soorten van natte strooiselruigten

Pionier vegetaties

- P3, Kale grond, Zand en klei
- P4, Kale grond, Steen
- Prs1, Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Ruige zegge en Vijfvingerkruid
- Prs2, Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Boerenwormkruid
- Prs3, Type van pioniers op rivierstrandjes, Vorm met Zacht loogkruid en Smal Vlieszaad
- Pt3, Type van Tandzaden, Vorm met Waterpeper

Ruigten en struwelen

- Rab2, Type van Bijvoet en Boerenwormkruid, Vorm met Boerenwormkruid
- Rab5, Type van Bijvoet en Boerenwormkruid, Vorm met Grote klit
- Rad2, Type van distelruigte, Vorm met Akkerdistel
- Rae1, Type van Slangenkruid (binnenland), Typische vorm
- Rak2, Type van Kweek, Vorm met Muurpeper
- Ram1, Type van Zwarte mosterd en Reukloze kamille, Vorm met Zwarte mosterd en Reukloze kamille
- Rao6, Type van overige vegetaties van de Bijvoetklasse, Vorm met Canadese fijnstraal, Bezemkruiskruid en Teunisbloemen
- Ras2, Type van Kweekdravik (stroomdalruigten), Vorm met Kruisdistel en Geoorde zuring
- Ras3, Type van Kweekdravik (stroomdalruigten), Vorm met Heksenmelk en Zeepekruid
- Rn6, Type van natte strooiselruigten, Vorm met Late guldenroede
- Rnf4, Type van Moerasspirea, Vorm met Moeraswolfsmelk
- Rnf6, Type van Moerasspirea, Vorm met Poelruit
- Rr1, Type van Bramenstruweel, Typische vorm
- Rrc1, (Type van) Dauwbraam-ruigten, Typische vorm
- Rrc2, (Type van) Dauwbraam-ruigten, Ruige vorm
- Rrc3, (Type van) Dauwbraam-ruigten, Vorm met Grote klit
- Ru1, (Type van) Brandnetelruigte, Brandnetelruigte
- Ru2, (Type van) Brandnetelruigte, Brandnetelruigte (natte ruigte)
- Rur1, (Type van) Reuzenbereklaauw, Typische vorm
- Sm1, Type van Meidoorn en Sleedoorn, Typische vorm

Water

- W1, Open water zonder vegetatie, Typische vorm
- Wg1, Type van Watergentiaan, Vorm met Watergentiaan
- Wk1, Type van kroos en Kikkerbeet, Typische vorm
- Wn1, Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Initiaalvorm
- Wn2, Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Vorm met Gele plomp dominant
- Wn3, Type van Gele plomp en Witte waterlelie, Vorm met Witte waterlelie
- Wpl1, Type van Glanzig fonteinkruid en Doorgroeid fonteinkruid, Vorm met Glanzig fonteinkruid
- Ww1, Type van Waterviolier, Vorm met Waterviolier

